

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ



ΕΤΟΣ 4 Η (98) - ΤΕΥΧΟΣ 10 - ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ὁρεῶν κ. Φιλόθεος

Διευθυντής Κλάδου Ἐκδόσεων Ε.Μ.Υ.Ε.Ε.

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ἀλέξανδρος Κατσίρας

ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ ὙΛΗΣ: Νικολέτα Μιχαλακάκου

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Ἰωάννης Ἀκριώτης

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΣΕΛΙΔΟΠΟΙΗΣΗ - ΤΥΠΟΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Κλάδος Ἐκδόσεων, δρ Γιασμίνα Μουσείδου

ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολική Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Β. Μπίτσης, Πρωτομαγιάς 3 - 145 68 Κρουνέρι Ἀττικῆς

Τηλ. 210-8160127 - FAX 210-8160128

Διεύθυνση περιοδικῶν: Ἀθηνᾶς 30, 105 51 Ἀθήνα - Τηλ. 211-1825296 - FAX 211-1824317

<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιά τίν ἀποστολή ἀνακοινώσεων καί εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιά τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιά τό περιοδικό ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Τό περιοδικό ΕΚΚΛΗΣΙΑ σέβεται τόν γλωσσικό τύπο τῶν ὁμιλιῶν πού δημοσιεύει

Περιεχόμενα

Τεύχος-10ο
Νοεμβρίου 2021

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	820
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
• Ἐπιστολή τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ.κ. Βαρθολομαῖον	821
• Ἀπαντητικὴ Ἐπιστολή τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου πρὸς τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμο	822
ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ Ι	
• Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β' (21.11.2021)	824
• Ὁμιλία τῆς Α.Θ. Παναγιώτητος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου (21.11.2021)	826
ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΙ	
• Εἰσήγησις στὴν Ι.Σ.Ι. μέ θέμα: «Περὶ Τροποποιήσεως Κανονισμῶν 1/1977 καί 2/1977» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου (7.10.2021)	830
• Εἰσήγησις στὴν Ι.Σ.Ι. μέ θέμα: «Ἡ ἀξία, ἡ σημασία καί ἡ ὑπακοή εἰς τὸ συνοδικόν πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου Γ' (7.10.2021)	839
• Χειροτονητῆριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου (16.10.2021)	861
• Προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου (16.10.2021)	867
• Χειροτονητῆριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Γρηγορίου (17.10.2021)	869
• Προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου (17.10.2021)	870
• Χειροτονητῆριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων κ. Ἀμφιλοχίου (18.10.2021)	872
• Προσφώνησις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου (18.10.2021)	876
• Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ Ἀπτῆς καί Ρεντίνης κ. Πλάτωνος (13.11.2021)	878
• Ἐνθρονιστήριος Λόγος Σεβ. Μητροπολίτου Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου (26.11.2021)	882
• Λόγος Ἐπιβατήριος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Θήρας, Ἀμοργοῦ καί Νήσων κ. Ἀμφιλοχίου (27.11.2021)	892
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	896
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	905
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	911
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ	914
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	917

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΣΤΟ τεύχος Νοεμβρίου τοῦ περιοδικοῦ ΕΚΚΛΗΣΙΑ δημοσιεύουμε τὴν ἐπιστολί-
πρόσκληση τὴν ὁποία ἀπέστειλε ὁ Πρόεδρος Τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ὁ
Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος, πρὸς
τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Βαρθολομαῖο ἐπὶ τῇ 30ῃ ἐπετείῳ τῆς
Πατριαρχίας αὐτοῦ, καὶ τὴν ἀπάντησιν τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου,
ὁ ὁποῖος συγκεκριμένως ἀπάντησε καὶ μετὰ χαρᾶς ἀπεδέχθη τὴν πρόσκλησιν τοῦ
Μακαριωτάτου καὶ τῆς Δ.Ι.Σ. νὰ ἐπισκεφθῆι τὴν Ἀθήνα.

Δημοσιεύουμε ἐπίσης τοὺς Λόγους τοὺς ὁποῖους ἐξεφώνησαν ὁ Μακαριώτατος
Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος καὶ ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικός
Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἐπίσημης ἐπισκέψεως τοῦ
τελευταίου στὴν Ἀθήνα, κατὰ τὴν ὁποία οἱ δύο προκαθήμενοι ἐτέλεσαν συλλεῖτουργο
εἰς τὸν Ἱ. Καθεδρικό Μητροπολιτικό Ναὸ Ἀθηνῶν τὴν ἡμέραν τῆς ἐορτῆς τῶν Εἰσοδίων
τῆς Θεοτόκου.

Στὸ τεύχος Νοεμβρίου περιελήφθησαν ἐπιπλέον ἀφ' ἑνὸς οἱ Εἰσηγήσεις τῶν
Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου καὶ Μάνης κ. Χρυσοστόμου
Γ', πού ἀμφότερες παρουσιάσθησαν ἐνώπιον τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος στὴ σύγκλησιν τῆς 7ης Ὀκτωβρίου 2021, καὶ ἀφ' ἑτέρου χειροτοντήριον
Λόγοι καὶ οἱ ἀντίστοιχες προσφωνήσεις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καθὼς καὶ ἐπιβατήριον Λόγοι τῶν ἐκλεγέντων κατὰ
τὴν σύγκλησιν τῆς Ἱεραρχίας τοῦ Ὀκτωβρίου Μητροπολιτῶν.

Στὰ Συνοδικὰ Ἀνάλεκτα δημοσιεύονται οἱ νέες Ἀκολουθίες, οἱ ὁποῖες ἐνεκρίθησαν
ἀπὸ τῆς Δ.Ι.Σ. μνημόματα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης
Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου πρὸς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπ'
ἀφορμῇ συμποσίων καὶ ἐκδηλώσεων ἀλλὰ καὶ ἡ εἰσήγησιν τοῦ Μακαριωτάτου κατὰ
τὴν τελετὴν παραδόσεως στὴν Α.Ε. τὴν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας τῶν 10 τόμων τῶν
Πρακτικῶν τῶν ἐπιστημονικῶν Συμποσίων πού ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διοργάνωσε
ἐπὶ τῇ ἐπατείῳ τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴν ἑναρξιν τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Ἡ ὕλη ὁλοκληρῶνεται μὲ Ἐγκυκλίους καὶ Ἐγκύκλια Σημειώματα πού ἐξαπέλυσε ἡ
Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ σχέση μὲ σημαντικὰ θέματα
τῆς ἐκκλησιαστικῆς, πολιτιστικῆς καὶ κοινωνικῆς ζωῆς τῆς χώρας, μὲ τὰ ὑπηρεσιακὰ
κεῖμενα τῶν Κανονισμῶν καὶ τῶν Προκηρύξεων, καθὼς καὶ μὲ τὴν εἰδησεογραφικὴν
στήλιν τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν, στὴν ὁποία αὐτὴ τὴ φορὰ –μεταξὺ ἄλλων–
δημοσιεύεται καὶ τὸ Ἀνακοινωθὲν πού κοινοποίησε ἡ Δ.Ι.Σ. μετὰ τῆς συνεδριάσεώς της
τῆς 22.11.2021 καὶ ἀφορᾷ τὰ μέτρα πού πρέπει νὰ τηροῦνται στοὺς χώρους λατρείας
(καὶ ὄχι μόνον) γιὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς πανδημίας.

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Ἐπιστολή (πρόσκλησις) τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου
 Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου
 πρὸς τὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖον
 ἐπὶ τῇ 30ῃ ἐπετείῳ τῆς Πατριαρχίας αὐτοῦ

Ἀριθ. Πρωτ. 4031
 Ἀριθ. Διεκπ. 1867

Παναγιώτατε καὶ Θειώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καὶ Οἰκουμενικῆ Πατριάρχα, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καὶ περιπόθητε ἀδελφέ καὶ συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Βαρθολομαῖε, τὴν Ὑμετέραν Θειοτάτην Παναγιότητα ἐν Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἅπασα καὶ ἡ Ἁγία καὶ Ἱερά Σύνοδος Αὐτῆς ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑξηκονταετοῦς ὅλης ἐνθέου, καλλικάρπου καὶ πολυκάρπου διακονίας τῆς Ὑμετέρας Θειοτάτης Παναγιότητος, ὡς Κληρικῷ τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας, οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακονταετοῦς συνεχοῦς ἐνδόξου, θεοφιλοῦς, ἀγλαοῦς καὶ τετιμημένης Πατριαρχίας ἐν τῷ Ἀποστολικῷ, Πατριαρχικῷ καὶ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως, μετὰ πρότασιν τῆς ἡμετέρας Μετριότητος, ἀσμένως καὶ ὁμοφώνως ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 10ης μηνός Σεπτεμβρίου 2021, ἀπεφάσισεν ὅπως, πρῶτον μὲν συγχαρῆ Συνοδικῶς τῇ Ὑμετέρᾳ Παναγιότητι ἐπὶ τῇ ἱερᾷ καὶ ἁγίᾳ ταύτῃ ἐκκλησιαστικῇ πορείᾳ Αὐτῆς, δεύτερον δέ ὅπως προσκαλέσῃ ἐνταῦθα τὴν Ὑμετέραν περιπόθητον καὶ λίαν πεφιλημένην ἡμῖν Παναγιότητα, πρὸς συνεορτασμόν ἐπὶ τῇ λαμπρᾷ ταύτῃ Ἐπετείῳ, κατὰ τὴν 21ην Νοεμβρίου 2021, ἡμέραν Κυριακὴν, ἐν ἧ συντρέχει καὶ ἡ Ἱ. Θεομητορικὴ Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου διὰ τελέσεως τοῦ ἱερωτάτου Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας ἐν τῷ Καθεδρικῷ ἡμῶν Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου, καὶ τῆς παραθέσεως ἐν συνεχείᾳ κοινῆς ἐκκλησιαστικῆς, ἐορταστικῆς Τραπέζης πρὸς τιμὴν τῆς

Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς Τιμίας Αὐτῆς Συνοδείας.

Πρὸς τούτοις, ἡ Ἐκκλησία ἡμῶν εὐχαρίστως θέλει τιμῆσαι διὰ τῆς Παρουσίας Αὐτῆς πᾶσαν ἐτέραν ἐορταστικὴν ἐκδίλωσιν ἐπὶ τῇ ἐν λόγῳ Ἐπετείῳ, ἥτις ἤθελεν ὀργανωθῆ ἐν τῷ κλεινῷ τῶν Ἀθηνῶν ἄστει, ἐφ' ὅσον βεβαίως προσκληθῆ ἀρμοδίως πρὸς τοῦτο.

Ἐπὶ πλέον γνωρίζομεν Ὑμῖν, ὅτι συμφώνως τῇ ὡς ἄνω Συνοδικῇ Ἀποφάσει, τὸ Συνοδικὸν Γραφεῖον Ἐκκλησιαστικῆς Τάξεως καὶ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐθιμοτυπίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εὐχαρίστως θέλει συνεργασθῆ μετὰ τῆς ἀντιστοίχου Ὑπηρεσίας τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, καθὼς καὶ μετὰ τῶν ἐν Ἀθήναις ἀρμοδίων ἐκείνων Φορέων τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς Πολιτείας, οἵτινες πρόκειται νὰ ἐμπλακοῦν εἰς τὸ Πρόγραμμα τῆς Ὑμετέρας Πατριαρχικῆς Ἐπισκέψεως ἐν Ἀθήναις, πρὸς συντονισμόν καὶ παροχὴν πάσης διευκολύνσεως καὶ ἀπροσκόπτου ἐκτελέσεως τοῦ καταρτισθησομένου τελικοῦ Προγράμματος τῆς προσεχοῦς Ἐπισκέψεως τῆς Ὑμετέρας Παναγιότητος καὶ τῆς Τιμίας Συνοδείας Αὐτῆς ἐν Ἀθήναις, καλύπτον τὴν διαμονὴν Αὐτῆς καὶ τῆς Τιμίας Συνοδείας Αὐτῆς ἐν Ἀθήναις.

Ἐπὶ δέ τούτοις καὶ αὖθις τὴν Ὑμετέραν Παναγιότητα κατασπαζόμενοι φιλήματι ἀγάπης ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν, διατελοῦμεν.

Ἀθήνησι τῇ 20ῃ Σεπτεμβρίου 2021

Ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

**Ἀπαντητική Ἐπιστολή
τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου
πρός τόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν
καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερώνυμο**

Ἀριθμ. Πρωτ. 616

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητέ καί περιπόθητε ἀδελφέ καί συλλειτουργέ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κύριε Ἰερώνυμε, Πρόεδρε τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τίν Ὑμετέραν σεβασμίαν Μακαριότητα ἀδελφικῶς ἐν Κυρίῳ κατασπασζόμενοι, ὑπερήδιστα προσ-
αγορεύομεν.

Εὐχόμεθα ὀλοθύμως ὅπως ὑγιαίνετε κατ' ἄμφω καί συνεχίζετε ἀνεμπодίστως τήν τετμημένην πρωθιεραρχικὴν διακονίαν Ὑμῶν ἐν τῇ Ἀγιωτάτῃ Ἐκκλησίᾳ τῆς Ἑλλάδος καί ἀπ' αὐτῆς τῇ ὅλῃ Ὁρθοδοξίᾳ.

Μετ' ἰδιαίτερας ἱκανοποιήσεως ἐλάβομεν τό ὑπ' ἀριθμ. 4031 καί ἀπό κ' Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ. Γράμμα τῆς Ὑμετέρας Μακαριότητος, κοινοποιούσης ἡμῖν ὁμόφωνον ἀπόφασιν τῆς ὑπὸ τήν προεδρίαν Ὑμῶν Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅπως τοῦτο μὲν συγχαρῆ ἡμῖν συνοδικῶς ἐπὶ τῇ αἰσίᾳ συμπληρώσει ἐξικονταετίας εἰς τόν ἱερόν κληρον καί τριακονταετίας εἰς τόν Ἀποστολικόν καί Πατριαρχικόν Οἰκουμενικόν Θρόνον, τοῦτο δέ προσκαλέσῃ ἡμᾶς ὅπως ἀφικνούμενοι εἰς τήν πρωτεύουσαν τῆς Ἑλλάδος ἐορτάσωμεν ἀπό κοινοῦ τήν ἐπέτειον ταύτην ἐν συλλειτουργίᾳ κατὰ τήν κα' Νοεμβρίου ἐ. ἔ., ἡμέραν Κυριακὴν καί ἐορτήν τῆς ἐν τῷ Ναῷ Εἰσόδου τῆς ὑπεραγίας Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου, ἐν τῷ καθ' Ὑμᾶς Καθηδρικῷ Ναῷ τῶν Ἀθηνῶν. Ἀπαντητικῶς γνωρίζομεν Ὑμῖν ἀδελφικῶς καί εὐγνωμόνως τήν πρόθεσιν ἡμῶν ὅπως ἀσμένως ἀνταποκρινόμενοι εἰς τήν πρόφρονα ταύτην Ὑμετέραν πρόσκλησιν ἔλθωμεν μετὰ τῆς τιμίας συνοδείας ἡμῶν εἰς τό

ὑφ' Ὑμῶν εὐκλεῶς διαπομαινόμενον κλεινόν ἄστυ, τό ἐσπέρας τῆς κ' μῆνης Νοεμβρίου τ.ἔ., διαμείνωμεν δέ ἐκεῖσε ἄχρι τῆς κε' Νοεμβρίου.

Κατὰ τό χρονικόν τοῦτο διάστημα τῶν τεσσάρων ἡμερῶν, τῇ πρόφρονι συγκαταθέσει Ὑμῶν, Μακαριώτατε, ὡς Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί ὡς Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πλέον τῆς ρηθείσης ἐορτίου εὐχαριστιακῆς συνάξεως, ἐπιθυμοῦμεν ἵνα:

α) ἐπισκεφθῶμεν ἐθιμοτυπικῶς τήν Ἐξοχωτάτην Πρόεδρον τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας, ἥτις προφρόνως θά παραθέσῃ ἡμῖν γεῦμα τήν κγ' Νοεμβρίου,

β) παραστῶμεν εἰς τήν ὑπὸ τοῦ Ἰδρύματος Ὑποστηρίξεως τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου – Oecumenica διοργανουμένην καί ἐν ταῖς ἐν Κηφισίᾳ ἐγκαταστάσεσι τοῦ Ἰδρύματος Λάτση πραγματοποιηθησομένην ἐκδήλωσιν μετ' ἐπισήμου δεξιώσεως ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς συμπληρώσεως λ' ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἀναρρήσεως τῆς ἡμῶν Μετριότητος εἰς τόν Πάνσεπτον Οἰκουμενικόν Θρόνον (κβ' Νοεμβρίου),

γ) παραστῶμεν εἰς εἰδικὴν τιμητικὴν ἐκδήλωσιν καί παραλάβωμεν αὐτοπροσώπως τιμητικόν τόμον ἐτομασθέντα ὑπὸ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν (κγ' Νοεμβρίου),

δ) συναντηθῶμεν δέ καί εὐλογήσωμεν τοὺς ἐν Ἀθήναις Ἄρχοντας Ὀφφικιαλίους, μέλη τῆς Ἀδελφότητος «Παναγία ἡ Παμμακάριστος» (κδ' Νοεμβρίου), ὡς καί τὰ μέλη τοῦ Συλλόγου τῶν ἐν Ἀθήναις συμπατριωτῶν ἡμῶν Ἰμβριῶν.

Ὡσαύτως θέλομεν ἀνταποκριθῆ καί εἰς ἄλλας φιλικὰς προσκλήσεις κατὰ τήν βραχείαν ἐπίσκεψιν ἡμῶν ταύτην, τό δέ ἀπόγευμα τῆς

κα' ιδίου θά μεταβῶμεν εἰς τόν Βύρωνα διά νά χοροστατήσωμεν κατά τόν ἔσπερινόν εἰς τό Μετόχιον τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Σίμωνος Πέτρας Ἁγίου Ὁρους καί νά προσκυνήσωμεν εἰς τόν τάφον τοῦ ὀνομαστοῦ πνευματικοῦ ἀνδρός Ἱερωνύμου τοῦ Σιμωνοπετρίτου, ὃν ἠξιώθημεν ἵνα κατατάξωμεν μετά τῆς περὶ ἡμᾶς Ἁγίας καί Ἱερᾶς Συνόδου εἰς τό Ἁγιολόγιον τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν Ἐκκλησίας.

Φιλαδέλφως ἐπιθυμοῦμεν ὅπως ἐνημερώσωμεν τήν Ὑμετέραν πεπνυμένην Μακαριότητα ὅτι τήν κε' Νοεμβρίου θέλομεν μεταβῆ εἰς Θεσσαλονίκην πρὸς συνάντησιν μετά τῶν ἐν Βορείῳ Ἑλλάδι ἡμετέρων Ἀρχόντων Ὀφικιαλίων τῆ παρακλήσει αὐτῶν, καί ἐκεῖθεν μέσῳ Νέας Τριγλίας εἰς Ἅγιον Ὅρος, ἵνα ἐπὶ τῆ αἰσίᾳ συμπληρώσει τριακονταετίας ἐν τῷ Οἰκουμενικῷ Θρόνῳ εὐχαριστήσωμεν λειτουργοῦντες τῆ κη' ιδίου ἐν τῷ πανσέπτῳ Ναῶ τοῦ Πρωτάτου τῆ Κυρία Θεοτόκῳ, ἧς τήν χάριν καί τήν προστασίαν εἶχομεν ἐκζητήσει ἐπὶ τῆ ἐνάρξει τῆς Πατριαρχικῆς ἡμῶν θπτείας. Αὐθιμερόν τό ἀπόγευμα, ἐπιστρέφοντες εἰς τήν συμπρωτεύουσαν, θέλομεν παραστῆ εἰς πρὸς τιμὴν ἡμῶν κοινήν ἐν τῷ Μεγάλῳ Μουσικῆς ἐκδήλωσιν διαφόρων τοπικῶν φορέων ἐπὶ τῆ ἀγομένη ἐπετείῳ τῆς ταπεινῆς πρωθιεραρχικῆς ἡμῶν διακονίας. Τήν ἐπομένην, κθ' Νοεμβρίου, θέλομεν ἀναχωρήσῃ ἐπιστρέφοντες ἐκ Θεσσαλονίκης ἀεροπορικῶς εἰς τὰ ἴδια.

Ἰδιαίτεράν χαράν ἐγεύθημεν ἀναγνώσαντες ἐν τῷ Ὑμετέρῳ Γράμματι τήν πρόθεσιν Ὑμῶν ὅπως τιμήσῃτε διά τῆς αὐτοπροσώπου παρουσίας τῆς

Ὑμετέρας Μακαριότητος πάσας τὰς ἐν Ἀθήναις πραγματοποιηθησομένας τιμητικὰς ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῆ ρηθείσῃ ἐπετείῳ, καθὼς πεποιθήαμεν ὅτι ἡ πρὸς ἡμᾶς ἀποδιδόμενη κατ' αὐτὰς τιμή μεταβαίνει τελικῶς φυσικῶ τῷ τρόπῳ τῆ Μητρί Ἀγιωτάτῃ τοῦ Χριστοῦ Μεγάλῃ Ἐκκλησίᾳ. Ὁμοίως μεθ' ἱκανοποιήσεως ἐλάβομεν γνῶσιν τῆς προνοίας Ὑμῶν ὅπως ἡ διευκόλυνσις τῆς ὀργανώσεως τῆς Πατριαρχικῆς ταύτης ἐπισκέψεως καί διαμονῆς ἡμῶν τε καί τῆς τιμίας ἡμῶν συνοδείας, μεταξύ κα' καί κθ' Νοεμβρίου, ἀνατεθῆ εἰς τήν παρ' Ὑμῖν πρόθυμον πάντοτε, ἔμπειρον καί λίαν ἀποτελεσματικὴν Ὑπηρεσίαν Ἐθιμοτυπίας.

Ταῦτα ἀνακοινοῦμενοι Ὑμῖν, Μακαριώτατε ἀδελφέ, εὐχαριστοῦμεν ἐκ προοιμίου διά πάντα, ὅλως δέ ἰδιαίτερος διά τήν λίαν φιλάδελφον ἀπόφασιν Ὑμῶν τε καί τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὅπως τιμήσῃτε καί Ὑμεῖς καί δὴ τοσοῦτον λαμπρῶς τήν χάριτι Θεοῦ συμπληρουμένην τριακονταετῆ θπτείαν ἡμῶν ἐπὶ τοῦ πανιέρου Οἰκουμενικοῦ Θρόνου, εὐχόμεθα Ὑμῖν αἴσιον τόν ἀρξάμενον ἐκκλησιαστικόν ἐνιαυτόν καί διατελοῦμεν μετά βαθείας ἀγάπης ἐν Χριστῷ καί τιμῆς ἰδιαζούσης.

βκα' Σεπτεμβρίου κς'

Τῆς Ὑμετέρας σεβασμίας Μακαριότητος
ἀγαπητός ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ Ι

Ὁμιλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου Β΄ ἐν τῷ Ἱ. Μητροπολιτικῷ Ναῷ Ἀθηνῶν κατά τήν ὑποδοχή τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου (21n Νοεμβρίου 2021)

Παναγιώτατε,

Σᾶς ὑποδεχόμαστε δοξολογώντας τόν Θεό γιά τήν ἐδῶ παρουσία Σας ἀλλά καί γιά τήν ἐπιτυχή ἔκβαση τῆς πρόσφατης περιπέτειας τῆς υἱείας Σας.

Ὁ σκοπός τῆς προσκλήσεως, τήν ὁποία Σᾶς ἀπνύθουνε ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἶναι γιά νά ἐορτάσουμε τά τριάντα χρόνια τῆς ἀνόδου Σας στόν Οἰκουμενικό Πατριαρχικό Θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Τά τριάντα χρόνια στή διακονία τῶν τοῦ Θεοῦ Ἐκκλησιῶν.

Καί γιά μᾶς τούς Ὀρθοδόξους, ὁ κύριος τρόπος ἐορτασμοῦ τέτοιων ἐπετειῶν εἶναι ἡ σύναξή μας ἐν τῷ «Ναῷ τοῦ Θεοῦ». Ἐξ οὗ καί ἡ ἀπόφασις τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νά τιμήσει τό σεπτό Σας πρόσωπο ἐν Εὐχαριστίᾳ στόν Ναό τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ.

Στή σημερινή Θεία Εὐχαριστία, ὅπως καί κάθε φορᾶ, συναντήσαμε ἐν τῷ Ναῷ καί τήν Ὑπεραγία Θεοτόκο: «*τρανώς ἡ Παρθένος δείκνυται καί τόν Χριστόν τοῖς πᾶσι προκαταγγέλλεται*».

Ἀλλά ὁ Χριστός, πού ἡ Θεοτόκος προκαταγγέλλεται, ἀποτελέσει καί ἀποτελεῖ σημεῖον ἀντιλεγόμενον: «*Ἰουδαίους μὲν σκάνδαλον, Ἑλλήσι δὲ μωρίαν*» (Α΄ Κορ., 1, 23).

Τίς παρερμηνεῖς γύρω ἀπό τό πρόσωπό Του, ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος ἔφερε στήν ἐπιφάνεια μέ δύο ἐρωτήσεις: «*Τίνα με λέγουσι οἱ ἄνθρωποι εἶναι;*» (Μάρκ., 8, 37) καί «*ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι;*», γιά νά λάβει τήν ἀπάντησι: «*σὺ εἶ ὁ Χριστός ὁ υἱός τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος*» (Ματθ. 16, 15-16).

Τήν ἴδια ἐρώτησι πρὸς τούς μαθητές ἀπευθύνει ὁ Θεάνθρωπος καί σήμερα, στήν ἑκασταχοῦ

ἐκκλησιαστική κοινότητα. Ἀλλά δέν εἶναι κάθε ἀπάντησι αὐθεντική, καθ' ὅτι: «*Οὐ πᾶς ὁ λέγων μοι Κύριε Κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς μου*» (Ματθ. 7, 21).

Τό κατ' ἐξοχίαν τέλειο πρότυπο ὑπακοῆς στό θέλημα τοῦ Πατρὸς εἶναι ὁ Υἱός, ὁ Ὅποιος ὑποχωρεῖ, ἄχρι θανάτου σταυρικοῦ, γιά νά προβάλλεται ἐν τῷ Υἱῷ ὁ Πατήρ: «*ὁ θεωρῶν ἐμὲ θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με*» (Ἰω. 12, 45).

Αὐτή ἡ υποχώρησι-ὑπακοή δέν ὑποδιδλῶνει ἐξαφάνισι, ἀλλά δηλώνει ἐντονώτερη ἀνάδυσι τοῦ ἑνός στό Πρόσωπο τοῦ ἄλλου. «*Ὁ ἐωρακὼς ἐμὲ ἐώρακε τὸν πατέρα*» (Ἰω. 14, 9). Τό ἐγὼ προϋποθέτει τό σύ. Δέν δύναται νά ἐννοηθεῖ ὁ Υἱός ὡς πρόσωπο χωρὶς τήν κοινωρία του μέ τόν Πατέρα (Ἰω. 14, 11). Σέ ἀντίθεσι μέ τήν ἔννοια τοῦ ἀτόμου, πού βρίσκει τή δικαίωσή του στήν ἀπομόνωσή του.

Ἡ Παναγία, ἡ ὁποία ἐορτάζει σήμερα, προκαταγγέλλεται καί ἐκεῖνη τή σημασία τῆς σωτηριώδους ὑπακοῆς στό θέλημα τοῦ Θεοῦ διά τῆς ἀπαντήσεώς της στόν Ἀρχάγγελο Γαβριήλ: «*γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου*» (Λουκ. 1, 38). Καί τό Ἀπολυτίκιον τῆς Ἑορτῆς τῆς σημερινῆς ἡμέρας συνδέει τήν Ἐνανθρώπισι ἀπόλυτα μέ τή Θεοτόκο.

Γιά ἐμᾶς τούς ὀρθοδόξους, ὅπως ὁ Χριστός δέν νοεῖται χωρὶς τήν Παναγία, ἔτσι δέν νοεῖται καί χωρὶς τήν Ἐκκλησία. Καί ἂν ὑπάρχει μία ἐλπίδα ὁ Χριστός νά ἀγγέλλεται αὐθεντικά καί ὀρθόδοξα, εἶναι μόνον ὅταν ἡ Ἐκκλησία ὡς κοινότητα ἀναγνωρίζει ὡς Κεφαλὴ της ἀποκλειστικά τό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Αὐτός τήν ἴδρυσε διά τοῦ τιμίου Του αἵματος, ἐκ τοῦ ὁποίου πηγάζει ἡ ταυτότητά της.

Τά λόγια του Χριστού είναι σαφή και ξεκάθαρα: «*Ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ θλίψιν ἔχετε*» (Ιω. 16, 33). Δέν μπορείς νά εἶσαι μέ τόν Χριστό καί ἡ ζωή σου νά μὴν εἶναι σέ ἀναλογία πρὸς τή δική Του ζωή, ἡ ὁποία πραγματώνεται μόνον ἐντός τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ συνέχεια, ὅμως, τῆς ἀνωτέρω φράσεως εἶναι: «*θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον*». Μέ αὐτή τή βεβαιότητα προσβλέπουμε στό ὀλόφωτο μέλλον τῆς Βασιλείας Του, τό ὁποῖο ἀπεργάζεται ὁ Θεάνθρωπος, διά τῆς Ἐκκλησίας Του, σέ πείσμα τῶν ἀπαισιδόξων φαινομένων τοῦ καιροῦ μας.

Παναγιώτατε,

Μέ αὐτά τά χαρμόσινα βιώματα καί συναισθήματα, παρά τίς δυσκολίες τῶν καιρῶν, Σᾶς ὑποδεχόμεθα σήμερα ὡς τόν Πατριάρχη τοῦ Γένους τῶν Ὁρθοδόξων. Ὡς τόν «ἄγγελο» πού προσωποποιεῖ τόν πάνσεπτο Οἰκουμενικό Θρόνο, ὁ ὁποῖος ἔχει νά ἐπιδειξοῦ μία συνεχῆ διαδοχή καί ἀκτινοβολία παγκόσμια, ἀλλά ἐν ταύτῳ καί μαρτυρικὴ πορεία πρὸς τὴν Βασιλεία τοῦ Θεοῦ.

Ἐνώπιον τοῦ σεπτοῦ λειψάνου τοῦ ἱερομάρτυρος Προκατόχου σας, Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Ε΄, ὀφείλουμε, ἰδιαίτερος φέτος πού στὴν Πατρίδα μας ἐορτάζουμε τὰ 200 ἔτη ἀπὸ τὴν Ἐθνικὴ Παλιγγενεσία μας, νά ὑπογραμμίσουμε τὴ συμβολὴ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου στὴ διατήρηση τῆς πίστεως καί τῆς ταυτότητας τῶν ὑπόδουλων Ρωμιῶν. Καί οἱ Πανέλληνες εἴμεθα εὐγνώμονες πρὸς τό Πατριαρχεῖο μας γι' αὐτό.

Ἀναγνωρίζουμε, ἀκόμη, ὅτι ὁ Οἰκουμενικός Θρόνος εἶναι ἐκεῖνος πού τιμήθηκε μέ τὴν παρουσία πολλῶν Ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, οἱ ὁποῖοι διαμόρφωσαν τὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία, ὅπως καί ἐξεχουσῶν ἐκκλησιαστικῶν φυσιογνωμιῶν πού διπλόνησαν τό μυστήριό τῆς ἐνότητος τῶν κατὰ τόπους Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

Μεταξύ αὐτῶν τῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, τὰ τελευταῖα τριάντα χρόνια, ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ Θρόνου εὐρίσκεται ἡ Παναγιότητά Σας. Ἡ προσφορά Σας εἶναι πολὺπλευρὴ καί σημαντική:

- Ὁ εὐαγγελισμὸς ἑνὸς τρόπου ζωῆς, πού στοχεύει, μεταξύ ἄλλων, στὸν ἀγῶνα καί τὴν ἀγωνία γιὰ τὴν στέρηση τῆς πανορθόδοξου ἐνότητος, σύμφωνα μέ τὴν παράδοση καί τὴν κανονικὴ τάξη τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας.

- Ἡ διαρκὴς μαρτυρία τοῦ ὀρθοδόξου ἥθους καί τοῦ τρόπου ζωῆς πού χαρακτηρίζει τὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο τῆς Ἀνατολῆς.

- Ἡ ἐνδυνάμωση τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου μέ νέα καί ἐλπιδοφόρα στελέχη.

- Ἡ ἰδιαίτερη φροντίδα πρὸς τὰ ἱερά σεβάσματα τῆς πίστεως καί τοῦ γένους, τὰ ὁποῖα Σᾶς κληροδότησαν οἱ ἀοίδιμοι Προκάτοχοί Σας Πατριάρχες καί Σεῖς ἐπαναφέρατε «εἰς τό ἀρχαῖον κάλλος».

- Καί πλεῖστα ὅσα ἀκόμη, τὰ ὁποῖα γνωρίζει καί μαρτυρεῖ ὀλόκληρος ὁ ὀρθόδοξος κόσμος.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους καί γιὰ πολλοὺς ἀκόμη πού ἡ ὥρα δέν ἐπιτρέπει νά προσθέσουμε, ἔχετε καί θὰ συνεχίσετε νά ἔχετε, ὡς Ἡγούμενος τῆς Πρωτόθρονης Ἐκκλησίας τῆς Κωνσταντινουπόλεως, τὸν ἀμέριστο σεβασμό, τὴν ἀγάπη καί τὴν ὀλοπρόθυμη στήριξή μας.

Παναγιώτατε,

Στὴν ἐορταστικὴ αὐτὴ Σύναξη, Σᾶς καλωσορίζουμε γιὰ μία ἀκόμη φορὰ στό κλεινὸν ἄστυ, ἐκ μέρους ὄλων τῶν Ἱεραρχῶν, τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ἐμοῦ προσωπικῶς, καί Σᾶς εὐχόμεθα νά ἔχετε «χρόνια πολλὰ», ἐμπνευσμένα καί καρποφόρα, ἡ δὲ ἡ Πατριαρχία Σας νά εἶναι σταθερὰ καί ἀδιάπτωτη!

Εἰς ἀνάμνησιν δὲ τῆς σημερινῆς Συνάξεώς μας καί τῆς λαμπρᾶς Ἐπετείου τριακονταετοῦς συνεχοῦς ἐνδόξου, θεοφιλοῦς καί τετιμημένης Πατριαρχίας, ἐπιτρέψτε μου νά Σᾶς προσφέρω ἐκ μέρους τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος αὐτό τό Ἱερό Εὐαγγέλιο, μέ τὴν εὐχή νά εὐαγγελίσεσθε γιὰ πολλὰ ἀκόμη ἔτη σέ κάθε ἀνθρώπο καλῆς θελήσεως τό «καινὸν μῆνυμα» τῆς «Εὐλογημένης Βασιλείας τοῦ Πατρός, καί τοῦ Υἱοῦ, καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος».

Ἀμήν.

Ὁμιλία τῆς Α. Θ. Παναγιότητος
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου
κατά τό πανηγυρικόν συλλεΐτουργον
μετά τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου
εἰς τόν Καθεδρικόν Ναόν Ἀθηνῶν (21η Νοεμβρίου 2021)

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Ἀθηνῶν καί
πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμε,
Τιμιώτατοι ἀδελφοί Ἱεράρχαι,
Εὐλαβέστατοι λοιποὶ κληρικοί,
Ἐξοχώτατοι,
Ἐντιμολογιώτατοι Ἄρχοντες ὀφικιάλιοι,
Τέκνα ἐν Κυρίῳ περιπόθητα,

Εὐλογητός Κύριος ὁ Θεός, ὁ ποιῶν θαυμάσια
μόνος, ὁ καταξιώσας ἡμᾶς ἵνα διέλθωμεν τό
κατώφλιον τῆς τριακονταετίας εἰς τοὺς οἴακας
τῆς πλήρους εὐθυνῶν καί πολυφόρτου, διά
εἴκοσι καί πλέον αἰῶνων πνευματικῆς παρα-
δόσεως, ὀλκάδος τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας τῆς
Κωνσταντινουπόλεως καί, εὐγενεῖ, φιλαδέλφῳ,
πρόφρονι καί φιλοτίμῳ προσκλήσει τῆς Ἑμετέρας
φίλης καί περισπουδάστου ἡμῖν Μακαριότητος
καί τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἀγιωτάτης
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἵνα συνορτάσωμεν
μεθ' Ἑμῶν τὴν θεοδώρητον ταύτην ἐπέτειον καί
δή καί κατά τὴν σωτηριώδη καί ἐφύμνιον ἐορτὴν
τῆς Εἰσόδου εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων τῆς ἀγνῆς
Θεομήτορος, τῆς προορισθείσης εἰς κατοίκησιν
τοῦ Παντάνακτος καί γενομένης ἡμῖν καί πᾶσι
τοῖς λαοῖς αἰτίου σωτηρίας, μεσίτιδος καί
γεφύρας ἀπὸ γῆς πρὸς οὐρανόν.

Ἐκκινήσαντες τὰ εὐχαριστήρια τῷ παντ-
ευεργετῇ Κυρίῳ ἐκ Φαναρίου, ἐπὶ τῇ τριακοστῇ
ἐπετειῷ τῆς ἐκλογῆς μας εἰς τὸν πάνσεπτον
Πατριαρχικόν Θρόνον, νῦν μετὰ πλείστης
χαρᾶς εὐρισκόμεθα ἐν τῷ μέσῳ ὑμῶν, ἐν φι-
λαδέλφῳ εὐχαριστιακῇ κοινωνίᾳ μετὰ τῆς

Ἑμετέρας Μακαριότητος καί τῆς μετ' Αὐτῆς
χορείας ἀγαπητῶν ἀδελφῶν ἀρχιερέων καί τοῦ
εὐλαβοῦς κλήρου, τῶν ἐντίμων ἀξιωματούχων
τῆς Πολιτείας καί τοῦ λαοῦ, κομίζοντες πᾶσιν
ὑμῖν ἀπὸ τὴν ἀκοίμπτον δαδουχίαν τοῦ ταπεινοῦ
Φαναρίου, ἐγκάρδιον χαιρετισμόν, ἀδελφικόν
ἀσπασμόν, τὴν ἄπειρον ἀγάπην καί τὴν εὐλογίαν
τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας καί τὴν χάριν τῶν Ἁγίων
τῶν ἐκ τῆς πνευματικῆς ἡμῶν πατρίδος, οὐ μὴν
ἀλλὰ καί τὰς μυχίους ἡμῶν εὐχαριστίας διὰ τὴν
προσγενομένην τιμὴν, τὴν θερμὴν καί φιλόφρονα
ὑποδοχὴν καί τὰς λοιπὰς ἐπιδαριλευθείσας
ἐκδηλώσεις ἀγάπης, σεβασμοῦ καί σπρηγμοῦ
ἐπὶ τῷ συνορτασμῷ καί τῇ ἐντεύξει τοῦ
προσωπικοῦ τούτου ὀροσίου τῆς πορείας
τῆς ἡμῶν Μετριότητος ἐν τῇ Ἀποστολικῇ καί
Οἰκουμενικῇ καθέδρᾳ τῆς Κωνσταντινουπόλεως.
Ἡ εἰς Ἑλλάδα ἐπίσκεψις ἡμῶν αὕτη πληροῖ, ὡς
πάντοτε, τὴν καρδίαν ἡμῶν τε καί τῶν τιμῶν
ἡμῶν συνοδῶν χαρᾶς καί εὐφροσύνης.

Διαβεβαιοῦμεν ὑμᾶς ὅτι ἡ σκέψις ἡμῶν εὐ-
ρίσκεται πάντοτε μετὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ καί
ταπειναί ἀλλὰ διάπτυροι εὐχαί ἀναπέμπονται τῷ
Κυρίῳ πρὸς ἄρσιν τῆς ἀδοκίτου καί ἀνθεκτικῆς,
δυστυχῶς, μάστιγος τῆς πανδημίας, ἵνα ἅπαντες
ἐξέλθουν τῆς κρίσεως μέ τὰς ὀλιγωτέρας δυνατὰς
ταλαιπωρίας καί ἀπωλείας. Συμμεριζόμεθα τό
δύσκολον καί κοπιῶδες ἔργον τῆς Πολιτείας
διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν ἐκ τῆς δυσχεροῦς ταύτης
περιστάσεως, προσπάθειαν, ἡ ὁποία ἀπαιτεῖ
γνώσιν, σύμπνοιαν, συστράτευσιν, ἱκανὰς θυσίας
τῶν θεραπεπόντων ἰατρῶν καί τῶν ὑγιεινομικῶν
λειτουργῶν καί ὑπομονὴν διαρκείας.

Γεμίζει από εὐφροσύνην καὶ εἰρήνην τὴν ψυχὴν ἡμῶν τὸ γεγονός ὅτι ἡ παρουσία ἡμῶν ἐνταῦθα, ἐν τῷ Καθεδρικῷ Ναῷ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, αἰσθητοποιεῖ καὶ ἀναγγέλλει τοῖς ἐγγύς καὶ τοῖς μακρὰν ἀπανταχοῦ, τὴν θεμελιώδη καὶ ἄρρηκτον ἐνότητα τῆς Μητρὸς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καὶ τῆς πεφιλημένης θυγατρὸς αὐτῆς. Εἶναι γεγονός ὅτι ἐνίοτε ὑπῆρξαν καὶ νεφύδρια ἐπὶ τὰς κεφαλὰς ἡμῶν, ὅμως ταῦτα δὲν ἔφερον καταστρεπτικούς ὑετούς, ἀλλὰ μόνον δρόσον καὶ βροχὴν καὶ εὐφορίαν τῶν πνευματικῶν καρπῶν καὶ γόνιμον διάλογον καὶ συμπόρευσιν εἰς τὰ μείζονα θέματα τῆς Ὁρθοδοξίας, ὡς ἀπεδείχθη καὶ κατὰ τὴν περίοδον τῆς πρωθιεραρχικῆς Ἰμῶν διακονίας, Μακαριώτατε, διὰ τῆς προθύμου καὶ λίαν ἐπωφελοῦς, συμμετοχῆς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος εἰς τὴν Ἁγίαν καὶ Μεγάλην Σύνοδον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ διὰ τῆς ἐκ τῶν πρώτων συνταυτίσεως καὶ ἑναρμονίσεως μεθ' ἡμῶν εἰς τὸ ζήτημα τῆς προσφάτως ἀποδοθείσης αὐτοκεφαλίας εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Οὐκρανίας.

ὑπερέβημεν εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰ ἀνακύφαντα προβλήματα εἰς τὰς σχέσεις ἡμῶν, ἀποδεικνύοντες τὸν ἱερόν καὶ ἀκατάλυτον σύνδεσμον ἡμῶν. Ἡ ἐν τῇ τοῦ Κωνσταντίνου εὐσεβῆς πηγῇ τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Γένους ἠρδευσεν ἐπὶ αἰῶνας καὶ δὴ κατὰ τὰ δίσεκτα ἐκεῖνα ἔτη τὸν ἐκκλησιαστικὸν ἀγρόν τῆς Ἑλλάδος, διετήρησε τὴν πίστιν καὶ τὸ φρόνημα, διέσωσε τὴν ὀρθόδοξον ἡμῶν ταυτότητα καὶ ἐν τέλει ἐξήγαγε τὰ ἐκεῖσε –τὰ ἐνταῦθα– τέκνα αὐτῆς εἰς ἀναψυχὴν. Διὸ καί, ὡς ἔγραφε πρὸ ἐτῶν ἢ καθ' Ἰμῶν, Μακαριώτατε, Συνοδική Ἐπιτροπὴ Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν Σχέσεων ὑπὸ τὸν μακαριστὸν Κορίνθου Παντελεῖμονα, ὁ ἑλληνικὸς λαὸς «εἶναι ἐξαιρετικῶς εὐαίσθητος εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ εἰς τὴν ἀγάπην καὶ τὸν σεβασμὸν τοῦ πρὸς τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην». Καὶ ἀναφερομένη ἡ Ἐπιτροπὴ εἰς τὴν προηγηθεῖσαν τότε ἐπίσκεψιν ἐνταῦθα τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Δημητρίου, ὑπεγράμμιζεν ὅτι «ἡ μοναδικὴ καὶ μεγαλειώδης ὑποδοχὴ αὐτοῦ ὑπῆρξεν ὁ στέφανος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ

τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ ἀπόδοσις ὅλης τῆς μεγάλης ὀφειλομένης τιμῆς πρὸς τὴν Τροφὸν καὶ Μητέρα τοῦ Γένους, τὸ πάνσεπτον Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον».

Μακαριώτατε, καὶ σήμερον ὑποδέχεσθε καὶ τιμᾶτε ὑπερβαλλόντως τὸν διάδοχον τοῦ γλυκέος, σεμνοῦ καὶ ταπεινοῦ ἐκείνου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου Δημητρίου, τὴν ἡμετέραν Μετριότητα, ἀποφάσει Ἰμῶν συνοδικῆ, ἐπὶ τῇ συμπληρώσει, ἐλέει καὶ εὐδοκίᾳ Θεοῦ, τριάκοντα ὄλων ἐτῶν ἐπὶ τὸ πηδάλιον τῆς νηὸς τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας, ἐφ' ἧ εὐκαιρία καὶ ἀναφωνοῦμεν: «Ὡς πολὺ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου, Κύριε!».

Διὰ τὴν ὅλως φιλάδελφον καὶ ὑψηλόφρονα ταύτην ἀπόφασιν Ἰμῶν, εὐχαριστοῦμεν εὐγνωμόνως, Μακαριώτατε, Ἰμῶν καὶ τὰ σεβάσματα μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Νά ἡξεύρατε ὅπόσον χαροποιεῖτε, ἐνισχύετε καὶ συγκινεῖτε τὸν ὀμιλοῦντα μὲ τὴν εὐγένειαν καὶ τὴν ἔμπρακτον ἀγάπην ὄλων Ἰμῶν! Ναί! Μᾶς ἐνισχύετε καὶ ἐνθαρρύνετε καὶ στηρίζετε εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ «τὴν ἀγωνίαν ὅπως ἡ ἱερά ὀλκάς διέρχεται καθ' ἐκάστην ἀλώβητος διὰ τε τῶν Συμπληγάδων καὶ διὰ τῶν Κυανέων Πετρῶν». Καὶ αὐταὶ –αἰ πέτραι, τὰ προσκόμματα– δὲν παρεμβάλλονται εἰς τὴν ὁδὸν τῆς διακονίας ἡμῶν μόνον ἔξωθεν, ἐκ τῶν θύραθεν, ἀλλὰ καὶ ἔσωθεν, ἐκ ψευδαδέλφων· «ἐξ οἰκειῶν τὰ βέλη». «Καὶ ἐχθροὶ τοῦ ἀνθρώπου οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ»....

Οὐδέν, ὡς ἀντιλαμβανόμεθα, εἰς τὴν ταπεινὴν Πατριαρχίαν ἡμῶν ὑπῆρξεν εὐκόλον. Ἄνευ τῆς ἐμπιστοσύνης εἰς τὴν κλῆσιν τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν συναντίληψιν τῶν συγκυρηναίων ἀδελφῶν καὶ φιλοτίμων συνεργατῶν, ἡ δύσβατος ὁδὸς θὰ μετετρέπετο εἰς ἄβατον καὶ κατάσκιον δάσος καὶ οὐδέν θὰ ἐπραγματοποιεῖτο. Ὅμως, ἡ ἱστορία μᾶς ἐκάλει νὰ βαστάσωμεν τὸν σταυρόν της καὶ οὕτως ἐδέχθημεν τὴν κλῆσιν ἐν ταπεινώσει, ἐν φόβῳ καὶ χαρᾷ, ἐν προσοχῇ καὶ προσευχῇ. Τὸ τί ἐπετεύχθη ἤδη εἶναι γεγραμμένον. Δι' ὅλα τὰ θέματα τὸ ἡμέτερον ἐνδιαφέρον ἦτο συνεχές καὶ ἀνύστακτον, ὅμως ἡ ἀγωνιώδης μέριμνα ἐπεκεντρῶθη, ὡς παροῦσα καὶ τοῦ μέλλοντος εὐθύνη, κυρίως εἰς τὴν φύλαξιν τῆς παρακαταθήκης καὶ τὴν πιστὴν συν-

έχισιν τῆς παραδόσεως ἐν τῷ τόπῳ τῆς διακονίας ἡμῶν, εἰς τό ἐσταυρωμένον Φανάριον, εἰς τὴν παρεμβολὴν τῆς σκηνῆς τῆς Κιβωτοῦ, ἔνθα οἱ πατέρες ἡμῶν, ἔνθα ἡ χαρὰ καὶ ἡ λύτρωσις ἡμῶν.

Μακαριώτατε,

Ἡ χαρμόσυνος σημερινὴ ἡμέρα καὶ ἐπέτειος αὕτη δὲν σηματοδοτοῦν μίαν παῦσιν, ἐν τέλος, ἀλλὰ ἀντιθέτως ἀνανεώνουν τὴν διάθεσιν καὶ ἀποτελοῦν ἀφετηρίαν νέας πορείας, χρηστῶν ἐλπίδων καὶ ἐνθέων ὀραματισμῶν χάριν τῆς ἀγάπης καὶ συνεργίας εἰς τό ἀπολυτρωτικὸν ἔργον τοῦ Χριστοῦ, ὑπὲρ τῆς εὐκλείας τῆς Ἐκκλησίας καὶ οἰκοδομῆς καὶ σωτηρίας τοῦ λαοῦ καὶ ἀνακαινίσεως τῆς κτίσεως πάσης. Τό ἄσβεστον φῶς τοῦ σεπτοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἡ ἀγιοπατερικὴ του παράδοσις καθίστανται ζωτικὴ ἀνάγκη τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ τοῦ Γένους, τὰ ὅποια ἀμφοτέρω ἐμπεριέχουν τὴν οἰκουμένην, τὴν τροφοδοτοῦν διὰ τῆς πίστεως, τῆς ἀγάπης καὶ τῶν πανανθρωπίνων ἀξιών. Ἐν τῷ πνεύματι τούτῳ, ἐξαιτούμεθα τὰς ἐκτενεῖς καὶ πλήρεις ἀγάπης προσευχὰς Σας πρὸς Κύριον,

ὑπὲρ τῆς τε ἡμετέρας Μετριότητος καὶ τῆς Ἁγίας τοῦ Χριστοῦ Μεγάλης Ἐκκλησίας.

Καὶ αὖθις, κατὰ τὴν εὐσημον ταύτην ὥραν, Σὰς εὐχαριστοῦμεν πάλιν καὶ πολλάκις ἅγιε ἀδελφέ, καὶ μετὰ τῆς Ἑμετέρας Μακαριότητος πάντας τοὺς ἐκλεκτοὺς Ἱεράρχας τῆς Ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸν ἱερόν κληρὸν καὶ ἅπαν τὸ θεοσεβὲς πλήρωμα αὐτῆς, διὰ τὰς τιμὰς, τὰς ὁποίας περιποιεῖτε εἰς ἡμᾶς, δι' ὅσα ἀγαθὰ καὶ παντοῖαν στήριξιν προσπνέγκατε τῇ Μητρὶ Ἐκκλησίᾳ. Πατρικῶς ἀντιδωροῦμεν ὑμῖν τὴν νυχθήμερον προσευχὴν ἡμῶν ὅπως ἡ Κυρία Θεοτόκος περιέπη καὶ σκέπη, καὶ διατηρῇ τὴν Ἑμετέραν Μακαριότητα, καὶ τοὺς περὶ Ἑμᾶς, ἐν ἀμφιλαφεὶ ὑγείᾳ, ἀκμῇ πνεύματος καὶ πάσῃ ἀγαθοδωρίᾳ, εἰς καρποφόρον συνέχισιν τῆς διακονίας τῆς Ἁγίας Ἐκκλησίας καὶ δόξαν τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Τὸ δέ ἐξ ἡμῶν τέλος, αἶνος καὶ εὐχαριστία τῷ ἐν Τριάδι προσκυνουμένῳ Θεῷ, Οὗ ἡ ζειδωρος χάρις καὶ τό ἄπειρον ἔλεος, πρεσβείας τοῦ ἐν Ἁγίοις μαρτυρικοῦ Προκατόχου ἡμῶν Γρηγορίου Ε' καὶ τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας, τῆς Ἁγίας τῆς ἀγάπης, εἶψαν μετὰ πάντων ἡμῶν. Ἀμίν.

Ἐπάνω: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος (ἀριστερά) καὶ ὁ προκαθήμενος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου ἡ Α.Θ.Π. ὁ Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κ. Βαρθολομαῖος κατὰ τὴ διάρκειαν τοῦ συλλεΐτουργου. Ἰ. Καθεδρικός Ναός Ἀθηνῶν 21.11.2011.

Κάτω: Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος προσφέρει Εὐαγγέλιον στὴν Α.Θ.Π. τὸν Οἰκουμενικὸν Πατριάρχην κ. Βαρθολομαῖο. Ἰ. Καθεδρικός Ναός Ἀθηνῶν 21.11.2011.



ΤΟ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ ΙΙ

Εισήγησις στή Σεπτή Ίεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2021
 μέ θέμα: «Περί Τροποποιήσεως Κανονισμῶν 1/1977 καί 2/1977»
 τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μεσσηνίας κ. Χρυσοστόμου
 (Διορθόδοξο Κέντρο, Ἰ. Μ. Πεντέλης, 7 Ὀκτωβρίου 2021)

ΠΕΡΙ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΩΝ

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Μακαριώτατε,

Σεβασμιώτατοι Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς,

Κατόπιν ἐντολῆς τῆς Δ.Ι.Σ. (3097/1372/15-7-2021) μου ἀνατέθηκε ἡ παρουσίαση τῆς παρούσας Εἰσήγησης, σχετικά μέ τίς τροποποιήσεις τῶν Κανονισμῶν 1/1977 καί 2/1977, «περί τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ι.Σ.Ι.)» καί «περί τῶν ἐργασιῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Δ.Ι.Σ.)», ἀντίστοιχα καί ἡ σύνταξη τῶν ἀντίστοιχων Αἰτιολογικῶν Ἐκθέσεων.

1. Μέ βάση τό ἄρθρο 43 παρ. 2 τοῦ Συντάγματος τῆς Ἑλλάδος, ἐξουσιοδοτεῖται ἡ Ἱερά Σύνοδος μέ Κανονιστικές Ἀποφάσεις νά ρυθμίζει εἰδικά ἐσωτερικά ζητήματα. Ἡ δυνατότητα αὐτή γιά πρώτη φορά δόθηκε στήν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μέ τό Ν.Δ. 126/1969 (Α', 27) (ἄρθρο 1§4), μέ τό ὅποιο ἐπίσης ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος στό σύνολό της ἀπέκτησε καί νομική προσωπικότητα ὡς νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.)¹.

Τήν ἴδια ρύθμιση ἐπαναλαμβάνει καί ὁ ἰσχύων Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ν. 590/1977)² στήν Εἰσηγητική Ἐκθεση τοῦ ὁποῖου σημειώνεται ὅτι «παρεσχέθη εἰς τά ἀρμόδια ἐκκλησιαστικά ὄργανα ἐξουσιοδοτήσεις ρυθμίσεως διά Κανονιστικῶν Ἀποφάσεων εἰδικῶν ἐσωτερικῶν ζητημάτων τῆς Ἐκκλησίας, συμφώνως πρός τάς περί θρησκευτικῆς ἐλευθερίας διατάξεις τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος»³ καί τῆς «ἐπικρατοῦσης θρησκείας»⁴.

Ὁ Καταστατικός Χάρτης (Ν. 590/1977) μέ μία σειρά ἄρθρων παρέσχε τήν ἐξουσιοδότηση ἐκδοσης Κανονιστικῶν Ἀποφάσεων τόσο στους

οἰκείους Μητροπολίτες (ἄρθρο 1§4) ὅσο καί στήν Ι.Σ.Ι. καί στήν προερχομένη ἀπό αὐτήν Δ.Ι.Σ. (ἄρθρο 3§1), μέ σκοπό ἀφενός οἱ Μητροπολίτες νά ρυθμίζουν «τά τῆς διοικήσεως, διαχειρίσεως, ἐλέγχου καί ἐν γένει λειτουργίας» τῶν ἐκκλησιαστικῶν καθιδρυμάτων πού λειτουργοῦν στήν περιφέρειά τους καί ἔχουν νομική προσωπικότητα ὡς νομικά πρόσωπα ἰδιωτικοῦ δικαίου (Ν.Π.Ι.Δ.), καί ἀφετέρου ἡ Ι.Σ.Ι. ἢ ἡ Δ.Ι.Σ. νά «ἐκδίδει κανονιστικές ἀποφάσεις περί τῆς ὀργανώσεως καί ἐσωτερικῆς διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, κατά τά εἰδικότερον ἐν τῷ παρόντι (ἐνν. Ν 590/1977) διαλαμβανόμενα, δημοσιευμένας διά τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως» (ἄρθρο 4 ἐδ. ε')⁵.

Οἱ παροῦσες Κανονιστικές Ἀποφάσεις πρέπει νά ἀποτελοῦν τήν βάση ἑναρμόνισης μεταξύ νομιμότητας καί κανονικότητας, κατά τήν λειτουργία τῶν διοικητικῶν ἐκκλησιαστικῶν θεσμῶν, καί νά ἀπεικονίζουν τήν ἀρμονική συνεργασία Ἐκκλησίας καί Πολιτείας.

Οἱ Κανονιστικές Ἀποφάσεις θά πρέπει νά εἶναι ὀρθά ἑναρμονισμένες τόσο μέ τούς συνταγματικά κατοχυρωμένους ἱερούς κανόνες⁶ ὅσο καί μέ τίς ἐξουσιοδοτικές διατάξεις τοῦ νόμου ἄλλως εἶναι προσβληπές ὡς ὑπερβαίνουσες τήν νομοθετική ἐξουσιοδότηση⁷.

Ὅταν δηλαδή οἱ Κανονιστικές Ἀποφάσεις τῶν ὀργάνων διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας ἐπιλαμβάνονται τῆς ρύθμισης θεμάτων, τά ὅποια ρυθμίζονται εὐθέως καί μάλιστα κατά διαφορετικό τρόπο ἀπό τίς διατάξεις τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτη ἢ ἄλλης νομοθετικῆς διάταξης (*contra legem*), τότε οἱ συγκεκριμένες Κανονιστικές Ἀποφάσεις ὑπόκεινται στόν ἀκυρωτικό ἐλεγχό τοῦ Σ.τ.Ε (χαρακτηριστικές περιπτώσεις οἱ Κανονισμοί

305/2018 και 328/2021), επειδή οι Κανονιστικές Αποφάσεις ούτε νέα νομολογία δημιουργούν ούτε ακυρώνουν διατάξεις νόμου επειδή δεν αποτελούν νομοθετικά κείμενα αλλά μόνο κανονιστικά. Επίσης κάθε Κανονιστική Απόφαση τροποποιείται μόνο από το όργανο το οποίο την εξέδωσε (πρβλ. 327/2021 και 214/2010).

2. Η Δ.Ι.Σ., κατά την Συνεδρία της 3ης Σεπτεμβρίου 2019, διεπίστωσε ότι οι ανωτέρω δύο Κανονισμοί (1/1977 και 2/1977) χρήζουν διορθώσεων και συμπληρώσεων με σκοπό την επικαιροποίησή τους και την έναρμόνισή τους προς την κείμενη νομοθεσία και τις αποφάσεις του Σ.τ.Ε., για τον λόγο αυτό και ανέθεσε στον όμιλο (3991/1870/5-9-2019) όπως εισηγηθεί προς την Δ.Ι.Σ. σχέδιο επικαιροποίησης αυτών των Κανονισμών. Η Δ.Ι.Σ. αποδέχθηκε όμοφωνα τις τροποποιήσεις και διορθώσεις ως και τις συμπληρωματικές προτάσεις των λοιπών Συνοδικών Μελών. Τα τελικά σχέδια των τροποποιηθέντων Κανονισμών παρατέμφθηκαν στον Ειδικό Νομικό Σύμβουλο της Ιεράς Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος και σήμερα εισάγονται προς έγκριση στην Σύνοδο της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος.

Για τις διορθώσεις, συμπληρώσεις και επικαιροποιήσεις των προαναφερθέντων δύο Κανονισμών ελήφθησαν υπ' όψιν: α) Οι υπ' αριθ. 960 και 961 αποφάσεις της Όλομελείας του ΣτΕ του έτους 1978 περί των Κανονισμών 1/1977 και 2/1977. β) Ο υπ' αριθμ. 19/1981 (ΦΕΚ Α' 321) Κανονισμός περί τροποποίησης και συμπλήρωσης του υπ' αριθμ. 14/1981 Κανονισμού περί του ΟΔΕΠ και άλλων συναφών διατάξεων και ο υπ' αριθμ. 214/2010 (ΦΕΚ Α' 185) Κανονισμός περί τροποποίησης και συμπλήρωσης των υπ' αριθμ. 1/1977 και 2/1977 Κανονισμών, γ) Ορισμένες αναγκαίες τροποποιήσεις εξαιτίας της χρήσης της σύγχρονης τεχνολογίας, και δ) Μερικές αναγκαίες λεκτικές διορθώσεις.

Και από τη θέση αυτή θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Αρχιγραμματέα της Ιεράς Συνόδου, τους δύο Συνοδικούς Γραμματείς Α' και Β' για την επιμέλεια και καταγραφή των Πρακτικών των αντίστοιχων Συνεδριών της Δ.Ι.Σ., κατά τις οποίες ασχοληθήκαμε με τις τροπολογίες των

δύο Κανονισμών 1 και 2, και τον Ειδικό Νομικό Σύμβουλο της Ιεράς Συνόδου για την βοήθεια και τον προσδιορισμό των αντίστοιχων νομικών και εξουσιοδοτικών διατάξεων.

3. Ακολουθούν οι Αιτιολογικές Εκθέσεις επί των τροποποιήσεων των Κανονισμών.

Α. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1/1977 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ

(ΦΕΚ. Α' 275) «Περί Έργασιών
της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας
της Εκκλησίας της Ελλάδος»

Ο υπ' αριθ. 1/1977 Κανονισμός (ΦΕΚ Α' 275) «Περί Έργασιών της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας της Εκκλησίας της Ελλάδος» εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση των άρθρων 4 έδαφ. ια' και 6§5 του Ν 590/1977 «Περί του Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος», και περιελάμβανε αρχικά 28 άρθρα. Με την τροποποίησή του και την ακύρωση των άρθρων 13 και 20, ο τροποποιημένος Κανονισμός περιλαμβάνει 26 άρθρα.

Ούτω:

α) Άρθρο 1: Η πρόσφατη εμπειρία της όριζόντιας και απόλυτης απαγορεύσεως συνεδριάσεων με φυσική παρουσία των μελών συλλογικών οργάνων της Διοικήσεως ή της διενέργειας συνεδριάσεων με αριθμητικό περιορισμό συμμετοχής όπως και των ρυθμίσεων για τις συγκεντρώσεις σε κλειστούς χώρους με τήρηση καθωρισμένων αποστάσεων λόγω των υγειονομικών μέτρων έκτακτου χαρακτήρα και μακράς διάρκειας, κατέστησε επιβεβλημένη την προσθήκη ελαστικότερων προβλέψεων στον Κανονισμό 1/1977 για την επιλογή του τόπου συνεδριάσεων και τη δυνατότητα συνεδρίασεως και μέσω τηλεδιασκέψεως των μελών της Ιεράς Συνόδου της Ιεραρχίας. Προτείνεται η δυνατότητα επιλογής τόπου συνεδριάσεως της Ι.Σ.Ι. διαφορετικού του Συνοδικού Μεγάρου είτε: α) με απόφαση της Διαρκούς Ιεράς Συνόδου, ή οποία προφανώς θα πρέπει να έχει συνεδριάσει τακτικώς ή έκτάκτως νωρίτερον, ώστε να καθορίσει νέο τόπο συνεδρίασεως (ένδεχομένως τροποποιώντας τυχόν έκδοθείσα

προηγούμενη απόφασή Της περί προσκλήσεως σέ συνεδρίαση τῶν μελῶν τῆς Ι.Σ.Ι.), β) μέ απόφαση τοῦ Προέδρου ἢ προεδρεύοντος τῆς Δ.Ι.Σ., ἐάν ἡ σχετική ἀνάγκη μεταβολῆς τοῦ τόπου συνεδριάσεως τῆς Ι.Σ.Ι. ἀνακύψει ἐκτάκτως μετά ἀπό τήν τελευταία συνεδρίαση τῆς Δ.Ι.Σ. καί ἐφ' ὅσον δέν εἶναι δυνατόν νά συνεδριάσει ἐκ νέου στό Συνοδικό Μέγαρο ἢ Δ.Ι.Σ. προκειμένου νά ὀρίσει ἄλλο τόπο συνεδριάσεων.

Ἐπίσης στό ἄρθρο 1 προτείνεται ἡ δυνατότητα ἐπιλογῆς τῆς τηλεδιασκέψεως τῆς Ι.Σ.Ι. ὡς τρόπου συνεδριάσεως τῶν μελῶν Της, γιά τί συζήτηση καί λήψη ἀποφάσεων ὄχι ὅμως γιά τήν ἐκλογή Ἀρχιερέων. Πέραν τῆς ἐκ προοιμίου ἐξαιρέσεως τῆς παραπάνω κατηγορίας ἀποφάσεων (ἐκλογῆς Ἀρχιερέων) ἀπό τί λήψη τους μέσω τηλεδιασκέψεως, ἀπόκειται κατ' ἐπέκταση στήν κρίση τῆς Δ.Ι.Σ. νά μίν εἰσαγάγει στήν ἡμερήσια διάταξη καί ἕτερα θέματα πού θεωρεῖ ὅτι δέν πρέπει νά συζητηθοῦν καί ἀποφασισθοῦν μέσω τηλεδιασκέψεως. Ὁμοίως στήν κρίση τῆς Ι.Σ.Ι. ἀπόκειται καί ἡ ἀναβολή τῆς συζητήσεως ἐπί θεμάτων, γιά τά ὅποια, παρ' ὅτι ἐντάχθηκαν στήν ἡμερήσια διάταξη, θεωρεῖ ὅτι δέν πρέπει νά συζητηθοῦν μέσω τηλεδιασκέψεως καί χρήζουν ἐξετάσεως μέ φυσική παρουσία τῶν μελῶν τῆς Ι.Σ.Ι..

Τό ἄρθρο 1 τροποποιεῖται ὡς ἑξῆς: Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεδριάζει εἴτε στήν Ἀθήνα καί στό Συνοδικό Μέγαρο εἴτε ἄλλοῦ ἐάν ἀποφασίσει ἡ Διαρκής Ἱερά Σύνοδος ἢ ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάγκη ἀλλαγῆς τοῦ τόπου συνεδρίας Της ἀνακύψει κατόπιν τῆς τελευταίας συνεδρίας τῆς Δ.Ι.Σ. μέ απόφαση τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ προεδρεύοντος Αὐτῆς τηρουμένης τῆς διαδικασίας τοῦ ἄρθρου 6 παραγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 ἢ ἐάν συντρέχει ἡ περίπτωση τοῦ ἄρθρου 12 παραγρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 εἴτε μέσω τηλεδιασκέψεως σέ ἐξαιρετικές περιπτώσεις συνδρομῆς κατά τήν κρίση τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ προεδρεύοντος Αὐτῆς ἐπείγοντος λόγου ἢ ἀδυναμίας συνεδριάσεως μέ φυσική παρουσία τῶν μελῶν Της. Ἐκλογή Ἀρχιερέως δέν πραγματοποιεῖται μέσω τηλεδιασκέψεως.

β) Ἄρθρο 2§1: Σέ συμμόρφωση πρὸς τί δικαστική ἀπόφαση 960/1978 τῆς Ὁλομέλειας

τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προτείνεται ἡ ἀπαλοιφή ἀπό τό ἄρθρο 2 τῆς φράσεως ὅτι σέ περίπτωση κωλύματος τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Ι.Σ.Ι. προεδρεύει τῆς Ι.Σ.Ι. εἴτε ὁ Ἀντιπρόεδρος Της ἢ σέ περίπτωση ἀδυναμίας του ὁ πρεσβύτερος κατά τήν Ἀρχιερωσύνη Μητροπολίτης, ἀλλά ἀμφότεροι (Ἀντιπρόεδρος καί κατέχων τά πρεσβεῖα Ἀρχιερωσύνης) μόνον κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Προέδρου τῆς Ι.Σ.Ι. Ἡ τελευταία φράση περί ἀνάγκης ἐξουσιοδοτήσεως στους παραπάνω ἀναπληρωτές ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Ι.Σ.Ι. ἔχει ἀκυρωθεῖ ἀπό τήν παραπάνω ἀπόφαση τοῦ ΣτΕ κατόπιν αἰτίσεως ἀκυρώσεως τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Φλωρίνης κυροῦ Αὐγουστίνου ὡς ἀντίθετη μέ τόν Ν. 590/1977 καί τυπικῶς πρέπει νά διαγραφεῖ ἀπό τό κείμενο τοῦ Κανονισμοῦ.

Στήν παράγραφο 2 προτείνεται ἡ προσθήκη ἐνός κατ' ἀρχὴν χρονικοῦ ὁρίου λίξεως τῶν συνεδριάσεων τῆς Ι.Σ.Ι. (ώρα 13:00), τό ὅποιο δύναται νά παρατείνεται μέ ἀπόφαση, πού λαμβάνει ἐκάστοτε ἡ Ι.Σ.Ι. Ἡ ρύθμιση ἀποσκοπεῖ στήν ὀρθολογικότερη κατανομή χρόνου μεταξύ εἰσηγητῶν καί ὁμιλητῶν, ὥστε καί οἱ εἰσηγητές νά προσανατολίζονται στήν χρονικῶς εὐλογη ἀνάπτυξη τῶν θεμάτων καί οἱ ὁμιλητές νά εἶναι οὐσιαστικοί καί εὐσύνοπτοι στίς παρεμβάσεις τους.

Στό ἄρθρο 2 προτείνεται ἡ ἀπάλειψη ἀπό τήν §1 τοῦ ἄρθρου 2 τῆς φράσης «κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως παρεχομένης αὐτοῖς ὑπό τοῦ Προέδρου».

Στό ἄρθρο 2§2: Προτείνεται ὡς χρόνος λίξης τῶν ἐργασιῶν τῆς Ι.Σ.Ι. «ἡ 13η μεσημβρινή».

δ) Ἄρθρο 3: Δέν τροποποιεῖται.

ε) Τό Ἄρθρο 4: Προτείνεται ἐπίσης ἡ ἀπαλοιφή ἀπό τό ἄρθρο 4 τῆς δυνατότητας τοῦ Προέδρου τῆς Ι.Σ.Ι. νά ἀποφασίσει παρέκκλιση ἀπό τόν κανόνα ὅτι ἡ ἐναρκτήρια Ἀρχιερατική λειτουργία πρὸ τῆς συνεδρίας τῆς Ι.Σ.Ι. τελεῖται ἀπό τόν νεώτερο τῆ τάξει Μητροπολίτη στό Συνοδικό Παρεκκλήσιο. Ἡ φράση αὐτή ἔχει ἐπίσης ἀκυρωθεῖ καί κριθεῖ ὡς ἀντίθετη μέ τόν Ν. 590/1977 μέ τήν ἀπόφαση 960/1978 τῆς Ὁλομέλειας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας καί πρέπει σέ συμμόρφωση πρὸς τί δικαστική

απόφαση να καταργηθεί και τυπικῶς ἀπό τό κείμενο τοῦ Κανονισμοῦ.

Στό δεύτερο ἐδάφιο τῆς παραγράφου 3 ἀναφέρεται ἐκ περισσοῦ ὅτι ἡ τριμελής ἐκ Συνέδρων Ἐπιτροπῆ ἐπὶ τοῦ Τύπου ἔχει τήν εὐθύνη τῆς ἐνημερώσεως, πέραν τοῦ Τύπου, καί τῶν ραδιοτηλεοπτικῶν προγραμμάτων. Στή σημερινή ἐποχή στήν ἔννοια τοῦ Τύπου συγκαταριθμοῦνται τά ἔντυπα, τά ραδιοτηλεοπτικά καί τά ψηφιακά (διαδικτυακά κ.λπ.) μέσα ἐνημερώσεως. Κατ' ἐπέκταση προτείνεται πλέον νά διαγραφεῖ ἡ φράση «ραδιοτηλεοπτικῶν προγραμμάτων», ὥστε διά τῆς ἀπαλοιφῆς τῶν ἐπὶ μέρους διακρίσεων, οἱ ὁποῖες εἶναι πλέον ἀνεπικαίρες, νά διευρυνθεῖ τό περιεχόμενο τοῦ ὅρου «Τύπος» στό ἴδιο ἐδάφιο.

§ 1: Διαγράφεται ἡ φράση: «ἐκτός ἐάν ἄλλως ἀποφασισθῆ ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου».

§ 3: Διαγράφεται ἡ φράση: «καί τῶν Ραδιοτηλεοπτικῶν Προγραμμάτων».

στ) Ἄρθρα 5-10: Δέν τροποποιοῦνται.

ζ) Ἄρθρο 11§5: Προτείνεται ἡ κατάργηση τῆς ὑποχρεωτικῆς διάρκειας τῶν εἰσηγήσεων (30 λεπτά), ὥστε πλέον ὁ εἰσηγητής νά δύναται νά διαμορφώσει τήν εἰσηγήσή του ἀνάλογα μέ τί σπουδαιότητά της, λαμβάνοντας ὑπ' ὄψιν καί τόν λοιπό φόρτο τῶν θεμάτων τῆς ἡμερησίας διατάξεως, γι' αὐτό καί διαγράφεται ἡ φράση.

η) Ἄρθρο 12: Δέν τροποποιεῖται.

θ) Ἄρθρον 13: Τό ἄρθρο αὐτό ὑποχρέωνε τόν Πρόεδρο τῆς Ι.Σ.Ι. νά θέσει σέ ψηφοφορία πρόταση 5 μελῶν τῆς Ι.Σ.Ι., ὥστε νά διακοπεί ἡ συζήτηση ἐπὶ τῆς ἡμερησίας διατάξεως πρό τῆς ἐξαντλήσεως τοῦ καταλόγου τῶν ὁμιλητῶν. Μέ τόν τρόπο αὐτό ὑποχρεοῦτο ὄχι μόνο ὁ Πρόεδρος τῆς Ι.Σ.Ι., ἀλλά καί ἡ Ι.Σ.Ι. νά διενεργήσει ψηφοφορία γιά πρόταση 5 μελῶν τῆς μέ αἴτημα νά ἀφαιρεθεῖ ὁ λόγος ἀπό τοὺς ἐγγεγραμμένους ὁμιλητές τοῦ καταλόγου τῆς οἰκείας ἡμέρας. Τό ἄρθρο εἶχε νόημα ὅταν τό ἄρθρο 2 παρ. 2 ὑπό τήν παροῦσα μορφή του δέν ὥριζε ὥρα λήξεως τῆς συνεδριάσεως. Καθ' ὅσον μέ τήν ἀνωτέρω προσθήκη στό ἄρθρο 2 παρ. 2 καθορίζεται ρητῶς ἡ μέγιστη διάρκεια συνεδριάσεως μέ ὥρα λήξεως τίς 13:00, δέν ὑπάρχει λόγος γιά τί διατήρηση τοῦ ἄρθρου 13. Περαιτέρω, σέ

ἐξαιρετικές περιπτώσεις ἡ Ι.Σ.Ι. δύναται πάντοτε νά παρατείνει τή διάρκεια τῆς συνεδριάσεως καί μετά τίς 13:00 κατὰ τό ἄρθρο 2 παρ. 2. Γιά τόν λόγο αὐτό προτείνεται ἡ διαγραφή τοῦ ἄρθρου 13.

ι) Ἄρθρα 14-15: Δέν τροποποιοῦνται.

ια) Ἄρθρο 16§2: Προτείνεται ἡ ἐπὶ τό ἀκριβέστερον ἀναδιατύπωση τοῦ ἄρθρου 16 παρ. 2, ὅτι τά μέλη τῆς Ι.Σ.Ι. ἀποφαίνονται δι' ἀνατάσεως τῶν χειρῶν τους ἐάν θεωροῦν ἐπαρκεῖς τίς ἐξηγήσεις παρεκτραπέντος Συνοδικοῦ Συνέδρου, καί τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: Τά μέλη τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἀποφαίνονται δι' ἀνατάσεως τῆς χειρός, ἐάν θεωροῦν ἐπαρκεῖς τίς δικαιολογίες.

ιβ) Ἄρθρα 17-18: Δέν τροποποιοῦνται.

ιγ) Ἄρθρο 19§3: Προτείνεται στήν παράγραφο 3 ὁ ὀρισμός τοῦ Ἀρχιγραμματέως καί δύο γραμματέων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἥτοι τοῦ Πρακτικογράφου καί τοῦ Βοηθοῦ Γραμματέως ὡς ὑπεύθυνων γιά τήν συγκέντρωση τῶν ψήφων καί τή διαλογή τους. Ἡ διάταξη ὑπό τήν ἰσχύουσα διατύπωσή της ὀρίζει ὡς ὑπεύθυνο ἐκτός τοῦ Ἀρχιγραμματέως, τόν Ἀντιπρόεδρο τῆς Ι.Σ.Ι. Ὁ Ἀντιπρόεδρος ὡστόσο ἔχει ὡς κύριο καθήκον εἴτε νά ἀναπληροῖ τόν Πρόεδρο τῆς Ι.Σ.Ι., εἴτε νά βοηθᾷ τόν παρόντα Πρόεδρο τῆς Ι.Σ.Ι. κατὰ τή διεξαγωγή τῆς συνεδριάσεως, γι' αὐτό καί δέν κρίνεται σκόπιμη ἡ ἀνάθεση σέ αὐτόν τοῦ δευτερεύοντος καθήκοντος νά εἶναι ψηφοδέκτης καί μέλος ἐφορευτικῆς ἐπιτροπῆς διαλογῆς ψηφοδελτίων. Τό ἄρθρο 19§3 τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: Ἡ συλλογή καί ἡ διαλογή τῶν ψήφων γίνεται ὑπό τοῦ Ἀρχιγραμματέως, τοῦ Πρακτικογράφου καί τοῦ βοηθοῦ Γραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τό ἀποτέλεσμα τῆς ψηφοφορίας ἐκφωνεῖται ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου.

ιδ) Ἄρθρο 20: Ἐχει ἀκυρωθεῖ μέ τήν ἀπόφαση 960/1978 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας διότι κρίθηκε ὡς κείμενο ἐκτός νομοθετικῆς ἐξουσιοδοτήσεως τοῦ Ν. 590/1977. Ὁ Ν. 590/1977 δέν ἐπιτρέπει τήν ἐκπροσώπηση Συνοδικοῦ Συνέδρου ἀπό ἕτερο Σύνεδρο ἢ τόν Πρόεδρο τῆς Ι.Σ.Ι. μέ γραπτή ἐξουσιοδότηση ὥστε νά ψηφίσει καί ἐκ μέρους τοῦ «ὡσεὶ παρόντος» τοῦ ἐξουσιοδοτοῦντος Μητροπολίτη. Συνεπῶς

ἐπειδή οἱ ρυθμίσεις αὐτές κριθῆκαν παράνομες καί ἀκυρώθηκαν, προτείνεται καί ἡ τυπική διαγραφή τους ἀπό τόν Κανονισμό 1/1977.

ιε) Ἄρθρο 21-22: Δέν τροποποιοῦνται.

ιστ) Ἄρθρο 23: Στό συγκεκριμένο ἄρθρο προ-βλέπεται ὑπό τήν ισχύουσα διατύπωση ὅτι τά πρακτικά τῶν συνεδριῶν τῆς Ι.Σ.Ι. συντάσσονται ἀπό τοὺς πρακτικογράφους γραμματεῖς ὑπό τήν ἐποπτεία τοῦ Ἀρχιγραμματέως καί προ-τείνεται ἡ συμπλήρωση τῆς φράσεως «κατόπιν ἀπομαγνητοφωνήσεως αὐτῶν» (ἐνν. τῶν συνεδριῶν), ὥστε νά εἶναι νομικῶς σαφές ὅτι ἐπι-τρέπεται οἱ συνεδριάσεις νά μαγνητοφωνοῦνται, ἐπιπλέον δέ ὅτι ἡ μαγνητοφώνηση ἔχει ὡς νόμιμο σκοπό τήν ἀρωγή τῶν πρακτικογράφων (ἀποτελοῦν δηλ. μορφή σημειώσεών τους) κατὰ τή σύνταξη τῶν πρακτικῶν, τά δέ μαγνητοφωνημένα ἀρχεῖα δέν ἀποτελοῦν πρακτικά συνεδρίας, τά δέ μόνα ἐπίσημα πρακτικά τῆς συνεδρίας εἶναι τά ἔντυπα πρακτικά. Τό ζήτημα εἶναι ἀναγκαῖο νά διευκρινισθεῖ, καθῶς ἡ μαγνητοφώνηση συζητήσεων συνιστᾷ «ἐπεξεργασία προσωπικῶν δεδομένων» καί γιά νά εἶναι νόμιμη πλέον μετὰ τόν Κανονισμό τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐνώσεως 659/2018 πρέπει νά ἐρεῖδεται σέ νόμιμη βάση ἐπεξεργασίας, ἡ ὁποία θά πρέπει νά ἀναφέρεται στό οἰκεῖο νομοθετικό πλαίσιο καί γιά τόν λόγο αὐτό προστίθεται ὡς νόμιμος σκοπός ἡ ὑποβοήθηση τῶν πρακτικογράφων στό ἔργο τους. Οἴκοθεν νοεῖται ὅτι ἐπειδή ἡ ἐπεξεργασία προσωπικῶν δεδομένων ὑπακούει στήν ἀρχή τῆς ἀναγκαιότητας, τά σχετικά ἠχητικά ἀρχεῖα διατηροῦνται ἐν ὄσῳ διαρκεῖ ἡ διαδικασία συντάξεως καί ἐπικυρώσεως τοῦ πρακτικοῦ συνεδρίας, μετὰ τήν ὑπογραφή τοῦ ὁποίου δέν ὑπάρχει νόμιμος λόγος διατηρήσεώς τους.

Προτείνεται ἐπίσης ἡ δυνατότητα, πέραν τῆς ἠλεκτρονικῆς καταγραφῆς τῶν πρακτικῶν σέ ἀρχεῖο, τά Πρακτικά νά τηροῦνται καί χειρογράφως, σέ περίπτωση κατὰ τήν ὁποίαν ἀνακύψει ἔκτακτη περίστασις.

Τό ἄρθρο 23: Τροποποιεῖται μέ τήν προσθήκη τῶν φράσεων: α...τῆ ἐποπτεία τοῦ Ἀρχιγραμματέως κατόπιν ἀπομαγνητοφωνήσεως αὐτῶν... β. Τά Πρακτικά δακτυλογραφοῦνται σέ ἠλεκτρονικό ὑπολογιστή ἢ σέ ἔκτακτη περίστασις τηροῦνται

χειρογράφως καί κατατίθενται πρὸς ἐπικύρωση. Τό ἠλεκτρονικό ἀρχεῖο καταγραφῆς μετὰ τήν ἐπικύρωση τῶν Πρακτικῶν καταστρέφεται.

ιζ) Ἄρθρο 24: Ἀντικαθίσταται ἡ παράγραφος 1 πού θεσπίζει τόν ἀπόρρητο χαρακτήρα τῶν πρακτικῶν τῆς Ι.Σ.Ι. Μέ τή νέα ρύθμιση ἀπαγορεύεται ὄχι μόνον ἡ μετάδοση τῶν δια-μειφθέντων κατὰ τήν συνεδρία τῆς Ι.Σ.Ι., ἀλλά καί ἡ μαγνητοφώνηση καί βιντεοσκόπηση τους. Ἐπίσης καταργεῖται τό δικαίωμα παντός τρίτου στόν ὁποῖο ἐνδεχομένως ἔγινε ἀναφορά κατὰ τή συνεδρίαση νά λάβει ἀντίγραφο τοῦ Πρακτικοῦ συνεδρίας. Διευκρινίζεται ὅτι εἶναι ἄλλο ζήτημα τό προσωπικό ἔννομο συμφέρον τοῦ τρίτου νά λάβει ἀντίγραφο τῆς τυχόν ἀποφάσεως τῆς Ι.Σ.Ι. πού τόν ἀφορᾷ, καί ἄλλο ζήτημα ἐάν ὁ τρίτος θά δικαιούται νά λάβει γνώση τί ἐλέχθη κατὰ τή συνεδρίαση πρὸ τῆς λήψεως τῆς ἀποφάσεως ἀπό ὄσους Συνοδικούς Συνέδρους ἔλαβαν τόν λόγο. Οὔτε περαιτέρω ἡ προκειμένη κατάργηση τοῦ δικαιώματος λήψεως γνώσεως τῶν συζητήσεων σημαίνει ὅτι δέν πρέπει οἱ ἀποφάσεις τῆς Ι.Σ.Ι. ὡς διοικητικές πράξεις, νά φέρουν στό κείμενό τους νόμιμη αἰτιολογία ἢ νά προκύπτει ἀπό τά συνοδευτικά ἔγγραφα τοῦ φακέλου ἡ σχετική νόμιμη αἰτιολογία. Ἡ διάταξη ἔχει σκοπό τήν προσωπική προστασία τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων κατὰ τήν ἄσκηση τῶν καθηκόντων τους ἀπό ἀγωγές καί ἐγκλήσεις τρίτων, πού θεωροῦν ὅτι θίγονται, καί καθ' ἕλξιν τόν μεγαλύτερο βαθμό ἀνεξαρτησίας καί ἐλευθερίας τοῦ λόγου τῶν μελῶν τῆς Ι.Σ.Ι. Οἱ λοιπές διατάξεις δέν μεταβάλλονται, καθῶς προβλέπεται ὅτι ἡ Δ.Ι.Σ. ἐγκρίνει τή χορήγηση ἀποσπασματος συνεδρίας τῆς Ι.Σ.Ι., ὅτι ἀπόσπασμα χορηγεῖται σέ περίπτωση αἰτήματος ἀπό δικαστήριο ἢ ἀνακριτική ἀρχή καί ὅτι ἡ παράβασις τοῦ ἀπορρήτου ἀπό ἐκκλησιαστικό ὑπάλληλο ἐπισύρει τήν ποινὴ τῆς ὀριστικῆς παύσεως, χωρὶς νά ἀποκλείεται καί ἡ ἐπιβολὴ κανονικῶν κυρώσεων ἀπὸ τά ἐκκλησιαστικά δικαστήρια ἐάν εἶναι κληρικός ἢ μοναχός.

Προτείνεται ἐπίσης ἡ συγχώνευση καί ἀνα-διατύπωση τῶν παραγράφων 2 καί 3, ὥστε μέ εἰδική ἀπόφαση τῆς Ι.Σ.Ι. νά ἐπιτρέπεται ἡ δημοσίευση ἀποφάσεων τῆς Ι.Σ.Ι. στό ἐπίσημο Δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καί στόν Τύπο καί ἡ

δημοσίευση (διά τῶν ἀνωτέρω μέσων) τῶν ἀναπτυχθεισῶν ἐνώπιον τῆς Ι.Σ.Ι. εἰσηγήσεων κατόπιν συγκαταθέσεως τοῦ εἰσηγητῆ Μητροπολίτη.

Τό ἄρθρο 24 μέ ἀντίστοιχη ἀναρίθμηση τῶν παραγράφων, τροποποιεῖται ὡς κάτωθι: 1. Ἀπαγορεύεται ἡ μετάδοση, ἡ μαγνητοφώνηση ἢ ἡ βιντεοσκόπηση τῶν διαμειβομένων κατά τίς Συνεδρίες ὑπό οἰουδήποτε παρόντος σέ αὐτές. Τά Πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας εἶναι ἀπόρρητα. Ἐπικυρωμένο ἀπόσπασμα τοῦ περιεχομένου τους χορηγεῖται μόνον εἰς τόν μετασχόντα κατά τήν ἐπίμαχο Συνεδρία Ἀρχιερέα κατόπιν ἀδείας τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου ἢ κατόπιν αἰτήματος Δικαστικῆς Ἀρχῆς στό πλαίσιο Ἀνακριτικῆς Ἑρευνας ἢ Δίκης. Ἡ διαφύλαξη τοῦ ἀπορρήτου τῶν Πρακτικῶν τῶν Συνεδριάσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἀποτελεῖ ὑπηρεσιακὴ ὑποχρέωση τοῦ Ἀρχιγραμματέως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καί τοῦ προσωπικοῦ τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου. Γιά παράβαση τῆς ὑποχρέωσης ταύτης ἐπαπειλεῖται ἡ ποινὴ τῆς ὀριστικῆς παύσης ὡς πρὸς τοὺς Ἐκκλησιαστικούς Ὑπαλλήλους, μὴ ἀποκλειομένων καί τῶν κανονικῶν κυρώσεων.

2. Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας δύνανται νά δημοσιεύωνται εἰς τό δελτίο «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» καί εἰς τόν τύπον οἱ Ἀποφάσεις Αὐτῆς ὡς καί οἱ Εἰσηγήσεις οἱ ἀναπτυσσόμενες ἐνώπιον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, κατόπιν συγκαταθέσεως τοῦ Εἰσηγητοῦ.

ιη) Ἄρθρα 25-28: Δέν τροποποιοῦνται.

Β. ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΣ ΤΟΥ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 2/1977
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ
(ΦΕΚ Α' 275)

«Περὶ Ἐργασιῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος»

Ὁ ὑπ' ἀριθ. 2/1977 Κανονισμός (ΦΕΚ Α' 275) «Περὶ Ἐργασιῶν τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» ἐκδόθηκε κατ' ἐξουσιοδότηση τοῦ ἐδαφίου ια' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Περιλαμβάνει 31 ἄρθρα κατανεμημένα σέ 8 Κεφάλαια.

Οὕτω:

α) Τά Ἄρθρα 1-2: Δέν τροποποιοῦνται.

β) Ἄρθρο 3: Προτείνονται ὁμόλογες διατάξεις μέ αὐτές πού ὑποδείχθησαν στό πλαίσιο τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Κανονισμοῦ 1/1977. Εἰσάγονται ἐλαστικότερες προβλέψεις γιά τήν ἐπιλογή τοῦ τόπου συνεδριάσεων καί τή δυνατότητα συνεδριάσεως μέσῳ τηλεδιασκέψεως τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου. Παρέχεται ἡ δυνατότητα ἐπιλογῆς τόπου συνεδριάσεως τῆς Διαρκoῦς Ἱ. Συνόδου διαφορετικοῦ τοῦ Συνοδικοῦ Καταστήματος, εἴτε

α) μέ ἀπόφαση τῆς Δ.Ι.Σ., ἡ ὁποία προφανῶς θά πρέπει νά ἔχει συνεδριάσει τακτικῶς ἢ ἐκτάκτως νωρίτερον ὥστε νά καθορίσει νέο τόπο συνεδριάσεως, εἴτε β) μέ ἀπόφαση τοῦ Προέδρου ἢ προεδρεύοντος τῆς Δ.Ι.Σ., ἐάν ἡ ἔκτακτη ἀνάγκη μεταβολῆς τοῦ τόπου συνεδριάσεως ἀνέκυψε μετά ἀπό τήν τελευταία συνεδρίαση τῆς Δ.Ι.Σ. καί δέν ἦταν δυνατόν νά συνεδριάσει ἐκ νέου στό Συνοδικό Μέγαρο ἢ Δ.Ι.Σ., ὥστε νά ἐκδώσει ἀπόφαση ἐπιλογῆς ἄλλου τόπου συνεδριάσεων. Ἐπίσης στό ἄρθρο 1 προτείνεται ἡ δυνατότητα ἐπιλογῆς τῆς τηλεδιασκέψεως τῆς Δ.Ι.Σ. ὡς τρόπου συνεδριάσεως τῶν μελῶν Της, γιά τή συζήτηση καί λήψη ἀποφάσεων ἐάν κατά τήν κρίση τοῦ Προέδρου συντρέχει λόγος ἐπείγουσας συνεδριάσεως καί ἐπομένως δέν εἶναι εὐχερῆς ἡ ἄμεση μετάβαση τῶν μελῶν τῆς Δ.Ι.Σ. στό Συνοδικό Μέγαρο ἢ ἐάν ὑφίσταται ἀδυναμία συνεδριάσεως μέ φυσικὴ παρουσία (βλ. πρόσφατες ὑγειονομικὲς ἀπαγορεύσεις συνεδριῶν συλλογικῶν ὀργάνων).

Τό ἄρθρο 3 τροποποιεῖται ὡς κάτωθι: Ἡ Διαρκῆς Ἱερά Σύνοδος συνεδριάζει στήν Ἀθήνα καί στό Συνοδικό Μέγαρο, ὅπου στεγάζονται καί οἱ Συνοδικές Ὑπηρεσίες. Κατ' ἐξαίρεση δύναται νά πραγματοποιηθῆ καί εἰς ἄλλον τόπο συνεδρία τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐφ' ὅσον κάποια ἀνάγκη ἐπιβάλλει τοῦτο, μετά προηγουμένην ὁμόφωνον ἀπόφασίν Της καί ἐφ' ὅσον ἡ ἀνάγκη ἀλλαγῆς τοῦ τόπου συνεδρίας Της ἀνακύψει μετά τήν τελευταία συνεδρία τῆς Δ.Ι.Σ. κατόπιν προτάσεως τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ προεδρεύοντος Αὐτῆς καί ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. εἴτε μέσῳ

ηπλεδισκέψεως σέ ἐξαιρετικές περιστάσεις συνδρομῆς κατά τήν κρίση τοῦ Προέδρου ἢ τοῦ προεδρεύοντος Αὐτῆς ἢ ἐπείγοντος λόγου συνεδρίας ἢ ἀδυναμίας συνεδριάσεως μέ φυσική παρουσία τῶν μελῶν Αὐτῆς.

γ) Ἄρθρο 4: Ἡ ἰσχύουσα παράγραφος 1 προβλέπει τήν ὑποχρεωτική (τακτική) συνεδρίαση τῆς Δ.Ι.Σ. κάθε ἐβδομάδα ἀπό Τρίτη ἕως καί Παρασκευή. Ἡ διάταξη αὐτή ἔχει ἀτονήσει στήν πράξη καί οἱ συνεδριάσεις γίνονται τακτικῶς τήν πρώτη ἐβδομάδα ἐκάστου μηνός, ἐκτάκτως δέ καί σέ ἄλλες ἡμέρες ἐντός τοῦ ἴδιου μῆνα, ἐάν προκύψει σχετική ἀνάγκη. Προτείνεται ἡ προσαρμογή τῆς διατάξεως στό γε νῦν ἔχον καθεστώς ἐφαρμογῆς της, ὥστε νά προβλέπεται πλέον ὅτι ὑποχρεωτικῶς ἡ Δ.Ι.Σ. συνεδριάζει τήν πρώτη ἐβδομάδα κάθε μῆνα, ἐνῶ δύναται νά παραταθεῖ ἡ συνεδρίαση καί τή δεύτερη ἐβδομάδα τοῦ ἴδιου μῆνα.

Ἀπό τήν παράγραφο 3 ἀπαλείφεται ἡ πρόβλεψη ὅτι τά Συνοδικά Δικαστήρια συνεδριάζουν μόνον τήν 3η ἐβδομάδα ἐκάστου μηνός, ἀφοῦ στήν πράξη συνεδριάζουν κατά τίς μεταμεσημβρινές ὥρες, πού ἀκολουθοῦν τή λήξη τῶν Συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ.. Ἐπίσης διευκρινίζεται τό δεδομένο ὅτι ἡ Δ.Ι.Σ. συνεδριάζει ὡς Συνοδικό Δικαστήριον, ἀφοῦ τό Συνοδικό Δικαστήριον ἐξ ἐπόψεως κανονικοῦ δικαίου ἀποτελεῖ μία δικάζουσα Σύνοδος Ἐπισκόπων.

Στήν παράγραφο 4 διευκρινίζεται ὅτι οἱ θερινοὶ μῆνες, κατά τούς ὁποίους δέν ἰσχύει ἡ ὑποχρέωση τακτικῶν συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ., εἶναι ὁ Ἰούλιος καί ὁ Αὐγούστος. Τό ἄρθρο τροποποιεῖται μέ σκοπό τήν ἐναρμόνισή του ὡς πρὸς τήν πρακτική ἐφαρμογή του, ὡς ἑξῆς:

§ 1 Ἡ Δ.Ι.Σ. συνεδριάζει τακτικά τήν πρώτη ἐβδομάδα ἐκάστου μηνός, δύναται νά παραταθεῖ οἱ συνεδριάσεις Αὐτῆς καί κατά τίς ἡμέρες τῆς δευτέρας ἐβδομάδος, κατά τήν κρίση τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου, ἐξαιρουμένων τῶν παρεμπιπτουσῶν Δεσποτικῶν καί Θεομπτορικῶν ἐορτῶν ἢ τῶν μνημῶν ἐορταζομένων ἁγίων.

§ 3 Ὡσαύτως ἡ Δ.Ι.Σ. δύναται νά συνεδριάζει ὡς Συνοδικό Δικαστήριον ἀναλόγως πρὸς τίς τρέχουσες ἀνάγκες καί σύμφωνα πρὸς τίς περὶ τούτου διατάξεις τοῦ Ν. 5383/ 1932.

§ 4: Διαμορφώνεται ὡς ἑξῆς: Κατά τούς θερινούς μῆνες Ἰούλιο καί Αὐγούστο, ἡ Δ.Ι.Σ.....

δ) Τό Ἄρθρο 5: Δέν τροποποιεῖται.

ε) Τό Ἄρθρο 6: Δέν τροποποιεῖται.

στ) Ἄρθρο 7. Σέ συμμόρφωση πρὸς τή δικαστική ἀπόφαση 960/1978 τῆς Ὀλομέλειας τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προτείνεται ἡ διαγραφή ἀπό τό ἄρθρο 7 τῆς φράσεως ὅτι σέ περίπτωση κωλύματος τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου τῆς Δ.Ι.Σ. προεδρεύει τῆς Δ.Ι.Σ. ὁ πρῶτος τῆ τάξει Συνοδικός Σύνοδος ἀλλά μόνον «κατόπιν ἐξουσιοδοτήσεως» τοῦ Προέδρου τῆς Δ.Ι.Σ.. Ἡ φράση περὶ ἀνάγκης ἐξουσιοδοτήσεως ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Δ.Ι.Σ. πού περιέχεται στό ἄρθρο 7 παρ. 1 ἔχει ἀκυρωθεῖ ἀπό τήν παραπάνω ἀπόφαση τῆς Ὀλομέλειας κατόπιν αἰτήσεως ἀκυρώσεως τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτη Φλωρίνης κυροῦ Αὐγουστίνου ὡς ἀντίθετη μέ τόν Ν. 590/1977.

Στήν παράγραφο 2 διευκρινίζεται μέ σχετική προσθήκη ὅτι ἡ πρόσκληση ὑπηρεσιακῶν στελεχῶν ἢ τρίτων στή Συνεδρίαση τῆς Δ.Ι.Σ. δικαιολογεῖται μόνον πρὸς ἐνημέρωση τῶν μελῶν της, ἐπομένως οἰκοθεν νοεῖται ὅτι τά μὴ μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. ὑποχρεωτικῶς ἀποχωροῦν πρὸ τῆς συζητήσεως καί λήψεως ἀποφάσεων τῆς Δ.Ι.Σ..

Προτείνεται ἐπίσης ἡ ἀντικατάσταση τῆς παραγράφου 3 ὥστε ἡ 9η πρωινή, ὡς ὥρα ἐνάργεως τῶν συνεδριῶν, νά ἐπεκταθεῖ καθ' ὅλο τό ἔτος (ἐκτός ἂν ἄλλως ἀποφασισθεῖ ὑπό τοῦ Προέδρου τῆς Δ.Ι.Σ.) καί νά μὴ ἰσχύει μόνο γιά τή χειμερινή περίοδο (ἀπό Σεπτέμβριο ἕως Μάιο), ὡς ὀρίζει ἐπὶ τοῦ παρόντος ἡ διάταξη.

Συνεπῶς στό ἄρθρο 7:§1 διαγράφεται ἡ φράση «ἐξουσιοδοτημένου ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου».

§ 2: Ἀντικαθίσταται ἡ λέξη «διευκόλυνσιν» μέ τή φράση πρὸς ἐνημέρωση τῶν Μελῶν.

§ 3: Διαμορφώθηκε ὡς ἑξῆς: Οἱ συνεδρίες καθ' ὅλο τό χρονικό διάστημα ἄρχονται ἀπό 9ης πρωϊνῆς ὥρας ἢ ἐάν ἀποφασισθῇ ἄλλως ὑπό τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου.

ζ) Ἄρθρο 8§3: Ἡ παράγραφος 3 τοῦ ἄρθρου 8 διαγράφεται ἐπειδή ἔχει ἀκυρωθεῖ μέ τήν ἀπόφαση 960/1978 τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας, καθότι κρίθηκε ἐπίσης ὡς ὑπερβαίνουσα τήν

νομοθετική έξουσιοδότηση του Ν. 590/1977. Καί τοῦτο, διότι ὁ Ν. 590/1977 δέν ἐπιτρέπει τήν ἐκπροσώπηση Συνοδικοῦ Μητροπολίτη ἀπό ἕτερο μέλος τῆς Δ.Ι.Σ. ἢ τόν Πρόεδρο τῆς Δ.Ι.Σ. μέ γραπτή ἐξουσιοδότηση, ὥστε νά ψηφίσει καί ἐκ μέρους τοῦ «ὡσεὶ παρόντος» τοῦ ἐξουσιοδοτοῦντος Μητροπολίτη. Οἱ ρυθμίσεις αὐτές κρίθηκαν παράνομες καί ἀκυρώθηκαν, ὅποτε προτείνεται καί ἡ τυπική διαγραφή τους ἀπό τόν Κανονισμό 2/1977, ἐπειδή, σύμφωνα μέ τήν ὑπ' ἀριθ. 961/1978 ἀπόφαση τῆς Ὀλομελείας τοῦ ΣτΕ, ἀπαγορεύεται ἡ δι' ἀντιπροσώπου ἢ δι' ἐξουσιοδοτήσεως συμμετοχή στίς ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ ἀπουσιάζοντος μέλους.

η) Τά ἄρθρα 9-10: Δέν τροποποιοῦνται.

θ) ἄρθρο 11§1: Προτείνεται ἡ ἐλάχιστη προθεσμία ἀποστολῆς τῆς ἡμερησίας διατάξεως στά μέλη τῆς Δ.Ι.Σ. νά εἶναι 48 ὥρες ἀντί 24 ὥρων, πρὸς τόν σκοπό τῆς καλύτερης προετοιμασίας καί ἐνημερώσεώς τους καί τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: ...48 τοῦλάχιστον ὥρες πρὸ τῆς συνεδρίας κοινοποιήσεως τῆς ἡμερησίας Διατάξεως.

ι) ἄρθρο 12§1: Προτείνεται ἡ ἀντικατάσταση τοῦ ἄρθρου 12 παρ. 1, πού ἀπαγορεύει ἀπολύτως τήν συζήτηση θεμάτων ἐκτός ἡμερησίας διατάξεως, καθὼς δέν ἐφαρμόζεται στήν πράξη. Μέ τή νέα ρύθμιση ἐπιτρέπεται ἡ συζήτησή τους κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ. καί ἐφ' ὅσον εἰσπηγείται τί συζήτησή τους ὁ Πρόεδρος τῆς Δ.Ι.Σ.

Ὁμοίως πρέπει νά καταργηθεῖ καί ἡ παράγραφος 2, ἡ ὁποία ἐπεφύλασσε στόν Πρόεδρο τῆς Δ.Ι.Σ. τό δικαίωμα ἀποδοχῆς τῶν θεμάτων αὐτῶν πρὸς συζήτηση.

Τό ἄρθρο τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: Ἡ συζήτησις ἐπὶ θεμάτων μί ἀναγεγραμμένων στήν ἡμερησία διάταξη ἐπιτρέπεται κατόπιν προτάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου καί συγκαταθέσεως τῶν Συνοδικῶν Συνέδρων.

ια) ἄρθρο 13§3: Διαγράφεται ὡς μί ἐφαρμοζόμεν.

ιβ) Τά ἄρθρα 14-15: Δέν τροποποιοῦνται.

ιγ) ἄρθρο 16§2: Ἀναδιατυπώνεται ὁ ὀρισμός τῆς ἀνάρμοστης συμπεριφορᾶς κατὰ τί συνεδρία τῆς Δ.Ι.Σ. Διατάραξη «δι' ἐγέρσεως θορύβου» σέ διατάραξη διά προκλήσεως θορύβου.

ιδ) Τά ἄρθρα 17-19: Δέν τροποποιοῦνται.

ιε) ἄρθρο 20§1α-β: Κατ' ἀντιστοιχία πρὸς τό ἄρθρο 23 τοῦ Κανονισμοῦ 1/1977 προστίθεται καί στόν Κανονισμό 2/1977 ἡ πρόβλεψη στό ἄρθρο 20 ὅτι τά Πρακτικά τῶν Συνεδριῶν τῆς Δ.Ι.Σ. συντάσσονται «κατόπιν ἀπομαγνητοφωνήσεως αὐτῶν» (ἐνν. τῶν συνεδριῶν). Καθίσταται οὕτως σαφές ὅτι ἐπιτρέπεται ἡ μαγνητοφώνηση μέ νόμιμο σκοπό τήν ἀρωγή τῶν Πρακτικογράφων καί ὅτι τά μόνα ἐπίσημα Πρακτικά τῆς Συνεδρίας εἶναι τά ἔντυπα Πρακτικά. Προτείνεται ἐπίσης ἡ δυνατότητα, πέραν τῆς καταγραφῆς τῶν Πρακτικῶν σέ ἠλεκτρονικό ἀρχεῖο, τά πρακτικά νά τηροῦνται καί χειρογράφως ἐάν ἀνακύψει ἔκτακτη περίστασις. Ἡ προσθήκη διαμορφώνεται ὡς ἐξῆς: α) ... μέ τήν ἐποπτεία τοῦ Ἀρχιγραμματέως κατόπιν ἀπομαγνητοφωνήσεως αὐτῶν. β) Τά Πρακτικά δακτυλογραφοῦνται εἰς ἠλεκτρονικόν ὑπολογιστὴν ἢ εἰς ἔκτακτον περίστασιν τηροῦνται χειρογράφως καί κατατίθενται πρὸς ἐπικύρωσιν. Τό ἠλεκτρονικό ἀρχεῖο καταγραφῆς μετά τήν ἐπικύρωση τῶν Πρακτικῶν καταστρέφεται.

ιστ) ἄρθρο 21: Δέν τροποποιεῖται.

ιζ) ἄρθρο 22§2: Κατ' ἀντιστοιχία πρὸς τό ἄρθρο 24 τοῦ Κανονισμοῦ 1/1977 ἀντικαθίσταται ἡ παράγραφος 1 πού θεσπίζει τόν ἀπόρρητο χαρακτῆρα τῶν πρακτικῶν τῆς Δ.Ι.Σ. Μέ τή νέα ρύθμιση ἀπαγορεύεται πέραν τῆς μεταδόσεως τῶν διαμειφθέντων κατὰ τί συνεδρία τῆς Δ.Ι.Σ., ἡ μαγνητοφώνηση καί βιντεοσκοπήσή τους. Καταργεῖται τό δικαίωμα παντός τρίτου, στόν ὁποῖο ἐνδεχομένως ἔγινε ἀναφορά κατὰ τί συνεδρίαση, ὥστε νά λάβει ἀντίγραφο τοῦ Πρακτικοῦ συνεδρίας, χωρὶς αὐτός ὁ περιορισμός (τῆς λήψεως γνώσεως τῶν συζητήσεων) νά ἐπηρεάζει τό δικαίωμα (ἐννομο συμφέρον) τοῦ τρίτου νά λάβει ἀντίγραφο τῆς ἐκδοθείσας ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ., πού τόν ἀφορᾷ. Ἡ προκείμενη κατάργηση τοῦ δικαιώματος λήψεως γνώσεως τῶν συζητήσεων σημαίνει ὅτι δέν πρέπει οἱ ἀποφάσεις τῆς Δ.Ι.Σ. ὡς διοικητικές πράξεις νά φέρουν στό κείμενό τους νόμιμη αἰτιολογία ἢ νά προκύπτει ἀπό τά συνοδευτικά ἔγγραφα τοῦ φακέλου ἡ σχετική νόμιμη αἰτιολογία. Οἱ λοιπές διατάξεις δέν μεταβάλλονται, καθὼς προβλέπεται ὅτι ἡ Δ.Ι.Σ. α) Ἐγκρίνει τήν χορήγηση

ἀποσπάσματος Συνεδρίας Της. β) Χορηγείται ἀπόσπασμα σέ περίπτωση αἰτήματος ἀπό δικαστήριο ἢ ἀνακριτική ἀρχή καί γ) Ἡ παράβαση τοῦ ἀπορρητίου ἀπό ἐκκλησιαστικό ὑπάλληλο ἐπισύρει τήν ποινή τῆς ὀριστικῆς παύσεως, χωρίς νά ἀποκλείεται καί ἡ ἐπιβολή κανονικῶν κυρώσεων ἀπό τά ἐκκλησιαστικά δικαστήρια ἐάν εἶναι κληρικός ἢ μοναχός.

Τό ἄρθρο τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: 2. Ἀπαγορεύεται ἡ μετάδοση, μαγνητοφώνηση ἢ βιντεοσκόπηση τῶν διαμειβομένων στίς Συνεδρίες ὑπό οἰουδήποτε παρόντος σέ αὐτές. Τά Πρακτικά τῶν Συνεδριάσεων τῆς Δ.Ι.Σ. εἶναι ἀπόρρητα. Ἐπικεκυρωμένο ἀπόσπασμα περιεχομένου τῶν χορηγεῖται μόνον εἰς τόν μετασχόντα κατά τήν ἐπίμαχον Συνεδρία Ἀρχιερέα μόνον κατόπιν ἀδείας τῆς Δ.Ι.Σ. ἢ κατόπιν αἰτήματος Δικαστικῆς Ἀρχῆς στό πλαίσιο Ἀνακριτικῆς Ἔρευνας ἢ Δίκης, σύμφωνα καί μέ τόν ὑπ' ἀριθ. 214/2010 (ΦΕΚ 185 Α' /2-11-2010) Κανονισμό τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

ιστ) Τά Ἄρθρα 23-24: Δέν τροποποιοῦνται.

ιζ) Ἄρθρο 25: Ἀπαλείφεται ἀπό τό πρῶτο ἐδάφιο τοῦ ἄρθρου 25 ἡ ρήτρα ὅτι ὁ Ἀρχιερατεύς ἀσκεῖ τίς ἀρμοδιότητές του (π.χ. εἰσπνγεῖται στή Δ.Ι.Σ., ἀποσφραγίζει ἀλληλογραφία κλπ) ὡς «ἐκπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου», δηλαδή ἀντί τοῦ Προέδρου. Ὁ Ἀρχιερατεύς ἔχει ἕναν κατάλογο ἀρμοδιοτήτων, τίς ὁποῖες ἀσκεῖ ὡς διοικητικό ὄργανο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἱεραρχικῶς ὑποκείμενο στήν Ἱερά Σύνοδο Αὐτῆς καί ὄχι ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Δ.Ι.Σ..

Παράλληλα, προστίθεται στίς ἀρμοδιότητες τοῦ Ἀρχιερατεύς (περίπτωση ε) ὅτι ὑποχρεοῦται

–πλὴν ἄλλων– νά ἐφιστᾶ τήν προσοχή τῶν μελῶν τῆς Δ.Ι.Σ. καί ἐπὶ τῶν γνωμοδοτήσεων ἢ εἰσπνγῆσεων τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱ. Συνόδου. Τό ἄρθρο τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: α) Διαγράφεται ἡ διατύπωση «ἐνεργῶν ὡς ἐκπρόσωπος τοῦ Προέδρου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου». β) Προστίθεται ἡ φράση «Ὁ Ἀρχιερατεύς ἐκπροσωπεῖ τήν Δ.Ι.Σ καί τόν Πρόεδρον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου κατόπιν προτάσεως τῆς Δ.Ι.Σ....».

Εἰς τό ἐδάφιο α τοῦ ἰδίου ἄρθρου προστίθεται ἡ φράση «ἢ τίς σχετικές γνωμοδοτήσεις ἢ εἰσπνγῆσεις τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἱερᾶς Συνόδου».

κ) Τά Ἄρθρα 26-27: Δέν τροποποιοῦνται.

κα) Ἄρθρο 28§1: Τροποποιεῖται μέ τήν προσθήκη: «Ἡ παράβαση συνεπάγεται κανονικές κυρώσεις, ἐπιβάλλεται δέ καί ἡ πειθαρχική ποινή τῆς ὀριστικῆς παύσης εἰς τούς παραβάτας ἀρμοδίους Ἐκκλησιαστικούς Ὑπαλλήλους», δυνάμει τοῦ ὑπ' ἀριθ. 214/2010 (ΦΕΚ 185 Α' /2-11-2010) Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

κβ) Ἄρθρο 29§2: Προτείνεται ἡ προσθήκη τῆς λέξεως «καί» στήν ὑπάρχουσα §2, ὥστε νά διευκρινισθεῖ ὅτι γιά τούς παραβάτες τῶν ἀπορρητίων τῆς ὑπηρεσίας ἐκκλησιαστικούς ὑπαλλήλους, οἱ ὁποῖοι εἶναι καί κληρικοί, οἱ κανονικές κυρώσεις μποροῦν νά ἐπιβληθοῦν ὄχι ἀντί τῶν πειθαρχικῶν ποινῶν ἀλλά συντρεχόντως μέ αὐτές. Ἡ διάταξη τροποποιεῖται ὡς ἐξῆς: Οἱ παραβάτες τῆς διατάξης αὐτῆς ἀρμοδίοι Ἐκκλησιαστικοί Ὑπάλληλοι τιμωροῦνται πειθαρχικά διά τῆς ποινῆς τῆς ὀριστικῆς παύσης, μί ἀποκλειομένων καί τῶν κανονικῶν κυρώσεων, δυνάμει καί τοῦ ὑπ' ἀριθ. 214/2010 (ΦΕΚ 185 Α' /2-11-2010) Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

κδ) Τά Ἄρθρα 30 καί 31: Δέν τροποποιοῦνται

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Βλ. Γ. Μ. Κονιδάρη, *Ἡ διαπάλη νομιμότητας καί κανονικότητας καί ἡ θεμελίωση τῆς ἐναρμονίσεώς τους*, Ἀθήνα 1994, σ. 74.

2. Βλ. Σπ. Τρωϊάνου-Κων/νου Παπαγεωργίου, *Θρησκευτική νομοθεσία*, ἐκδ. Νομική Βιβλιοθήκη, Ἀθήνα 2009, σσ. 199-268.

3. Σπ. Τρωϊάνου-Κων/νου Παπαγεωργίου, *Ἐνθ' ἄνωτ.*, σ. 271.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

4. Πρβλ. Ί. Μ. Κονιδάρη, *Ἐγχειρίδιο Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου*, ἐκδ. Σάκκουλα ΑΕ, Ἀθήνα-Θεσσαλονίκη 2011², σ. 23 κ. ἔξ.

5. Βλ. Σπ. Τρωϊάνου, «Ἡ κανονιστική ἀρμοδιότητα τῶν διοικητικῶν ὀργάνων τῆς Ἐκκλησίας. Μία ἀνασκόπηση», ἐν *Ἐφαρμογές Δημοσίου Δικαίου* 7(1994), σσ. 81-92. Ί. Μ. Κονιδάρη, *Κανονισμοί τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος* (συνεργασία Α. Α. Κόντη καί Β. Μ. Μάρκου), ἐκδ. Σάκκουλα, Ἀθήνα-Θεσσαλονίκη 2015, σσ. χιν-χv.

6. Ἀναστ. Μαρίνου, «Ἡ συνταγματική κατοχύρωση τῶν ἱερῶν κανόνων», ἐν *Νέον Δίκαιον* 30 (1974), σσ. 529-536. Κ. Βαβούσκου, «Οἱ ἱεροὶ κανόνες καί τό Συμβούλιον Ἐπικρατείας», ἐν *Τόμος Τιμητικός τοῦ ΣτΕ 1929-1979*, τόμος Β', ἐκδ. Ἀντωνίου Σάκκουλα, Ἀθήνα-Κομοτηνή 1982, σσ. 105-117. Γ. Πουλῆ, «Ἡ συνταγματική ἐπιταγή γιά τήν ἀπαρασάλευτη τήρηση τῶν ἱ. Κανόνων. Προβλήματα ἔκφρασης καί κατανόησης τοῦ ἀρθροῦ 3 § 1 τοῦ Συντάγματος», ἐν *Ἀφιέρωμα εἰς τόν Κ. Βαβούσκον*, τόμος Γ', Θεσσαλονίκη 1990, σσ. 381-401.

7. ΣτΕ 960-961/1978 (Ολομ.).

**Εἰσήγησις στή Σεπτή Ἱεραρχία τοῦ Ὀκτωβρίου 2021
μέ θέμα: «Ἡ ἀξία, ἡ σημασία καί ἡ ὑπακοή εἰς τό συνοδικόν
πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας» τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μάνης
κ. Χρυσοστόμου Γ'
(Διορθόδοξο Κέντρο, Ί. Μ. Πεντέλης, 7 Ὀκτωβρίου 2021)**

Μακαριώτατε ἅγιε Πρόεδρε,
Σεβασμιώτατοι Πατέρες καί ἐν Χριστῷ
ἀδελφοί,
Συνοδικοί Σύεδροι τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,

Ἐν πρώτοις, ἐκφράζω τίς θερμότερες εὐ-
χαριστίες μου εἰς Ὑμᾶς Μακαριώτατε, ὡς καί σ'
ὄλα τά μέλη τῆς προλαβούσης ὑπό ἡμερομηνία
23 Ἰουνίου 2021, Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου, γιά
τήν τιμή τῆς ἀναθέσεως καί παρουσιάσεως
στήν ἐλαχιστότητά μου τοῦ ὑπερθεν σπουδαίου
θέματος.

Ὅθεν, ἐντολὴν ἱεράν καί ὑψηλὴν φέροντες,
εἰσηγούμεθα, ὄλως εὐλαβῶς, ἐνώπιον τῆς σεπτῆς
Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας, τό ἀνατεθέν στήν
ταπεινότητά μου θέμα: «Ἡ ἀξία, ἡ σημασία

καί ἡ ὑπακοή εἰς τό Συνοδικόν Πολίτευμα τῆς
Ἐκκλησίας».

1. ΣΥΝΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΕΥΜΑ

Κατ' ἀρχὴν, ὡς διφυῆς ὑπόστασις, νομικῶς ὁ
ὄρος «Πολίτευμα» ἔχει σχέση μέ μία κοινότητα
δικαίου, μ' ἓνα σύστημα νομικοῦ σχηματισμοῦ,
τό ὁποῖο ὀργανώνεται σέ ὠρισμένο χῶρο καί
χρόνο, ὡς μέτρο διακυβέρνησης τῶν πολιτῶν,
ὡς κρατική ἐξουσία. Τό σύνολο δέ αὐτῶν τῶν
κανόνων δικαίου, προβλέπει ἀφ' ἑνός μὲν τή
μορφή, ἥτοι τόν τύπο, ἀφ' ἑτέρου δέ, θέτει τίς
βάσεις τοῦ Πολιτεύματος καί καθορίζει καί τήν
ἀρμοδιότητα τῶν ὀργάνων μιᾶς πολιτείας.

Ἐδῶ ὁμως, συγκεκριμένα, γίνεται λόγος γιά
Συνοδικό Πολίτευμα. Ὅχι ἀπλῶς γιά συνέδριο

ή συνέλευση ή συνεδρίαση, αλλά για μία έννοια πλέον ισχυρή, γι' αξίωμα: Σύνοδος και Πολίτευμα Συνοδικό, άλλως για Συνοδικότητα.

Τί είναι, λοιπόν, Συνοδικό Πολίτευμα, Ίερό Συνοδικό Πολίτευμα και προφανώς της Έκκλησίας Πολίτευμα;

Πρός απάντησιν επί του ανωτέρω ερωτήματος, θά πρέπει αναντίρρητα νά προσφύγουμε στο Ίερό Εὐαγγέλιο, τόν αιώνιο λόγο του Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖ εὐρίσκεται, ἄλλωστε, ἡ βασική δομή αὐτῆς τῆς θείας οἰκοδομῆς, τουτέστιν τῆς Ἐκκλησίας.

Τό θεμελιώδες καί πρωταρχικό βιβλικό χωρίο, στό ὁποῖο ἐρείδεται τό Συνοδικό Πολίτευμα εἶναι τοῦτο: «*Ὁὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τό ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν*» (Ματθ. 18, 20). Διηλαδί, «ὅπου εἶναι δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι δι' ἐμέ καί διά σκοπούς συμφώνους πρός τό θέλημά μου, ἐκεῖ εἶμαι καί ἐγώ μεταξύ τους διά νά εἰσακούω, ἐμπνέω, ὀδηγῶ καί φυλάττω αὐτούς» (Π. Ν. Τρεμπέλα, *Υπόμνημα εἰς τό Κατὰ Ματθαῖον Εὐαγγέλιον*, Ἀθήναι 1958, σ. 336 ἐπ.). Πρόκειται γιά τή «μυστική» παρουσία τοῦ Χριστοῦ, μέ ὄλη τήν θεία Χάρι Του καί μάλιστα, ὡς ἐρμηνεύει ὁ Ζιγαβνός, «*οὐκ εἶπε ὅτι ἔσομαι, ἀλλ' ὅτι εἰμι αὐτίκα*» (ὁ.π.) καί βέβαια ἡ φράση «ἐν μέσῳ» δηλώνει τήν θέση Του στό κέντρο αὐτῆς τῆς ἐν Χριστῷ συνάξεως. Τοιοῦτοτρόπως, ἡ Σύνοδος, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ Χριστοῦ καί μόνον ἐν τῷ ὀνόματι Αὐτοῦ, φανερώνει τήν ζῶσα παρουσία Του καί τυγχάνει Σύνοδος Ίερά καί συγκροτεῖ Πολίτευμα Συνοδικό. Ἡ πραγματάωσι βέβαια αὐτή τῆς Συνόδου, προϋποθέτει σαφῶς τή συνέργεια τῆς θείας Χάριτος καί τήν ἐλεύθερη βούλησι πάντων τῶν Ἐπισκόπων, οἱ ὅποιοι κατά τόν θεοφόρον Ἰγνάτιον ἀποτελοῦν «τύπον» καί εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ ἢ καί αὐτοῦ τοῦ Πατρός (Ἐπιστ. Μαγν. 3,2).

Περαιτέρω, «*Ἐκκλησία, συστήματος καί συνόδου ἐστὶν ὄνομα*», θά γράφει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος (Ἐἰς τόν 149ο Ψαλμό, PG 55, 493). Διηλαδί, «τό Συνοδικόν Πολίτευμα ἀνῆκει εἰς τήν οὐσία τῆς Ἐκκλησίας» (Ιω. Καρμίρη, *Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία Ἀθηνῶν*, 1973, σ. 521 ἐπ.) καί οὐσία τῆς Ἐκκλησίας, ἀποκάλυψη αὐτῆς εἶναι ἡ εὐχαριστιακή σύναξι, ἡ Θεία Εὐχαριστία καί ὄχι βέβαια οἰαδίποτε σύναξι, ἀλλ' ἡ Εὐχαριστία ὡς «ἡ ὑψίστη ἔκφρασι

τῆς Ἐκκλησίας ὡς σώματος τοῦ Χριστοῦ» (Ιω. Ζηζιούλα, *Ἡ ἐνότης τῆς Ἐκκλησίας ἐν τῇ Θεῖα Εὐχαριστία καί τῷ Ἐπισκόπῳ κατὰ τοὺς τρεῖς πρώτους αἰῶνας*, Ἐν Ἀθήναις 1990, σσ. 9 καί 59). Τήν μία δέ αὐτή Θεία Εὐχαριστία, προσφέρει, ὁ προεστῶς αὐτῆς, ὁ Ἐπίσκοπος, στό πρόσωπο τοῦ ὁποῖου, ὡς «εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ» ἔχουμε τήν ἐνότητα τῆς «καθολικῆς Ἐκκλησίας».

Ἀφετηρία, λοιπόν, καί κέντρο ὁ θεσμός αὐτός, τό Συνοδικό Πολίτευμα, ἔχει τήν ἐνότητα τοῦ πληρώματος στή Θεία Εὐχαριστία μέ προεστῶτα τόν Ἐπίσκοπο.

*

Συνέπεια τῆς ιδιότητος τοῦ Ἐπισκόπου ὡς προεστῶτος τῆς εὐχαριστιακῆς συνάξεως, εἶναι καί ἡ δυνατότητα τῆς μετοχῆς του στή Σύνοδο. Αὐτό συνιστᾶ τό καλούμενο Συνοδικό Πολίτευμα. Ἔτσι, ἡ Σύνοδος, εἶναι βασικός ἐκκλησιολογικός θεσμός καί ἀποτελεῖ τό ἀνώτατο ὄργανο διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας (ὁ ὅρος «ὄργανο διοικήσεως» ὑπό τή νομική ἀλλά κυρίως ὑπό πνευματική ἐννοια) καί κατ' ἀκολουθίαν ἔχουμε τή δυνατότητα καί ὀρίζουμε ὅτι τό πολίτευμα τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τυγχάνει συνοδικό καί εἰδικότερα ἐπισκοπο-συνοδικό. Ὁ 5ος κανὼν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου διακελεύει, ἐν προκειμένῳ, πολύ χαρακτηριστικά: «*Κοινῇ πάντων τῶν ἐπισκόπων ἐπὶ τό αὐτὸ συναγομένων τὰ ἐκκλησιαστικά ζητήματα ἐξετάζονται*» (Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα τῶν θείων καί ἱερῶν Κανόνων*, τόμ. Β', Ἀθήνησι 1852, σ. 124 ἐπ.).

Ἡ Ἐκκλησία, συνεπῶς, λειτουργεῖ συνοδικῶς καί μέ τό Συνοδικό τῆς Πολίτευμα ἐπιτυγχάνεται ἡ αὐθεντική διακυβέρνησί της.

*

Ἀβιάστως ἐξάγεται καί τό συμπέρασμα ὅτι ἄλλο τό πολίτευμα ἑνὸς κράτους καί ἄλλο τῆς Ἐκκλησίας. Ὑφίσταται μία σαφῆς διάκρισι. Ὡς ἐπίσης ἄλλοι εἶναι οἱ σκοποὶ τοῦ Κράτους καί ἄλλοι, τελείως διαφορετικοί, τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς Σῶμα Χριστοῦ, ὡς θεοσύστατος ὀργανισμός ἔχει σκοπὸν τήν «*οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ*» (Ἐφεσ. 4, 12), τόν «*καταρτισμὸν τῶν ἁγίων*» (ὁ.π.), καί γιά τούς λόγους αὐτούς «*ἐξυπηρετεῖ*», διακονεῖ, ἔχει ὡς

ἀποστολή της, τὴν «μέλλουσαν πόλιν», ὄχι τὴν «ᾧδε μένουσαν» (Εφεσ. 2,19) καθώς θὰ πεί ὁ Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος, «ἡμῶν γὰρ τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει» (Φιλιππ. 3,20).

Ἡ πνευματικὴ αὐτὴ ἐξουσία τῶν Ἐπισκόπων, τῶν συγκροτούντων τὸ Συνοδικὸ Πολίτευμα δὲν πηγάζει ἀπὸ κάποια ἀρχὴ τοῦ κράτους, ἀλλὰ ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Θεό. Καί ὅταν ἀναφέρουμε πνευματικὴ ἐξουσία, αὐτὴ ἔχει τὴν ἔννοια τῆς διακονίας, ὡς εἶπεν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος πρὸς τοὺς μαθητὲς Του: «Οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν εὐεργέται καλοῦνται· ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ' ὁ μείζων ἐν ὑμῖν γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν» (Λουκ. κβ', 25-26). Ἔπειτα, Ἐκεῖνος εἶναι τὸ αἰώνιο πρότυπο, ὁ Ὅποιος «οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν» (Μάρκ. ι', 45).

Πάντοτε δὲ ὑπὸ τὸ φῶς τῆς θείας Ἀποκαλύψεως φωτίζεται καὶ διαφωτίζεται τὸ ζήτημα τῶν σχέσεων Ἐκκλησίας καὶ Κράτους. Καί τοῦτο, διότι ἀπὸ τῆς μίας πλευρᾶς ὑπάρχει τὸ θεανθρώπινο καὶ αἰώνιο, ἐνῶ ἀπὸ τῆς ἄλλης μόνον τὸ ἀνθρώπινο καὶ παροδικό. Ἀπὸ τῆς μίας πλευρᾶς ἡ ὑπερφυσικὴ, ἡ τῆς ψυχῆς πραγματικότητα καὶ ἀπὸ τῆς ἄλλης ἡ φυσικὴ ἐξωτερικὴ τάξη. Ἡ οὐσιώδης διαφορὰ μεταξύ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, ὡς πρὸς τὴν προέλευση, τὴν οὐσία καὶ τὸν σκοπὸ πού ἀποτελεῖ τὸν κύριο ἄξονα τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος ἐδράζεται στὴν τοῦ Κυρίου διακήρυξη «ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἐστὶν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου» (Ἰω. ιβ', 36). Αὐτὴ ἡ ἀρχὴ εἶναι ἡ προμετωπίδα τῆς λειτουργίας τῆς Ἐκκλησίας.

Βασικὸ ἐξ ἄλλου ἀξίωμα τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος τυγχάνει, ἐκτός ἀπὸ τὴν ἰσότητα τῶν μελῶν, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς ἐνότητας. Ἔτσι ἔχουμε τὴν ὑπαρξὴ τῆς ἀρχῆς τῆς ὁμοφωνίας ἢ τῆς πλειοψηφίας. Ὁ βος κανὼν τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου διακελεύει συγκεκριμένα: «Ἐὰν μέντοι τῇ κοινῇ πάντων ψήφῳ, εὐλόγῳ οὔσῃ καὶ κατὰ κανόνα ἐκκλησιαστικόν, δύο ἢ τρεῖς δι' οἰκείαν φιλονεικίαν ἀντιλέγῳσι, κρατεῖτω ἡ τῶν πλειόνων ψήφος» (Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα*, τόμ. Β', σ. 128. Ἐπίσης τὰ ἴδια διακελεύει καὶ ὁ 19ος

κανὼν τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου. (δ.π. τόμ. Γ', σσ. 460-461). Ὡστόσο, εἶναι ἀπαραίτητο, ἡ Σύνοδος νὰ ἐκφράζει τὴν κοινὴ ἐκκλησιαστικὴ συνείδηση-συναίνεση ἀπὸ τὸ πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας. Τοῦτο καταφαίνεται ἐναργέστερα στὶς Οἰκουμενικὲς Συνόδους, ὅπου ἐκφράζεται ἡ Ἐκκλησία «ἐν συνόλῳ», ἡ ὅλη Ἐκκλησία, καὶ γι' αὐτὸ ἀποκαλεῖται ἀλάθητη καὶ βέβαια ἡ Σύνοδος αὐτὴ δέον ὅπως ἀναγνωρισθεῖ ὡς Οἰκουμενικὴ, πάντοτε δέ, συμφωνοῦσα καὶ μὲ τὶς προγενέστερες (Οἰκουμενικὲς Συνόδους). Εἶναι πολὺ χαρακτηριστικὲς οἱ πατερικὲς διακηρύξεις Οἰκουμενικῶν Συνόδων ὡς: «Τούτων τοίνυν οὕτως ὁμολογηθέντων, ἃ καὶ παρελάβομεν ἐκ τῆς θείας Γραφῆς καὶ τῆς τῶν Ἁγίων Πατέρων διδασκαλίας» (Ἀπόφασις Ε' Οἰκ. Συνόδου ιδ', Βλ. Ἰω. Καρμίρη, *Τὰ Δογματικὰ καὶ Συμβολικὰ Μνημεῖα τῆς Ὁρθοδόξου Καθολικῆς Ἐκκλησίας*, ἐν Ἀθήναις 1960, σ. 197). «Ἐπόμενοί τε ταῖς ἀγίαις καὶ οἰκουμενικαῖς πέντε Συνόδοις...» (Στ' Οἰκ. Σύνοδος, δ.π. σ. 223).

Εἶναι, ἐπίσης, χαρακτηριστικὸ ὅτι: «Υπὲρ τὴν ὀργανικὴν βαθμίδα καὶ ἀνωτάτην ἀρχὴν τῆς διοικήσεως τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἥτις εἶναι ἡ Οἰκουμενικὴ Σύνοδος, ἡ γνησίᾳ ἐκκλησιαστικῇ συνείδησις ἔχει τὴν δύναμιν τῆς ὀριστικῆς ἀποφάσεως ἐπὶ τοῦ οἰκουμενικοῦ κύρους ἐκείνης, χωρὶς αὕτη νὰ ἀποτελῇ ὀργανικὴν τινα ἀνωτέραν τῆς Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἀρχὴν» (Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, «Ἡ συνείδησις τῆς Ἐκκλησίας», *Ἐπιστημονικὴ Ἐπετηρίδα Θεολογικῆς Σχολῆς Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν*, τόμ. Θ', 1953-1954, σσ. 58-59).

Γι' αὐτὸ καὶ εἶναι πασιφανὴς ἡ ἀπόρριψη καὶ ἀποδοκιμασία Συνόδων, ὅταν καταστρατηγεῖται ἡ συνοδικὴ συνείδηση τῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὅλον Συνοδικὸν Πολίτευμα, ὡς οἱ γνωστὲς ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἱστορίαν Σύνοδοι, ἦτοι: ἡ «ἐπὶ Δρυῶν» (403), ἡ ἐπωνομασθεῖσα «Ληστρικὴ» (Ἐφεσος 479) καὶ ἡ τῆς Φερράρας (1438)-Φλωρεντίας (1439).

Καὶ βέβαια, εἰρήσθω ἐν παροῶ, ὅτι καὶ τὸ Κράτος πρέπει ἀρκούντως νὰ πεισθεῖ καὶ ὁ λαὸς νὰ κατηχηθεῖ, ὅτι αὐτὸ τὸ Συνοδικὸ Πολίτευμα, ἄλλως ἢ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας, τυγχάνει ἀρχαιότατος ἱερός θεσμὸς καὶ κατὰ συνέπειαν,

δέν θά πρέπει νά λησμονεῖται, ὅτι ἡ Ἐκκλησία ὑπάρχει πρό τῆς συστάσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους, μ' ὅ,τι αὐτό σημαίνει στή βαθύτερη ἔννοιά του, ὡς ἐπί παραδείγματι, μηδαμῶς ἔχει θέσει τό κράτος, ἐπί ἀποκλειστικῶς πνευματικοῦ χαρακτῆρος ζητημάτων, δηλαδή εἴσοδο στά *interna corporis* τῆς Ἐκκλησίας (τά εἶσω, *sacra interna*). Ἐνδεικτικά δέ ἀναφέρουμε τό προσφάτως ἀνακυβαν ζήτημα περί τοῦ τρόπου μεταδόσεως τῆς Θείας Κοινωνίας στους πιστούς, τό ὁποῖο εἶναι ἀμυγῶς λατρευτικό θέμα τῆς Ἐκκλησίας.

Υφίστανται ὄρια, καί αὐτά, ἡ δεοντολογία ἐπιτάσσει, ὅπως τηροῦνται. Ο Ἰ. Χρυσόστομος ἐξόχως τό ὑπογραμμίζει φέροντας τό παράδειγμα τοῦ Ὁξία: «*Οὗτος ὁ Ὁξίας βασιλεὺς ἦν, καὶ ἀνὴρ δίκαιος, καὶ πολλοῖς κομῶν τοῖς κατορθώμασιν· ἀλλ' ὕστερόν ποτε εἰς ἀπόνοιαν ἦλθεν, εἰς ἀπόνοιαν, τὴν μητέρα τῶν κακῶν, εἰς ἀλαζονείαν, τὴν θορύβων γέμουσαν, εἰς ὑπερηφανίαν, τὴν ἀπώλειαν τοῦ διαβόλου. Οὐδὲν γὰρ ἀπονοίας χειρὸν... Ἀλλ' ὁ Ὁξίας οὗτος βασιλεὺς ὢν καὶ τό διάδημα περικείμενος... εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἱερόν. Καὶ τί φησιν; Εἰσῆλθεν εἰς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ λέγει, βούλομαι θυμιᾶσαι. Βασιλεὺς ὢν ἱερωσύνης ἀρχὴν ἀρπάξει. Βούλομαι, φησί, θυμιᾶσαι, ἐπειδὴ δίκαιός εἰμι. Ἀλλὰ μένε ἔσω τῶν οἰκείων ὄρων· ἄλλοι ὄροι βασιλείας, καὶ ἄλλοι ὄροι ἱερωσύνης» (Εἰς τὸ ρητὸν τοῦ προφήτου Ἡσαΐου τὸ λέγον «*Εγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ*», PG 56, 124-126).*

Ἄλλωστε ἱστορικῶς εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι τὰ πολιτειακά συστήματα μέ τὰ ὁποῖα διακυβεζοῦνται τὰ διάφορα κράτη, μεταβάλλονται. Ἐξακολουθεῖ νά ὑφίσταται «*ἡ ἀνακύκλωσις τῶν πολιτειῶν*» γιά τὴν ὁποία γράφει, ὁ ἱστορικός τῆς ἀρχαιότητος Πολύβιος. Ἡ Ἐκκλησία ὅμως ἐκ τῆς συστάσεώς της καὶ ὡς Θεόδμπτον Καθίδρυμα μένει στὸν αἰῶνα καὶ «*πύλαι ἄδου οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς*» (Ματθ. 16, 18). Καὶ ὡς λέγει ὁ Ἰ. Χρυσόστομος «*πέτραι τὴν Ἐκκλησίαν ἐκάλεσε δεχομένην κύματα καὶ μὴ σαλευομένην*» (PG 52, 807).

Ἐννοεῖται βέβαια, ὅτι ἡ θεοῖδρυτος Ἐκκλησία καὶ στή συνέχεια τό Συνοδικό της Πολίτευμα οὐδαμῶς ἔχει ἀνάγκη προστασίας ἢ συμμαχίας τῶν ἰσχυρῶν τῆς γῆς προκειμένου νά λειτουργή-

γήσει ὡς τό ζωντανό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ καὶ πραγματώσει τὴ σωτήρια θεία ἀποστολή, τὴν «*καινὴν καὶ τελείαν*» κοινωνία τοῦ Θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Ἐκκλησία δέν παύει νά ἐπαναλαμβάνει τό «*Κύριε ἐλέησον*», ἐνῶ τό κράτος ἐπαναλαμβάνει τό «*ὅ,τι ἐπιτάσσει ὁ νόμος*». Ἡ Ἐκκλησία βλέπει τὰ πράγματα «*θεολογικῶς*», τό κράτος τὰ βλέπει «*ἐνδοκοσμικῶς*».

*

Περαιτέρω, ὡς ἀρχὴ τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος ἢ συστήματος διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας θεωροῦνται καὶ ἡ ἐκλογή τοῦ Ματθίου (Πράξ. 1, 15 ἐπ.) καὶ ἡ ἐκλογή τῶν ἐπτὰ διακόνων (Πράξ. 6, 2 ἐπ.) (Ιω. Καρμίρη, *Ὁρθόδοξος Ἐκκλησιολογία*, Ἀθῆναι 1973, σ. 653). Ὡστόσο, πρότυπον καὶ ὑπόδειγμα πάσης Συνόδου στάθηκε ἡ συγκληθεῖσα ἐν Ἱεροσολύμοις Σύνοδος, ἡ ἀποκαλουμένη «*Ἀποστολικὴ Σύνοδος*». Ὡς εἶναι γνωστόν, τό ζήτημα, τό ὁποῖο προκάλεσε τὴν σύγκληση τῆς Συνόδου αὐτῆς, ἦταν ὁ τρόπος ὑποδοχῆς τῶν ἐκ τοῦ ἐθνικοῦ κόσμου ἐρχομένων στὴν Ἐκκλησία, ἀναφορικῶς μέ τὴν τήρηση τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου καὶ εἰδικότερα τό ἔθος τῆς περιτομῆς. Ἄξιζει, ὅμως, στό θέμα αὐτό, νά ἐπιμείνουμε περισσότερο, εἰδικότερα στά τῆς συγκλίσεως τῆς Ἀποστολικῆς αὐτῆς Συνόδου, σέ μερικά δηλαδή σημεία, ἐξόχως χαρακτηριστικά γιά τὴν ὅλη εἰσήγησή μας, ὡς ἀναφέρει τό βιβλίον τῶν *Πράξεων τῶν Ἀποστόλων* (Πράξ. ιε', 1-32).

Πρῶτον, τό θέμα τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἐξ ἐθνῶν εἶχε δημιουργήσει πρόβλημα μεταξύ τῶν χριστιανῶν καὶ μάλιστα ἔφερε διάσταση ἀπόψεων, φιλονικία καὶ μεγάλη συζήτηση. Οἱ μὲν ἔλεγον ὅτι οἱ ἐξ ἐθνῶν χριστιανοὶ ἄνευ τῆς τηρήσεως, ἐν προκειμένῳ, τοῦ Μωσαϊκοῦ νόμου, δέν δύνανται νά σωθοῦν καὶ εἶναι ἀληθῆς ὅτι οἱ Ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ Παῦλος δίδασκαι τὴν ἀπαλλαγὴ. Ἀπεφασίσθη ὅμως ἡ σύγκληση τῆς Συνόδου πρὸς ἐπίλυσιν τοῦ προβλήματος (Πράξ. ιε', 2). Κατ' ἀκολουθίαν, καταδεικνύεται ὅτι καὶ στὸν ἐκκλησιαστικὸ χῶρο, γιά τό ὑπάρχον ἀνθρώπινο στοιχεῖο, πάντοτε ἀναφύονται ζητήματα, τίθενται ἐρωτήματα καὶ ὑπάρχουν διχογνωμίες.

Δεύτερον, «*συνήχησαν οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου*» (στίχ.

6). Δηλαδή, δέν ἀδιαφόρησαν γιά τό πρόβλημα, ἀλλά πραγματοποιοίησαν σύνοδο, «*ιδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου*», μέ σκοπό τήν σύσκεψη καί ἐξέταση τοῦ ἀναφανέντος ζητήματος.

Τρίτον, «*πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης ἀναστὰς Πέτρος εἶπε πρὸς αὐτούς*» (στῖχ. 7). Δηλ. διεξήχθη πολλή συζήτηση. Ἀκούσθηκαν πολλές ἀπόψεις καί γνώμες. Ἐδῶ διαφαίνεται τό δημοκρατικόν πνεῦμα τῆς ὅλης Συνόδου. Καί βεβαίως λόγο σημαντικὸ εἶχε ὁ πρωτοκορυφαῖος Ἀπ. Πέτρος. Μετά ἀπὸ αὐτόν, προσέτι, μίλησαν οἱ Βαρνάβας καί Παῦλος (στῖχ. 12).

Τέταρτον, στὸν στίχο 13, ἀναφέρουν οἱ Πράξεις ὅτι: «*Μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτούς ἀπεκρίθη Ἰάκωβος λέγων*». Ἀφοῦ ἔγινε μακρὰ συζήτηση, τελευταῖος, ἔλαβε τὸν λόγο καί ὁ Ἀπόστολος Ἰάκωβος, ὁ καί Ἐπίσκοπος τῆς ἐν Ἱεροσολύμοις Ἐκκλησίας καί κατὰ πᾶσαν πιθανότητα καί πρόεδρος τῆς Συνόδου, ὁ καί ἀδελφός τοῦ Κυρίου, ὁ ὁποῖος καί συνήγαγε τό τελικὸ συμπέρασμα. Ὁ λόγος του εἶναι στοὺς στίχους 14-21.

Πέμπτον, στὸν στίχο 22 τό ἱερό κείμενο ἀναφέρει: «*Τότε ἔδοξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν...*». Στό σημεῖο αὐτό, ἀξίζει νά ἐπισημάνουμε τὴ φράση «*σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ*». Ἔχουμε δηλαδή στὴν Ἀποστολικὴ Σύνοδο συμμετοχὴ τῶν ἀποστόλων καί τῶν πρεσβυτέρων ἀλλὰ καί παρουσία τῶν χριστιανῶν. Μέ ἄλλους λόγους θά λέγαμε ὅτι ἔχουμε μία συμπορεία ἐν Κυρίῳ, ἀποστόλων, πρεσβυτέρων καί λαϊκῶν στὴν Σύνοδο αὐτή, ὅπου παρουσιάζεται μία ἐναρμόνιση ἀλλὰ καί διάκριση θέσεων, λειτουργημάτων καί διακονημάτων. Ἐδῶ, στό ρῆμα «*ἔδοξε*», διαπιστώνουμε τὴν ὑπευθυνότητα τῆς ἀποφάσεως τῶν ἀποστόλων καί τῶν πρεσβυτέρων καί στὴν φράση «*σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ*» τὴν συνένωση τοῦ λαοῦ, ἔτσι ὥστε νά εἶναι ἀπόφαση-ἀπόφραση τῆς Ἐκκλησίας τῶν Ἱεροσολύμων. Αὐτὴ ἡ θέση καθίσταται ἐναργέστερη ἀργότερα, ὅταν θαυμάσια διατυπώνεται στίς *Διαταγές τῶν Ἀποστόλων* διὰ Κλήμεντος, σὲ χρόνους ὅπου ἔχει πλέον διαμορφωθεῖ ὁ ὄρος «*Ἐπίσκοπος*». Γράφουν οἱ *Διαταγές τῶν Ἀποστόλων*: «*Ὁ ἐπίσκοπος,*

ὡς τέκνα τοὺς λαϊκοὺς ἀγαπάτω, θέλων καὶ θερμαίνων τῇ σπουδῇ τῆς ἀγάπης ὡς ὡὰ εἰς περιποίησιν νοσσιῶν ἢ ὡς νοσσία ἀγκαλιζόμενος εἰς περιποίησιν ὀρνίθων, πάντας νοθετῶν, πᾶσι τοῖς πληκτισμοῦ ἐπιδομένους ἐπιπλήσων, ἀλλὰ μὴ πλήσων ὑποπιέζων εἰς ἐντροπὴν, ἀλλὰ μὴ εἰς ἀνατροπὴν, νοθετῶν εἰς ἐπιστροφὴν, ἐπιτιμῶν εἰς διόρθωσιν καὶ εὐθύτητα πορείας» (ΒΕΠ, τόμ. 2, σ. 25). Καί ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος γιά τὸν λαό, τό πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας, θά γράφει: «*Υμᾶς μακαρίζω, τοὺς ἐγκεκραμένους αὐτῷ (τῷ ἐπισκόπῳ), ὡς ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς Ἰησοῦς Χριστὸς τῷ πατρὶ, ἵνα πάντα ἐν ἐνόητι σύμφωνά ᾧ*» (Εφεσ. 5,1).

Ἀργότερα, μετὰ ἀπ' αὐτὴ τὴν Ἀποστολικὴ Σύνοδο, ἔνεκεν τῶν κατὰ καιροὺς ἀναφουμένων αἰρέσεων καί γενικότερα πεπλανημένων διδασκαλιῶν, θεωρήθηκε ἀναγκαῖα, ἡ σύγκληση πολλῶν συνόδων ἐπισκόπων, προκειμένου νά ὑπάρξει ὁμοφωνία τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας. Προσέτι, κατὰ τὴν μεταποστολικὴ ἐποχὴ ἔχουμε καί Συνόδους τῶν πλησιοχώρων ἐπισκοπῶν εἴτε γιά χειροτονίες νέων ἐπισκόπων εἴτε γιά ἐπίλυση ἄλλων πρακτικῶν θεμάτων. Τὸν 3ο πλέον αἰῶνα ἔχει ἐπικρατήσει ὁ θεσμὸς τῶν τοπικῶν συνόδων, ἀπὸ δὲ τοῦ 4ου αἰῶνος συγκαλοῦνται καί Οἰκουμενικὲς Σύνοδοι (Βλ. Στυλ. Παπαδοπούλου, *Πατρολογία Β'*, Ἀθήνα 1990, σσ. 38-39). Ὅσον ἀφορᾷ δέ, τὴ συμμετοχὴ στίς Συνόδους πλὴν τῶν Ἐπισκόπων καί ἄλλων κληρικῶν ἢ λαϊκῶν ὡς ἔχει καταγραφεῖ, ἡ συμμετοχὴ τῶν τελευταίων (πρεσβυτέρων – διακόνων – λαϊκῶν) εἶχε σχέση μόνον μέ τίς προσυνοδικὲς καί ἐξωσυνοδικὲς διασκέψεις ἢ διεργασίες. Τό δικαίωμα τῆς ἀποφασιστικῆς γνώμης καί ψήφου τό εἶχαν μόνον οἱ Ἐπίσκοποι. (Βλ. Φειδᾶ, *Ἐκκλησιαστικὴ Ἱστορία*, Ἀθήνα 1992, τόμ. Α', σσ. 452-456).

Ὡς εἶναι δὲ γνωστόν, στό διάβα τῶν αἰῶνων τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας, διμορφώθησαν διάφορες κατηγορίες Συνόδων, εἴτε ἐξ ἐπόψεως συμμετοχῆς τῶν Ἐπισκόπων, ἦτοι: Οἰκουμενικὲς, Τοπικὲς, Πανορθόδοξες, Μητροπολιτικὲς ἢ Ἐπαρχιακὲς, εἴτε ἐξ ἐπόψεως συγκλήσεως καί χρονικῆς διαρκείας σὲ διαρκεῖς καί περιοδικὲς, ἦτοι: Τακτικὲς καί ἔκτακτες. Δέν χρειάζεται ἐν

προκειμένων, νά αναφέρουμε καί ἄλλες μορφές Συνόδων, οἱ ὁποῖες ἐμφανίστηκαν στό προσκίνιο τῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας. (Βλ. Βασ. Στεφανίδου, *Ἐκκλησιαστική Ἱστορία*, Ἀθήνα 1990, σ. 98 ἐπ., Σπ. Τρωϊάνου, *Παραδόσεις Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου*, Ἀθήνα 1984, σσ. 181-186, Παν. Μπούμπι, *Κανονικὸν Δίκαιον*, Ἀθήνα 1988, σσ. 200-218, Βλ. Φειδᾶ, *Ἐκκλησιαστική Ἱστορία*, Ἀθήνα 1992, σσ. 190-194).

*

Στό σημεῖο ὅμως αὐτό θεωροῦμε σκόπιμο ν' αναφέρουμε ὅτι γιὰ τό Συνοδικό Πολίτευμα, τὴν Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, γίνεται λόγος ἀφ' ἑνός μὲν στὸν ὑπέρτατο νόμο, τὸ Σύνταγμα (ισχύον Σύνταγμα 1975/1986/2001), ἀφ' ἑτέρου δέ στὸν Νόμο τοῦ Κράτους, τὸν Καταστατικό Χάρτη τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς εἶναι γνωστόν, στό Σύνταγμα καί εἰδικότερα, στό ἄρθρο 3, ὅπου ρυθμίζονται οἱ σχέσεις μεταξύ Ἐκκλησίας καί Πολιτείας, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἀναφέρεται ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος «...εἶναι αὐτοκέφαλη, διοικεῖται ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο τῶν ἐνεργεῖα Ἀρχιερέων καί ἀπὸ τὴν Διαρκῆ Ἱερά Σύνοδο πού προέρχεται ἀπὸ αὐτή καί συγκροτεῖται ὅπως ὀρίζει ὁ Καταστατικός Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας, μὲ τήρηση τῶν διατάξεων τοῦ Πατριαρχικοῦ Τόμου τῆς κθ' (29) Ἰουνίου 1850 καί τῆς Συνοδικῆς Πράξης τῆς 4ης Σεπτεμβρίου 1928».

Περαιτέρω, μὲ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 146 τῆς 31ης Μαΐου 1977, Φύλλον τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως δημοσιεύθηκε ὁ Νόμος 590/1977 «Περὶ τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος». Ὁ Νόμος αὐτός εἶναι πολὺ σημαντικός καί θεσμοθετεῖ τὴν ὅλη κανονικὴ τάξη στὴν Ἐκκλησία, καί, κατὰ τὴν ταπεινὴ μας ἀποψη, τυγχάνει, ἀρκούντως ἱκανοποιητικὰ διατυπωμένος (Βλ. Ἀν. Μαρίνου, *Ἐκκλησία καὶ Δίκαιον*, Ἀθήνα 2000, σσ. 203-215) καί κατοχυρώνει τὸ Συνοδικό Πολίτευμα (ἄρθρο 3 Ν. 590/1977).

Ἔτσι, στό σύγχρονο κρατικὸ *status*, ἀλλὰ καί στὸν νομικὸ πολιτισμὸ ἔχουμε τὴν ὑπαρξη καί τῆς νομικῆς προσωπικότητος τῆς Ἐκκλησίας (ὡς Ν.Π.Δ.Δ.), ἡ ὁποία ὑφίσταται «κατὰ πλάσμα δικαίου», τὸ ὁποῖο δημιουργήθηκε ἀπὸ τὸ κοσμικὸ δίκαιο καί συγκεκριμένα ἀπὸ τὸ κράτος, πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαφορῶν πρακτικῶν

δραστηριοτήτων τῆς Ἐκκλησίας στό κοινωνικῶς γίνεσθαι. Αὐτὸ δὲν εἶναι ἀπαραιτήτως κακό, ἐφ' ὅσον ἡ Ἐκκλησία δρᾷ καί κινεῖται στὸν κόσμον καί στὸν δημόσιον βίον. Καθίσταται, κατὰ συνέπειαν, ὑποκείμενο δικαιωμάτων καί ὑποχρεώσεων καί ἔτσι πρέπει νά δοῦμε τὴν Ἐκκλησία, ὡς πρὸς αὐτὴ τὴν πλευρὰ τῆς, ὡς ἓνα ἴδιο, ιδιότυπο καί ιδιόμορφο Ν.Π.Δ.Δ., ὡς πρὸς τίς νομικὲς σχέσεις τῆς μὲ τὴν Πολιτεία. Ἀσφαλῶς καί γεννᾶται καί ὑπάρχει μίᾳ διαφορὰ ἀντιλήψεως μεταξύ νόμου καί ἱεροῦ κανόνος, ἥτοι νομιμότητος καί κανονικότητος, ἄλλως ἐνόμου τάξεως τῆς Πολιτείας καί «ἐνόμου» τάξεως τῆς Ἐκκλησίας, καί ἀσφαλῶς θὰ πρέπει νά ὑπάρχουν περιθώρια συνεργασίας, χωρὶς ἀπαραιτήτως νά δημιουργεῖται σύγκρουση, μὲ θεμελιώδη βάση τίς βιβλικὲς ρῆσεις: «*Ἀπόδοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ Θεοῦ τῷ Θεῷ*» (Ματθ. κβ', 21) καί «*πειθαρχεῖν δεῖ Θεῷ μᾶλλον ἢ ἀνθρώποις*» (Πράξ. Ε', 29).

Πάντα ταῦτα, ἀποτελοῦν μέγιστα εὐεργετήματα, τόσον γιὰ τὴν Ἐκκλησία, ὅσο καί πολὺ περισσότερο γιὰ τὸ Κράτος. Τοιοῦτοτρόπως ἔχουμε νομιμότητα καί κανονικότητα, δύο παράλληλους δρόμους πρὸς τὴν ἐπίτευξη τῆς εὐταξίας τῶν δύο αὐτῶν μεγεθῶν. (Ἀν. Μαρίνου, *Ἐκκλησία καὶ Δίκαιον*, ὁ.π., σ. 216 ἐπ.).

Ἡμεῖς, στέργομεν ἐκθύμως τὰ ἰσχύοντα αὐτὰ νομοθετήματα τόσον τὰ ἄρθρα τοῦ Ἑλληνικοῦ Συντάγματος ὅσον καί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὀφείλουμε, κατὰ τὴν ταπεινὴ μου ἀποψη, νά τὰ διαφυλάξουμε στοὺς χαλεπούς, ἀσταθεῖς καί ἀβεβαίους τούτους καιροὺς, τοὺς ὁποῖους διερχόμεθα.

*

Συνελόντι εἰπεῖν, οὐσιῶδες ἐκκλησιολογικὸ γνῶρισμα τῆς Ἐκκλησίας εἶναι τὸ ἀρχαιοπαράδοτο Συνοδικό Πολίτευμα. Φωνὴ δέ τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ἡ Ἱεραρχία. Ἡ δέ τοπικὴ Ἐκκλησία, ὡς Καθολικὴ Ἐκκλησία, ὁμιλεῖ πάντοτε ἐπίσημα καί ἐκασταχοῦ μέσῳ τῆς Ἱ. Συνόδου καί μόνον. Ἐκ πάντων τῶν ἀνωτέρω, καταδεικνύεται ἡ βιβλική, πατερικὴ (θεολογικὴ καί ἐκκλησιολογικὴ), ἱστορικὴ καί νομικὴ κατοχύρωση τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος.

2. Η ΑΞΙΑ

Καί ἐρχόμεθα νά ἐξετάσουμε τήν λέξη «ἀξία», ἡ ὁποία συνοδεύει τό Συνοδικό Πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας. Διπλ. πόθεν ἡ ἀξία του; Σέ τί συνίσταται ἡ ἀξία τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος; Πρόκειται γιά ἓνα εὐλογο ἐρώτημα. Ποίος δίδει ἀξία στό Συνοδικό Πολίτευμα; Ἐμεῖς, οἱ συγκροτοῦντες τήν Ἱερά Σύνοδο Ἱεράρχες; Ὁ νόμος; Ἡ ἱστορία; Ἄλλοι ἐξωγενεῖς παράγοντες; Ὅχι βέβαια. Ἄλλο εἶναι τό πρόσωπο, τό ὁποῖο δίδει τήν πλήρη, τήν ὀλοκληρωμένη ἔννοια τῆς ἀξίας τῆς Συνόδου. Καί τό πρόσωπο αὐτό, εἶναι τό τρίτο Πρόσωπο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Εἶναι τό Ἅγιον Πνεῦμα.

Ἰσως ἀκούγεται παράδοξο. Ὅστόσο, ἐδῶ κρύπτεται ἡ ἀλήθεια. Καί τοῦτο, καθ' ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐκφράζει τή συνεχῆ Πεντηκοστή. Γράφει ὁ Ἰ. Χρυσόστομος: «*Εἰ μὴ Πνεῦμα παρῆν, οὐκ ἂν συνέστη ἡ Ἐκκλησία· εἰ δὲ συνίσταται ἡ Ἐκκλησία, εὐδην ὅτι τὸ Πνεῦμα πάρεστι*» (*Εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστήν*, PG 50, 459). Ἔτσι ἡ Ἐκκλησία καθίσταται ταμειοῦχος τῆς θείας χάριτος. Τό δοθέν Πνεῦμα ἐνοικεῖ διπνεκῶς σ' αὐτή καί Αὐτό διδάσκει στήν Ἐκκλησία «*πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν*» (*Ἰω. 16, 13*). Αὐτό τὴν κυβερνᾷ «*διαιροῦν τὰ χαρίσματα*» (*Α' Κορ. 12, 4.11*) καί Αὐτό, τὴν ζωοποιεῖ (*Γ. Γαλίτη, Ἑρμηνευτικά τῆς Καινῆς Διαθήκης, Θεσσαλονίκη 1984, σ. 428*).

Ὁρασιώτατα τονίζει τὴν ἐπιστασία καί ἐπιχορηγία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὁ ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητής καί γράφει: «*Τῇ Ἐκκλησίᾳ δωδῶρηται ὁ κατὰ φύσιν ἔχων τὸ Πνεῦμα (ὁ Χριστός) τὰς ἐνεργείας τοῦ Πνεύματος ὡς Θεός... Τὸ γὰρ Πνεῦμα τὸ ἅγιον... τῇ λυχνίᾳ τουτέστι τῇ Ἐκκλησίᾳ καθάπερ λυχνος τὰς οἰκείας ἐνεργείας δωρούμενον, λυχνον γὰρ τρόπον τὸ σκότος λύοντος, πᾶσα τοῦ Πνεύματος ἐνέργεια τὴν πολύτροπον γένεσιν τῆς ἁμαρτίας ἐξωθεῖσθαι τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐπελαύνειν πέφυκε*» (*Πρὸς Θαλάσσιον, Ἑρωτ. ΝΓ', ΕΠΕ 14Γ, σ. 268*). Καί εἰδικότερα ἀναφέρει: «*Ποιεῖται γὰρ ἡ μὲν σοφία τῆς ἀνοίας ἀναίρεσιν, ἡ δὲ σύνεσις τῆς ἀνεπιγνωμοσύνης ἀφαίρεσιν, ἡ δὲ βουλή τῆς ἀδιακρισίας κατάργησιν, ἡ δὲ ἰσχύς τῆς ἀσθενείας ἐξήλωσιν, ἡ δὲ γνῶσις τῆς ἀγνωσίας*

ἀφανισμόν, ἡ δὲ εὐσέβεια τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς ἐπ' αὐτῇ τῶν ἐνεργειῶν φαυλότητος διωγμόν, ὁ δὲ φόβος τῆς καταφρονήσεως ἀπελαύνει τὴν πάρωσιν. Φῶς γὰρ οὐ μόνον τὰ προστάγματα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνεργήματα τυγχάνει τοῦ Πνεύματος» (ὁ.π.). Τό Πνεῦμα ἐνεργεῖ τά πάντα, ὡς πνεῦμα ἀνακαινίσεως, ζωῆς, ἐλευθερίας, ἐλπίδος, ἀγάπης, θείας χάριτος.

Ἡ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ὄρος «ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἄνευ» γιά τὴν ἱστορική ππραγματώσῃ καί συνέχεια τῆς μαρτυρίας τοῦ Χριστοῦ στόν κόσμον. Τό Ἅγιον Πνεῦμα ἐγκαθιστᾷ τὴν Ἐκκλησία καί συγχρόνως κινεῖ καί ὀδηγεῖ καί τὴν ἀνοίγει πρὸς πάντα ἄνθρωπον. Συγκροτεῖ ὄλον τόν θεσμό τῆς Ἐκκλησίας. Συγκροτεῖ σέ σῶμα τοῦ Χριστοῦ τὴν Ἐκκλησία μέ συγκεκριμένα πρόσωπα καί συγχρόνως «*ὅπου θέλει πνεῖ καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ' οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται καὶ ποῦ ὑπάγει*» (*Ἰω. 3, 8*). Τό Ἅγιο Πνεῦμα δημιουργεῖ τὴν ἱστορία τῆς Ἐκκλησίας, προσωποποιεῖ τὴν μαρτυρία τοῦ Χριστοῦ καί καλεῖ τοὺς πάντες στή σωτηρία. Τό βιβλίον τῶν *Πράξεων τῶν Ἀποστόλων* ἀναγράφει πολὺ χαρακτηριστικὲς περιπτώσεις ἐνεργείας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ὅπου ἀποκαλύπτεται Αὐτό, ὡς ἐντολεύς τῆς Ἐκκλησίας. Ὡς παράδειγμα ἀναφέρουμε τίς περιπτώσεις: τοῦ Φιλίππου, ὅπου τό Ἅγιον Πνεῦμα τοῦ λέγει: «*Πρόσελθε καὶ κολλήθητι τῷ ἄρματι τούτῳ*» (*Πράξ. 8,29*), τοῦ Ἀπ. Πέτρου: «*Εἶπεν αὐτῷ τὸ Πνεῦμα· ἰδοὺ ἄνδρες τρεῖς ζητοῦσί σε· ἀλλὰ ἀναστὰς κατὰβηθι καὶ πορεύου σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλκα αὐτούς*» (*Πράξ. 10, 19-20*) ἢ πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἀντιόχειας: «*Εἶπε τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον· ἀφορίσατε δὴ μοι τὸν Βαρνάβαν καὶ τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον, ὃ προσκέκλημαι αὐτούς*» (*Πράξ. 13, 2*) καί ἀκόμη ἡ περίπτωση «*Διελθόντες δὲ τὴν Φρυγίαν καὶ Γαλατικὴν χώραν, κωλυθέντες ὑπὸ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος λαλῆσαι τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες δὲ κατὰ τὴν Μυσίαν ἐπέειραζον κατὰ τὴν Βιθυνίαν πορεύεσθαι· καὶ οὐκ εἶασεν αὐτούς τὸ Πνεῦμα*» (*Πράξ. 16, 6-7*).

Πάλιν θά ἀνατρέξουμε στήν Ἁγία Γραφή καί δι' στό βιβλίον τῶν *Πράξεων*, τό ὁποῖον παραμένει εἰσέτι ἀνοικτό. Καί συγκεκριμένα ἐκεῖ, ὅπου

γίνεται λόγος γιά τήν Ἀποστολική Σύνοδο, ὅπως προαναφέραμε, ἀκριβῶς, διότι στόν στίχο ιε' 28, καταγράφεται μία ἐξόχως βιβλική θεολογική φράση. Γράφουν οἱ «Πράξεις»: «Ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι καί ἡμῖν». Διηλ. ἐκρίθη καί ἀπεφασίσθη, γιά τήν ἀποδοχή τῶν μεταστρεφομένων στήν Ἐκκλησία ἐκ τῶν ἐθνῶν, ὡς ὀρθό καί ἀληθές, ἀπό τό Ἅγιον Πνεῦμα καί ἀπό τοὺς Ἀποστόλους, τοὺς πρεσβυτέρους «σύν ὅλῃ τῇ Ἐκκλησίᾳ». Διηλ. τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι τὸ πρῶτον καί ἐμεῖς ἀκολουθοῦμε. Σχολιάζοντας τήν σπουδαιότητά δέ αὐτῆ βιβλική φράση, ὁ Ἱ. Χρυσόστομος γράφει ὅτι: «Ἄρα οὐδὲν ἀνθρώπινον, εἰ Πνεύματι ταῦτα δοκεῖ». Καί ἐρωτᾷ ὁ ἱερός Πατήρ: «Καὶ τίνος ἐνεκεν εἶπον “ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι”; Ἴνα μὴ νομίσωσιν (οἱ ἀποδέκτες) ἀνθρώπινον εἶναι, τὸ δέ “καὶ ἡμῖν” ἵνα διδαχθῶσι ὅτι καὶ αὐτοὶ (διηλ. οἱ Ἀπόστολοι) ἀποδέχονται τὴν ἀπόφασιν, ὥστε δύο παράγοντες διακρινόμενοι ἀλλήλων συγκατατίθενται καὶ συναποφασίζουσι» (Ἱω. Χρυσόστομος, Ὁμιλία ΔΓ' εἰς τὰς Πράξεις, ΕΠΕ 16 Α σ. 283 ἐπ.).

Ὡς ἀναφέρει δέ ὁ πολίος, ὁ καί τῆς Συνοδικῆς πείρας αἰφώτος λύχνος, Σεβ. Μητροπολίτης Καρυστίας καί Σκύρου κ. Σεραφεῖμ, ὁ καί Ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας ἡμῶν: «Ἐκτοτε ἡ φράσις “ἔδοξε τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι” ἀποτελεῖ προμετωπίδα ὅλων τῶν Συνόδων, πού δέν ἐκφράζει ἓνα τύπον διατυπώσεως κεκμένου, ἀλλὰ ὁμολογίαν πίστεως καί διαβεβαίωσιν θεοπνευστίας τῶν ὄρων καί Κανόνων, ὥστε αὐτοὶ νά ἀποτελοῦν τὴν Ἱεράν Παράδοσιν, τὴν ὁποίαν ἡ Ὄρθόδοξος Ἐκκλησία δέχεται Ἰσότιμον καί Ἰσόκυρον τῆς Ἁγ. Γραφῆς» (Βλ. «Ἀντιφώνησιν κατὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς τακτικῆς συνελεύσεως τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», εἰς Ἡ Τακτικὴ Συνέλευσις τῆς Ἱεράς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος (Ἀθῆναι, 1-4 Ὀκτωβρίου 2008), ἔκδ. Κλάδου Ἐπικοινωνιακῆς καί Μορφωτικῆς Ὑπηρεσίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Ἀθῆναι 2009, σ. 26).

Ἄλλωστε, ἡ περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀναφορὰ εἶχε πάντοτε πρώτη θέση, μάλιστα μετὰ τὴν κλασικὴ πραγματεία τοῦ Μεγ. Βασιλείου, *Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος*. (PG τόμ. XXXII, στ. 87-218

καί ἔκδ. Sources Chrétienne, 17). Τῷ ὄντι, πρέπει νά ἐξαρθεῖ ὁ ρόλος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στήν καθόλου ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας καί στό Συνοδικό Πολίτευμα. Αὐτὸ παρέχει τὴν ἀξία σ' αὐτό. Χωρὶς τὸ Ἅγιον Πνεῦμα καί τὴν αἴσθησιν τῆς παρουσίας Του, δέν κάμνουμε τίποτα τὸ ἐκκλησιολογικόν, ἀλλὰ συνεδριάζουμε καί ἐργαζόμεθα τυπικῶς, ἐγκοσμιοκρατικῶς-κοσμικῶς. Μόνον ἡ παρουσία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος μᾶς δικαιώνει. Δικαιολογεῖ τὴν Σύνοδό μας, ὡς Σύνοδο καί ὄχι ἀπλῶς, ὡς κάποια γενικὴ συνέλευση.

Εἶναι, ἐξάλλου, πολὺ χαρακτηριστικὸ καί δέν θά πρέπει νά διαφεύγει τῆς προσοχῆς μας ὅτι καί «αὐτὴ αὕτη» ἡ Θεία Λειτουργία τῆς Ἐκκλησίας εἶναι ὅλη πνευματικὴ, ὑπὸ τὴν ἔννοια, ὅτι κατ' αὐτὴν διαρκῶς ἐπικαλούμεθα τὸ Πανάγιον Πνεῦμα, «ἵνα Τοῦτο ἔλθῃ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ προκείμενα δῶρα καὶ ἐπὶ πάντα τὸν λαὸν τοῦ Θεοῦ». Καί βεβαίως, ἡ ἐπίκλησις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι καί γιά ὅλα τὰ ἄλλα ἱερά Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας. Ἐρωτᾷ καί ἀπαντᾷ ὁ Μέγας Βασίλειος ὅτι «ἡ τῆς Ἐκκλησίας διακόσμησις οὐχὶ σαφῶς καὶ ἀναντιρρόπως διὰ τοῦ Πνεύματος ἐνεργεῖται;» καί προσθέτει τὴν ἀπάντησιν: «Αὕτη γὰρ ἡ τάξις (ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ) κατὰ τὴν διαίρεσιν τῶν ἐκ τοῦ Πνεύματος δωρεῶν, διετάσσεται» (SC 17, 254).

Εἶναι χαρακτηριστικὸ ὅτι τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, ὅταν κατῆλθε κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς Πεντηκοστῆς στήν Ἐκκλησία, πραγματοποιοῦθηκε ἡ συνένωσις τῶν ἐπουρανίων καί τῶν ἐπιγείων, ὡς ἐρμηνεύει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος: «Καὶ γὰρ ἡ φύσις ἡ ἡμετέρα πρὸ δέκα ἡμερῶν εἰς τὸν θρόνον ἀνέβη τὸν βασιλικὸν καὶ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον κατέβη σήμερον πρὸς τὴν φύσιν τὴν ἡμετέραν· ἀνίνεγκεν ὁ Κύριος τὴν ἀπαρχὴν τὴν ἡμετέραν καὶ κατίνεγκεν τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον. Ἐτερος Κύριος διανέμων τὰ δῶρα ταῦτα· καὶ γὰρ τὸ Πνεῦμα Κύριός ἐστι καὶ διενείμαντο τὴν ὑπὲρ ἡμῶν οἰκονομίαν Πατὴρ καὶ Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα» (Εἰς τὴν ἁγίαν Πεντηκοστήν, PG.50, 456). Διὰ τοῦτο καί ἦταν καί στήν Ἀποστολικὴ Σύνοδο. Καί αὐτὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα «ἔθετο ἐπισκόπους, ποιμαίνει τὴν Ἐκκλησίαν τοῦ Κυρίου καὶ Θεοῦ» (Πράξ. 20,28). Τὸ ὑπογραμμίζει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος γράφωντας: «Εἰ μὴ Πνεῦμα ἅγιον ἦν, ποιμένες καὶ διδάσκαλοι ἐν

τῇ Ἐκκλησίᾳ οὐκ ἦσαν· καὶ γὰρ οὗτοι διὰ τοῦ Πνεύματος γίνονται, καθὼς καὶ ὁ Παῦλος φησιν. Ἐν ᾧ ἔθετο ὑμᾶς τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον ποιμένας καὶ ἐπισκόπους» (ὁ.π. 458).

Κεντρική, λοιπόν, εἶναι ἡ θέση τοῦ Ἁγίου Πνεύματος στὴν καθόλου Ἐκκλησία καὶ βέβαια στὴν ὅλη διαδικασία τῆς συγκλήσεως τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀπὸ τὸν Ἱερό Αὐγουστῖνο προσφυῶς ἔχει λεχθεῖ ὅτι τὸ Ἅγιο Πνεῦμα εἶναι «ἡ ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας» καὶ ἐνεργεῖ σ' αὐτὴν ὅ,τι ἐνεργεῖ καὶ δρᾷ ἡ ψυχὴ σ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ σώματος. Ὁ Εἰρηναῖος θὰ τὸ διατυπώσῃ διαφορετικά, ἀλλ' ἔχει τὸ ἴδιο νόημα: «*Ubi Ecclesia, ibi et Spiritus Dei, et ubi Spiritus Dei, illic Ecclesia et omnis gratia*» (Εἰρηναίου, Ἔλεγχος ΙΙΙ, 24, 1. PG 7, 966). Χρέος καὶ ἔργο μας, ἐπομένως, εἶναι νὰ ἀφίνουμε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα, Ἐκεῖνο νὰ ὀδηγεῖ τὴν Ἐκκλησία καὶ ὄχι νὰ θέτουμε προσκόμματα ἢ νὰ ἐπιβάλλουμε τὸ ἴδιον θέλημα.

Κατ' ἀκολουθίαν, ἐφ' ὅσον τὸ Ἅγιον Πνεῦμα παραμένει στὴν Ἐκκλησία, εἶναι ἡ «ψυχὴ τῆς Ἐκκλησίας» καὶ κατὰ τὸ ὑπέροχο τροπάρῖο τοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς Πεντηκοστῆς ψάλλουμε: «*Πάντα χορηγεῖ τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον, βρῦει προφητείας, ἱερέας τελειοῖ... ὅλον συγκροτεῖ τὸν θεσμόν τῆς Ἐκκλησίας*» καὶ τῷ ὄντι, πληροῖ, ἐνεργεῖ, ζωοποιεῖ καὶ τελεῖ τὰ πάντα ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, τότε, ἀβιάστως, ἔρχεται τὸ ἐρώτημα: Δύναται μία Σύνοδος νὰ λειτουργεῖ ἄνευ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος; Εἶναι μόνον μία σύνοδος Ἱεραρχῶν, τὴν ὁποία καλύπτει τὸ ἄρθρον 4 ἐπ. τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας; Ἡ ἔχουμε παρουσία καὶ ἐνέργεια τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ συνάμα συνέργεια καὶ ἰδική μας, ἥτοι ὑφίσταται μία συνεργασία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἡμῶν;

Τυχάνει ἐκκλησιολογικῶς ἀληθές, ὅτι ἄνευ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, δέν δυνάμεθα νὰ ἔχουμε καὶ ἀληθές Συνοδικό Πολίτευμα, ὅπως δέν δυνάμεθα νὰ ἔχουμε καὶ ἀληθινὴ πνευματικότητα καὶ ἐν Χριστῷ ζωὴ. Ὡς γράφει ὁ Μέγας Ἀθανάσιος, τότε «*ἡμεῖς χωρὶς μὲν τοῦ Πνεύματος ξένοι καὶ μακρὰν ἔσμεν τοῦ Θεοῦ*» (Κατὰ Ἀρειανῶν Γ', 24 BEΠ 30), καθ' ὅτι καὶ κατὰ τὸν Ἱ. Δαμασκηνό, «*συνάφεια Θεοῦ πρὸς ἀνθρώπους διὰ Πνεύματος Ἁγίου γίνεται*» (Α' Λόγος εἰς τὸ Γενέθλιον τῆς Θεοτόκου, Ἱω. Δαμασκηνοῦ, Ἡ Θεοτόκος (Κείμενο

– Εἰσαγωγή – Σχόλια, ἱερομ. Ἀθ. Γιεβτιτς, ἐκδ. «Ὁσιος Ἰωάννης ὁ Ρώσος», Ἀθῆναι 1970, σ. 72). Ὁ δὲ ἅγ. Κύριλλος ὁ Ἱεροσολύμων ὑπογραμμίζει: «*Ὁ καλὸς Οὗτος τῆς Ἐκκλησίας ἀγιοποιὸς καὶ βοηθὸς ... καὶ σύμμαχος καὶ προστάτης καὶ μέγας διδάσκαλος τῆς Ἐκκλησίας, ὁ διοικητὴς τῶν ψυχῶν, ὁ κυβερνήτης τῶν χεμαζομένων, ὁ φωταγωγὸς τῶν πεπλανημένων καὶ ἀθλοθέτης τῶν ἀγωνιζομένων καὶ στεφανωτὴς τῶν νενικηκόντων, τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον*». (Κατήχησις ΙΣτ', 14,19 καὶ ΙΖ' 13, BEΠ 39). Ὁ δὲ Δίδυμος ὁ Τυφλός, ὁ Ἀλεξανδρεὺς γράφει: «*Καθὰ τοίνυν εἴωθεν βασιλεὺς μὲν τὰς ἑαυτοῦ νομοθεσίας τοῖς ἔγγιστα μεγάλοις ἄρχουσι καταπέμπειν, οἷς τὰς ἡνίας τῶν ἀρχομένων δέδωκεν· ἐκείνους δέ, πάντων εἰς γνῶσιν φέρειν τυποῦντας, ὑποκύπτειν τοῖς παρὰ βασιλέως θεσπισθεῖσιν, καὶ ἀπειλοῦντας τοῖς παραβαίνουσιν κίνδυνον· οὕτω καὶ οἱ Ἀπόστολοι, οὓς ἔθετο πρώτους ὁ Θεός, τὸ αὐτεξούσιον τοῦ Πνεύματος, καὶ τὸ πρὸς τὸν Πατέρα ὁμοούσιον εἰδότες, ἐπέστελλον· Ἔδοξε, φησίν, τάδε καὶ τάδε τῷ ἁγίῳ Πνεύματι ὡς βασιλεῖ καὶ ἐξουσιαστῇ καὶ κηδεμόνι τοῦ γένους· καὶ ἡμῖν δέ, ὡς προεστηκέναι ἀφορισθεῖσιν τῆς πίστεως καὶ τῶν Ἐκκλησιῶν. Ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτούς, εὖ πράξετε· παρατρώσαντες δέ, φησίν, τὸ ἐναντίον πείσεσθε. Ἐμμέννῃτο γὰρ τοῦ Σωτῆρος αὐτοῖς εἰρηκότος ἐν τῷ κατὰ Μᾶρκον Εὐαγγελίῳ· Οὐ γὰρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον» (Περὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, Βιβλ. Β', PG 39, 624).*

Οἱ ἅγιοι Ἀπόστολοι θὰ ὑπογραμμίσῃ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος ὅτι εἶχαν πράγματι βαθυτάτη συναίσθησι τῆς καθοδήγησός τους ἀπὸ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Γράφει πολὺ χαρακτηριστικά: «*Ὅταν δὲ Παῦλον εἶπω, οὐ τοῦτον μόνον λέγω, ἀλλὰ καὶ Πέτρον, καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην καὶ πάντα αὐτῶν τὸν χορόν. Καθάπερ γὰρ ἐν λύρᾳ μᾶ διάφοροι μὲν αἱ νευραὶ, μία δὲ ἡ συμφωνία· οὕτω καὶ ἐν τῷ χορῷ τῶν ἀποστόλων διάφορα μὲν τὰ πρόσωπα, μία δὲ ἡ διδασκαλία, ἐπειδὴ καὶ εἷς ὁ τεχνίτης ἦν, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τὸ κινῶν τὰς ἐκείνων ψυχάς. Καὶ τοῦτο ἐμφαίνων ὁ Παῦλος ἔλεγεν· Εἴτε οὖν ἐκεῖνοι, εἴτε ἐγώ, οὕτω κηρύσσομεν» (Εἰς τὸν ἅγιον ἱερομάρτυρα Ἰγνάτιον, PG 50, 588).*

Εἶναι συνεπῶς, καταφανές ὅτι Ἅγιον Πνεῦμα καί Συνοδικόν πολίτευμα εὐρίσκονται σέ σχέση ἀλληλεξαρτήσεως καί συνυφάνσεως.

Πολύ χαρακτηριστικά τονίζεται τοῦτο στόν 1ο κανόνα τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὅταν γράφεται: «*Ἐξ ἑνός ἅπαντες καί τοῦ αὐτοῦ Πνεύματος ἀγασθέντες, ὥρισαν τὰ συμφέροντα*» οἱ Συνοδικοί Πατέρες (Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα*, ὁ.π. σ. 556) καί πολύ ἐμφαντικά διακελεύει καί ὀρίζει τοῦτο καί ὁ πολύ βασικός καί σημαντικός 34ος Ἀποστολικός κανόνας: «*Τοὺς ἐπίσκοπους ἐκάστου ἔθνους· εἰδέναι χρῆ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον, καί ἠγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κεφαλὴν καί μηδέν τι πράττειν περιττὸν ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης· ἐκεῖνα δὲ μόνον πράττειν ἕκαστον, ὅσα τῇ αὐτοῦ παροικία ἐπιβάλλει, καί ταῖς ὑπ' αὐτὴν χώραις. Ἀλλὰ μηδὲ ἐκεῖνος ἄνευ τῆς πάντων γνώμης ποιεῖτω τι. Οὕτω γὰρ ὁμόνοια ἔσται, καί δοξασιθήσεται ὁ Θεός, διὰ Κυρίου, ἐν ἀγίῳ Πνεύματι, ὁ Πατήρ, καί ὁ Υἱός, καί τὸ Ἅγιον Πνεῦμα*» (ὁ.π. σ. 45).

*

Ἀλλά τὸ μεγάλο ἐρώτημα τὸ ὁποῖο τίθεται καί προβληματίζει ἐνίοτε, ἐν προκειμένῳ, εἶναι τὸ κάτωθι: Συνεργεῖ πάντοτε τὸ Ἅγιον Πνεῦμα;

Ἡ ἀπάντηση εὐρίσκεται στό ὅτι ἐνέργεια τοῦ Ἁγ. Πνεύματος ἔχουμε ὅταν ὑφίσταται καί ἡ ὑποκειμενική προσοικείωση αὐτοῦ καί ἡ καθαρὰ καί ἄδολη καρδιά. Ἰσχύει, κατ' ἀναλογίαν, τὸ τοῦ Μεγ. Βασιλείου: «*Οἱ πεφυτευμένοι ἐνταῦθα ἐν τῷ οἴκῳ Κυρίου ἦτις ἐστὶν Ἐκκλησία Θεοῦ ζῶντος, ἐκεῖ ἐν ταῖς αὐλαῖς τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἐξανθήσουσιν, ἄλλως ἀδύνατον ἐξανθήσας καί ἀρχὴν λαβεῖν εἰς καρποφορίαν, μὴ ἐν ταῖς αὐλαῖς γενόμενον τοῦ Κυρίου*». (Μεγ. Βασιλείου, *Εἰς Ψαλμ.* 28, 3. PG 29,288 καί *Εἰς Ἡσαΐα* 1, 28. PG 30, 173). Ἄλλως, οἱ πονηρευόμενοι δέν μετέχουν τῆς ἐνεργείας τοῦ Ἁγ. Πνεύματος καί δροῦν μόνον ἀνθρωπίνως. «*Ἐάν δέν πνεύσῃ τὸ Πνεῦμα, ἡ ἀνθρωπίνη προσπάθεια καί ἐργατικότης δέν δύναται νά συντελέσῃ εἰς τὴν προσέγγισιν τοῦ μυστηρίου τῆς Ἀληθείας τοῦ Θεοῦ, ὅπως λέγει ὁ 66ος Καρθαγένης. Κατὰ ταῦτα ψηλαφηθέντων καί κατανοηθέντων πάντων τῶν ἐν τῇ ἐκκλησιαστικῇ χρησιμότητι συντρέχειν δοκούντων, ἐπινεύσαν-*

τος καί ἐνηγήσαντος τοῦ Πνεύματος τοῦ Θεοῦ, ἐπελεξάμεθα ἠπίως καί εἰρηνικῶς διαπράξασθαι μετὰ τῶν μνημονευθέντων ἀνθρώπων...». Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα σφραγίζει διὰ τῆς παρουσίας Του τὰς συνάξεις τῆς Ἐκκλησίας εἴτε πρὸς τέλεσιν τῶν μυστηρίων εἴτε πρὸς συνοδικὴν διάσκεψιν διὰ τὴν προάσπισιν τῆς πίστεως καί καθιστᾷ τὸν Χριστὸν παρόντα ἐν τῷ λαῷ Του» (Βλ. Ἀρχμ. Γ. Καράνη, *Ἡ Ποιμαντικὴ διακονία κατὰ τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας*, Πειραιεὺς 1976, σ. 117). Καί ἀσφαλῶς, ὁ οἰκονόμος τῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας καί δὴ ὁ Ἐπίσκοπος, ὁ ὁποῖος ἐνεργεῖ ἀνθρωπίνως καί μόνον, δίχα τῆς τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐπιστασίας, φωτίσεως καί μαρτυρίας τυγχάνει ὑπόλογος τῶν πράξεών του ἐνώπιον τῆς Παναγίας Τριάδος. Γράφει ἐν προκειμένῳ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος: «*Οὐχ οἱ ἔξωθεν δὲ μόνον ἄρχοντες, ἀλλὰ καί οἱ τῶν Ἐκκλησιῶν προεστῶτες τῆς οἰκείας ἀρχῆς ὑφέξουσι τὸν λόγον· καί μάλιστα οὗτοι εἰσιν οἱ ἐπὶ πλέον τὰς πικρὰς καί βαρεῖας εὐθύναις ὑπέχοντες*» (*Εἰς τὴν παραβολὴν, τοῦ τὰ μύρια τάλαντα ὀφείλοντος*, PG 51, 23). Βέβαια, τὸ Ἅγιον Πνεῦμα «*ὅπου θέλει πνεῖ*» (Ἰω. 3,8) καί δέν μποροῦμε νά κατανοήσουμε πῶς καί ποῦ καί πότε δρᾷ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα. Τοῦτο εἶναι μυστήριον.

Ὁ μυστηριακὸς δὲ χαρακτήρας τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶναι ἓνα σημαντικό θέμα. Καί ἐν προκειμένῳ, ὀφείλουμε νά προσέξουμε τὴν ἔννοια αὐτῆ τοῦ «μυστηρίου», ἀκριβῶς διότι τὸ μυστήριον εἶναι οὐσιαστικὸ στοιχεῖο τῆς ὅλης ἐκκλησιολογίας καί δέν πρέπει νά περιορίζεται. Ἄλλωστε ὅλη ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἓνα μυστήριον, τὸ μυστήριον τῆς ἐνεργοῦ παρουσίας τοῦ Χριστοῦ. Τὸ μυστήριον δέν ἐξηγεῖται μὲ ἀνθρώπινα κριτήρια, λογικοκρατικά, ἀκριβῶς διότι εἶναι μυστήριον καί ἔτσι τὸ δεχόμεστε. Τὸ Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο «οἰκοδομεῖ τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ στὴν ἱστορία, τελειοῖ τὰ μυστήρια, στηρίζει τὴν Ἐκκλησία στὴν ἀλήθεια καί τὴν διασφαλίζει στὴν περαιτέρω ὑπαρξὴ καί στό ἀλάθητό τους» (Βλ. J. Meyendorff, *Byzantine Theology*, New York 1976, σ. 215). Ἀκριβῶς, διότι «ἡ ἄρρηκτον σχέση τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸ ὅλο μυστήριον τῆς ἐν Χριστῷ θείας οἰκονομίας καθιστᾷ αὐτόνομη τὴ συνεργία τοῦ Υἱοῦ καί τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ὄχι μόνον στὴν Ἐνανθρώπιση τοῦ

Λόγου του Θεού και στον όλο Επίγειο Βίο του Χριστού, ήτοι από την ημέρα του Εὐαγγελισμού της Θεοτόκου μέχρι την Ανάληψή Του στους οὐρανούς, αλλά και στην ιστορική σάρκωση της ἐν Χριστῷ Ἐκκλησίας μέσα στον κόσμο μετά την Ἐπιφοίτηση του Ἁγίου Πνεύματος, ήτοι από την ημέρα της Πεντηκοστῆς μέχρι της συντελείας του αἰῶνος» (Βλ. Φειδᾶ, *Ἐκκλησιολογία μεταξύ Χριστολογίας και Πνευματολογίας ὑπό τό φῶς της πατερικῆς παραδόσεως*, Ἀθήναι 2018, σ. 295).

Τοιουτοτρόπως, δέν εἶναι θεολογικῶς ὀρθόν νά ἀπομυστηριοποιεῖται τό μυστήριο οὔτε νά γίνεται ἐπιλεκτικά ἀποσπασματική χρήση του στον χῶρο της Ἐκκλησίας. Τό Ἅγιον Πνεῦμα εἶναι θεϊκό μυστήριο. Αυτό εἶναι. «Οὕτως εἶναι». Ὑπερβαίνει τήν ἀνθρώπινη διάνοια καί κατάληψη.

Πάντως, οἱ Οἰκουμενικές Σύνοδοι ἀποφαίνονται οἴκοθεν τῆ ἐπιστασία του Ἁγίου Πνεύματος. Τοῦτο τεκμαίρεται. Καί τό τεκμήριον εἶναι ἀμάχητον, καθ' ὅτι ἡ σχέση του Ἁγίου Πνεύματος μετά του Συνοδικοῦ Πολιτεύματος εἶναι σαφῶς ὄντολογική, καί ἐκεῖ ἔγκειται ἡ ἀξία του τελευταίου καί καθιστᾶ τοῦτο «θεοσυνέργητο» (Βλ. ἰβ' κανόνα της Πρωτοδευτέρας Συνόδου).

3. Η ΣΗΜΑΣΙΑ

Ποῖον ὅμως εἶναι τό περιεχόμενο της σημασίας του Συνοδικοῦ Πολιτεύματος; Εἶναι ἀληθές ὅτι ἡ σημασία του ἀντανακλάται στην αὐτοσυνειδησία της Ἐκκλησίας. Πάντοτε τίθεται καί θά τίθεται τό ἐρώτημα: Τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία;

Καί τό μέγιστο αὐτό ἐρώτημα θέτει τήν Ἐκκλησιολογία μετά τήν Χριστολογία καί Πνευματολογία, ὡς θέμα ὑψίστης σημασίας.

Καί κατ' ἀρχήν, ὡς αὐτοσυνειδησία της Ἐκκλησίας θεωροῦμε τήν ἐπίγνωσί της ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ἀδιακόπως καί ἀναλλοιώτως παραμένει ἡ αὐτή, ήτοι ἡ Μία, Ἁγία, Καθολική καί Ἀποστολική Ἐκκλησία. Τοῦτο δέ, διότι πράγματι, κατέχει καί ἐμμένει στην μία πίστη, τήν θεμελιωθεῖσαν ἰσοκύρως καί ἰσοτίμως ἀπό τήν Ἁγία Γραφή καί τήν Ἱ. Παράδοσιν. Ἡ Θεία Ἀποκάλυψη ἐπακριβῶς προσδιορίζει τόν μυστηριακό χαρακτήρα της ὑποστάσεως της Ἐκκλησίας καί μάλιστα τήν

ἄμεσο οὐσιαστική σχέση πρὸς ἓνα ἕκαστον τῶν Προσώπων της Ἁγίας Τριάδος. Εἰδικότερα, ἡ Ἐκκλησία ἔχει Κεφαλὴν αὐτῆς τόν Θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν, συνάμα δέ ἀποτελεῖται καί ἐξ ἀνθρώπων μέ σκοπό τήν θέωση αὐτῶν.

Ὁ Ἄπ. Παῦλος σαφέστατα τονίζει στην πρὸς Ἐφεσίους ἐπιστολή του ὅτι: «*Αὐτόν (τόν Χριστόν) ἔδωκε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῆ Ἐκκλησία, ἥτις ἐστὶ τὸ σῶμα Αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάντα ἐν πᾶσι πληρουμένου*» (Εφεσ. 1, 22-23). Τό ἴδιο γράφει καί στην πρὸς Κολασσαεῖς ἐπιστολὴν καί μάλιστα δύο φορές: «*Καὶ Αὐτός (ὁ Χριστός) ἐστὶν ἡ κεφαλὴ τοῦ σώματος, της Ἐκκλησίας*» (Κολ. 1,18) καί «*ὑπὲρ τοῦ σώματος Αὐτοῦ (τοῦ Χριστοῦ), ὃ ἐστὶν ἡ Ἐκκλησία*» (Κολ. 1,24). Ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης γράφει συγκεκριμένα ἐπ' αὐτοῦ: «*Ὅν γὰρ οὐδεὶς ἐώρακε πώποτε, καθὼς φησὶν Ἰωάννης, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται, καθὼς ὁ Παῦλος μαρτυρεῖται, οὗτος σῶμα ἑαυτοῦ τὴν Ἐκκλησίαν ἐποίησε, καὶ διὰ της προσθήκης τῶν σφωζομένων οἰκοδομεῖ αὐτὴν ἐν ἀγάπῃ, μέχρις ἀν καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς ἀνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ Χριστοῦ. Εἰ οὖν σῶμα τοῦ Χριστοῦ ἡ Ἐκκλησία, κεφαλὴ δὲ τοῦ σώματος ὁ Χριστός, τῷ ἰδίῳ χαρακτήρι μορφῶν της Ἐκκλησίας τὸ πρόσωπον τάχα διὰ τούτων πρὸς ταῦτα βλέποντες οἱ φίλοι τοῦ νυμφίου ἐκαρδιώθησαν· ὅτι τρανώτερον ἐν αὐτῇ τὸν ἀόρατον βλέπουσι. Καθάπερ οἱ αὐτὸν τοῦ ἡλίου τὸν κύκλον ἰδεῖν ἀδυνατοῦντες· διὰ δὲ της τοῦ ὕδατος ἀγῆς εἰς αὐτὸν ὀρώντες· οὕτω κακεῖνοι ὡς ἐν κατόπτρῳ καθορώντες καθαρῶ, τῷ προσώπῳ της Ἐκκλησίας, τὸν της δικαιοσύνης ἥλιον βλέπουσι, τὸν διὰ τοῦ φαινομένου κατανοούμενον*» (Γρηγορίου Νύσσης, *Ὁμιλία 8 εἰς τό Ἄσμα τῶν Ἀσμάτων*, Migne PG 44, 949 A-B).

Τῷ ὄντι, ὑπάρχει συνάφεια μεταξύ Χριστοῦ καί Ἐκκλησίας. «Ὑψίσταται μία ἄρρηκτη ὄντολογική σχέση Χριστοῦ καί Ἐκκλησίας στό ὅλο μυστήριο της ἐν Χριστῷ θείας οἰκονομίας γιὰ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους» (Βλ. Φειδᾶ, *Ἐκκλησιολογία*, ὁ.π. σ. 9).

Αὐτή τήν φύση της Ἐκκλησίας, ὡς τό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, τό ἱστορικό Σῶμα τοῦ Χριστοῦ ὡς θεανθρωπίνου μυστηρίου ἐκφράζει καί

ἐξωτερικεύει καί τό Συνοδικό Πολίτευμα αὐτῆς. Ἔτσι σ' ὄλες τίς πτυχές τοῦ βίου της, ἡ Ἐκκλησία ζεῖ ὡς Σύνοδος, ἦτοι ὡς: «Κοινωνία προσώπων ἐλευθέρως συναγομένων ἐν Χριστῷ καί ὑπό τοῦ Χριστοῦ, ἵνα προσφέρουν ἕκαστος τό χάρισμα αὐτό πρὸς οἰκοδομίαν τοῦ σώματος ἐν ἀγάπῃ» (βλ. Γ. Καψάνη, ἀρχμ., *Ἡ ποιμαντική διακονία*, ὁ.π. σ. 115).

*

Οὕτω, τό Συνοδικόν Πολίτευμα στήν Ἐκκλησία ἐπεκτείνεται καί στή μέριμνα «περί τῶν ληπτέων μέτρων διά τήν πραγμάτωσιν τῆς κατά Χριστόν ζωῆς τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καί τοῦ Χριστεπωνύμου λαοῦ», ὡς ἄριστα ἀναφέρει καί ἡ παράγραφος Β' τοῦ ἄρθρου 4 τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου αὐτῆς.

Στή συνέργεια βέβαια αὐτή τοῦ θεοῦ καί ἀνθρωπίνου παράγοντα, ἡ Ἐκκλησία χρησιμοποιοῦν ἐκτός τῆς Ἁγίας Γραφῆς καί τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως καί τούς Θεοῦς καί Ἱερούς Κανόνες της μέ ἐφαρμογή στήν ποιμαντική τους διάσταση καί δυναμική, ἄλλοτε μέ τήν «ἀκρίβεια» καί ἄλλοτε μέ τήν «οἰκονομία» στήν πράξη (βλ. παράγραφος δ', ἄρθρο 4 τοῦ Κατ. Χάρτου.).

Καί γιά μέν τήν ἀκρίβεια καί τήν τήρηση αὐτῆς, τά πράγματα εἶναι ἴσως εὐκολότερα καθ' ὅτι παρομοιάζονται κατ' ἀναλογίαν μέ τήν ἀρχή «*dura lex, sed lex*». Ἐν προκειμένῳ, ὑπάρχει ὡς διάθεση «ἐν παντί» καί «ἐπὶ πᾶσιν» ἡ ἐπιδίωξη τῆς σκληρότητος καί ὄχι ἡ ἐφαρμογή τῆς ἐπιεικειᾶς, τό «κατὰ κρημνῶν ὠθῆσαι» καί ὄχι «τὸ πλανώμενον πρόβατον ἐπαναγαγεῖν» (102ος καν. τῆς Πενθέκτης Οἰκ. Συνόδου). Ὅσον ἀφορᾷ ὁμως, τό «κατ' οἰκονομίαν», ὑπάρχει περισσότερη δυσκολία κατανοήσεως αὐτῆς καί τοῦτο διότι θεωρεῖται ὅτι ὑπάρχει μία παρέκκλιση, ὡς μία καταστρατήγησι τῶν ἱερῶν κανόνων καί ἕνα πνεῦμα ἐλευθεριότητος.

Ἀλλά λησμονοῦμε ἐνίστε, ὅτι ὁ ἀπώτερος σκοπός εἶναι ἐπακριβῶς αὐτός, τό ὅποιον ἄριστα διατυπώνει ὁ 88ος κανὼν τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου, ὁ ὅποιος διασαφηνίζει ὅτι: «Τὸ γὰρ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον γενέσθαι ἐκδιδασκόμεθα· ὥστε διὰ πάντων προτιμητέαν ἡγεῖσθαι τὴν τοῦ ἀνθρώπου σωτηρίαν τε καὶ ἀπάθειαν» (Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα*, τόμ. Β', σ. 513).

Ὁ θεσμός, κατὰ συνέπειαν, τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας εἶναι «θεσμός ἰδιόμορφος, ποῦ δέν ἀπαντᾷ σέ ἄλλο κλάδο τοῦ δικαίου» (βλ. Σπ. Τρωϊάνου, *Παραδόσεις Ἐκκλησιαστικοῦ Δικαίου*, Ἀθήνα, 1984, σ. 38), ἀλλ' ἔχει ἰδιαίτερη σημασία στήν καθόλου ἐκκλησιαστική ζωή (βλ. Ἄμ. Ἀλιβιζάτου, *Ἡ οἰκονομία κατὰ τὸ κανονικὸν δίκαιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας*, Ἀθήνα 1949 καί Ἱερωνύμου Κοτσώνη (ἀρχμ.)-μετέπειτα Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν, *Προβλήματα τῆς «ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας»*, ἐν Ἀθήναις 1957).

Ἐπειτα, ἡ ἐφαρμογή τῆς ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας εἶναι μία κατ' ἀναλογίαν ἐν ταπεινώσει μίμησις τῆς θείας οἰκονομίας, δηλαδὴ τῆς θείας καί ἀπείρου φιλανθρωπίας καί σαρκώσεως τοῦ Υἱοῦ καί Λόγου τοῦ Θεοῦ. Ὅταν ὁ Ἰδιος ὁ Θεός «ἐκένωσε ἑαυτὸν» καί «ἐκκλινεν οὐρανοῦς» καί «κατήλθε» γιά τήν λύτρωσίν μας καί ὑπέστη θάνατον ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ καί μέ τήν συγκατάβαση καί μακροθυμία Του καί αὐτόν τόν ληστὴν συγχώρησε, τότε, πῶς ἡμεῖς νά μὴν ἐφαρμόσουμε ὡς Σύνοδος καί εἰδικότερα στήν ποιμαντική μας διακονία καί ἀποστολή τό «κατ' οἰκονομίαν»; Ἄλλωστε καί ἐντολή Του τυγχάνει: «Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμονες, καθὼς καὶ ὁ πατήρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστὶ» (Λουκ. Στ', 36).

Ἀξίζει, ὥστόσο, νά ἀναφέρουμε περισσότερα γιά τό μέτρο τῆς «ἐκκλησιαστικῆς οἰκονομίας», οὕτως ὥστε νά δίδουμε τήν δέουσα προσοχή σ' αὐτό καί νά μὴν τυγχάνει οὔτε τῆς ἐπιπολαιότητος μηδέ τῆς περιφρονήσεως ἢ τῆς πνευματικῆς ὑποτιμήσεως αὐτῆς.

*

Ὅπως ἐλέχθη, ἐκκλησιαστική οἰκονομία εἶναι ἡ ἀπὸ πραγματικὸ ἐνδιαφέρον καί ἀγάπη συγκατάβαση καί προσωρινή ἐπιεικεία, δηλαδὴ ἡ ἄχρι καιροῦ ἀναστολή ἐφαρμογῆς τῆς ἀκρίβειας στήν ποιμαντική διακονία τῆς Ἐκκλησίας. Ὁ ἅγ. Θεόδωρος ὁ Στουδίτης γράφει συγκεκριμένα ἐπ' αὐτοῦ: «*Σαφηνείας δὲ ἐνεκεν ἔστω τὰ παρ' ἡμῶν ἐχόμενα τῆς αὐτῆς ἐννοίας· ὅτι τῶν οἰκονομιῶν αἱ μὲν πρὸς καιρὸν γεγόνασι παρὰ τῶν Πατέρων, αἱ δὲ τὸ διηνεκὲς ἔχουσιν*» (Ἐπιστολή ΜΘ, *Ναυκρατίῳ τέκνῳ*, PG 99, 1085 D). Τοῦτο πραγματώνεται πάντοτε μέ συνοδική ἀπόφαση μέ τήν μεγίστην προσοχή, οὕτως ὥστε, νά μὴν

γίνεται μετακίνηση ή διόρθωση ή αλλαγή ή άπεμπόληση τῶν δογματικῶν ὄρων τῆς πίστεως. Ὡς ἀποφαίνεται ὁ Εὐλόγιος, Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας (7ος αἰ.): «Τότε τὰς οἰκονομίας ὁ ὀρθὸς λόγος μεταχειρίζεται, ὅτε τὸ δόγμα τῆς εὐσεβείας οὐδὲν παραβλάπτεται» (Τοῦ αὐτοῦ, σπυλιτευτικός λόγος, PG 103, 953).

Ἐπειτα ἡ «ἐκκλησιαστική οἰκονομία», λειτουργεῖ ὡς λειτουργήματα τῆς ποιμαίνουσας Ἐκκλησίας μέ ὠρισμένες ἀρχές. Πρώτη ἀρχή εἶναι ὅτι τὸ δικαίωμα τῆς χορηγήσεως καὶ ἐφαρμογῆς τῆς «οἰκονομίας» λειτουργεῖ ἱεραρχικῶς. Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἔχει τὸ δικαίωμα τῆς ἐφαρμογῆς τῆς οἰκονομίας, τὸ ὁποῖον «περιέχεται ἀπὸ τῶν κατωτέρω συνόδων εἰς τὴν Οἰκουμενικήν» (βλ. Ἀμ. Ἀλιβιζάτου, *Ἡ οἰκονομία, ὁ.π.* σ. 68 ἐπ.). Ἐπειτα ἔρχεται ὁ Ἐπίσκοπος καὶ κατ' ἐξουσιοδότηση αὐτοῦ, ὁ πνευματικός πατήρ-ἐξομολόγος. Εἰδικότερα, γιὰ τὸν Ἐπίσκοπο παραθέτουμε τὸν σχετικὸ 5ο κανόνα τῆς ἐν Ἀγκύρᾳ Συνόδου, ὁ ὁποῖος διακελεύει: «Τοὺς δὲ ἐπισκόπους ἐξουσίαν ἔχειν τὸν τρόπον τῆς ἐπιστροφῆς δοκιμάσαντες φιλανθρωπεύεσθαι ἢ πλείονα προστιθέναι χρόνον» (βλ. Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα*, τόμ. Γ', σσ. 31-32).

Ἐπειτα ἄλλη ἀρχή, θεμελιώδης, εἶναι ἡ ἔκφραση τῆς ἀγάπης τῆς Ἐκκλησίας πρὸς τὸν «κατ' εἰκόνα Θεοῦ» δημιουργηθέντα ἄνθρωπο. Ἀκόμη τὰ τῆς χορηγήσεως τῆς «οἰκονομίας» ἐλατήρια δὲν ἔχουν ταπεινά, εὐτελεῖ, ἀναξιοπρεπῆ κίνητρα. Αὐτὰ δὲν εἶναι χρηστικά, ὑλόφρονα ἢ ἐκβιαστικά καὶ ἀνελεύθερα μέ ἐπιρροή ἐξωγενῶν, μὴ ἐκκλησιαστικῶν παραγόντων. Κατὰ συνέπειαν, ἡ ποιμαίνουσα Ἐκκλησία ἀφουγκράζεται τὴν ὅλη κοινωνία καὶ ἀποφασίζει πάντοτε μέ βάση τὴν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τὴν Ἱ. Παράδοση πρὸς σωτηρίαν τοῦ ἀνθρώπου. Διὰ τοῦτο καὶ ἄλλη ἀρχή χορηγήσεως «οἰκονομίας» εἶναι ὁ ἀπώτερος σκοπὸς νά κατατείνει πρὸς τὸν στηριγμὸ τῶν πιστῶν.

Ἐπὶ τὴν ἄλλη ἀρχή, ὅπως ἡ τῆς ἀναλογίας, τῆς πρόληψης, τῆς θεραπείας, τῆς αὐστηρότητος, τῆς ἐπιεικειῆς, τῆς ἐξαγγελίας, τῆς σιωπηραῖς, τῆς προφορικῆς, τῆς γραπτῆς κ.ά. Ἀλλὰ δὲν θὰ τίς ἀναλύσουμε.

Εἶναι ὁμοίως ἀνάγκη, ἐν προκειμένῳ, νά γίνει καὶ μία ἄλλη διευκρίνιση. Πρόκειται γιὰ τὴν διάκριση θείων καὶ ἱερῶν κανόνων, ὡς καὶ ἄλλων κανονικῆς φύσεως διατάξεων ὡς καὶ ἐκκλησιαστικῶν ἐθίμων.

Ὅπως γνωρίζετε, θειοὶ καὶ ἱεροὶ κανόνες τῆς Ἐκκλησίας μέ τὴν κυριολεκτική σημασία τους εἶναι οἱ κανόνες τῶν Οἰκουμενικῶν Συνόδων καθὼς καὶ ὅσοι ἄλλοι κανόνες ἐπεκυρωθῆσαν ἀπ' αὐτές. Αὐτοὶ ἔχουν τὴν θέσπιση ἢ ἐπικύρωση ἀπὸ Οἰκουμενικῆς Συνόδου καὶ εἶναι ἱεροὶ κανόνες (τό corpus) τῆς ὅλης Ἐκκλησίας, καθ' ὅτι ἔχουν τὴν ἐπιστασία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος καὶ ἰσχύουν μέ ἀπόλυτο κύρος. Ὁ Β' κανὼν τῆς Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου ὀρίζει ἐπακριβῶς τοὺς ἱεροὺς κανόνες (Γ. Ράλλη – Μ. Ποτλῆ, *Σύνταγμα*, τόμ. Β', σσ. 308-310). Προσέτι οὐδόλως ὑφίσταται γιὰ τὴν Ἐκκλησία, τὸ λεγόμενον κατὰ καιροῦς «περὶ διακρίσεως τῶν κανόνων εἰς δογματικούς καὶ διοικητικούς».

Κατὰ συνέπειαν, τὰ ἄλλα κείμενα κανονικοῦ περιεχομένου, ὡς Κανονισμοί, Ἐγκύκλιοι, ἐκκλησιαστικά ἔθιμα, ἐρμηνευτικά σχόλια κανόνων, ἐπιστολικές ἐγκύκλιοι, πατερικά ἔργα τὰ ὁποῖα δὲν ἔχουν λάβει ἐπικύρωση ἀπὸ Οἰκουμενική Σύνοδο, δὲν ἀποτελοῦν τὸ corpus τῶν θείων καὶ ἱερῶν κανόνων τῆς Ἐκκλησίας. Ὡστόσο, μ' αὐτὴ τὴν παρατήρηση καὶ διάκριση βέβαια, δὲν σημαίνει ὅτι ὅλα τὰ παραπάνω τυγχάνουν ἄνευ ὑπολογισμοῦ καὶ ἀξίας. Ἀποτελοῦν σπουδαιότατα μελετήματα καὶ βοηθήματα τῆς Ποιμαίνουσας Ἐκκλησίας, ἀλλὰ χαρακτηρίζονται ὡς δευτερεύουσες πηγές τοῦ Ὁρθοδόξου Κανονικοῦ Δικαίου.

*

Ὅλα αὐτὰ συνιστοῦν καὶ διαμορφώνουν τὴν σημασία καὶ σπουδαιότητα τῆς ὑπάρξεως καὶ λειτουργίας τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Σύνοδος ὑπάρχει, λειτουργεῖ, μελετᾷ, συσκέπτεται, συζητεῖ, ψηφίζει, ἀποφασίζει καὶ διακονεῖ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ. Δὲν εἶναι ἐκτὸς πραγματικότητας, μίτε μακρὰν τῶν συγχρόνων προβλημάτων τοῦ ἀνθρώπου. Ἀφουγκράζεται τὸν πόνο καὶ τὴν βία τῆς κοινωνίας, δακρῶζει, ἀγαπᾷ, γονατίζει, ἐπικαλεῖται τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον.

Ἡ παραγνώριση, ἡ υποτίμησις, ἡ παραθεώρησις, ἡ ἡμιμάθεια, ἡ ἀδιαφορία γιὰ τὸ Συνοδικό «εἶναι» καὶ πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας, δύναται νὰ ἐπιφέρει βλάβη στό οἰκοδόμημα αὐτῆς. «Συνιστᾷ μεγάλην ἁμαρτίαν κατὰ τοῦ σώματος τοῦ Χριστοῦ, πᾶσα προσπάθεια παραμερισμοῦ τοῦ συνοδικοῦ τρόπου χαράξεως γραμμῶν καὶ ἐπιλύσεως τῶν ἐκκλησιαστικῶν προβλημάτων, μαρτυροῦσα διὰ τὴν ἔλλειψιν ἐμπιστοσύνης εἰς τὰ χαρίσματα, τῶν ὁποίων πάντα τὰ ζῶντα μέλη τῆς ἐκκλησίας εἶναι φορεῖς... Πρὸς ὑπέρβασις τοῦ ἀντισυνοδισμοῦ, ὅστις μαρτυρεῖ ἐγκεντρικὴν καὶ μὴ μεταμορφωθείσαν ἐν Χριστῷ ζωὴν, ἀπατεῖται μετάνοια καὶ κατὰ Θεὸν ἀλλοίωσις τοῦ ἔσω ἀνθρώπου, διὰ νὰ καταστῇ δυνατὴ ἡ ὑπ' αὐτοῦ βίωσις τοῦ μυστηρίου τῆς Ἐκκλησίας ἐν ἀληθείᾳ, ἥτοι κατὰ τρόπον καθολικὸν καὶ συνοδικόν. Ὁ ἀγὼν τῶν γρηγορούντων καὶ θεολογικῶς βιούντων τὸ μυστήριον τῆς Ἐκκλησίας εἶναι πάντοτε σαφές: «Διὰ τῆς μετανοίας συνοδικῆ ζωῆ καὶ διαχειρίσεως τῶν τῆς Ἐκκλησίας ζητημάτων» (βλ. Γ. Καυρᾶν, ἀρχμ., *Ἡ Ποιμαντική*, ὅ.π., σ. 127, 129).

Διὰ τοῦτο, ὡς ἀφευκτὴ συνέπεια, ἕκαστος Ἐπίσκοπος ἔχει ταχθεῖ καὶ εἶναι ὑπεύθυνος γιὰ τὴ διαφύλαξιν καὶ λειτουργίαν τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος. Γράφοντας ὁ Ἰ. Κυπριανός (3ος αἰ.) πρὸς τὸν κλῆρο τῆς Ρώμης μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πάππα Φαβιανοῦ ὑπογραμμίζει τὰ ἔξῃ: «Ὁφείλομεν πάντες ἀπὸ κοινοῦ, ὅπως μερμνήσωμεν διὰ τὴν καλὴν διοίκησιν τῆς Ἐκκλησίας» (*Επ.* 35). Τὸ ἴδιον πνεῦμα τοῦ ἐνδιαφέροντος γιὰ τὴ συνοδικότητα ἐκφράζει καὶ ὅλη ἡ γνωστὴ ἐπιστολογραφία τοῦ μάρτυρος πατρός, Ἀγ. Ἰγνατίου τοῦ Θεοφόρου, ἥδη ἀπὸ τὸν 2ο αἰ. καὶ ἡ κατοπινὴ πατερικὴ γραμματεία.

4. Η ΥΠΑΚΟΗ

Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν ἐννοια καὶ τὸ περιεχόμενον τῆς ὑπακοῆς στό Συνοδικό Πολίτευμα. Ἀναντιρρήτως εἶναι τὸ δυσκολότερον σημεῖον τῆς ὅλης εἰσπηγίσεώς μας.

Ὅπως, μέ τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως ἀγάπη, μεταβαίνει ἀμέσως ὁ νοῦς μας εἰς τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν πλησίον, τὴν φιλανθρωπία καὶ ὄχι εἰς τὴν πρώτην ἐντολήν, τὴν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεόν

καὶ ὅπως, μέ τὸ ἄκουσμα τῆς λέξεως νηστεία, ὁ νοῦς μεταβαίνει εἰς τὴν στέρησιν τῶν τροφῶν καὶ ὄχι εἰς τὴν πνευματικὴν νηστεία, ἔτσι καὶ στό πρῶτον ἄκουσμα τῆς λέξεως ὑπακοή, ὁ νοῦς πηγαίνει ἀμέσως εἰς τὴν μοναχικὴν πολιτεία καὶ ὄχι εἰς τὴν Σύνοδο. Ἴσως ἐπικρατεῖ καὶ ἡ λανθασμένη ἄποψη ὅτι ἡ ὑπακοή δὲν ἀφορᾷ κυρίως κλῆρο καὶ λαόν, ἀλλ' εἶναι τῶν μοναχῶν ζήτημα. Ἀλλὰ καὶ σὲ ἐρώτησιν ἐνός φοιτητοῦ πρὸς πολὺν ἁγιορείτην γέροντα «Ποία ἀπὸ τῶν τρεῖς γνωστῶν μοναχικῶν ὑποσχέσεις εἶναι πιό δύσκολαι;», ἡ σοφὴ ἀπάντησις τοῦ γέροντος ἦταν: «Ἡ ὑπακοή! Πράγματι, ἡ ὑπακοή εἶναι δύσκολη ὑπόθεσις, καθ' ὅτι συντρίβει τὸν ἐγωισμόν, ἀλλὰ καὶ συνάμα ἐλευθερώνει. Ὑπάρχει ὅμως στὰ ἐκκλησιαστικὰ πράγματα τὸ πρωτεύον καὶ τὸ ἔχον τὴν δευτέραν θέσιν. Καὶ πρωτεύον, ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἡ ὑπακοή εἰς τὴν Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ὑπακοή στό Συνοδικόν Πολίτευμα εἶναι τὸ Α καὶ τὸ Ω μιᾶς ἀθνητικῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, ἀκριβῶς διότι ὅλα ἀπορρέουν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία.

Ἀλλὰ τί εἶναι ὑπακοή;

Ἐάν ἀνοίξουμε βέβαια τὴν «*Κλίμακα*» τοῦ ἁγ. Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου (6ος αἰ. μ.Χ.) ἀπὸ τοῦ 31 Λόγου του, ὁ 4ος Λόγος, ὁ ἀφιερωμένος εἰς τὴν ὑπακοήν, τὴν «μακαρίαν καὶ ἀείμνηστον ὑπακοήν», ὡς τὴν ἀποκαλεῖ, θά διαπιστώσουμε ὅτι εἶναι ὁ μακρύτερος λόγος ἔχοντας 133 παραγράφους. Αὐτὸ δεικνύει τὴν μεγάλην ἀξία τοῦ κατορθώματος αὐτοῦ εἰς τὴν καθόλου ἐκκλησιαστικὴν ζωὴν.

Ἀλλ', οὐ τῆς παρουσίας Εἰσπηγίσεως περισσότερον ἀναλύει τὴν ἀρετήν.

Γεννᾶται ὡστόσο τὸ εὐλόγον ἐρώτημα: Μήπως ἡ ὑπακοή ἀντιστρατεύεται τὴν ἐλευθερία τοῦ λόγου;

Ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται νὰ εἶναι ἕνας περιορισμὸς τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας καὶ διὸ τῆς ἐκφράσεως τοῦ ἀνθρώπου καὶ μάλιστα ἔχουμε ἴσως καὶ παραβίασιν τῶν ἀρθρῶν 4, 5 καὶ 13 τοῦ Συντάγματος (ἰσότητος, ἐλευθερίας καὶ θρησκευτικῆς ἐλευθερίας ἀντίστοιχα).

Ὅμως εἰδικότερα, ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐλευθερία ἐκφράσεως, αὐτὴ ἔχει δύο ὄψεις. Εἶναι ὡς ἕνα νόμισμα. Ἀπὸ τῆς μιᾶς ὀψης ὑπάρχει τὸ δικαίωμα κάθε ἀνθρώπου νὰ ὁμιλεῖ καὶ νὰ ἐκδηλώνει

τίς ἐνδόμυχες σκέψεις του, εἴτε γραπτῶς εἴτε προφορικῶς, ἀπό τὴν ἄλλη ὁμῶς, ὑπάρχει ἢ ὑποχρέωση πού δημιουργεῖ ἢ ιδιότητά του καί ἐν προκειμένῳ ὡς μοναχοῦ ἢ κληρικοῦ. Αὐτὴ δέ ἢ ιδιότητα ἔχει μία ἀναφορά. Ἡ ἀναφορά παρουσιάζεται πρὸς τὴν ἀνωτέρα του ἀρχή, τὴν προϊσταμένην του ἀρχή, τὴν ὁποία ἀπεδέχθη οἰκειοθελῶς.

Κατὰ συνέπειαν, τὸ δικαίωμα τῆς ἐλευθερίας αὐτῆς τοῦ λόγου οὔτε ἀπεριόριστο εἶναι οὔτε ἀνέλεγκτο, ἀλλὰ τελεῖ ὑπὸ τούς περιορισμούς τούς ὁποίους γνωρίζει ἐκ τῶν προτέρων. Τοιοῦτο-τρόπως, τὸ δικαίωμα αὐτό, χάριν τοῦ μείζονος πνευματικοῦ συμφέροντος τῆς μοναστικῆς πολιτείας ἢ τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος ἢ γενικότερα τῆς Ἐκκλησίας, κάμπτεται, ὑποχωρεῖ, «εὐλογεῖται» κατὰ τὴν ἐκκλησιαστικὴ ὀρολογία.

Ἡ ὑπακοὴ δὲν σημαίνει ἄρνηση τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας οὔτε ἔχει τὴν ἔννοια μιᾶς ἐξωτερικῆς, τυπικῆς, ἀναγκαστικῆς πειθαρχίας.

Ἡ ὑπακοὴ εἶναι ἀπάρνηση τῆς ἀνυπακοῆς στὸ Συνοδικὸ Πολίτευμα, πού εἶναι τῆς Ἐκκλησίας αὐθεντικὸ καί οὐσιαστικὸ δεδομένο. Ἀλλὰ γιὰ νὰ γίνει κατανοητὴ ἢ ὑπακοὴ στὸ Συνοδικὸ Πολίτευμα τῆς Ἐκκλησίας χρειάζονται ὠρισμένες προϋποθέσεις.

Ἀπὸ τὴν ἀποφατικὴ τους θεώρηση, οἱ προϋποθέσεις ἀνάγονται: Πρῶτον, στή παραδοχὴ ὅτι ἔχουμε ἀνεπάρκεια θεολογικῶν γνώσεων, δεύτερον, ὅτι ὑφίσταται ἔλλειμμα ἐμπιστοσύνης στὸ Συνοδικὸ Πολίτευμα καί τρίτον ὑπάρχει ἔντονος ἐπιρρεασμὸς ἀπὸ τὴν «κοσμικὴ» λογική. Ἐάν, ἢ ἀληθινὴ θεολογία, ὡς γνώση καί βίωμα δὲν διαποτίσει τὸ εἶναι τῶν πιστῶν, ἐάν δὲν θεμελιωθεῖ ἐπαρκῆς ἐμπιστοσύνη στή συνοδικὴ διάσταση τῆς Ἐκκλησίας καί ἐάν δὲν υἱοθετηθεῖ ἢ ἀποδοχὴ «ρημάτων ἀρρήτων οὐρανίων», τότε ἢ ὑπακοὴ δὲν ἐπιτυγχάνεται, δὲν πραγματώνεται, ἀλλὰ φαίνεται στυγνὴ ὑποχρέωση, περιττὴ, ψευδώνυμη καί χωρὶς ἀξία, ἀκόμη παρουσιάζεται καί ὡς ἀπειλή τῆς ἐλευθερίας μας. Τὸ ζήτημα βέβαια κάθε φορά, μεταξύ ὑπακοῆς ἢ ἀνυπακοῆς, κρίνεται στὴν ἐπιλογὴ τῆς δικαίωσης. Δικαίωση κοσμικὴ ἢ ἐκκλησιαστικὴ; Τελικά, ἢ ὑπακοὴ εἶναι ἐκκλησιολογικὴ ἀρετὴ. Εἶναι ὑπόθεσις ἀγιοπνευματικὴ. Αὐτὴ ἄλλωστε εἶναι καί ἢ

εἰδοποιὸς διαφορὰ μεταξύ κοσμικοῦ φρονήματος καί ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους.

Ἄλλωστε ἢ ἴδια ἢ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ ἀπὸ τὴν ἐνανθρώπισί Του μέχρι τὴν Ἀνάληψή Του στοὺς οὐρανοὺς ὑπῆρξε πορεία ὑπακοῆς. Ὑπακοὴ στὸν Οὐράνιο Πατέρα διὰ μέσου προσώπων, θεσμῶν, γεγονότων, ἐξουσιῶν καί αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ καί τοῦ θανάτου. «*Κατέβη ἐκ τοῦ οὐρανοῦ οὐχ ἵνα ποιῇ τὸ θέλημα (αὐτοῦ), ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντος (αὐτόν)*» (Ιω. 6, 38). Ὁ ἅγιος Μάξιμος, ἐν προκειμένῳ, διατυπώνει τὸ ἐρώτημα γιὰ τὸν Χριστό, ὅταν ἀναφέρεται στὸ ἅγιο Πάθος Του: «*Θέλων οὖν ἄρα ὑπήκουσεν ἢ μὴ θέλων; Ἀλλ' εἰ μὲν μὴ θέλων, τυραννὶς δὲ εὐλόγως καὶ οὐχ ὑπακοὴ λεχθεῖν. Εἰ δὲ θέλων· ὑπήκοος δὲ οὐ καθ' ὃ Θεός, ἀλλὰ καθ' ὃ ἄνθρωπος γέγονε· καθ' ὃ γὰρ Θεός, οὔτε ὑπήκοος, κατὰ τοὺς Πατέρας, οὔτε ἀνήκοος*» (Μαξίμου, *Disputatio cum Pyrrho*, PG 91, 324 B). Ἔτσι, ἢ ὑπακοὴ κατανοεῖται στὸ πλαίσιο μιᾶς θεοκεντρικῆς ἀνθρωπολογίας.

Ὁ αὐθεντικός, παντός βαθμοῦ, κληρικός, εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ἐν ταπεινώσει, διακατέχεται ὑπὸ τῆς ἐσωτερικῆς πληροφορίας, ὅτι ἀποστολή του εἶναι νὰ διαφυλάξει ὅ,τι τοῦ ἐδόθη ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καί ὅτι ἐπὶ πλέον ἀποτελεῖ μία μαρτυρία τῆς πίστεως καί τῆς διδασκαλίας τῆς Ἐκκλησίας καί ὄχι οἰανδήποτε προβολὴ προσωπικῶν του ἀντιλήψεων καί παρερμηνειῶν τῶν θείων Γραφῶν. Ὡς γράφει ὁ Μ. Βασίλειος, δέον νὰ ἔχει ὁ ἀληθὴς μοναχὸς ἢ κληρικός παντός βαθμοῦ, πλήρη συνειδησιὴ ὅτι «*οὐχ ὡς ἰδίαν τινὰ ἐπιστήμην ἐξ αὐθεντίας οἰκονομεῖ*» (*Ὅροι κατ' ἐπιτομὴν*, Ἐρωτ. 184, PG 31, 1205), ἀλλ' ἐνεργεῖ «*ὡς ὑπηρετῆς Χριστοῦ καὶ οἰκονόμος μυστηρίων Θεοῦ*» (Ἐρωτ. 98, ὁ.π. 1149).

*

Περαιτέρω, εἰς τί ὁμῶς συνίσταται ἢ ὑπακοὴ στὸ Συνοδικὸ Πολίτευμα;

Ἀπώτερος σκοπός, ἐν προκειμένῳ, τῆς ὑπακοῆς αὐτῆς, εἶναι ἢ ἐνόητα τῆς Ἐκκλησίας καί ἢ ἐνόητα κρύπτει θεολογικὸ περιεχόμενο, καθ' ὅτι ἀποτελεῖ ἀξίωμα, τουτέστιν ἀρχὴν πίστεως.

Συγκεκριμένα, ὁ μέγας Ἀπόστολος τῶν Ἐθνῶν Παῦλος ἔρχεται καί ὁμιλεῖ γιὰ τὴν αὐθεντικότητα καί τὴν γνησιότητα τῆς ἐνόητας καί γράφει καί παραγγέλλει: «*Τοῦτο δὲ παραγγέλλων οὐκ*

ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖττον ἀλλ' εἰς τὸ ἥττον συνέρχεσθε· πρῶτον μὲν γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν καὶ μέρος τι πιστεύω· δεῖ γὰρ καὶ αἰρέσεις ἐν ὑμῖν εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν» (Α' Κορ. 11, 17-20). Καὶ ὁ Θεὸς δὲν ἐπιθυμεῖ τὴν διαίρεση καὶ τὸ σχίσμα. Γράφει πάλιν ὁ θεῖος Παῦλος, φέρνοντας ὡς παράδειγμα τὸ ἀνθρώπινο σῶμα καὶ ὑπογραμμίζει: «Ὁ Θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶμα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δούς τιμὴν, ἵνα μὴ ἦ σχίσμα ἐν τῷ σώματι» (Α' Κορ. 12, 24). Εἶναι σαφὴς ὁ Ἀπόστολος καταδικάζοντας τὴν διχόνοια, τὴν διαίρεση καὶ περαιτέρω τὸ σχίσμα: «Παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς, ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα» (Α' Κορ. 1, 10).

Ὅταν μάλιστα ἀργότερα ἐφανίστηκαν, τὸν 2ο αἰῶνα, στὴν Ἐκκλησίᾳ τῆς Κορίνθου ἔρεις, θυμοί, διχοστασίες, σχίσματα, ὁ Κλήμης Ρώμης ἀπευθυνόμενος πρὸς τὴν τοπικὴ Ἐκκλησίᾳ τῆς Κορίνθου, ζητεῖ βίωση τῆς ἐνότητας μὲ τὴν κοινή πίστη τους καὶ τὴν ἔνταξή τους στό σῶμα τοῦ Χριστοῦ. Γράφει συγκεκριμένα: «Ἡ οὐχί ἓνα Θεὸν ἔχομεν καὶ ἓνα Χριστὸν καὶ ἐν Πνεῦμα τῆς χάριτος, τὸ ἐκχυθὲν ἐφ' ἡμᾶς καὶ μία κλήσις ἐν Χριστῷ; Ἰνατί διέλκομεν καὶ διασπῶμεν τὰ μέλη τοῦ Χριστοῦ καὶ στασιάζομεν πρὸς τὸ σῶμα τὸ ἴδιον, καὶ εἰς τοσαύτην ἀπόνοιαν ἐρχόμεθα, ὥστε ἐπιλαθέσθαι ἡμᾶς ὅτι μέλη ἐσμὲν ἀλλήλων»; (Κορινθ. 46, 6-7).

Τὸ ἴδιο πνεῦμα τῆς ἐνότητας καὶ μάλιστα κατὰ ἱεραρχικὴ τάξη παρουσιάζει καὶ ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος. Μακαρίζει τοὺς Χριστιανούς τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἐφέσου, διότι παρουσιάζονται «ἐγκεκραμένοι τῷ ἐπισκόπῳ» (Επιστ. Ἐφεσ. 5,1). Καὶ μάλιστα ἱεραρχικά, ὅταν συμπληρῶνει, «ὡς ἡ Ἐκκλησία Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ὡς Ἰησοῦς Χριστὸς τῷ Πατρί» (ὁ.π.). Ἡ ὑποταγή στόν Ἐπίσκοπο εἶναι ὑποταγή στόν Θεό Πατέρα. Καὶ βέβαια ὅπως ὁ Χριστὸς «ἄνευ τοῦ Πατρὸς οὐδὲν ἐποίησεν», οὕτως οὔτε οἱ χριστιανοὶ πρέπει νὰ πράττουν κάτι «ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου» οὔτε ὁ ἐπίσκοπος ἄνευ τοῦ Θεοῦ. «Ὅσοι γὰρ Θεοῦ εἰσι καὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, οὗτοι μετὰ τοῦ ἐπισκόπου εἰσί» (Επιστ. Φιλαδ. 3, 2). Μάλιστα προχωρεῖ

ἀκόμη περισσότερο, ὁ ἅγιος Ἰγνάτιος καὶ τονίζει ὅτι ἡ ὑπακοή στόν Ἐπίσκοπο εἶναι μία συγκατάθεση στό πάθος τοῦ Χριστοῦ. Γράφει: «Μὴ πλανᾶσθε, ἀδελφοί μου· εἴ τις σχίζοντι ἀκολουθεῖ, βασιλείαν Θεοῦ οὐ κληρονομεῖ· εἴ τις ἐν ἀλλοτρίᾳ γνώμῃ περιπατεῖ, οὗτος τῷ πάθει οὐ συγκατατίθεται, (ἐννοεῖ ἐδῶ τὸ πάθος τοῦ Χριστοῦ)». (Επιστ. Φιλαδ. 3, 3).

Καὶ ἄλλα κείμενα τῶν πρώτων χριστιανικῶν αἰῶνων ἀναφέρουν μὲ πολὺ ἔντονο καὶ χαρακτηριστικὸ τόνο τὴν ἔννοια αὐτή, τὴν τόσο σπουδαία τῆς ἐνότητας τῆς Ἐκκλησίας: ἡ ἐπιστολὴ Βαρνάβα, ὁ «Ποιμὴν» τοῦ Ἐρμῆ, «Ἡ Διδαχὴ τῶν Δώδεκα Ἀποστόλων», ὁ Κλήμης ὁ Ἀλεξανδρεὺς κ.ἄ. Ἰδιαίτερα ὁ ἅγιος Κυπριανὸς θεολογεῖ καὶ γράφει: «Ὁ μὴ τηρῶν τὴν ἐκκλησιαστικὴν ἐνότητα δὲν τηρεῖ τὸν νόμον τοῦ Θεοῦ, δὲν τηρεῖ τὴν πίστην τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ, δὲν κρατεῖ τὴν ζωὴν καὶ τὴν σωτηρίαν» (De catholicae Ecclesiae unitate, Ἐπιστολὴ 66,8). Καὶ οἱ ἄλλοι θεοφόροι ἅγιοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας διὰ πολλῶν συγγραμμάτων καὶ ὁμιλιῶν τους τόνισαν τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐνότητας. Χαρακτηριστικὴ εἶναι ἡ ρήσις τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στό ἀσκητικὸ του σύγγραμμα Ὅροι κατὰ πλάτος: «Πάντες, οἱ ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως προσληφθέντες, ἐν σῶμα ἐσμεν, κεφαλὴν ἔχοντες τὸν Χριστόν, ὁ δὲ καθεὶς ἀλλήλων μέλη» (Ὅροι κατὰ πλάτος, Ἐρωτ. 7, PG 31, 929).

*

Κατ' ἀκολουθίαν, ἡ ὑπακοή στό Συνοδικὸ Πολίτευμα, οὐδὲν ἔχει τὸ δουλικόν, οὐδὲν τὸ ἐστερημένον τῆς προσωπικῆς ἐλευθερίας, ἀλλ' ὑποτασσόμεθα μόνον γιὰ τὸν ἀδιάρηκτο πνευματικὸ δεσμό στό σῶμα τῆς Ἐκκλησίας, ὡς μεῖζον ἀγαθόν. Καὶ ἡ ὑποταγή αὐτὴ εἶναι ἐλευθερία, ὡς ἡ ταπεινώση στὴν ἐκκλησιαστικὴ ζωὴ δουλεῖ ὡς δύναμη. Καὶ βέβαια, ἡ θέσις αὐτὴ φέρει πολλάκις ἀνεξίτηλα τὰ ἴχνη τῆς θείας ἐπιρρώσεως.

Δὲν εἴμαστε ἐμεῖς «ἀπόστολοι» καλύτεροι ἢ μεγαλύτεροι ἢ ὑψηλότεροι τοῦ πέμψαντος, δηλαδή, τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ. «Οὐκ ἐστὶν ... ἀπόστολος μεῖζον τοῦ πέμψαντος αὐτόν. Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοι ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά» (Ιω. 13, 16-17). Συνεπῶς, ἡ Ἐκκλησία ἐπ' οὐδενὶ εἶναι δυνατόν νὰ διασπασθεῖ ἐκ τῶν ἀνθρωπίνων

ἀδυναμιῶν καὶ ἀντιθέσεων. Οὐδείς ἐντός τῆς Ἐκκλησίας δικαιοῦται τὴν διάσπαση τῆς ἐνότητας. Καὶ οὐδείς λειτουργεῖ ὡς ἀνεξάρτητος καὶ αὐθαίρετος. Εἴμεθα κεκλημένοι σέ ἔνταξη καὶ ὑπακοή στά κελεύσματα τῆς Ἐκκλησίας, ἢ ὅποια ἐκφράζεται διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Τὴν ἐνότητα αὐτὴ τῆς πίστεως, τὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας καλοῦμεθα καὶ νὰ τὴν ἐπιστηρίζουμε καὶ νὰ τὴν προαγάγουμε, καθ' ὅτι μία τυγχάνει ἡ Ποίμνη ὑπὸ τὸν Ἀρχιποίμενα Ἰησοῦν Χριστόν. Καθ' ὅτι: «Ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει» (Ματθ. 12, 30), λέγει Κύριος.

Καὶ μάλιστα, ὅταν ἐλλείπει ἡ ἐνότητα, ἢ σύμπνοια καὶ ἡ ὁμοφροσύνη, τότε ἔρχεται καὶ κατακυριεύει ἡ σύγχυση τὴν δῆθεν συμφωνία, ἢ ὅποια δὲν εἶναι τίποτα ἄλλο παρὰ κακὴ βουλή καὶ κακὴ συμφωνία. Ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία καὶ ἐμπειρία καταδεικνύει ὅτι μὲ τὴν ἀταξία καὶ μὲ τὴν ἑσφορικὴ αὐτάρκεια τίποτα δὲν κατορθώνεται, ὡς ἔγινε καὶ μὲ τὸν πύργο τῆς Βαβέλ, μὲ τοὺς ἀσεβεῖς ἐκείνους ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι τελικὰ «ἐπαύσαντο οἰκοδομοῦντες τὴν πόλιν καὶ τὸν πύργον» (Γεν. ια', 8). Πράγματι, ἡ διαίρεση, ἢ διχόνοια, τὸ σχίσμα τραυματίζουν τὴν ἀγάπη καὶ τὴν οἰκοδομὴ τοῦ σώματος, δηλαδή τὴν Ἐκκλησία. Ἄλλωστε, τί εἶναι ἡ Ἐκκλησία; Μαρτυρία ἀγάπης καὶ τὰ μέλη τῆς, οἱ χριστιανοί, ἀναγνωρίζονται ὡς χριστιανοί, ὅταν ὑπάρχει ἡ ἀμοιβαία ἀγάπη μεταξύ τους, κατὰ τὸν τοῦ Ἰωάννου λόγο, ὅτι: «Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐάν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰω. 13,35). Ἐπειτα, ὁ «ἄρραφος» καὶ «ἄσχιτος» χιτῶνας τοῦ Χριστοῦ (Ἰω. 19,23) αὐτὸ ἀκριβῶς δηλώνει, ὅτι ὁ Χριστός εἶναι ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς τῆς θυσιαστικῆς ἀγάπης τῆς ἀδιαίρετης Ἐκκλησίας Του. Γράφει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος: «Οὐδὲν χεῖρον φιλονεικίας καὶ μάχης καὶ τοῦ τὴν Ἐκκλησίαν διασπᾶν καὶ τὸν χιτῶνα, ὃν οὐκ ἐτόλμησαν οἱ ληστὰι διαρρηῆσαι, τοῦτον εἰς πολλὰ κατατεμεῖν μέρη» (Κατὰ Ἰουδαίων, Λόγος Γ', ΕΠΕ 34, σ. 162 ἐπ.). Καὶ προσθέτει: «Καταγέλαστοι γεγονάμεν (οἱ χριστιανοί) καὶ Ἰουδαίους καὶ Ἑλλήσιν, εἰς μυρία τῆς Ἐκκλησίας σχιζομένης» (PG 61, 623) καθ' ὅτι «Ἐκκλησία γὰρ γέγονεν, οὐχ ἵνα διηρημένοι ὦμεν οἱ συνελθόντες, ἀλλ' ἵνα οἱ διηρημένοι συνημμένοι καὶ τοῦτο ἡ σύνοδος δείκνυσι» (PG 61, 228).

Μὴ λησμονοῦμε ὅτι ἡ ἀσέβεια, ἡ ἀπειθαρχία, ἡ αὐθαιρεσία πρὸς τὶς ἀποφάσεις τοῦ Συνοδικοῦ Πολιτεύματος διαταράσσουν τὴν εὐστάθεια τοῦ πλοίου τῆς Ἐκκλησίας καὶ καθίστανται οἱ ἀνυπάκουοι πρόξενοι διχασμοῦ καὶ διασπάσεως τῆς ἐνότητας. Ἔτσι διαμορφώνεται ἡ ἀρχὴ τῶν σχισμάτων. Ἀπὸ τὴν ἀνυπακοή καὶ τὴν αὐτοποιήματα ξεκινοῦν οἱ διαίρεσεις, οἱ φατρίες, τὰ σχίσματα καὶ περαιτέρω οἱ αἰρέσεις. Καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ ἱστορία γνωρίζει πολλά σχίσματα πῶς ξεκίνησαν καὶ ποῦ κατέληξαν. Γι' αὐτὸ καὶ θεωροῦμε ὅτι εἶναι ἀμάρτημα ἡ ἀνυπακοή στὶς ἀποφάσεις τῆς Ἱ. Συνόδου. Ἐξ ἀντιθέτου, ὁ βιβλικὸς λόγος εἶναι σαφής: «Ἀκοή (=ὑπακοή) ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴν» (Γ' Βασιλ. ιε', 22).

Οὐδείς ἔχει τὸ ἀδόκιμο δικαίωμα νὰ περιφρονεῖ, νὰ ὑποτιμᾷ καὶ νὰ κατακρίνει τὴν Ἐκκλησία ὅτι ἔχει ἐκπέσει τοῦ θείου προορισμοῦ τῆς καὶ λαλεῖ «ὀθνεία», καθ' ὅτι ἀείποτε ἡ Ἐκκλησία εἶναι «στῦλος καὶ ἐδραῖωμα τῆς ἀληθείας» (Α' Τιμ. 3, 15) καὶ ἡ ἀποστολικὴ ἐντολή εἶναι: «Πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε· αὐτοὶ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν ὡς λόγον ἀποδώσοντες· ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι καὶ μὴ στενάζοντες· ἀλυσιτελεῖς γὰρ ὑμῖν τοῦτο» (Εβρ. ιγ', 17). Δηλ. «Πείθεσθε εἰς τοὺς πνευματικούς προϋσταμένους σας καὶ ὑποτάσσεσθε τελείως εἰς αὐτούς. Διότι αὐτοὶ ἀγρυπνοῦν διὰ τὴν σωτηρίαν τῶν ψυχῶν σας, ἐπειδὴ θὰ δώσουν λόγον εἰς τὸν Χριστόν δι' αὐτάς. Ὑπακούετέ τους, διὰ νὰ ἐνθαρρύνωνται μὲ τὴν ὑπακοὴν σας, ὥστε νὰ ἐκτελοῦν τὸ ἔργον αὐτὸ μὲ χαρὰν καὶ ὄχι μὲ στεναγμούς. Διότι τὸ νὰ στενάζουν ἐξ αἰτίας σας οἱ πνευματικοὶ προεστοὶ εἶναι ἀσύμφορον εἰς σᾶς, ἐπειδὴ ὁ Θεὸς θὰ σᾶς τιμωρήσῃ δι' αὐτό» (Π. Τρεμπέλα, Ὑπόμνημα εἰς τὰς ἐπιστολάς τῆς Κ. Διαθήκης, τόμ. Γ', Ἀθῆναι 1956, σσ. 208-209). Καὶ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος, ἐν προκειμένῳ, ἐρμηνεύει: «Κακὸν μὲν ἡ ἀναρχία πανταχοῦ καὶ πολλῶν ὑπόθεσις συμφορῶν, καὶ ἀρχὴ ἀταξίας καὶ συγχύσεως μάλιστα δὲ ἐν Ἐκκλησίᾳ τοσοῦτον ἐπισηφαιστερά ἐστίν, ὅσον καὶ τὸ τῆς ἀρχῆς μείζον καὶ ὑψηλότερον» (Ὁμιλία ΛΔ', ΕΠΕ 25, σ. 370) καὶ προσθέτει, ἀπαντώντας στὸ εὐλόγο ἐρώτημα γιὰ ὑπαρξὴ κακοῦ ποιμένος σέ σχέση μὲ τὴν ὑπακοή: «Πῶς οὖν ὁ Παῦλος φησι-

“πειθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε”»; Ἀνωτέρω εἰπὼν, “ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς μμεῖσθαι τὴν πίστιν”, τότε εἶπε, “πειθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπέικετε”. Τί οὖν, φησίν, ὅταν πονηρός ᾖ, καὶ μὴ πειθόμεθα; Πονηρός, πῶς λέγεις; εἰ μὲν πίστεως ἕνεκεν, φεῦγε αὐτὸν καὶ παραίτησαι, μὴ μόνον ἄν ἄνθρωπος ᾖ, ἀλλὰ καὶ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ κατιών· εἰ δὲ βίου ἕνεκεν, μὴ περιεργάζου» (ὁ.π. σ. 372). Καὶ βέβαια ἡ Ἐκκλησία θά ἀποφανθεῖ γιὰ τὴν «ἀγρύπνια ἢ μὴ τοῦ πνεύματος» τοῦ ποιμένος, ἐάν αὐτός ἔχει γρηγοροῦσα καὶ νήφουσα καρδιά, ὡς καὶ αὐτή, ὡς πομαίνουσα Ἐκκλησία, ἔχει ἀείποτε τὴν ἐμπειρία καὶ γνωρίζει οἴκοθεν νὰ ἐπιφέρει τὴν διόρθωσιν, ἂν χρειαστεῖ. Ἡ Ἐκκλησία δὲν σπεύδει. Γνωρίζει νὰ περιμένει. Θέλει τὴν ὠρίμανσιν. Τό γεώργιον τῆς Ἐκκλησίας περιμένει ἕως ὅτου φέρει καρπὸν. Πίστωση χρόνου χορηγεῖ ὁ Θεός, καθ’ ὅτι «ὁ χρόνος εἶναι ἰατρός» καὶ «αἱ δευτεραὶ πῶς φροντίδες σοφώτεραι» (Εὐριπίδης).

Πάλιν, ὁ Ἰ. Χρυσόστομος θά γράφει κατ’ ἀναλογίαν: «Τί οὖν; φησί· πάντας ὁ Θεός χειροτονεῖ, καὶ τοὺς ἀναξίους; Πάντας μὲν ὁ Θεός οὐ χειροτονεῖ, διὰ πάντων δὲ αὐτὸς ἐνεργεῖ, εἰ καὶ αὐτοὶ εἶεν ἀνάξιοι, διὰ τὸ σωθῆναι τὸν λαόν. Εἰ γὰρ δι’ ὄνου καὶ διὰ Βαλαάμ, διὰ μισοῦ ἀνθρώπου, τοῦ λαοῦ ἕνεκεν ἐλάλησε· πολλῶ μᾶλλον διὰ τοῦ ἱερέως» (ΕΠΕ, 23, σ. 422). Γι’ αὐτό, καταλήγει στὴν ἴδια συνάφεια ὁ ἱερός πατήρ, «ἀνάμενε τὸν κριτὴν· μὴ προαρπάσῃς τοῦ Χριστοῦ τὴν τάξιν· ἐκείνου ταῦτά ἐστιν ἐξετάζειν» (ὁ.π.). Καὶ ἰσχύει βέβαια ὁ βιβλικὸς λόγος, ἐν προκειμένῳ, γιὰ τὸν κακὸ ποιμένα οἰουδῆποτε βαθμοῦ, ὅτι θά ἔχει τιμωρία, ἦτοι: «δαρῆσεται πολλάς» (Λουκ. ιβ’ 47) σύμφωνα καὶ μέ τό: «Ἰδοῦ, συνετέλεσε Κύριος θυμὸν αὐτοῦ, ἐξέχεε θυμὸν ὀργῆς αὐτοῦ... ἐξ ἁμαρτιῶν προφητῶν, ἀδικιῶν ἱερέων, τῶν ἐκχεόντων αἷμα δίκαιον» (Θρ. Ἰερεμίου, δ’, 11, 13).

*

Ἀλλά ὑπάρχει καὶ ἓνα ἄλλο σημεῖο, τὸ ὁποῖο ὀφείλουμε ν’ ἀναφέρουμε, καθ’ ὅτι γεννᾶ δυσφορία καὶ δημιουργεῖ ἀνησυχία. Πρόκειται γιὰ τὴν ἐμφάνισιν ποικίλων ψευδοδιδασκαλιῶν καὶ ψευδοπροφητειῶν, αὐτόκλητων ἐρμηνευτῶν τῶν θείων Γραφῶν, κληρικῶν τε καὶ λαϊκῶν,

στὴν κοινωνία γενικότερα. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ὁμως ἔδωκε τὴν συμβουλή: «Προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδοπροφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι ἄρπαγες» (Ματθ. 7, 15) καὶ «πολλοὶ ψευδοπροφητῶν ἐγερθήσονται καὶ πλανήσουσι πολλούς» (Ματθ. 24, 11). Εἰδικότερα, τό θέμα αὐτό εἶναι πολὺ σοβαρὸ, καθ’ ὅτι τό ὀρθόδοξο χριστιανικὸ πλήρωμα ἔχει ἀνάγκη προφυλάξεως ἀπὸ τοὺς ψευδοδιδασκάλους καὶ ψευδοπροφῆτες. Αὐτό ἐπιτυγχάνεται μέ τὴν «διάκρισιν τῶν πνευμάτων», ὡς ἀναφέρει ὁ Ἀπ. Παῦλος, τονίζοντας «τὸ Πνεῦμα μὴ σβέννυτε, προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε· πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε· ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε» (Α’ Θεσσ. ε’, 19-22). Ἀκριβῶς «ἐπειδὴ δὲν εἶναι πᾶν τὸ ὡς πνεῦμα Θεοῦ ἐμφανιζόμενον γνήσιον, πάντα (τὰ πνεύματα) δοκιμάζετε» (Βλ. Γ. Γαλίτη, Ἑρμηνευτικά, σ. 569). Ἐπειτα καὶ ὁ ἱερός Εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης θά γράφει: «Ἀγαπητοί, μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμάζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ Θεοῦ ἐστίν, ὅτι πολλοὶ ψευδοπροφητῶν ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσμον» (Α’ Ἰω. 4, 1). Συνεπῶς, τυγχάνει ἀναγκαῖα ἡ «δοκιμὴ τῶν πνευμάτων» ἀγιογραφικῶς καὶ πατερικῶς.

Τὸ ἀπόλυτα δὲ ἐγγυημένο τῆς αὐθεντικῆς ὀρθοδόξου χριστιανικῆς διδασκαλίας δὲν εἶναι ἡ πρόχειρη καὶ ἔμμονη προβολὴ μιᾶς προσωπικῆς ἄποψης ἢ ἡ φλυαρία ἢ ὁ φανακισμὸς λόγου ἢ ἡ διατύπωση γνώμης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώπων «κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου καὶ οὐ κατὰ Χριστόν» (Κολ. β’, 8), ἀλλ’ ἡ ἄμεση ἐξάρτησιν ἀπὸ τὸν ἀνόθευτο ἀπλανῆ λόγο τῆς Ἐκκλησίας. Ἐδῶ ἔγκειται ἀκριβῶς καὶ ἡ υἰοθέτησιν τῆς γνωστῆς φράσης «ἐπόμενοι τοῖς ἁγίοις πατράσι». Ὁρασιότατα, ὁ ἅγ. Γρηγόριος Νύσσης ὑπογραμμίζει: «Καὶ μοι μηδεὶς ὑποκροῦέτω καὶ τὸ παρ’ ἡμῶν δρομολογούμενον διὰ κατασκευῆς κυρωθῆναι, ἀρκεῖ γὰρ εἰς ἀπόδειξιν τοῦ ἡμετέρου λόγου τὸ πατρόθεν ἦκειν πρὸς ἡμᾶς τὴν παράδοσιν, οἷόν τινα κληρὸν δι’ ἀκολουθίας ἐκ τῶν ἀποστόλων διὰ τῶν ἐφεξῆς ἁγίων παραπεμφθέντα» (Κατὰ Εὐνομίου, 3, 2, ἔκδ. Jaeger, σ. 84).

Ἡ ἀνωτέρω σπουδαία πατερικὴ φράσιν «τὸ πατρόθεν ἦκειν πρὸς ἡμᾶς τὴν παράδοσιν»

στοιχεί έπακριβώς μ' όσα διατυπώνονται στην δ' συνεδρία της Ζ' Οικουμενικής Συνόδου, ήτοι: «*Ημεῖς δὲ κατὰ πάντα τῶν αὐτῶν θεοφόρων Πατέρων ἡμῶν τὰ δόγματα καὶ πράγματα κρατοῦντες, κηρύσσομεν ἐν ἐνὶ στόματι καὶ μᾶ καρδίᾳ, μηδὲν προστιθέντες, μηδὲν ἀφαιροῦντες τῶν ἐξ αὐτῶν παραδοθέντων ἡμῖν· ἀλλὰ τούτοις βεβαιούμεθα, τούτοις στηριζόμεθα· οὕτως ὁμολογοῦμεν, οὕτως διδάσκομεν καθὼς αἱ ἄγιοι καὶ οἰκουμενικαὶ ἐξ ἑσῶν ὄρισαν καὶ ἐβεβαίωσαν*» (Ιω. Καρμίρη, ὁ.π. 242).

Ὡστόσο, ἡ Ἱ. Σύνοδος της Ἐκκλησίας ὀφείλει νά ἀπομονώσει αὐτούς τούς μὴ ὀρθῶς ἔχοντας περὶ τὴν ὀρθόδοξη διδασκαλία ἢ καὶ «*ναυαγήσαντας περὶ τὴν πίστιν*» καὶ νά δια φωτίσει σχετικὰ τὸ χριστεπώνυμο πλήρωμα καὶ νά τὸ ἀπομακρύνει, ὅσο γίνεται μακρύτερα ἀπὸ τὸ πάθος τῆς ἀγύμναστης ἀκοῆς, γιὰ νά μὴ ἐπιβαρύνεται μετὰ τῶν ψυχολέθρων πλανῶν, ἀλλὰ, ἐν προκειμένῳ, ἢ ἄγνοια ἢ ἢ ἡμιμάθεια ἢ οἱ πολυειδεῖς καὶ πολυποικίλες κενοφωνίες νά ἐξαλείφονται. Ἄλλωστε κατὰ τὴν παύλειο προτροπή: «*Πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω*» (Α' Κορ. ιδ', 40). Καὶ ὁ Ἱ. Χρυσόστομος θά προτρέψει: «*Φυλάττετε τὴν ἐκκλησιαστικὴν εὐταξίαν*» (Εἰς τὸ Πᾶν ἁμάρτημα, PG 64, 472).

*

Ἄγρυπνος φύλακας τῶν θείων δογμάτων τῆς ἀνωμίτου πίστεως καὶ τῶν ἱερῶν παραδόσεων τυγχάνει ἡ Ἱ. Σύνοδος. Καὶ ἔχει ἱερό χρέος νά μὴ δέχεται τὴν παραμικρὴ προσβολή καὶ βλάβη ὀποθενδήποτε γενομένη, ὥστε νά διατηροῦνται τὰ δομικὰ στοιχεῖα, ἡ ἐκκλησιαστικὴ πειθαρχία καὶ ἡ ἐνότητά της.

Πρέπει νά ἐπικρατεῖ σὴν Ἐκκλησία τὸ εὐτακτο, τὸ εὐκοσμο καὶ τὸ ἐναρμόνιο. Ὡς λέγει ὁ Ἱ. Χρυσόστομος: «*Οὐδεὶς τυφὸς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ πολλὴ ἡ εὐταξία*» (Εἰς τὰς Πράξεις, Ὁμιλία ΛΓ', ΕΠΕ 16Α, σ. 274). Ποιμένες καὶ ποιμαινόμενοι, τὸ αὐτὸ φρόνημα πρέπει νά ἔχουμε. Αὐτὸ τὸ «ἐμόν» πρέπει νά ἀντικατασταθεῖ μὲ τὸ «ἡμῶν», μὲ τὸ «ἐν Συνόδῳ». Τελικὰ τὸ «ὑπακούειν» στό Συνοδικὸ Πολίτευμα, τὸ θεωροῦμε, «ὡς ἀπαράβατον ὄρον τῆς Ἐπισκοπικῆς μας ταυτότητος καὶ συνειδήσεως, κἄν

πρότερον ἤθελεν ἀντιλέγειν, κἄν ἀδικεῖσθαι». Τότε ἀκριβῶς, ὡς γνήσιοι μαθητὲς ἀποτελοῦμε «ἐν ὅλον» συγκεντροῦμενον περὶ τὸν Θεάνθρωπον καὶ Διδάσκαλον καὶ Σωτῆρα Κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν Χριστόν. Ἡ μέριμνα πρὸς τήρησιν τοῦ ἀνοθεύτου τῆς θείας τοῦ Κυρίου διδασκαλίας ἀλλὰ καὶ τῆς ὑψίστης ποιμαντικῆς ἀποστολῆς μας εἶναι ἐμπειπιστευμένη σὴν ἐπισκοπικὴ μας διακονία καὶ σὴν «προϊσταμένη μας Ἀρχή», τὴν Ἱ. Σύνοδο. Τὸ κάλλιστον τοῦτο Πολίτευμα τὸ ἐμπιστευόμεθα, καὶ αὐτὸ ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι τὸ πιστεύουμε, ὅτι φωτίζει «*τοὺς συντελοῦντας εἰς ἀγαθόν*», καθ' ὅτι: «*Εάν τε οὖν ζῶμεν, εάν τε ἀποθνήσκωμεν τοῦ Κυρίου ἐσμέν*» (Ρωμ. 14,8). Καὶ τοῦτο εἶναι τὸ μέγιστο ἀγαθόν, τὸ ὅποιο μόνο στή Μία, Ἁγία, Καθολικὴ καὶ Ἀποστολικὴ Ἐκκλησία ἔχουμε τὴν δυναμικὴ ὡς καρποφορία νά κατέχουμε.

Εἶναι φυσικὸ βέβαια νά ὑπάρχουν τραύματα, πληγές καὶ αἰμορραγίες ἐντὸς τῆς Ἐκκλησίας. Ἔχει προσφυῶς λεχθεῖ ὅτι ἡ ἐπίγειος Ἐκκλησία εἶναι «αἰμόφυρτος». Σ' αὐτὸ τὸ γεγονός εὐρίσκεται ἡ γενεσιουργὸς αἰτία τῶν πολωτικῶν καὶ διαλεκτικῶν ἀντιθέσεων. Ὡστόσο, ἡ Ἐκκλησία γνωρίζει νά ἐπιχέει «ἔλαιον καὶ οἶνον» καὶ νά ἐπουλώνει πληγές. Γνωρίζει τί πρέπει καὶ πῶς πρέπει νά διορθώσει «*ἵνα μὴ τὸ χολὸν ἐκτραπῆ, ἰαθῆ δὲ μᾶλλον*» (Εβρ. 12,13). Ἐνεργεῖ σοφὰ καὶ κατορθώνει νά πραγματοποιεῖ ἐναρμόνισιν τῶν ἀντιθέτων, νά φέρει συνδυασμὸ τῆς ἀτομικότητος καὶ τῆς κοινωνικότητος, τοῦ φυσικοῦ καὶ τοῦ ὑπερφυσικοῦ, τῆς ζωῆς τῆς ἐγκοσμίου καὶ τῆς ζωῆς τῆς ἐπουρανοῦ, τοῦ τύπου καὶ τῆς οὐσίας, τῆς διδασκαλίας καὶ τοῦ βιώματος. Γνωρίζουμε ἄλλωστε ὅτι: «*Τοῖς πᾶσι χρόνος καὶ καιρὸς τῷ παντὶ πράγματι ὑπὸ τὸν οὐρανόν... Καιρὸς τοῦ σιγᾶν καὶ καιρὸς τοῦ λαλεῖν*» (Ἐκκλησιαστής 3. 1, 7). Ἡ βασιλικὴ ὁδὸς τῆς μεγάλης ἀρετῆς τῆς διακρίσεως εὐρίσκεται, ἐν προκειμένῳ, ἐνώπιόν μας. Ἀναλόγως τῶν ἀνθρώπων, τῶν καταστάσεων, τῶν περιπτώσεων, τῶν περιστάσεων θά ἀποφανθοῦμε καὶ θά πράξουμε. Σὴν ἐκκλησία ὑπάρχει μία ἱεραρχικὴ τάξι σὴν κορυφῇ τῆς ὁποίας βρίσκεται, ὡς Κεφαλὴ, ὁ Χριστὸς καὶ ὁ καθένας εἶναι σὴν θέσιν του, σὴν διακονία καὶ ἀποστολή του καὶ ἐπιπλέον σύμπασα ἡ Ἱεραρχία

καί ἕκαστος ἐξ ἡμῶν γνωρίζει ἐπισταμένως τὴν ἱερὴ ὑψηλὴ καὶ εὐθυνοφόρο ποιμαντορία, τὴν ὁποία ὁ Ἰδιος ὁ Κύριος, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἐκκλησίας, ἀνέθεσε. Γράφει ἐν προκειμένῳ ὁ λόγιος καὶ κανονολόγος ἀείμνηστος ἀρχιμανδριτῆς Ἐπιφάνιος Θεοδωρόπουλος (†1989): «Ὡς εὐπειθές τέκνον τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας ὀφείλω νά ἔπωμαι τῇ διδασκαλίᾳ αὐτῆς καί νά μὴ ἀμφισβητῶ ἢ πολλῶ μᾶλλον, νά ἐπικρίνω ὅ,τι Ἐκείνη “ὑπὸ Πνεύματος Ἁγίου φερομένη, ἐπεκρότησε καὶ ἐνηγκαλίσθη... (καθ’ ὅτι) δέν εἴμεθα ἡμεῖς θεολογικώτατοι καὶ σοφώτεροι τῆς Ἐκκλησίας”» (Ἀρθρο στὴν Κεντρικὴ Ἱστοσελίδα τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τοῦ Μοναχικοῦ βίου). Τό πηδάλιον τῆς «νοπηῆς νηός» τῆς Ἐκκλησίας, τό κρατᾶ ἡ Ἱερά Σύνοδος. Καρπός δέ τῆς θεαρέστου ὑπακοῆς στό Συνοδικό Πολίτευμα δέν εἶναι μόνον ἡ διασφάλισις τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλά καὶ ἡ εἰρήνη. Ὁ δέ Ἀπ. Παῦλος θά τονίσει ὅτι: «Τὰ τῆς εἰρήνης διώκομεν καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς τῆς εἰς ἀλλήλους» (Ρωμ. 14, 19). Ἄλλωστε, κεφάλαιο τῶν «εὐφρονούντων ἡ εἰρήνη ἐστὶ». Ὁ δέ Ἱ. Χρυσόστομος θά ὑπογραμμίσαι ὅτι: «Οὐδὲν γὰρ οὕτως ἀσθένειαν ἐργάζεσθαι πέφυκεν, ὡς φιλονεικία καὶ ἔρις· ὥσπερ οὐδὲν οὕτως ἰσχὺν καὶ δύναμιν, ὡς ἀγάπη καὶ ὁμόνοια» (Εἰς τὸ Κατὰ Ἰουδαίων, Λόγος Γ’, ὁ.π. σ. 162).

Ἡ ἐνότητα, ἡ εἰρήνη καὶ ὁμόνοια στὴν πίστη, στό ἦθος, στό βίο μας πρέπει νά εἶναι ἡ βάση τῆς δόξας τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ αὐτό ὅλοι θέλουμε. Κατ’ ἀναλογίαν, ὁ βιβλικὸς λόγος: «Λάλει (Κύριε) ὅτι ἀκούει ὁ δοῦλος σου» (Α’ Βασιλ. Γ’, 10) ἀφορᾶ ποιμανόμενους καὶ ποιμένες. Δέν εἶναι μόνον γιὰ τὸ «παιδάριον» Σαμουὴλ, ἀλλά γιὰ ὅλους, καθ’ ὅτι πέραν τοῦ «παιδαρίου», «δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν» (Λουκ. ιζ’ 10) Κυρίου καὶ Θεοῦ ἡμῶν.

Μακαριώτατε καὶ
Σεβαστοί μου Πατέρες
καὶ ἀδελφοί,

Ὡς εἶναι γνωστόν, ζοῦμε σέ μία ἐποχὴ πνευματικῆς παρακμῆς. Εἴμεθα μάρτυρες, μιᾶς ἐποχῆς σύγχυσης καὶ ἀσύνητης ἀδολεσχίας, παραβατικῶν συμπεριφορῶν ἀνομίας, τῆς θύραθεν καὶ τῆς χριστιανικῆς, μιᾶς πράγματι ἐποχῆς ἰσχυρῶν ἀμφισβητήσεων καὶ ραγδαίων ἀλλαγῶν σέ ὅλους

τούς τομεῖς. Δέν προλαβαίνουμε τὰ γεγονότα σέ παγκόσμιο ἀλλά καὶ ἐθνικὸ ἐπίπεδο καὶ ὅταν τὰ πληροφοροῦμεθα μένουμε ἐνεοί. Καὶ ἀκριβῶς, διαπιστώνουμε μία προσπάθεια νά ἐπικρατήσῃ ἡ παγκοσμιοποίηση, ὁ ἐξορθολογισμός καὶ ἡ μετανεωτερικότητα. Νέες νοοτροπίες καὶ ἥθη, νέα ἀρχέτυπα, νέο λεξιλόγιο. Ἡ κοινωνία μας πλέον συνεχῶς δηλητηριάζεται ἀπὸ μηδενιστικές ἀντιλήψεις, ἀπὸ ἀντιεκκλησιαστικὸ πνεῦμα καὶ προχωρεῖ ἐρήμην τοῦ Θεοῦ σέ μία ἐντελῶς κοσμικὴ ἀνθρωπολογία σέ μία τελικὰ ἀπανθρωπία. Καὶ εἰδικότερα, αὐτὴ ἡ κατάσταση συνιστᾶ μία πρόκλησις, ἕναν ἐξαναγκασμὸ τῶν χριστιανῶν νά παύσουν νά εἶναι χριστιανοί ἢ νά γίνουν πραγματικὰ χριστιανοί.

Κατὰ συνέπειαν, ναυαγοῦμε σέ μία θάλασσα ἀσέβειας καὶ ζοῦμε σ’ ἕναν ἀπαράκλητο κόσμο. Καὶ τοῦτο, διότι ἀπουσιάζει ὁ Παράκλητος. Ἀπουσιάζει τὸ Πνεῦμα τὸ Ἅγιον ἀπὸ τὴν ζωὴ τοῦ συγχρόνου ἀνθρώπου καὶ στὴν ψυχὴ του, τελικῶς, κυριαρχεῖ ἡ πνευματικὴ κρίσις. Καθίστανται κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπο οἱ σύγχρονοι ἄνθρωποι «υἱοὶ ἀπωλείας» μὲ ἔντονη τὴν ψυχικὴ ἐρήμωσι καὶ τὸ ἐσωτερικὸ κενό, μὲ ἀθέμιτους συμβιβασμούς καὶ μὲ δουρικὰ καὶ ψυχολογικὰ συμπλέγματα.

Ὡστόσο, σ’ αὐτὴν ἀκριβῶς τὴν ἐποχὴ, εἴμεθα «κεκλιμένοι» νά φανερώσουμε τὴν ἀλήθεια τοῦ Χριστοῦ. Νά θέσουμε τὸ «φῶς ἐπὶ τὴν λυχνίαν». Νά γίνουμε μάρτυρες τῆς ὀρθῆς πίστεως σέ μία εὐρύτερη μεταχριστιανικὴ κοινωνία στό καθόλου εὐρωπαϊκὸ καὶ παγκόσμιο γίγνεσθαι. Γι’ αὐτὸ καὶ ὀφείλουμε, ὡς Σύνοδος, νά εἴμεθα συγκυρηναῖοι, συναντιλήπτορες καὶ φιλάδελφοι, ἐνωμένοι «συναγωνισταὶ ἔργῳ τε καὶ λόγῳ». Καὶ βεβαίως, ἔχουμε ἱερότατο χρέος ν’ ἀποφεύγουμε κάθε τι, τὸ ὁποῖο μπορεῖ νά βλάψῃ τὴν Ἐκκλησία καὶ νά φέρῃ τὸ σκάνδαλο γιὰ τὸ ὁποῖο μίλησε ὁ Αἰώνιος Διδάσκαλος καὶ τὸ διατύπωσε: «Οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι’ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται» (Ματθ. 18,7). Καὶ ὅταν ὁ Κύριος ἀπευθύνῃ αὐτὸ τὸ «οὐαὶ» εἶναι φοβερό, γιὰτι «φοβερόν τὸ ἐμπροσθεῖν εἰς χεῖρας Θεοῦ ζῶντος» (Εβρ. 10,31).

Ἐπειτα, οἱ λόγοι τοῦ χρυσορρήμονος Ἰωάννου, τοῦ σοφοῦ τούτου καὶ θεοφόρου πατρὸς τῆς Ἐκκλησίας, στὴν περιήρημη ὁμιλία του «Ὅτε

τῆς Ἐκκλησίας ἔξω εὐρεθεῖς Εὐτρόπιος ἀπεσπάσθη...» κατ' ἀναλογία, ἦχοῦν μ' ἀπόλυτη προτεραιότητα καί στούς καιρούς μας. Οἱ χρυσοστομικοί λόγοι: «Μένε εἰς Ἐκκλησίαν καί οὐ προδίδοσαι ἀπὸ τῆς Ἐκκλησίας» καί «Μὴ ἀπέχου Ἐκκλησίας· Ἡ ἐλπίς σου ἡ Ἐκκλησία, ἡ σωτηρία σου ἡ Ἐκκλησία, ἡ καταφυγή σου ἡ Ἐκκλησία. Τοῦ οὐρανοῦ ὑψηλότερα ἐστὶ, τῆς γῆς πλατυτέρα ἐστίν» (PG 52, στ. 397 ἑπ.) εἶναι διατυπώσεις καί ἀποδείξεις τῆς μακροαίωσης ἱστορίας καί παράδοσης τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἦτοι λόγοι καθοριστικοί, σωτήριοι.

Ἐπί πλέον, διαπιστώνουμε καθημερινά, ὅτι στήν κοινωνία μας, στό δημόσιο βίο, μέγιστον θέμα τυγχάνει τό ἀθεολόγητο τῆς γνώσεως, τό ἀβασάνιστο τῆς γνώμης καί τό ὑπερβολικό τῆς πράξεως.

Ὅστόσο, γνωρίζουμε καλῶς, ὅτι ὁ ἑλληνικός λαός, μπορεῖ ἐνίοτε ν' ἀκολουθεῖ κακές συνήθειες, ἔνεκεν τῆς μὴ ἐπαρκοῦς θρησκευτικῆς του παιδείας, ἀλλά στό βάθος τοῦ εἶναι του, εἶναι εὐγενής, φιλότιμος, εὐσεβής, πιστός καί ἀγαπᾶ τήν Ἐκκλησία καί ἐνδιαφέρεται γι' αὐτή. Οἱ κατά καιρούς διατυπώσεις ἀσεβῶν ἐκφράσεων, ἀδικῶν καί συκοφαντικῶν ἐνεργειῶν δέν ἀπηχοῦν τό σύνολο τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας, ἀκριβῶς διότι ὁ λαός μας αἰσθάνεται, τελικά, τήν ὀρθόδοξη Ἐκκλησία, ὡς πνευματικό καταφύγιο. Τοῦτο βέβαια ἀπό τήν ἄλλη ὄψη δέν σημαίνει ὅτι ἡ ἀνομία καί ἡ ἁμαρτία δέν ὑπαισέρχονται καί σ' αὐτόν τοῦτο τόν ἱερό χῶρο τῆς Ἐκκλησίας. Τά ἀσθενοῦντα μέλη της, ὡς καί «τὰ ζιζάνια ἀνά μέσον τοῦ σίτου», ἡ σαγήνη μέ τά σαπρά καί οἱ Γραμματεῖς καί Φαρισαῖοι, πάντοτε ὑπῆρχαν καί θά ὑπάρχουν. Ἐν προκειμένῳ τά λόγια τοῦ Ἁπ. Παύλου εἶναι ἐπίκαιρα: «Θύρα γάρ μοι ἀνέωγεν μεγάλη καί ἐνεργῆς καί ἀντικείμενοι πολλοί» (Α' Κορ. 16,9). Ἔτσι τό μέγα ζήτημα κάθε φορά, τό ὁποῖο χρειάζεται τήν δέουσα προσοχή, εἶναι ἡ μὴ αὐτονόμηση ἀπό τήν Ἄμπελο καί ἡ μὴ ἀπομάκρυνση ἀπό τήν Ἐκκλησία, μέ ἀφορμή τήν ὑπαρξη τῶν ἀνθρωπίνων λαθῶν καί ἀσφαλῶς καί οἱ ὅποιες ἐσφαλμένες ἐνέργειες, ὅπως καταδεικνύεται ἐν τέλει, δέν εἶναι καρπός κακῆς προ-θέσεως ἢ εὐτελοῦς ἰδιοτελείας. Διά τοῦτο, «νῆφωμεν» καί «γρηγορῶμεν» κατά τήν Γραφήν.

Ὁ προφητικός λόγος, ἐν προκειμένῳ, εἶναι ἐξόχως ἐπίκαιρος.

Ἀπό τό ἓνα μέρος, ἔρχεται ὁ Ἱερεμίας καί λέγει: «Ποιμένες πολλοὶ διέφθειραν τὸν ἀμπελῶνα μου, ἐμόλυναν τὴν μερίδα μου, ἔδωκαν τὴν μερίδα τὴν ἐπιθυμητὴν μου εἰς ἔρημον ἄβατον...» (Ἱερ. ιβ', 10) καί ἀπὸ τό ἄλλο, ὁ μεγαλοφωνότατος προφήτης Ἡσαΐας λέγει: «Ἴδου Κύριος καταφθείρει τὴν οἰκουμένην καὶ ἐρημώσει αὐτὴν καὶ ἀνακαλύψει τὸ πρόσωπον αὐτῆς καὶ διασπερεῖ τοὺς ἐνοικοῦντας ἐν αὐτῇ... φθορᾷ φθαρήσεται ἡ γῆ... πτωχοὶ ἔσονται οἱ ἐνοικοῦντες ἐν τῇ γῆ καὶ καταλειφθήσονται ἄνθρωποι ὀλίγοι... καὶ πέπανται εὐφροσύνη... καθ' ὅτι ἡ γῆ ἠνόμωσε διὰ τοὺς κατοικοῦντας αὐτὴν διότι παρήλθοσαν τὸν νόμον καὶ ἤλλαξαν τὰ προστάγματα» (Ἡσ. κδ', 1-8).

Ὅστόσο, καί οἱ δύο προφῆτες ἴστανται ἐλπιδοφόροι καί σπρηκτικοὶ ὑπογραμμίζοντας μέ ἐξαιρετικὴ ἐμφαντικότητα: «Ἐλπίς τῷ εὐσεβεῖ... παρακαλεῖτε παρακαλεῖτε τὸν λαόν μου, ἱερεῖς λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἱερουσαλήμ... ἐτοιμάσατε τὴν ὁδὸν Κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ Θεοῦ ἡμῶν... ἐπ' ὄρος ὑψηλὸν ἀνάβηθι ὁ εὐαγγελιζόμενος Σιών· ὕψωσον ἐν ἰσχύ τὴν φωνὴν σου ὁ εὐαγγελιζόμενος Ἱερουσαλήμ· ὑψώσατε, μὴ φοβεῖσθε...» (Ἡσ. κδ', 16 καί μ', 1-9). Καί ὁ ἕτερος μεταδίδει καί σέ μᾶς τὴ φωνὴν τοῦ ἀκούει: «Ἴδου δέδωκα τοὺς λόγους μου εἰς τὸ στόμα σου· ἴδου καθέστηκά σε σήμερον ἐπὶ ἔθνη καὶ ἐπὶ βασιλείας ἐκρίζουσιν καὶ κατασκάπτειν καὶ ἀπολύειν καὶ ἀνοικοδομεῖν καὶ καταφυτεύειν» (Ἱερ. Α', 9-10).

Τά παραπάνω βιβλικά χωρία θέτουν ἴσως σέ κατάστασι προβληματισμοῦ καί τά οικεῖα. Εἶναι προφητικοὶ λόγοι καί ὡς ἐκ τούτου ἔχουν ἀξία.

Δέν μένει παρὰ ν' ἀναθέτουμε καί τά πλέον δυσεπίλυτα προβλήματα στὰς πανσθενουργούς χεῖρας τοῦ Κυρίου καί Θεοῦ ἡμῶν, καθ' ὅτι Αὐτός Οὗτος, τυγχάνει ὁ Κυβερνήτης τῆς «νοπῆς νῆος» τῆς Ἐκκλησίας.

Συνοψίζοντας, πιστεύουμε, ὅτι τό Συνοδικόν Πολίτευμα εἶναι οὐσία καί θεσμός τῆς Ἐκκλησίας ὑψίστης ἀξίας, τὴν ὁποία λαμβάνει ἐκ τῆς παρουσίας, δράσεως καί καθοδηγήσεως τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἔχει δέ ἐξαιρετικὴ σημασία γιὰ τὴν

ἀποστολή, προαγωγή καί δόξα τῆς μπρός ἡμῶν Ἐκκλησίας, ἡ δέ ὑπακοή σ' αὐτό τό Πολίτευμα καθίσταται ἀναμφισβήτητα ἀναγκαία, χάριν τῆς ἀρραγοῦς ἐνότητος, τῆς εἰρήνης καί τῆς ὁμόνοιας τοῦ χριστιανικοῦ ὀρθοδόξου πληρώματος (Βλ. καί 34ο Ἀποστ. Κανόνα). Γι' αὐτό εὐχί καί προσευχή πάντοτε παραμένει καί ἐκπέμπεται *«ἐν ἐνὶ στόματι καί μιᾷ καρδίᾳ»*: *«Στερέωσον, Κύριε, τὴν Ἐκκλησία Σου, ἣν ἐκτίσω τῷ Τιμίῳ Σου αἵματι»*.

*

Κατόπιν δέ τῶν ἀνωτέρω, εὐλαβῶς θέτω ὑπὸ τὴν κρίσιν τῆς σεπτῆς Ἱεραρχίας καί πέντε προτάσεις μου, τὰς κάτωθι:

1ον. Νά συνταχθεῖ καί ἀποσταλεῖ, ὅπου δεῖ, Εἰδική Συνοδική Ἐγκύκλιος τῆς Ι.Σ.Ι. περὶ τῆς ἀξίας, ἰσχύος καί πιστῆς ὑπακοῆς στίς ἀποφάσεις τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας ὑπὸ πάντων, κλήρου καί λαοῦ.

2ον. Νά θεωρηθεῖ λῆξαν τό ἐγερθέν γνωστόν ζήτημα τῶν δύο ἀδελφῶν Ἱεραρχῶν καί νά τεθεῖ στό ἀρχεῖον γιά τό μείζον ὄφελος καί συμφέρον τῆς Ἐκκλησίας.

3ον. Νά τυγχάνουν τῆς ἀρμοδιότητος τῆς Ι.Σ.Ι. καί ὄχι τῆς Δ.Ι.Σ. καί μέ βάση τὴν ὅλη κανονική παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, μείζονος σημασίας θέματα.

4ον. Νά ἐξαρθεῖ καί τονισθεῖ δεόντως τό κῆρος τῆς Ι.Σ.Ι. πρὸς τὴν Πολιτεία καί εἰδικότερα νά καταστρεῖ σαφές ὅτι ἐνέργεια ἀπορρέουσα

ἐκ τῶν κρατικῶν ὀργάνων, ποῦ ἔχει σχέση μέ ἐκκλησιαστικά θέματα, δέον ὅπως τυγχάνει προηγουμένως τῆς ἐγγράφου συνεργασίας μετά τῆς Ἱ. Συνόδου, ἄλλως νά θεωρεῖται ἄκυρος ἢ ἀκυρώσιμος στό πλαίσιο τῶν διακριτῶν ρόλων Ἐκκλησίας καί Πολιτείας.

5ον. Γιά τὴν θέση, τό λειτούργημα καί τό κῆρος τοῦ Ἀρχιερέως τῆς Ἐκκλησίας δέον ὅπως ἀποσταλεῖ ὑπηρεσιακό συνοδικό ἐγγραφο πρὸς τό Ὑπουργεῖο Δικαιοσύνης περὶ ἐπαναφορᾶς τῆς διάταξης τῆς ἰδιάζουσας δωσιδικίας τῶν Ἀρχιερέων, ὡς ἴσχυε βάσει τῶν ἀρθρῶν 111§7 καί 112§2 τοῦ Κώδικα Ποινικῆς Δικονομίας, ἀναφορικά μέ τὴν ἐκδίκαση τῶν ποινικῶν ὑποθέσεων (πλημμελημάτων καί πταισμάτων) Ἀρχιερέων στό ἀρμόδιο Ἐφετεῖο ἢ Πλημμελειοδικεῖο ἀντίστοιχα. Ὡς εἶναι γνωστόν, ἡ ὡς ἄνω διάταξη καταργήθηκε μέ τὸν Ν. 4620/2019.

6ον. Νά τύχουν κωδικοποιήσεως οἱ ἀποφάσεις τῆς Ι.Σ.Ι. καί τῆς Δ.Ι.Σ. σχετικῶς μέ τελετουργικά καί ποιμαντικά θέματα γιά τὴν ἀκρίβεια, εὐταξία καί τό ἐνιαῖον τῆς ὅλης ἐκκλησιαστικῆς διακονίας.

Ταῦτα πάντα, καταθέτω στό Σεπτόν Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας καί παρακαλῶ ταπεινῶς καί ὄλως εὐσεβάστως γιά τὰ κατ' Αὐτό ἀρμοδίως καί ὡς δεῖ.

Θερμῶς δέ εὐχαριστῶ γιά τὴν ὅλη ὑπομονή σας, τῆς ἀκροάσεως τῆς παρουσίας εἰσπηγίσεώς μου.

Χειροτονητήριος Λόγος (εἰς Ἐπίσκοπον)
 τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανῆς
 καί Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου
 (Ἀθῆναι, 16 Ὀκτωβρίου 2021)

Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,
 Σεπτῆ τῶν Ἱεραρχῶν χορεία,
 Εὐλαβέστατοι συμπρεσβύτεροι καί διάκονοι,
 Σεβαστοί Πατέρες καί ἀδελφοί,
 Λαέ τοῦ Θεοῦ ἀγαπημένε,

Γονατισμένος στή σκιά τοῦ Ἐσταυρωμένου Κυρίου μας, προσπίπτοντας στή σωστική γλυκύτητα τοῦ προσώπου τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, καί ἀχοφέγγοντας στή λάμψη τῆς ἀναμμένης καντήλας τῆς πίστεως, ἀκούω δακρυρροοῦσα τί φωνή τῆς ψυχῆς μου καί τί ρακένδυτη προσευχή μου νά λέει σπαρακτικά: «Κύριε ἐνώτισαι τήν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ Σου, εἰσάκουσόν μου ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου καί μὴ εἰσέλθεις εἰς κρίσιν μετὰ τοῦ δούλου σου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐνώπιόν σου πᾶς ζῶν», (Ψαλμὸς PMB).

Ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς Ἐκκλησίας, ἐκπεφρασμένη διὰ τῆς τιμίας ψήφου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μοῦ ἀναθέτει τί διαποίμηση τῆς ἡρωικῆς, ἀκριτικῆς καί ἱστορικῆς Ἰ. Μητροπόλεως Πολυανῆς καί Κιλκισίου· μᾶς Ἐκκλησίας πού ἀποτελεῖται ἀπό λαό ἀξιοπρεπῆ, γνήσια θρησκευόμενο, εὐλαβῆ, φιλοπρόοδο καί ὑπερήφανο.

Ἡ ζωὴ εἶναι πραγματικά ἓνα ἀπέραντο μυστήριο! Καί ὁ χοϊκός πατήρ Βαρθολομαῖος, ἡ ἐλαχιστότητά μου, προχωρῶ μέ δέος, ζητώντας τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, γιά νά ζήσω αὐτό τό μυστήριο.

Ἐντός ὀλίγου θά λάβω τό χρίσμα τῆς Ἀρχιερωσύνης, καθιστάμενος φύλακας τῆς Γραφικῆς καί Ἀποστολικῆς παραδόσεως, ἄρηκτα συνδεδεμένος μέ τήν Ἱερά Μητρόπολή μου.

Στέκομαι σήμερα ἐν μέσῳ Ἐκκλησίας, ὑπακούοντας στό κέλευσμα τοῦ Ἱεροῦ Ψαλμωδοῦ «ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνήσω σε» (Ψαλμ. 21.23).

Ἀτενίζω τό ἔνδοξο παρελθόν, ποτισμένο μέ τό αἷμα ἀναρίθμητων μαρτύρων πού ρέει ἀπό τόν Σταυρό τοῦ Κυρίου ζωογονώντας τήν ἀνθρώπινη ἱστορία.

Θυμᾶμαι τήν ὥσμωση τοῦ ἀνθρωπίνου πνεύματος μέ τόν θεῖο καρπό τῆς μυστικῆς ἔνωσης τῆς ἑλληνικῆς φιλοσοφικῆς μέ τήν ἰουδαϊκή προφητικὴ παράδοση.

Βλέπω σάν ἄλλοτε μπροστά μου τό μπόλιασμα τοῦ λόγου τῆς ἀληθείας μέ τό μεγαλεῖο τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων.

Θρηνῶ τήν πτώση. Πανηγυρίζω τήν ἀνάσταση πού προσφέρουν θυσιαστικά χιλιάδες νεομαρτύρων καί ἐθνοϊερομαρτύρων.

Ὁραματίζομαι μία Ἐκκλησία ἀκμαία, ἀνοικτή σέ ὅλους, ρωμαλέα καί πρόθυμη γιά διάλογο, πού μαθαίνει ἀπό τόν ἄλλο, πού ἀγκαλιάζει τό διαφορετικό, πού δέν φοβᾶται νά πεθάνει, γιὰτί ξέρει ὅτι θά ξαναγεννηθεῖ ἀκόμα πιό ἰσχυρή μέσα στήν εἰρήνη καί στό φῶς τοῦ Θεοῦ.

Ὁραματίζομαι μία Ἐκκλησία πού δίνει φῶς στήν ὑπαρξη, ἀκόμα κι ὅταν ἡ ἀνθρωπιά ὑπάρχει φόβος νά ἀντικατασταθεῖ ἀπό τή δύναμη τῆς μηχανῆς καί τήν ἔπαρση πού ὁ ὕλισμός ἐπιφέρει. Ὁνειρεύομαι μία Ἐκκλησία πού διαρκῶς ἐξελίσσεται, ἀφοῦ ὅ,τι μένει στατικό δέν μετέχει τῆς ζωῆς.

Βλέπω μία Ἐκκλησία πού φέρνει μέσα της τόν κόσμο, τόν φυσικό, τό μεγάλο σπίτι τῆς θείας οικονομίας, καθὼς ὁ ἀνθρώπος ἂν χωριστεῖ ἀπό τήν ἀγκαλιά τῆς φύσης σέρνεται χωρὶς ὁδηγὸ μέσα σ' ἓνα χαῶδες σύμπαν.

Ἡ Ἐκκλησία εἶναι μία ἀπέραντη ταπεινὴ ἐπαρχία. Ἡ Ἐκκλησία εἶναι ἡ κάθε ταπεινὴ ἐπαρχία. Ὅπως τό κάθε ποτήριο ὑποστασιάζει τόν ὅλο Χριστό, ἡ κάθε τοπικὴ Ἐκκλησία ὑποστασιάζει τήν ὅλη Ἐκκλησία.

Μακαριώτατε,

Προσπαθώντας στην προσευχή μου να αντικρίσω τί ροή των συναισθημάτων πέντε δεκαετιών βιωτής, με την ένταση και την κλίση που ο Χριστός προσφέρει στο απροσδόκητο και αϊφνιδιαστικό, κάνω μία αναδρομή στην πορεία μου, εξομολογούμενος εν μέσω Έκκλησίας, και ένθυμούμενος ανθρώπους και καταστάσεις, που άγγιξαν την ψυχή μου, σμιλεύοντάς την!

Γεννήθηκα στην Αγιοτόκο Θεσσαλονίκη από δύο ευγενικούς και φιλότιμους ανθρώπους, τον Γεώργιο και την Έλενη. Μεγαλώνοντας, έμαθα πέρα από την τιμή προς τους γονείς, να τους αγαπώ και να τους εκτιμώ ως προσωπικότητες.

Τους ένωσε ο έρωτας, η όρφάνια και ο χωρισμός που έζησαν από μικρή ηλικία. Με αγάπη, με υπομονή και με στοργή συμπληρώνει ο ένας τον άλλο επί εξήντα χρόνια.

Ο πατέρας μου, με απέραντη αγάπη και δοτικότητα για τό μοναχοπαίδι του, απόστρατος αξιωματικός του έλληνικού στρατού, όπως και πολλά μέλη της οικογενείας μου, είναι για μένα τό πρώτο εύλογημένο πρότυπο άφοσιωμένου και πειθαρχημένου διοικητού, μιάς και, άκόμη και μετά από δεκαετίες άποστρατείας, πολιτικό προσωπικό και στρατιώτες του τόν θυμούνται και με εύγνωμοσύνη επικοινωνούν μαζί του.

Η μητέρα μου, υπόδειγμα για μένα θυσιαστικής αγάπης, πρῶτος και δυναμικός χαρακτήρας ταυτόχρονα, έστεκε ως καλός άγγελος στην παιδική και μαθητική μου ηλικία και παραμένει με την ακατάπαυστη μέριμνά της αδιάκοπος υποστηρικτής στή διακονία μου, άφοσιωμένη στό μοναχοπαίδι της, με αυταπάρηση, τρυφερότητα και γενναιοδωρία.

Εύχαριστώ και τους δύο για μυριάδες λόγους. Κυρίως, όμως, διότι, συχνά, πρόταξαν τί δική μου ζωή έναντι της δικής τους, στεκόμενοι άρωγοί στή διόλου άβασάνιστη άπόφασή μου να ιερωθῶ.

Ός παιδί, μεγάλωσα με αγάπη σε δύο άστικά κέντρα της πατρίδας μας. Στή γενέτειρά μου, Θεσσαλονίκη, στην αίματοβαμμένη έλληνική γη της Μακεδονίας μας και στην Άθήνα.

Οί γιαγιάδες μου και ο παππούς μου πάντοτε με φρόντιζαν με στοργή. Μνήσθητι Κύριε υπέρ

αναπαύσεως Δημητρίου, Δημητρίου, Σταυρούλας και Άννης.

Άπό μικρή ηλικία, ήρθα αντιμετώπος με τίς πανανθρώπινες ύπαρξιακές αναζητήσεις, τίς όποίες εξερεύνησα μέν σε φιλοσοφικές πραγματείες και άλλότερες δοξασίες, άπάντησα δέ μελετώντας τόν λόγο του Εύαγγελίου, ο όποιος θεοπρεπώς λέει: «Εγώ ειμί ή Άνάστασις και ή ζωή» (Ιω. ια', 25-26).

Στό πανανθρώπινο έρώτημα, που άρθρώνει ο Πιλάτος: «Τί έστιν αλήθεια;» (Ιω. ιη', 38), ο Κύριός μας έχει άπαντήσει λέγοντας: «Εγώ ειμί ή όδός και ή αλήθεια και ή ζωή.» (Ιω. ιδ', 6). Ό μοναδικός στην ίστορία του κόσμου που μιλά με αυτόν τόν τρόπο, με προσκάλεσε με αυτούς τους λόγους στην πνευματική ζωή, στην περιπέτεια της γνωριμίας με τί φωνή της συνειδήσεώς μου και στην αναζήτηση της βουλήσεώς Του.

Στό Θεανθρώπινο πρόσωπο του Ίησου Χριστού ζήτησα, ζητώ και βρίσκω τό πλήρωμα της ζωής. Άνταποκρινόμενος στό θεϊκό Του κάλεσμα, έν-αποτίθεται σήμερα στους άσθενικούς μου ώμους ένας νέος Σταυρός θυσίας, τιμής και αγάπης.

Γι' αυτό παραμένει έσαεί σαηνευτικός στή συνειδησή μου ο λόγος του Κυρίου μας, συχνά ως έλεγχος μά πάντοτε ως πολύτιμο πνευματικό κόσμημα: «Ός γάρ εάν θέλη την ψυχήν αυτού σῶσαι, άπολέσει αυτήν· ός δ' αν άπολέσει την ψυχήν αυτού ένεκεν εμού και του εύαγγελίου, σώσει αυτήν.» (Μάρκ. ν', 35).

Αυτοί οί λόγοι προσέλευσαν την παράδοση της ψυχής μου στον Σωτήρα Χριστό άνευ όρων!

Μακάρι να ζω έσαεί στό φῶς Του!

Ό Θεός προστρέχει στους σταυρωμένους, στους άμαρτωλούς, στους πλανημένους, στους πονεμένους, στους διψασμένους, στους έμπερίστατους, στους ένδεεις. Αυτοί, στή συνάντησή τους μαζί Του, δίνουν ένα χαστούκι στην τελειότητα «του φαίνεσθαι», όπως χαρακτηριστικά αναφέρετε έσεις, Μακαριώτατε Δέσποτα, και δείχνουν την όμορφιά της Αγιότητας «του είναι».

Ποθώντας πνευματικές αναβάσεις και γνησιότητα έαυτού, έζησα όλα τά καλοκαίρια των γυμνασιακών και λυκειακών μου χρόνων στό Περιβόλι της Παναγιῆς, έπισκεπτόμενος άρχικώς τίς Ίερες Μονές και διαμένοντας εν τέλει στή

Σκίτη της Μικρᾶς Ἁγίας Ἴανης. Πλησίον τοῦ Ἁγίου Γέροντος π. Γερασίμου τοῦ Ὑμνογράφου τῆς Μεγάλης τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίας καί τοῦ π. Διονυσίου, διδάχθηκα πολλά θαυμαστά πού υπερβαίνουν τούς νόμους τῆς λογικῆς. Μακαρία νά εἶναι ἡ μνήμη τους καί ἄς εὐλογοῦν αὐτήν τήν ὥρα τῆς ζωῆς μου.

Μέ ἀκόρεστη τί νεανική ἀναζήτηση, ἐπισκεπτόμενος τήν Ἱ. Μονή Σινᾶ καί τήν Ἁγία Γῆ, ὁδηγήθηκα προσκυνητής στό Ἱερό Νησί τῆς Ἀποκαλύψεως, στήν Πάπμο. Ἐκεῖ, ἤμουν κατ'ἀλληλα προετοιμασμένος, ὥστε νά δῶ τόν Κῆπο τῆς Ἐδέμ καί νά ζήσω τόν πλατυσμό τῆς καρδιάς μου μέσα ἀπό τήν καθηλωτική παρουσία τοῦ Υἱοῦ τῆς βροντῆς. Οἱ ἀνίσχυρες ἀναρριχίσεις τῆς φτωκικῆς προσευχῆς μου βρῆκαν ἰκανό καί πεπειραμένο ἐκπαιδευτή στό πρόσωπο τοῦ πολυκλαύστου καί πολυσεβάστου Γέροντός μου, τοῦ Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Τράλλων κυροῦ Ἰσιδώρου. Τό χρονικό διάστημα πού ἐγκαταβίωσα ἐκεῖ, τό κρατῶ πολύτιμο φυλακτό τῆς καθημερινότητάς μου, μαζί μέ τί θαυματουργική παρουσία τοῦ Ἱ. Σκηνώματος τοῦ Ὁσίου Χριστοδούλου τοῦ Λατρινοῦ.

Εὐχαριστῶ τόν Ἅγιο Καθηγούμενο, Ἀρχιμανδριτή Κύριλλο καί τίς μοναστικές ἀδελφότητες Πάπμου γιά τίς εὐχές τους.

Ἀπό τό ἔτος 1995 τοποθετήθηκα ἐφημέριος τοῦ αἰωνόβιου Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, τῆς Παναγίας τῆς Νέας Κυρᾶς, στήν Πλάκα τῶν Ἀθηνῶν.

Τά μέλη τῆς ἐνορίας ὑπῆρξαν ἡ οἰκογένειά μου. Ἀπό σήμερα ἡ οἰκογένειά μου μεγαλώνει κατά πολύ, καθώς τά πρῶτα μου πνευματικά παιδιά, ἔχοντας, ὅσο ζῶ, τί θέση τους στήν καρδιά μου, θά βρίσκουν ὡς πνευματικούς ἀδελφούς ὅλα τά νέα μου πνευματικά τέκνα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Στά πρόσωπα τῶν δύο πνευματικῶν παιδιῶν μου κληρικῶν, πού ὑπεραγαπῶ καί εὐλογῶ ἀπό τά βῆθη τῆς καρδιάς μου, τῶν Ἀρχιμανδριτῶν π. Ἰσιδώρου Μπαϊρακτάρη καί π. Ἰσιδώρου Κάτσου, εὐχαριστῶ τά ἑκατοντάδες πρόσωπα πού μέ κάλεσαν στήν ἱεουργία τῆς ψυχῆς τους.

Μακαριώτατε,

Ἀπό τό ἔτος 2008 καί ἐπί δεκατέσσερα χρόνια ἀνακαινίζεται ὁ Ναός τῆς Μεταμορφώσεως στήν

Πλάκα. Μόνο ὡς μακροσκελῆ ἰλαροτραγωδία μέ ἀτελείωτα ἐπεισόδια μπορῶ νά περιγράψω αὐτήν τήν ἐπώδυνη ἐμπειρία, ἡ ὁποία ἐλπίζω νά ὀλοκληρωθεῖ σύντομα. Στίς στιγμές πού ἀποκαρδιωνόμουν, εἶχα Ἐσᾶς ὡς ἠθικό στήριγμα, μέ τί μεγάλη ἐμπειρία Σας καί σ' αὐτά τά θέματα τῶν ἀνακαινίσεων καί τῶν ἀναστηλώσεων.

Ἀπό τό ἔτος 2000, κλήθηκα ἀπό τόν Μακαριστό προκάτοχό Σας κυρό Χριστόδουλο στήν ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί ὑπηρετήσα ἕως σήμερα ὑπό τήν καθοδήγησή Σας σέ θέσεις σημαντικῆς εὐθύνης. Εὐλογημένες αὐτές οἱ διακονίες!

Εὐχαριστῶ ἀπό τά βῆθη τῆς ψυχῆς μου τούς Προέδρους καί τά σεβαστά μέλη τῶν Ἐπιτροπῶν, στίς ὁποῖες διηκόνησα ὡς Γραμματέας. Μαθήτευσα κοντά τους! Εὐχαριστῶ τόν Ἅγιο Δημητριάδος, Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, διότι κατά τί διάρκεια τῶν χρόνων τῆς συνεργασίας μας, ὑπῆρξε ὑποστηρικτικός στή διακονία μου ἐπί τῶν ἀστερευτῶν ἐμπνεύσεών του.

Εὐχαριστῶ, ἐπίσης, τόν ρέκτη καί πολύπειρο Αἰδεσιμολογιώτατο Πρωτοπρεσβύτερο, π. Θωμᾶ Συνοδινό, Πρόεδρο τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, διότι μοῦ μετέδωσε κι ἐκεῖνος πολλά στά χρόνια τῆς κοινῆς μας πορείας! Εὐχαριστῶ, τέλος, ὅλους τούς ἀδελφούς, τούς κληρικούς καί τούς λαϊκούς ὑπαλλήλους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γιά τήν ἀγαστή συνεργασία μας καί κυρίως ὅλους τους Ἀρχιγραμματεῖς, ὑπό τήν ἀγάπη τῶν ὁποίων ἐργάστηκα ἐπί μία εἰκοσαετία καί πλέον.

Στό ταξίδι τῆς ἕως τώρα ζωῆς μου, εὐχαριστῶ ὅλους τούς διδασκάλους μου, τούς καθηγητές μου στή μέση ἐκπαίδευση καί στή Θεολογική Σχολή τοῦ Πανεπιστημίου τῶν Ἀθηνῶν. Ἀρκετοί Ἐλλογιμώτατοι κυρίες καί κύριοι Καθηγητές βρίσκονται ἐδῶ συμπροσευχόμενοι καί τούς εὐχαριστῶ. Μνήσθητι Κύριε καί ὑπέρ τοῦ δούλου Σου Στυλιανοῦ.

Ἐπίσης, ἰδιαίτερα εὐχαριστῶ ὅλο τό πλήρωμα τοῦ ἐκκλησιάσματος, ὅλους, κληρικούς καί λαϊκούς, οἱ ὁποῖοι ταξίδεψαν ἀπό διάφορα μέρη καί κυρίως ἀπό τόν τόπο μας, τό ὄμορφο Κιλκίς, γιά νά συμπροσευχθῶν ἐδῶ.

Εὐχαριστῶ, ἀκόμα, γιὰ τὴ σημερινή παρουσία τους καὶ τὴν συμπροσευχή τους, τὴν Ὑπουργό Πολιτισμοῦ καὶ Ἀθλητισμοῦ, κ. Λίνα Μενδώνη, τὸν Ὑφυπουργό Ψηφιακῆς Διακυβέρνησης κ. Γεώργιο Γεωργαντᾶ, βλαστό τοῦ νομοῦ μας, τὸν Ὑφυπουργό Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Ἄγγελο Συρίγο, τὸν Ὑφυπουργό Περιβάλλοντος καὶ Ἐνέργειας κ. Γεώργιο Ἀμυρᾶ, τὸν Βουλευτὴ Κιλκίς κ. Γεώργιο Φραγκίδη, τὸν Γενικό Γραμματέα Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων κ. Γεώργιο Καλαντζῆ, τὸν Ἀντιπεριφερειάρχη Κιλκίς κ. Ἀνδρέα Βεργίδη, τὸν Δήμαρχο Κιλκίς κ. Δημήτριο Κυριακίδη. Εὐχαριστῶ, τέλος, γιὰ τὶς εὐχές της, τὴν ἐγκυμονοῦσα Βουλευτὴ Κιλκίς κ. Εἰρήνη Ἀγαθοπούλου.

Μακαριώτατε,

Ἡ πορεία τῆς ζωῆς μου ἔχει μίαν ξεχωριστὴ εὐλογία: Τούς φίλους μου! Αὐτὴ τὴν ὥρα, προσεύχονται μαζί μου στὸν Ἱ. Μητροπολιτικό Ναὸ τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλὰ καὶ σὲ ἄλλους τόπους, ὅπου βρίσκονται. Ἡ ἀναφορὰ τεσσάρων καρδιακῶν φίλων μου ἀντιπροσωπεύει καὶ τούς φίλους ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία, ἕνας ἐκ τῶν ὁποίων βρίσκεται ἤδη στὴν θριαμβεύουσα Ἐκκλησία, καθὼς καὶ ἄλλων προσώπων ποὺ παραμένουν ὁ καθένας στό διάβα τῆς ζωῆς μου ὡς μίαν ψυχὴ ποὺ κατοικεῖ σὲ δύο σώματα, κατὰ τὸν Ἀριστοτελικὸ λόγο.

Μνημονεύω: πρῶτον, τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὸν Ἀρχιμανδρίτη π. Βαρνάβα Θεοχάρη καὶ τὸν αὐτάδελφό του Δημοσθένη Θεοχάρη. Ὁ Ἅγιος Πρωτοσύγκελλος, καλλικέλαδος, φιλομαθὴς καὶ ἐπιμελής σὲ ὅλους τούς τομείς τῆς ἱερατικῆς του ἐξειδίξεως, εἶναι ἄνθρωπος νουνεχῆς, τοῦ καθήκοντος, τοῦ μέτρου καὶ τῆς συνέπειας.

Ὁ δὲ Δημοσθένης, πάντοτε ὑπῆρξε ὀξυδερκής καὶ βαθύνους, μὲ θεολογικὴς μελέτες, μὲ ἐπιστημονικὴς ἀναζητήσεις καὶ μὲ ἐξαιρετικὴς μεταπτυχιακὴς σπουδές.

Δεύτερον, τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ, τὸν Ἀρχιμανδρίτη π. Δαμασκηνό Κιαμέτη. Ὑπῆρξε πάντοτε ἄνθρωπος τῆς μέριμνας, φιλαλήθης, τίμιος καὶ ἀδέκαστος συνομιλητής. Ἐξελίχθηκε σὲ φιλόστοργο κληρικό, δεινὸ ἱεροκίρκα καὶ ὑπεύθυνο ἐργάτη

τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως.

Καὶ τέλος, τὸν Πρωτοσύγκελλο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, Ἀρχιμανδρίτη π. Ἰάκωβο Ἀθανασίου. Πάντοτε εἶχε καὶ διατηρεῖ θεολογικούς καὶ κοινωνιολογικούς στοχασμούς, μὲ χαρακτηριστικὴς στατιστικὴς ἀρχειοθετήσεις, ἱεροκηρυκτικὴ ἰκανότητα, καὶ ἐξισορροπητικὴς διοικητικὴς δεξιότητες.

Προτάσσοντας τὴν ἰσχύ τῆς φιλίας μας, συνειδητοποιήσαμε καὶ οἱ δύο, μὲ προσευχὴ καὶ ὑπακοή στὴ βούληση τοῦ Θεοῦ ὅτι: «ἄλλαι μὲν βουλαὶ ἀνθρώπων, ἄλλα δὲ Θεός κελεύει». Οἱ φίλοι μου, εἶναι ἕνα ξεχωριστὸ ἀπάγκιο ποὺ ὁ Θεὸς ἐπιτρέπει στὴ ζωὴ μου. Τούς εὐχαριστῶ, τούς θαυμάζω ὅλους καὶ τούς ἀγαπῶ!

Ὅμοιως εὐχαριστῶ καὶ τούς δύο καλούς, πνευματικούς μου ἀδερφούς: τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Λαγκαδᾶ, Λητῆς καὶ Ρεντίνης κ. Πλάτωνα καὶ τὸν Ἀρχιμανδρίτη π. Ἀλέξιο Μπουρλῆ, Γραμματέα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Μᾶς ἐνώνει ἡ ἀγάπη τοῦ Γέροντός μας, κυροῦ Ἰσιδώρου, καὶ θὰ παραμείνω διὰ βίου ὁ Βενιαμὴν τῆς πνευματικῆς μας οἰκογένειας, ὡς ἀρωγὸς καὶ βοηθὸς σὲ ὅ,τι ζητήσουν καὶ χρειαστοῦν.

Εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας τούς πνευματικούς ποὺ ἕως τώρα διακόνησαν στὴν ψυχὴ μου: τὸν πρῶτο πνευματικὸ μου πατέρα, τὸν Μητροπολίτη Βεροῖας Ναούσης καὶ Καμπανίας κ. Παντελεῖμονα, ὁ ὁποῖος ὑπέδειξε μὲ τὸ παράδειγμά του ποιά πρέπει νὰ εἶναι ἡ ἐπιλογή μας, ἀνάμεσα στὴ σαρκική καὶ τὴν πνευματικὴ μας οἰκογένεια. Ἐπίσης, ἀπὸ μικρὴ ἡλικία, κοντὰ του, ἔμαθα τί σημαίνει παράδειγμα πρὸς ἀποφυγὴ καὶ παράδειγμα πρὸς μίμηση. Τὸν εὐγνωμονῶ.

Ἐπειτα, εὐχαριστῶ καὶ δέομαι ὑπὲρ ἀναπαύσεως τοῦ δευτέρου πνευματικοῦ μου πατέρα, τοῦ Ἀρχιμανδρίτου π. Διονυσίου Μικραγιαννανίτου. Δίπλα στοὺς πυρακτωμένους ἀπὸ τὴν προσευχὴ καὶ τὸν ἥλιο βράχους τῆς ἐρήμου τοῦ Ἁγίου Ὁρους, δίδαξε σὲ ἕνα ζηλωτὴ νεαρό ὅτι, μπορούμε νὰ θαυμάζουμε καὶ νὰ χαιρόμαστε τὶς ὁμορφίες ποὺ μᾶς χαρίζει ὁ Θεὸς καὶ ἐνίσχυσε τὴν ἀγάπη μου στό «κάλλος ποὺ θὰ σώσει τὸν κόσμον», δείχνοντάς μου τρόπους γιὰ τὴν ἀληθινὴ καὶ ἔνθεν παθοκτονία.

Τέλος, αναφερόμενος στον Γέροντά μου, τον τρίτο μου πνευματικό πατέρα, αναμφίβολα τό «εὐχαριστῶ» εἶναι ἐλάχιστο. Ἐάν βρεθῆι κάτι εὐγενικό καί ἀξιοσημείωτο στή ζωή μου, εἶναι ἀποκλειστικά δικό του, κατά τόν Παύλειο λόγο: «ἐάν γάρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχτε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλούς πατέρας· ἐν γάρ Χριστῷ Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα» (Α΄ Κορ. 4,15).

Ὁ ὠραιόμορφος καί ὠραιόψυχος Ἐπίσκοπος Τράλλεων κυρός Ἰσίδωρος, ὁ παντελεῖμων, ὁ ὀραματιστής πού ὑλοποίησε τούς ποιμαντικούς του στόχους, μέ τή βιβλική του παρουσία καί τήν ἀρχοντική του συμπεριφορά, ὁ περισπούδαστος Γέροντάς μου, ἐμπνεόταν ἕως τῆς τελευτῆς του ἀπό τίς εὐαγγελικές παραινέσεις τῆς τελείας ἀγάπης, τῆς τελείας συγχωρητικότητας καί τοῦ ἀκατακρίτου.

Δίπλα του ἔζησα τό μυστήριο τῆς ἴασης! Τό ἀκλόνητο ἦθος αὐτῆς τῆς μοναδικῆς καί ἀνεπανάλιπτης ἀρχιερατικῆς φυσιογνωμίας, μέ τό σπάνιο ἐκκλησιαστικό φρόνημα, μέ γαλούχησε μέ τίς δυσεύρετες ἀρετές τῆς ψυχικῆς ἰσορροπίας καί τῆς ἀπόλυτης πίστεως στή βούληση τοῦ Θεοῦ.

Ἡ ἐκ βαθέων πηγαία συγχωρητικότητά του, κυρίως ἔναντι τῶν ἀχαρίστων καί εὐεργετηθέντων ὑπ' αὐτοῦ, ἀποτελεῖ γιά τήν ἐλαχιστότητά μου τό ὕψιστο παράδειγμα μᾶς ὀλοκληρωμένης καί χαριτωμένης ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι προσωπικότητας. Τά ἀρχιερατικά ἄμφιά του, εἶναι γιά μένα σήμερα, ἡ πρώτη στοργική ἀγκαλιά πού θά δεχτῶ σέ λίγο ὡς Ἀρχιερέας, ἐνῶ τά συνοδεύει ἡ δική του εὐλογία καί ἡ Χάρις τῶν Οὐρανῶν, ὅπου ἀναπαύεται.

Μνήσθητι Κύριε καί ὑπέρ ἀναπαύσεως ὅλων τῶν εὐεργετῶν μου, ἔτι δέ καί τῶν δούλων Σου Δημητρίου, Βασιλικῆς, Κιάρας καί Φωτεινῆς-Κλαίρης.

Ἀξιοσημείωτη γιά τήν πορεία μου ὑπῆρξε ἡ συμβολή δύο ἐκλεκτῶν, ἐπιφανῶν ἐκκλησιαστικῶν ἀνδρῶν, τούς ὁποίους καί εὐγνωμονῶ.

Ὁ πρῶτος εἶναι ὁ Μακαριστός Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κυρός Βασίλειος. Ἦμουν μαθητής Γυμνασίου καί ἦταν Ἡγούμενος καί κληρικός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης. Ὑπῆρξαμε καλοί καί συνεπεῖς φίλοι ἐπί σαράντα χρόνια,

στή διάρκεια τῶν ὁποίων μου ἔδωσε ποικίλα παραδείγματα γιά τόν τρόπο τοῦ «σκέπτεσθαι καί πράττειν».

Δεύτερη σημαντική συμβολή στή ζωή μου, ὑπῆρξε ἡ παρουσία σ' αὐτήν, τοῦ νῦν Γενικοῦ Ἀρχιερατικοῦ Ἐπιτρόπου τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τοῦ διαπρεποῦς Πανεπιστημιακοῦ Καθηγητοῦ, Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Ἀδαμαντίου Αὐγουστίδη· ἐνός σπανίου ἐπιστήμονος καί βαθυστόχαστου ἐκκλησιαστικοῦ ἀνδρός, μέ πρότυπες ἰατρικές καί ποιμαντικές ἐφαρμογές. Στίς 14 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 2010, ὁ πατήρ Ἀδαμάντιος μέ κάλεσε στό γραφεῖο του, στήν Ἱερά Ἀρχιεπισκοπή Ἀθηνῶν, καί ἔκτοτε μέ στήριζε καί μέ συμβούλευε ἀδιάκοπα, ὡς γέροντας σταλμένος ἀπό τόν Γέροντά μου. Ἀκόμη καί τίς περιόδους μέ τήν ἔντονη δοκιμασία τῆς ὑγείας του, ἔβρισκε ἀλλά καί βρίσκει χρόνο καί τρόπο νά εἶναι ὑποστηρικτικός στήν ἐλαχιστότητά μου. Τοῦ φιλῶ τό χέρι μέ σεβασμό καί εὐγνωμοσύνη καί παρακαλῶ νά μέ θεωροῦν μαζί μέ τήν καλή του Πρεσβυτέρα Ζαφειρία ἕνα μέλος τῆς οἰκογενείας τους.

Μακαριώτατε Πάτερ καί Δέσποτα,

Στήν τριαντάχρονη ἱερατική μου ἀποστολή εἶχα τήν εὐλογία νά διακονήσω τρεῖς Ἀρχιεπισκόπους: τόν σοφὸ καί πεπειραμένο ἐκκλησιαστικό ἡγέτη, τόν αὐθεντικό πατριώτη κυρό Σεραφεῖμ. Στή συνέχεια, τόν χαρισματικό καί ὀραματιστή κυρό Χριστόδουλο καί τέλος Ἐσᾶς. Ζώντας διακριτικά τούς τρόπους τῆς πηδαλιουχίας Σας, διδάσκομαι καί θαυμάζω τήν ἡρεμὴ δύναμη πού κατέχετε καί διαχέετε. Ἄλλοτε, κατευθύνετε τά πράγματα μέ εὐλαλή σιωπή καί ἄλλοτε, μέ σοφὴ παραίνεση.

Πιστεύω ἀκράδαντα ὅτι ἡ μεγάλη ἐκκλησιαστικὴ ἐμπειρία πού διαθέτετε θυμίζει τή στόφα τῆς διοικήσεως παλαιῶν ἱκανῶν Ἀρχιερέων καί Προκαθημένων, πού ἐπιτυγχάνουν τό ἐπιδιωκόμενο καί ἐκεῖνο εἶναι πού, τελικά, ὀμιλεῖ γιά τήν ἐπιτυχία τους.

Ἡ μαθητεία κοντά Σας ἀντιστοιχεῖ σέ μία σπουδὴ πολλῶν Πανεπιστημίων ταυτόχρονα.

Εὐχαριστῶ τόν Θεό, πού ἐπέτρεψε τούς τελευταίους χρόνους νά λάβω πολλές νουθεσίες Σας, ἀπό τίς συχνές μας συναντήσεις γιά τή

δεκάχρονη προετοιμασία του έορτασμού της Έθνικῆς μας Παλιγγενεσίας.

Εἴσαστε ὁ ἐγγυητής τῆς ἐνότητας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καί μέ θαυμαστή, Γεροντική σοφία διαχειρίζεστε τίς εὐθραυστες κοινωνικές ἰσορροπίες διασφαλίζοντας, μέ τήν ἀρετή τῆς πραότητας, τήν ἐνότητα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.

Ἐπιπλέον, τό ἀπαράμιλλο φιλανθρωπικό Σας ἔργο σέ ὅλη τήν Ἐπικράτεια, Σᾶς καταξιώνει στίς συνειδήσεις ὅλων μας, ὡς φιλόστοργο καί συμπονετικό πατέρα, πού προσφέρει τήν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ, πρὸς ὅλους.

Μακαριώτατε, εἶστε ὁ εὐεργέτης μου!

Ἀπό σήμερα εἴσατε καί ὁ Γέροντάς μου. Σᾶς εὐγνωμονῶ γιά τήν ἐμπιστοσύνη καί τήν ἀρωγή Σας καί Σᾶς ὑπόσχομαι δημόσια, τήν διά βίου ὑπακοή μου.

Ὅμοίως, ἀσπάζομαι μέ εὐλάβεια, τό χέρι ἐνός ἐκάστου τῶν Μελῶν τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, στό Σῶμα τῆς ὁποίας καλεῖται ἡ ταπεινότης μου νά συμμετάσχει εὐπειθῶς πρὸς κάθε ἀπόφασί Της καί ζητῶ τίς ἀρχιερατικές εὐχές Τους.

Ἐξαρέτως δέ, ἐκζητῶ τίς εὐχές τοῦ Σεβασμωτάτου Μητροπολίτου Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου κ. Δημητρίου καί τόν εὐχαριστῶ θερμῶς γιά ὅσα πράττει ὡς Τοποτηρητής τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἡ σκέψη μου τρέχει, τώρα, πρὸς τό Πανίερο καί Μαρτυρικό Φανάρι καί ὑποκλίνομαι ἐμπροσθεν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ἀσπαζόμενος εὐλαβῶς τήν Ἁγίαν Δεξιάν του, καταθέτοντας τόν ἐγνωσμένο σεβασμό μου σέ Αὐτόν καί στή Μπτέρα Ἁγία Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία.

Ἀπό σήμερα, ὡς Μητροπολίτης τῆς ἡρωικῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πολυανῆς καί Κιλκισίου, δηλώνω ὅτι θά ἐργαστῶ ἐπιμελῶς γιά τήν ἀγαστή συνεργασία τῆς Μπτέρας καί τῆς Θυγατέρας Ἐκκλησίας, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ φιλοχρίστου λαοῦ μας.

Σέ ἡλικία 53 ἐτῶν ἀναλαμβάνω τή διαποιμάνση τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Πολυανῆς καί Κιλκισίου.

Εὐλογῶ πατρικά τό ποιμνίό μου καί ἀνοίγω τήν ἀγκαλιά μου, ἀναμένοντας τούς πάντες, ὥστε ἐν

ἀγάπῃ Χριστοῦ, κλῆρος καί λαός, νά ζήσουμε τό μῆνυμα τῆς σωτηρίας τοῦ σταυροαναστάσμου καί θεανδρικοῦ προσώπου τοῦ Κυρίου μας Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Ὁ λαός τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας εἶναι τίμιος καί φιλάγιος, εὐσεβής καί φιλόπατρις. Εἶναι λαμπαδηδρόμος τῆς ζώσης παραδόσεως. Γνωρίζω πολύ καλά τί σημαίνει νά ξεριζώνεσαι ἀπό τόν τόπο σου καί μόνο μέ τήν πίστη σου, τά εἰκονίσματά σου καί τήν ἀγάπη σου στήν οἰκογένεια νά ξαναρχίζεις τή ζωή σου ἀπό τό μηδέν. Οἱ παπποῦδες καί οἱ γιαγιάδες μου ἐκδιώχθηκαν ἀπό τή Μαγνησία, τή Σμύρνη καί τήν Ἰμβρο, ἀπό τήν Ἁγιοτόκο Μικρασία δηλαδή, καί ἀπό τήν Τραπεζοῦντα τοῦ ἡρωικοῦ Πόντου. Μέ ἰδρῶτα καί μέ τιμότητα, μέ ὑπομονή σέ τρομακτικές κακουχίες, δοξολογώντας τό ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἔκαναν προκοπή στή ζωή τους, παρά τά πολλά προβλήματα. Ἔτσι, ἀκριβῶς, γαλουχήθηκε καί πορεύεται τό σύνολο τοῦ λαοῦ τῆς προσφυγικῆς καί ἀκριτικῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἄνυπομονῶ νά βρεθῶ ἀνάμεσά τους, νά τούς γνωρίσω ὅλους κατ' ὄνομα στήν πόλη μας, στίς κομπολόιες καί στά χωριά μας καί νά συνεργαστοῦμε σέ ἔργα εὐημερίας τοῦ τόπου μας καί τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς μας.

Μακαριώτατε,

Ἐπιθυμῶ νά κλείσω τήν ἐξομολόγησή μου, ζητώντας ταπεινά ἀπό τήν Ἐκκλησία συγγνώμη γιά τίς ἀνθρώπινες παραλείψεις καί τά σφάλματά μου καί παρέχοντας ὀλόκαρδα τή συγχώρησή μου πρὸς πάντες. Ἡ σκιά τοῦ Ἐσταυρωμένου Ἰησοῦ μέ συντροφεύει παρηγορητικά.

Ὁ λόγος τοῦ μυστικοῦ καί ἀνυπέρβλητου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος πρὸς τόν «Ποιμένα» ἀντικατοπτρίζει ἐπακριβῶς τήν πορεία καί τίς ὑποχρεώσεις μου πρὸς τό ποιμνίό μου: «ποιμὴν στήν κυριολεξία εἶναι αὐτὸς πού μπορεῖ νά ἀναζητήσει καί νά θεραπεύσει τὰ ἀπολωλότα πρόβατα μέ τήν ἀκακία του, τὸν ζῆλο του καί τήν προσευχή του (Β')... Τὸν ἀληθινὸ ποιμένα θά τὸν φανερώσει ἡ ἀγάπη Του. Ἀπὸ ἀγάπῃ, ἄλλωστε, ὁ Ποιμὴν ἐσταυρώθηκε (ΚΔ')».

Γένοιτο!

Προσφωνήσεις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου (Ἀθῆναι, 16 Ὀκτωβρίου 2021)

Ἀγαπητέ μου π. Βαρθολομαῖε,

Σέ γνωρίζω πολλά ἔτη, καί ἀπό τή διακονία σου στόν ἱστορικό ἱερό ναό Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος στήν Πλάκα, ἀλλά καί ἀπό τή διακονία σου στίς Ἐπιτροπές τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τήν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή ἐπί τῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν καί τήν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητος. Καί οἱ δύο αὐτές Ἐπιτροπές συνδέονται ἄμεσα μέ τόν πολιτισμό.

Εἶσαι ἄξιος πολλῶν ἐπαίνων, τόσο γιά τήν ἀνακαίνιση τοῦ ἱ. ναοῦ, ὅσο καί γιά τή διακονία σου στή Συνοδική Ἐπιτροπή Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, μέ πρόεδρο τόν ἀγαπητό μας ἀδελφό ἅγιο Δημητριάδος, μία Ἐπιτροπή πού ἔφερε εἰς πέρας μέ ἐξαιρετική ἐπιτυχία τή διοργάνωση 10 ἐπιστημονικῶν συνεδρίων μέ γενικό θέμα: «1821-2021: 10 ἐπιστημονικά συνέδρια γιά τά 200 χρόνια τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως» καί τήν ἔκδοση τῶν Πρακτικῶν τους σέ 10 καλαίσθητους τόμους. Τά συνέδρια αὐτά ἀποτελέσαν προπομπό τῆς διοργάνωσης ὅλων τῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πού ἔλαβαν χώρα τό 2021 καί μέ τή δική σου συμβολή.

Ὅλες αὐτές οἱ ἐκδηλώσεις γιά τήν ἐπέτειο τῆς συμπληρώσεως 200 χρόνων ἀπό τήν Ἐπανάσταση τοῦ 1821 ἔφεραν στό προσκίνητο τόν ἠρωισμό καί τήν πίστη τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ '21, τή δύναμη τοῦ ὀρθόδοξου ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἰδιαίτερα ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες, ἂν ἔχουμε κάτι νά προβάλλουμε μέ ὑπερηφάνεια, εἶναι ὁ πολιτισμός μας. Ἕνας πολιτισμός πού τόν χαρακτηρίζει ἡ ἑλληνική γλῶσσα καί ὁ ἐστιασμός τῆς ἑλληνικότητας σέ ποιοτικά χαρακτηριστικά παρά σέ βιολογικά καί ποσοτικά.

Βέβαια ὁ ἀρχαῖος πολιτισμός εἶναι δέσμιος τῆς Μοίρας καί τῆς Ἀνάγκης. Ὅλοι ὑπόκεινται στή

Μοῖρα καί τόν νόμο χωρίς καμία ἐξαίρεση. Ὅλη αὐτή ἡ ὑπακοή στους νόμους δέν ὑπερέβαινε τό μοναδικό καί ἀδυσώπητο πρόβλημα τοῦ ἀνθρώπου, τόν θάνατο.

Ὅμως ἔρχεται ὁ ἀπόστολος Παῦλος καί δίνει διέξοδο στό πρόβλημα τοῦ θανάτου, μιλώντας στους Ἀθηναίους γιά τήν ἀνάσταση τοῦ ἀνθρώπου καί μάλιστα γιά τήν ἀνάσταση τῶν σωμάτων, κάτι πού ἦταν ἀδιανόητο στους ἀρχαίους Ἕλληνες. Στήν Πνύκα ὁ ἀπόστολος Παῦλος πρόβαλε τήν οὐσία τοῦ ὀρθόδοξου πολιτισμοῦ, πού ταυτίζεται μέ τή συνάντηση τοῦ ἀνθρώπου καί τοῦ Θεοῦ στό πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ.

Μέ τήν Ἐνανθρώπισή Του καί τήν πρόσληψη τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως, ὁ Τριαδικός Θεός μᾶς ἔδειξε πόσο σημαντική εἶναι ἡ ὕλη καί ἡ σωματικότητα, πράγμα ἀγνωστο στους ἀρχαίους Ἕλληνες. Δέν εἶναι τυχαῖο ἄλλωστε ὅτι ὁ Παῦλος χαρακτηρίζει τό σῶμα μας ὡς ναό τοῦ ἁγίου Πνεύματος (Α΄ Κόρ. 6, 19). Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι ἡ ὕλη, τό ψωμί καί τό κρασί, προσφέρονται γιά νά γίνουν τό Σῶμα καί τό Αἷμα τοῦ Θεανθρώπου.

Μέ τήν Ἐνανθρώπισή του ὁ Θεάνθρωπος ὄχι ἀπλῶς προσλαμβάνει τήν ἀνθρώπινη φύση-ὕλικότητα καί τήν τιμᾶ, ἀλλά καί στό ὄρος Θαβώρ μέ τή θεία Μεταμόρφωσή Του παρουσιάζει τήν ὕλη στή μεταμορφωμένη της ἐκδοχή, ὅπως θά εἶναι στή Δευτέρα Παρουσία. Ὁ Θεάνθρωπος δέν ἤλθε στή γῆ γιά νά ἐξαφανίσει τήν ὕλη, ἀλλά γιά νά τήν μεταμορφώσει καί νά τήν ἀθανατίσει κατά χάριν.

Κατ' ἀρχάς ὁ ὀρθόδοξος πολιτισμός ταυτίζεται μέ τόν ὀρθόδοξο τρόπο ζωῆς, ὁ ὁποῖος εἶναι ὁ συγκεκριμένος τρόπος πού σχετίζεται ὁ ἀνθρώπος μέ τόν Θεό, τόν συνάνθρωπο καί τό περιβάλλον. Ἕνας τρόπος ζωῆς πού τόν χαρακτηρίζει ἡ Εὐχαριστία καί ὁ σεβασμός τοῦ ἀνθρώπου πρὸς

ὅ,τι ὁ Θεὸς ἔχει δημιουργήσει. Αὐτός ὁ τρόπος ζωῆς ἐκφράζεται καί μέσα ἀπὸ τὴν ἀνθρώπινη δημιουργία. Οἱ χριστιανοὶ πρωτοστάτησαν στὴ δημιουργία ἔργων τέχνης καὶ πολιτισμοῦ, τὰ ὁποῖα ἐκφράζουν αὐτὸν τὸν ὀρθόδοξο τρόπο ζωῆς, τὴν κοινωνία μεταξύ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, τὴν υπέρβαση κάθε ἔχθρας καὶ σύγκρουσης. Οἱ χριστιανοὶ δημιούργησαν μία ἄλλη κουλτούρα καὶ νοοτροπία. Δέν ὑπάρχει Ἑλληνας ἢ Ἰουδαῖος, ὅλοι εἴμαστε ἀδέρφια μεταξύ μας, ἀφοῦ εἴμαστε παιδιὰ τοῦ ἴδιου Θεοῦ.

Αὐτὴ ἡ ἀντίληψη συγκρατεῖ τὸν κόσμον καὶ ἐκφράστηκε ἀνάγλυφα, εἰδικότερα μέσα ἀπὸ τὴν ἐκκλησιαστικὴν τέχνην τῆς μουσικῆς, τῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῆς ὑμνογραφίας, τῆς ἀγιογραφίας, τῆς ξυλογλυπτικῆς κ.ἄ. Τὰ ἀριστουργηματικὰ δείγματα αὐτῶν τῶν ἔργων τὰ θαυμάζει ὅλος ὁ κόσμος σήμερον. Δέν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ νὰ ποῦμε ὅτι ἡ πραγματικὴ μας βιομηχανία εἶναι ὁ ὀρθόδοξος πολιτισμὸς. Ἕνας πολιτισμὸς, πού κατὰ τὴν ταπεινὴ μου γνώμη εἶναι καὶ σήμερον ἰδιαιτέρως ἐπικαιρὸς.

Ὅπως εἶχαμε τονίσει καὶ στὸν ἐνθρονιστήριον λόγον μας: «Ἡ Ἐκκλησία πρέπει νὰ ξαναβρεῖ τοὺς τρόπους νὰ κεντρίζει καὶ νὰ ἐμπνέει τὸ ἀνθρώπινον πνεῦμα. Ὅπως τότε πού γονιμοποίησε τὴν τέχνην καὶ τὴν ἐπιστήμην καὶ γέννησαν πολιτισμὸν. Τότε πού καὶ οἱ πέτρες μαρτυροῦσαν τὸ μεγαλεῖον τῆς ὀρθόδοξης θεολογίας καθὼς αὐτὴ ἐκφραζόταν μέσῳ τῆς ἀρχιτεκτονικῆς τῶν ναῶν καὶ τῶν μοναστηριῶν. Τότε πού ἡ Ἁγία Σοφία, ἢ τὰ μοναστήρια τοῦ Ὁσίου Λουκᾶ καὶ τοῦ Δαφνιοῦ μαρτυροῦσαν μέ τὴν ἄρρητη γλῶσσα τοῦ πολιτισμικοῦ ἐπιτεύγματος περὶ τῆς ἀναστημένης ἐλπίδας τοῦ ἀνθρώπου. Τότε πού ὁ πεζὸς καὶ ὁ

ποιητικὸς λόγος γέννησαν ὑψίστης πολιτισμικῆς ἀξίας ἐκφράσεις τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, ὅπως ὁ Ἀκάθιστος Ὑμνος ἢ τὰ κείμενα τῶν Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, καὶ ἀπὸ τὰ βάθη τῆς ἀνθρώπινης εὐαισθησίας ἀναδύθηκε τὸ κάλλος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

Γιατί καὶ σήμερον, κυρίως μέσα ἀπὸ τὴν πρόοδο τῆς τεχνολογίας καὶ τῆς ψηφιακῆς νέας πραγματικότητος πού διαμορφώνεται, τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ τὸ τί εἶναι ἄνθρωπος. Τίθεται ἐν ἀμφιβόλῳ ἡ μοναδικότητα τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, μέσα ἀπὸ τὴν θεωρίαν τῆς τεχνητῆς νοημοσύνης, τοῦ μετανθρωπισμοῦ. Σὲ μία τέτοια ἐποχὴ ὁ ρόλος ἑνὸς ὀρθόδοξου ἐπισκόπου καθίσταται καίριος.

Ὅλοι ἔχομε εὐθύνη γιὰ τὴν διάσωση, τὴν ἐμβάθυνση καὶ τὴν προβολὴν τοῦ ὀρθόδοξου τρόπου ζωῆς. Πρέπει νὰ ἀντιληφθοῦμε ὅτι ὁ ὀρθόδοξος τρόπος ζωῆς τῶν ἀνθρώπων εἶναι αὐτός πού γέννησε τὰ ἀριστουργήματα πού ὅλοι σήμερον θαυμάζουν καὶ θὰ γεννήσει καὶ στὸ μέλλον.

Ἄρα καλεῖσαι κι ἐσύ τώρα, μέ ὅλην αὐτὴν τὴν εὐαισθησίαν καὶ τὴν ποιότητα πού ἀποκόμισες μέσα ἀπὸ τὴν ἱερατικὴν σου διακονίαν, μέσα ἀπὸ τὸν διευρυμένον ρόλον τοῦ ἐπισκοπικοῦ λειτουργήματος, νὰ προωθήσεις καὶ νὰ ἀναγγείλεις αὐτὸν τὸν ὀρθόδοξον ἑλληνικὸν πολιτισμὸν, τὸν ὀρθόδοξον τρόπο ζωῆς στὴ σπουδαία καὶ ἱστορικὴ περιοχὴ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου. Εἶμαι πεπεισμένος ὅτι οἱ εὐσεβεῖς, φιλακόλουθοι καὶ ἐργατικοὶ τῆς ἄνθρωποι θὰ ἀνταποκριθῶν μέ χαρὰ στὴ φιλόστοργον διακονίαν σου.

Ἐχεις τὴν εὐχὴν ὅλων μας!

Χειροτονητήριος Λόγος (εἰς Ἐπίσκοπον) τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Περιστερίου κ. Γρηγορίου (Ἀθῆναι, 17 Ὀκτωβρίου 2021)

Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα,

Τὴν μεγάλη καὶ ἱερώτατη ἐτούτη στιγμή τοῦ Συμποσίου τῆς Πίστεως καὶ τῆς χειροτονίας μου σέ ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας, θά προτιμοῦσα νά σιωπήσω καὶ νά ζήσω τὰ ἱερώτατα ἐν σιγῇ καὶ ἐν σιωπῇ, διότι ἡ σιωπή, ἡ κατά Θεόν σιωπή, εἶναι ὁ καλύτερος τρόπος ἔκφρασης τῶν μεγάλων στιγμῶν τῶν μυστηρίων τοῦ Θεοῦ. Καί αὐτό γιατί ἡ ἀρχιερωσύνη εἶναι *χάρισμα*, εἶναι δῶρο, καὶ τό ἀποκλειστικό μεγαλεῖο αὐτοῦ τοῦ χαρίσματος συνίσταται στό γεγονός ὅτι ὁ ἐπίσκοπος κεῖται «εἰς τόπον καὶ εἰς τύπον»¹, ἀλλά καὶ εἰς τρόπον Χριστοῦ²!... Αὐτό τό μοναδικό γεγονός εἶναι πού μέ συνέχει τὴν στιγμή αὐτὴν καὶ μέ ἀποθαρρύνει νά προβῶ στὴν ὅποια ἀπόπειρα τοῦ νά ἀποδώσω μέ λόγο τό ἀνεκλάλητο αὐτό μεγαλεῖο. Γιά αὐτό θά σᾶς παρακαλοῦσα ὅλους σας καὶ νά μοῦ ἐπιτρέψετε τὴν σιωπή μου καὶ νά μοῦ τὴν συγχωρήσετε.

Θά ἤθελα, ὡστόσο, ἐκζητῶν τίς εὐχές ὅλων σας, νά ἐκφράσω κάποιες ἐνδεικτικές καὶ μύχιες εὐχαριστίες, ἀπευθυνόμενος, πρὶν ἀπὸ ὅλους, σέ Ἐσᾶς, Μακαριώτατε, τόν ἐπίσκοπο τῆς Τοπικῆς μου Ἐκκλησίας, τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τὴν ὅποια διπλόνησα γιά δώδεκα συναπτά ἔτη, καθὼς μέ τιμήσατε μέ τὴν ἀπόλυτη ἐμπιστοσύνη Σας καὶ τὴν πρότασή Σας νά διακονήσω ἐπισκοπικά τὴν δυναμικὴ Ἱερά Μητρόπολη Περιστερίου, τὴν ἄνω Καθέδρα τῆς Ἐκκλησίας τῶν Περιστεριέων. Ὁμολογες εὐχαριστίες ἀπευθύνω καὶ σέ ὅλα τὰ συνοδικὰ μέλη τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, πού ἀποδέχθηκαν τὴν πρότασή Σας καὶ τὴν ὑλοποίησαν μέ τὴν τιμὴ πῆφο τους, ἐντάσσοντάς με στό «Κοινὸν τῶν Ἐπισκόπων»³, στὴν Ἱερά Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας. Εἰδικές εὐχαριστίες ἀπευθύνω ἐπίσης καὶ στοὺς παρόντες ἐδῶ συγχειροτονοῦντες με καὶ στοὺς συμπροσευχομένους ἀρχιερεῖς. Σέ ὅλους Σας,

Μακαριώτατε, στό Ἱερό Σῶμα τῆς Ἐκκλησίας μας, δηλώνω *Συνοδική ὑπακοή*, ἡ ὁποία συνεπάγεται ὑπέρβαση τοῦ ὅποιοι προσωπικοῦ μου προτάγματος καὶ ἔνταξή του στὴν συνοδικότητα τῆς Ἐκκλησίας, ἐφ' ὅσον «*Ἐκκλησία συνόδου ὄνομα*»⁴, καθὼς καὶ στὴν τελικὴ συνοδικὴ βούληση τοῦ Ἱεροῦ Σώματος. Τό δέ μυστήριο ἐνότητας τοῦ Ἀρχιεπισκόπου τῆς Ἐκκλησίας μας, ὡς τοῦ *Πρώτου* τῆς Ἀποστολικῆς Παράδοσης⁵, θά ἀποτελεῖ γιά μένα στό ἔξῃς πυξίδα στὴν ἀρχιερατικὴ μου διακονία.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριά, δραστηριοποιούμενος τόσο στὸν ἐκπαιδευτικὸ καὶ ἀκαδημαϊκὸ χῶρο, ὅσο καὶ στὸν θεσμικὸ χῶρο τῆς Πολιτείας, θά ἤθελα σέ ἐτούτη τὴν ἱερὴ στιγμή τῆς ζωῆς μου, τὴν μέγιστη προσωπικὴ μου Πεντηκοστή, νά ἐκφράσω ἐφάμιλλες εὐχαριστίες ἀπὸ τὰ βᾶθη τῆς καρδιάς μου σέ ὅλους ἐκείνους, τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακράν, πού βρέθηκαν καὶ ἐπενήργησαν μέ διάφορους τρόπους στὴν πορεία καὶ τὴν διαδρομὴ τῆς ζωῆς μου, ὅλα ἐκεῖνα τὰ πρόσωπα πού κλιμακιδόν συνέβαλαν καὶ συνέδραμαν στὴν πνευματικὴ μου ὠριμότητα, τοὺς ἄρτι κεκοιμημένους γονεῖς μου, τοὺς πνευματικούς μου πατέρες, τοὺς δασκάλους μου, καθὼς καὶ, σέ ἀντίστοιχη συνοδοιπορία, τοὺς συμπρεσβυτέρους μου, τοὺς συναδέλφους καὶ τοὺς πανεπιστημιακούς συναδέλφους μου, τοὺς μαθητὲς καὶ τοὺς φοιτητὲς μου σέ ὅλες τίς ἐκπαιδευτικὲς βαθμίδες τῆς Δευτεροβάθμιας καὶ Τριτοβάθμιας Ἐκπαίδευσης.

Ἄφρησα γιά τό τέλος τὴν ἀναφορά μου σέ ὅλους τοὺς φορεῖς διοίκησης τῆς Πολιτείας καὶ τῆς Τοπικῆς Αυτόδιοίκησης στὸν χῶρο καὶ τὸν λαό τοῦ Περιστερίου, συνταξιδιώτες ἅπαντες στὴν ἴδια *κοινὴ κοινωνιακὴ καὶ κοινωνικὴ διακονία*, καθὼς θέλω νά δηλώσω ὅτι, πρῶτα ὁ Θεός, θά σταθοῦμε ὅλοι μαζί, δίπλα-δίπλα στό ἴδιο μετερίζι, γιά νά ὑπηρετοῦμε, διακριτὰ καὶ ἀμοιβαῖα, τὴν κοινὴ μας ἀγάπη, τὸν ἴδιο καὶ τόν

αὐτόν ἀγαπητό λαό τοῦ Περιστερίου, μέ ἕναν καί μοναδικό στόχο, γιά μιὰ διπλή ἐνότητα, τήν ἐνότητα τῆς Τοπικῆς Ἐκκλησίας καί τήν ἐνότητα τῆς Τοπικῆς κοινωνίας τοῦ Περιστερίου. Διαδηλώνω ἐνώπιόν σας ὅτι «*ἡμεῖς ἐσμὲν εἰρήνης καὶ ἀγάπης ἐρασταί*»⁶, ὅπως ἀναγγέλλει ἡδη ὁμόηχα μέσα ἀπό τούς αἰῶνες ὁ Πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μέγας Φώτιος.

Μακαριώτατε, κελεύσατε! Ἴδού..., πορεύομαι. Ἡ δεξιὰ Σας γεννηθῆτω μοι βακτηρία εἰς αἰωνίαν μυσταγωγίαν. Σεβάσμοι ἀρχιερεῖς καί συν-

οδοιπόροι ἅγιοι, πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ τοῦ Περιστερίου, οἱ ἐν ὁδῷ ὠκύποδες, οἱ τάχιον ἐμοῦ πρὸς τό μνημεῖον πορευόμενοι, δέομαι Ὑμῶν ἀπάντων συναντιλαμβάνεσθαι τοῦ χωλοῦ. Οἶδα γάρ ὅτι δι' Ὑμῶν πρὸς Θεόν εἰσελεύσομαι, ἐπικαλούμενος τούς τιμωμένους σήμερον Πατέρας τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου καί τόν ἐμόν Ἅγιον Γρηγόριον τόν Θεολόγον, καί, ἀλλόμενος ὡς ἔλαφος δι' Ὑμῶν, ἀναβοήσω πρὸς Κύριον· «*Εὐλόγητός εἶ Κύριε ὁ Θεός εἰς τούς αἰῶνας*»!... Ἀμήν.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, *Ἐπιστολὴ πρὸς Μαγνησιεῖς*, VI, 1.
2. Πβ. τό «*νοῦν [= φρόνημα] Χριστοῦ ἔχοντες*» (Α' Κορ. 2, 16).
3. Κανόνας 5 τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς Νικαίας (325).
4. Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος· PG, τ. 55, στ. 493, § α' · πβ. ἐπίσης τ. 61, στ. 527Α.
5. Πβ. κανόνας 34 Ἀποστολικός (2ος-3ος αἰ.).
6. Πράξις Β' τῆς Τοπικῆς ἢ Η' Οἰκουμενικῆς Συνόδου τῆς ἐν Ἀγία Σοφίᾳ (879-880), ἀμέσως μετὰ τήν ἀνάγνωσι τῆς Ἐπιστολῆς τοῦ Πάπα Ἰωάννη τοῦ Η' (872-882) πρὸς τόν Οἰκουμενικό Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Φώτιο [†886].

Προσφωνήσις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου (Ἀθῆναι, 17 Ὀκτωβρίου 2021)

Ἀγαπητέ μου π. Γρηγόριε,

ἡ σχεδόν ὁμοθυμαδόν ἐπιλογή ἑνὸς ἀνθρώπου τῆς μάχιμης θεολογικῆς ἐπιστήμης δέν εἶναι καθόλου τυχαία γιά τό Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας.

Μέ τήν ἐπιλογή της αὐτή, ἡ Ἱεραρχία θέλησε νά ἐπικαιροποιήσει τή σπουδαιότητα τοῦ θεολογικοῦ λόγου στό σήμερον. Εἶναι ἀλίθθεια ὅτι γιά τούς περισσοτέρους χριστιανούς ὁ θεολογικός λόγος ταυτίζεται μέ κάτι θεωρητικό, ἀκαδημαϊκό καί σχολαστικό, κάτι πού ἀδικεῖ τήν ἀξία του. Στή δική μας ὀρθόδοξη παράδοσι, ὁ

θεολογικός λόγος εἶναι ὄντως θεολογικός ὅταν εἶναι χριστοκεντρικός. Τότε μόνον ἐπιδρᾷ στήν καθημερινότητά μας, ἔχει ὑπαρξιακές συνέπειες στόν τρόπο πού ζοῦμε.

Ἐπομένως, ὁ θεολογικός λόγος εἶναι οὐσιαστικός, ὅταν συνδυάζει τή θεωρία καί τήν πράξη. Μία θεωρία πού δέν μετουσιώνεται σέ πράξη καταντᾷ βερμπαλιστική καί ἄχρηστη, ἀλλά καί μία πράξη πού δέν εἶναι θεμελιωμένη σέ ὀρθόδοξα κριτήρια, ὅπως μᾶς τά παρέδωσε ὁ Χριστός καί οἱ μεγάλοι Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας, δέν διαφέρει σέ τίποτε ἀπό τήν ὅποιανδήποτε

πράξη μᾶς ἄλλης θρησκείας, φιλοσοφίας ἢ πολιτικῆς ὄντοτητας.

Τό κύριο μέλημα τοῦ θεολογικοῦ λόγου εἶναι νά μᾶς περιγράψει ποιός εἶναι ὁ ἀληθινός Θεός, νά μᾶς ἀποκαλύψει τόν ἀληθινό ἄνθρωπο καί τόν προορισμό του, τόν σκοπό τῆς Δημιουργίας, τό νόημα τῆς ἱστορίας.

Ὁ θεολογικός λόγος σχετίζεται μέ τή σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου. Καί ἡ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου σχετίζεται μέ τήν ἀρχική πρόσκληση τοῦ Θεοῦ πρὸς τόν ἄνθρωπο νά γίνει κατὰ χάριν Θεός. Ὁ Θεός ἔφτιαξε τόν κόσμο γιά νά ζήσει: «ἐγὼ ἦλθον ἵνα ζῶν ἔχωσι καὶ περισσὸν ἔχωσιν» (Ιω. 10', 10).

Ἡ πανδημία ἔφερε ἐπιπλέον στήν ἐπιφάνεια τή σπουδαιότητα τοῦ θεολογικοῦ λόγου. Διότι ἡ φύση τῶν πανδημιῶν, τῶν ἀσθενειῶν, σχετίζεται μέ τόν θάνατο. Καί ὁ θάνατος γιά τήν ὀρθόδοξη ἀντίληψη εἶναι κάτι ἀφύσικο, ἔξω ἀπό τό σχέδιο τοῦ Θεοῦ. Ἐπομένως ἡ πανδημία μέ ἕναν γενικευμένο τρόπο ἀπειλεῖ τή ζωή, καταστρέφει κάθε ἀνθρώπινη δομή, σπέρνοντας παντοῦ πανικό καί ἀπελπισία. Σέ τέτοιες κρίσεις κρίνεται ἰδιαίτερος ἡ «ἀποτελεσματικότητα» καί ἡ ποιότητα τῶν πολιτικῶν, κοινωνικῶν καί θρησκευτικῶν δομῶν.

Σέ αὐτό τό πλαίσιο τῆς πίεσης καί ἡ Ἐκκλησία μας κλήθηκε νά ἀντιμετωπίσει τίς πρωτόγνωρες ἀλλά ὄχι ἄγνωστες συνθήκες στήν ἱστορία τῆς ἀνθρωπότητας καί νά τοποθετηθεῖ μέ εὐθύνη. Ἡ ὑπεύθυνη στάση τῆς Ἐκκλησίας ἐπέφερε καί ἀντιδράσεις, μέσα ἀπό τίς ὁποῖες φάνηκε ἕνα ἔλλειμμα σέ κάποιους σχετικά μέ τό τί εἶναι συνοδικό σύστημα, τί σημαίνει ὑπακοή στόν ἐπίσκοπο καί σέ τί συνίσταται ἡ εὐθύνη τοῦ ἐπισκόπου. Ζητήματα ἐν τέλει τά ὁποῖα συνδέονται μέ τήν ἀντίληψή μας γιά τό τί εἶναι Ἐκκλησία καί ποιά εἶναι ἡ ταυτότητα τῆς Ἐκκλησίας.

Γιά τούς παραπάνω λόγους, ὁ θεολογικός λόγος ἀποκτᾷ ἰδιαίτερη ἀξία, γιατί αὐτός θά μᾶς δώσει τά κριτήρια μέσα ἀπό τά ὁποῖα θά ἀντλήσουμε τίς ἐκκλησιαστικές μας ἀπαντήσεις.

Ἀλλά ἡ πανδημία εἶναι μία σταγόνα σέ ἕναν κόσμο πού ἔχει ἀποσταθεροποιήσει ἡ ἐκκοσμίκευση καί ἡ ἀποϊεροποίησή του. Ἡ

ἀποϊεροποίηση ἀφαιρεῖ τή σύνδεση τοῦ κόσμου μέ τόν Θεό-Δημιουργό του, ὁ Ὅποιος προσδίδει ἱερότητα σέ ὅ,τι εἶναι δημιούργημά Του. Αὐτό ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νά καταπτᾷ ὁ κόσμος καί ὁ ἄνθρωπος περιπλανώμενος, ἄνευ νοήματος καί συγχώρησης. Διότι δέν εἶναι ἡ μετάνοια τοῦ ἀνθρώπου πού προκαλεῖ τή συγχώρηση τοῦ Θεοῦ, ἀλλά ἡ συγχώρηση τοῦ Θεοῦ εἶναι αὐτή πού καθιστᾷ δυνατή τή μετάνοια τοῦ ἀνθρώπου.

Ἡ ἐκκοσμίκευση εἶναι μία παλιά ἱστορία πού ξεκίνησε ἀπό τόν Διαφωτισμό καί συνεχίζεται μέ πολλούς τρόπους μέχρι καί σήμερα πού, μεταξύ τῶν ἄλλων, ἀπωθεῖ τήν Ἐκκλησία στή σφαῖρα τοῦ ἰδιωτικοῦ βίου. Ἡ ἐκκοσμίκευση δέν ἀρνεῖται τήν Ἐκκλησία, ἀλλά τήν ἀντιλαμβάνεται πλέον ὡς ἕνα ἔθιμο, σάν κάτι πού δέν μπορεῖ νά ἐπηρεάσει τή ζωή τῶν ἀνθρώπων. Ἡ ἐκκοσμίκευση ἤρθε ὡς ἀντίδραση τῶν δυτικῶν κοινωνιῶν ἀπέναντι σέ ἕνα εὐρύτερο πολιτιστικό γίνεσθαι πού ἀποκαλεῖται Μεσαίωνας. Σέ αὐτό τό πολιτιστικό γίνεσθαι ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ ἦταν τρομακτική. Ὁ Θεός Πατέρας παρουσιαζόταν αὐστηρός, ἐκδικητικός, ἀπόμακρος. Οἱ σχέσεις κινούνταν σέ ἕνα πλαίσιο δόσης καί ἀνταπόδοσης. Τό αὐστηρό καί τιμωρητικό βλέμμα τοῦ νόμου πίεζε τή ζωή τῶν ἀνθρώπων, ἐμποδίζοντάς τους νά ζήσουν.

Μέ τήν ἀποϊεροποίηση καί τήν ἐκκοσμίκευση κατὰ τούς νεώτερους χρόνους δημιουργήθηκε ὅμως μία νέα μορφή ἀνθρωπότητας πού φαίνεται νά φθάνει στό ἄλλο ἄκρο. Ἀπό μία θεμιτή χειραφέτηση ἀπό μία πατρότητα φοβιστική, φθάσαμε σέ μία πλήρη ἀποδόμηση τοῦ νοήματος τοῦ Νόμου καί τῆς πατρότητας. Φθάσαμε σέ μία πλήρη ἐλευθεριότητα πού εἶχε ἀποτέλεσμα νά συμπαρασύρει σέ μεγάλο βαθμό καί τήν εἰκόνα τῶν ἀνθρώπων καί πολλῶν χριστιανῶν ὅσον ἀφορᾷ τόν ρόλο καί τήν ἀποστολή τοῦ ἐπισκόπου ὡς εἰκόνα τοῦ Θεανθρώπου, τοῦ Νόμου, τοῦ πατέρα.

Σήμερα ἡ πατρότητα κατανοεῖται περισσότερο ὡς ἕνας ἀνερχάτιστος διάλογος καί κατανόηση, πού ἀποκλείει τό ἀπαραίτητο τῆς κούρασης καί τοῦ κόπου, τῆς ματαίωσης καί τῆς ἄσκησης. Ἡ πατρότητα δέν φαίνεται νά λειτουργεῖ ὡς ὄριο ἀνάμεσα στό τί εἶναι ἀλήθεια καί τί ψέμα, τί

ζωή και τί θάνατος. Έπιστρατεύεται στό νά διευκολύνει άπλως και νά άνακουφίζει, παρά νά όριοθετεί, νά διαχωρίζει και νά διακρίνει.

Είναι λοιπόν άπαραίτητο νά καταδειχθεί ή σημασία του θεολογικού λόγου ως μία λειτουργία πού θέτει τά κριτήρια και τίς προϋποθέσεις για νά προσεγγίσουμε έκ νέου τά σύγχρονα έρωτήματα του ανθρώπου. Είναι άπαραίτητο νά καταδειχθεί τί είναι Έκκλησία και πώς φανερώνεται ως κοινότητα. Είναι άπαραίτητο νά επαναπροσδιορίσουμε τόν ρόλο των λαϊκών και τόν ρόλο του επισκόπου, προκειμένου νά διασωθεί τό άληθινό και αυθεντικό είναι της Έκκλησίας.

Τήν έμπειρία σου σε αυτά τά θέματα συνεκτίμησε ή Ίεραρχία της Έκκλησίας της Ελλάδος και σε εξέλεξε επίσκοπο στή νευραλγική πόλη

του Περιστερίου. Θα σε παρακαλούσα κατά προτεραιότητα νά καταπιαστείς με αυτά τά ουσιώδη ζητήματα και νά μετουσιώσεις τί θεωρία σε πράξη στίς ένορίες της ξεχωριστής πόλεως του Περιστερίου.

Η μέχρι τώρα ιερατική και άκαδημαϊκή σου πορεία με κάνει νά έλπίζω ότι με ακρίβεια θα προστατεύσεις και θα άναδείξεις τό αυθεντικό είναι της Έκκλησίας, τό σωτηριολογικό της περιεχόμενο και τήν έσχατολογική της διάσταση.

Έτσι, όχι μόνο για τούς χριστιανούς της Ίερᾶς Μητροπόλεως Περιστερίου, αλλά και για τούς συνεπισκόπους σου και για μένα προσωπικά, θα είσαι ένα υποδειγματικό παράδειγμα προς μίμηση και καύχηση, ένα δώρο Θεού.

Είσελθε εις τήν χαράν του Κυρίου σου!

Χειροτονητήριος Λόγος (εις Έπίσκοπον) του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θήρας, Άμοργού και Νήσων κ. Άμφιλοχίου (Αθήναι, 18 Οκτωβρίου 2021)

*«Δόξα τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ
Πνεύματι, τῷ τριαδικῷ καὶ ἐνιαίῳ φωτὶ
τῆς Θεότητος, τῆς ἐν Τριάδι μοναδικῶς
ὑπαρχούσης καὶ διαιρουμένης ἀδιαιρέτως»
(Θ. Λειτουργία Ἁγίου Ἰακώβου).*

Μέ αυτή τί δοξολογική ιαχή, ή όποία δονεῖ συθέμελα τί χοϊκή μου ύπαρξη, Μακαριώτατε Πάτερ και Δέσποτα, Προκαθήμενε εν αγάπη της Άγιωτάτης Έκκλησίας της Ελλάδος, και σεπτή των Ίεραρχών χορεία, στέκομαι σήμερα πρό των άγιών πυλών του Ίεροῦ Θυσιαστηρίου, προκειμένου νά αναλάβω τί σταυρική διακονία του επισκόπου της λαχούσης μοι έπαρχίας. Δοξάζω τό όνομα του εν Τριάδι ενός Θεού για τήν ύψιστη τιμή τήν όποία μου έπεφύλαξε, άν και έλάχιστος και άνάξιος, και όπως είναι εύκολο νά διανοηθεί ό καθέννας, ή χαρά μου για τά σήμερα συμβαίνοντα είναι μεγάλη. Θα

ήθελα όμως νά διαβεβαιώσω όλους, με πρώτο έσαῖς Μακαριώτατε, ότι μεγαλύτερη είναι ή συνοχή της καρδιάς και ή άγωνία ή όποία με διακατέχει μπροστά στην ευθύνη πού σήμερα με τί μορφή του ώμοφορίου θα έναποθέσει στους άσθενικούς μου ώμους ή αγάπη του Θεού και ή έμπιστοσύνη της Έκκλησίας Του. Πολλοί πριν από έμένα στάθηκαν στό ίδιο σημείο κατά τόν ενάμιση και πλέον αιώνα ζωής του περικαλλούς και καθεδρικού ιστορικού αυτού Ναού και σε παρόμοιες περιστάσεις εκφώνησαν λόγους σπουδαίους από θεολογικής και λογοτεχνικής έπόψεως και ανέλυσαν τί διδασκαλία της Έκκλησίας και των Άγιών Πατέρων για τί σημασία του Έπισκόπου. Η ίδια ή Ίερά Σύνοδος έξ άλλου, αναγγέλλοντας τήν έκλογή και χειροτονία του νέου Έπισκόπου στους πιστούς της χηρεύουσας έπαρχίας, ύπομνηματίζει τόν κεντρικό ρόλο πού αυτός διαδραματίζει για

τή συγκρότηση και πρόοδο του Σώματος του Χριστού. Σέ ἐμᾶς σήμερα ἄς ἐπιτραπεῖ νά καταθέσουμε λόγο ἀγωνίας και προβληματισμοῦ, τόν ὁποῖο γεννοῦν οἱ προκλήσεις τῆς σημερινῆς ἐποχῆς και τίς ὁποῖες καλεῖται νά ἀντιμετωπίσει ὁ ἐπίσκοπος τοῦ εἰκοστοῦ πρώτου αἰῶνα.

Ἔτος σημαντικό και σπουδαῖο τό ἐφρηνικό, ἀφοῦ οἱ Ἕλληνες ὅπου γῆς ἐορτάζουν τά διακόσια χρόνια ἀπό τήν ἔναρξη τῆς ἐπαναστάσεως πού εἶχε σάν ἀποτέλεσμα τήν ἐθνική παλιγγενεσία, και ἡ Ἐκκλησία ἐτοιμάζεται νά μέ περικοσμίσει μέ τόν ἀρχιερατικό σάκο, συνήθεια ἡ ὁποία ἐπικράτησε κατά τούς χρόνους τῆς σκλαβιάς και τῆς δουλείας και μέ τήν ὁποία σκοπό εἶχε ἡ μάνα τοῦ γένους Ἐκκλησία νά ὑπενθυμίσει στόν σκλάβο ρωμῶ ὅτι δέν ἦταν πάντα ὑποτελής σέ σκληρό και ἀλλόθρησκο δυνάστη, ἀλλά ὑπῆρξε κάποτε ὑπῆκοος αὐτοκρατορίας μεγάλης και ἐπιφανοῦς, μέ ἐπιτεύγματα ἀξιοθαύμαστα και σπουδαῖα σέ ὅλους τούς τομεῖς τοῦ ἀνθρώπινου ἐπιστητοῦ, στίς τέχνες, τά γράμματα, τήν ἀρχιτεκτονική, και μέ πολιτιστική ἐπίδραση σέ ὅλο τόν τότε κόσμο.

Ὅμως ὡς ἐπίσκοπος δέν θά ἀρκεσθῶ νά ἐπαναπαυθῶ στήν ὄντως βαριά και ἔνδοξη ἱστορία, τήν ὁποία σπουδάξω, θαυμάξω και τιμῶ, οὔτε θαμπώνομαι ἀπό τά περικοσμοῦντα και ἀπαστράπτοντα τή λειτουργική ἀμφίεση τοῦ ἐπισκόπου πετράδια, τά ὁποία εἶναι ψεύτικα. Ἡ σημερινή ἡμέρα τυγχάνει ἀπαρχή μᾶς ἐπίτονης σταυρικήσ πορείας μέσα στόν σύγχρονο κόσμο, ὁ ὁποῖος βιώνει ὄλο και περισσότερο ἄγχη και ἀγωνίες. Ἐναν κόσμο ὁ ὁποῖος ταλαντεύεται ἀδυσώπητα ἀνάμεσα στά τεχνολογικά ἐπιτεύγματα και τόν εὐαγγελισμό μᾶς ἄπονης και ἄμοχθης ζωῆς, και ἀπό τήν ἄλλη ἔρχεται ἀντιμέτωπος μέ τό δράμα τῆς ἰσοπέδωσης τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου, τό γκρέμισμα τῶν διαπροσωπικῶν σχέσεων και τῆς κοινωνίας τῶν προσώπων και τή βίωση μέ τρόπο ἀμείλικτο και ὀδυνηρό τοῦ θανάτου τόσο σέ βιολογικό ὅσο και ὄντολογικό ἐπίπεδο. Καί ὁ δεύτερος θάνατος εἶναι πιό σκληρός και ἀβάστακτος.

Τά παραπάνω λεχθέντα περιγράφουν σέ ἀδρές γραμμές τό πλαίσιο μέσα στό ὁποῖο ἡ διάνοση τῆς σύγχρονης Εὐρώπης μιλά γιά τήν ἐποχή μας

περιγράφοντας τήν ὡς μετα-χριστιανική, ἀφοῦ τό πνεῦμα και ἡ πρακτική τῶν σύγχρονων κοινωνιῶν προσανατολίζεται στό νά νοηματοδοτήσει τή ζωή και κατά συνέπεια τήν ὑπαρξη υἱοθετώντας ἦθη και συμπεριφορές παντελῶς ξένες πρὸς τίς εὐαγγελικές ἐπιταγές, οἱ ὁποῖες στό παρελθόν μεταμόρφωσαν τόν κόσμο. Ἡ περιρρέουσα ἰδεολογία τῆς ἐποχῆς μας προσπαθεῖ νά πείσει τόν σύγχρονο ἄνθρωπο ὅτι ὁ Χριστός δέν ἔχει νά προσφέρει τίποτα στή ζωή του και στίς ἀνάγκες και ἀγωνίες πού αὐτή δημιουργεῖ, παραβλέποντας ἔτσι τήν ἀποστολική κραυγή, πού ἀποτελεῖ συνάμα και τή μόνη λύση στά ἱλιγγιώδη προβλήματα πού ἀντιμετωπίζουμε ὡς ἀνθρωπότητα: «Κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσόμεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις» (Ἰω. στ' ,68).

Ἄς μᾶς ἐπιτραπεῖ, λοιπόν, νά ἐκφράσουμε τήν ἄποψη ὅτι ὁ ρόλος τοῦ ἐπισκόπου στήν κατά τόν τόπο τῆς ἐπισκοπικήσ του εὐθύνης ἐκκλησία, ὀφείλει και πρέπει νά εἶναι κυρίως και πρωτίστως Προφητικός. Καί ἐπειδή ὁ ὄρος εἶναι παρεξηγημένος ἀπό τούς πολλούς και ἰδίως ἀπό ὄσους δέν ἔχουν ἀπολαύσει θεολογικήσ παιδείας, ἐξηγοῦμε ὅτι μέ τόν ὄρο αὐτό δέν δίδουμε μελλοντολογική-μαντική χροιά, ἄπαγε τῆς βλασφημίας, ἀλλά παλαιοδιαθηκική-θεολογική, ἀφοῦ οἱ προφῆτες εἶχαν τή μεγάλη εὐθύνη και ἀποστολή νά ἀφύπνιζουν και νά ἐπισημαίνουν στόν ἡγαπημένο λαό τοῦ Θεοῦ τίς ἀποκλίσεις ἀπό τή συναφθεῖσα συμφωνία στό ὄρος Σινά, ἡ τήρηση τῆς ὁποίας ἦταν ἀπαραίτητη προϋπόθεση γιά τήν ἔλευση ἀπό τά σπλάχνα τοῦ Ἰσραὴλ ἑνός παγκόσμιου Μεσσία. Ὁ προφητικός λόγος, ἐπομένως, εἶναι αποκλειστικά και μόνο λόγος ἀφύπνισης, πρόσκληση μετανοίας, ὑπενθύμισης τῶν ὑπό τοῦ Θεοῦ ὑπεσχρημένων ἀγαθῶν «πᾶσι τοῖς ἡγαπηκόσι τήν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ» (Β' Τιμ. δ' , 8).

Ὁ προφητικός λόγος καλεῖ σέ σχέση και κοινωνία μέ τήν πηγὴ και αἰτία τῆς ὑπαρξῆς μας, τόν δημιουργό και πλάστη μας Θεό Πατέρα.

Σήμερα, περισσότερο ἀπό ὅποτεδήποτε ἄλλοτε στό παρελθόν, ὁ λόγος και ὁ ρόλος τοῦ ἐπισκόπου εἶναι ἀνάγκη νά εἶναι προφητικός, ἐκφράζοντας τήν ἀγωνία τῆς Ἐκκλησίας γιά τόν ἀποπροσανατολισμό τοῦ σύγχρονου ἀνθρώπου,

πόνο για τί βιούμενη οδύσσεια προκειμένου να βρει τήν ποθητή πατρίδα, πρόσκληση επιστροφής στον πατρικό οἶκο τῆς ἀγάπης, ἀλλά και μεστός ἐλπίδας και φωτός, ἀφοῦ ὁ ὑπό τῆς Ἐκκλησίας κηρυττόμενος Χριστός εἶναι «ὁ ἀστήρ ὁ λαμπρὸς ὁ πρωινός» (Ἀποκ. κβ' ,16).

Ἡ Ἐκκλησία συνεπῶς προσφέρει τήν ἀπάντηση στήν ἀλλοτρίωση και τή μοναξιά τῆς ἐποχῆς μας μέ τή μαρτυρία τῆς πίστεως της στον Ἕνα Θεό πού ὑπάρχει ὡς κοινωνία ἀγάπης τριῶν προσώπων. Ὁ Θεός μας δέν βιώνει ἀπλῶς τήν ἀγάπη, ἀλλά ΕΙΝΑΙ ἀγάπη κατά τή μαρτυρία τοῦ Εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου: «Ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ» (Α' Ἰω. δ' , 16). Ἡ ἔκφραση αὐτῆς τῆς ἀγάπης φτάνει στό ἀπόγειό της μέ τή σάρκωση και προσφορά τοῦ Υἱοῦ «ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς και σωτηρίας», μέσα ἀπό τήν ὁποία ὁ κτιστός κόσμος και ὁ εὐρισκόμενος στό μεταίχμιο μεταξύ πνεύματος και ὕλης ἄνθρωπος θεώνονται κατά χάρι, μέσῳ τῆς ζωογόνου, ἀείποτε ἀναβλύζουσας χάριτος τοῦ Παρακλήτου, ἡ ὁποία διά τῆς Ἐκκλησίας παραμένει και ἐνεργεῖ στον κόσμο.

Ὁ λόγος τοῦ Ἐπισκόπου σήμερα θά πρέπει νά ὑπενθυμίζει τίς ἀνωτέρω ἀλήθειες τῆς πίστεως, προκειμένου ὁ ἄνθρωπος νά βιώσει μέσα στή ζωή τῆς Ἐκκλησίας τήν ἄμεση ἀποκάλυψη τοῦ προσωπικοῦ Θεοῦ, πέρα ἀπό κάθε περιορισμό πού ἐπιβάλλει ἡ βιολογική ἢ ἡ κοινωνική ἀτομικότητα (Χ. Γιανναράς, *Ἐορτολογικά παλινωδούμενα*, Ἀκρίτας, Ἀθήνα 1999, σ. 25). Καί βέβαια αὐτή ἡ ἔξοδος και συνάντηση μέ τόν «ἄλλο» πρέπει νά γίνεται ἐν ἀγάπῃ και νά ἐπεκτείνεται σέ ὅλη τήν κτιστή και ἄλογη φύση, τήν ὁποία πρέπει νά σεβόμαστε και νά διαφυλάττουμε ὡς πολῦτιμο δῶρο τοῦ Δημιουργοῦ. Καί αὐτό τό ἐπισημαίνω διότι ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ και ἡ ἐμπιστοσύνη τῆς Ἐκκλησίας μέ στέλνει ὡς πνευματικό πατέρα τῆς νησιωτικῆς Ἰ. Μητροπόλεως Θήρας, τῆς ξακουστῆς και ἐν πολλοῖς ταυτισμένης μέ τήν Ἑλλάδα Σαντορίνης, ἀλλά και τῶν ἄλλων μαγευτικῶν νησιῶν μας, τῆς Ἀμοργοῦ, τῆς Ἰου και τῶν λοιπῶν, τά ὁποία ἀποτελοῦν χαρακτηριστικό δείγμα τῆς πανσθενουργοῦ σοφίας και ἀπεικάσματα τοῦ

ἀρρήτου κάλλους και τῆς παντοδυναμίας τοῦ Κτίστου τῆς κτίσεως.

Ὁ προφητικός λόγος τοῦ Ἐπισκόπου, ἐν τέλει, πρέπει νά γεννᾷ τίς κατάλληλες συνθήκες, ὥστε τό Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ, πού λάλησε στους προφῆτες τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, νά κατακτᾷ τίς ψυχές τῶν πιστῶν μας, νά τίς κάνει νά ἀναγνωρίζουν τόν Θεό πατέρα κραυγάζοντας μαζί μέ τόν ἀπόστολο τῶν Ἐθνῶν Παῦλο «Ἀββᾶ ὁ Πατήρ» (Γαλ. 4,7) και μέ αὐτόν τόν τρόπο νά βρίσκουν «ἀνάπαυσιν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν» (πρβλ. Μτθ. 11,29).

Μέ αὐτές τίς ἀπλές και φτωχικές σκέψεις, προσέρχομαι νά κλίνω τόν αὐχένα μέ ὑπακοή στό κέλευσμα τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, προκειμένου νά ἀναλάβω τόν ἐλαφρόν, πλήν εὐθυνοφόρο ζυγὸ τοῦ Κυρίου, παίρνοντας κουράγιο ἀλλά και σηματοδοτώντας τήν ἀποστολή μου ἀπό τήν προτροπή τοῦ Μεγάλου Βασιλείου στον ὁμώνυμό μου Ἅγιο και προστάτη Ἀμφιλόχιο, ὅταν ὁ δεύτερος ἀναλάμβανε τήν ἐπισκοπή τοῦ Ἰκονίου: «*Ἀνδρίζου τοίνυν και ἴσχυε και προπορεύου τοῦ λαοῦ ὃν ἐπίστευσε τῇ δεξιᾷ σου ὁ Ὑψιστος... Καὶ γὰρ ἀπέστειλέ σε ὁ Χριστὸς οὐχ ἑτέροις κατακολουθεῖν, ἀλλ' αὐτὸν καθηγεῖσθαι τῶν σωζομένων...*» (Επιστολή 161. *Ἀμφιλοχίῳ χειροτονηθέντι ἐπισκόπῳ Ἰκονίου*, ΕΠΕ 1, 120-122, PG 32, 629B-631A).

Αὐτή τήν ἐπίσημη και σπουδαία ἡμέρα γιά τήν ἐλαχιστότητά μου, ἐπιτρέψατέ μου, Μακαριώτατε, νά μὴν ἀποτελέσω ἔξαιρη στά κρατοῦντα και εἰωθότα και νά ἐκφράσω εὐκρινεῖς εὐχαριστίες στά πρόσωπα ἐκεῖνα πού ἔπαιξαν καθοριστικό ρόλο στήν ζωή μου. Ἐν πρώτοις θά ἤθελα νά μνημονεύσω εὐγνωμόνως τούς μακαριστοὺς ἀρχιερεῖς Γρεβενῶν κυρὸ Σέργιο και Κερνίτσης κυρὸ Λεόντιο ἀπό τά χέρια τῶν ὁποίων ἔλαβα τούς δύο πρώτους βαθμούς τῆς ἱεροσύνης. Ὡσαύτως τούς ἀοιδίμους προκατόχους σας Σεραφεῖμ και Χριστόδουλο, ἀπό τούς ὁποίους ὁ μὲν πρῶτος μέ εἰσήγαγε στους κόλπους τῆς ἱερατικῆς οἰκογενείας τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μέ κατέστησε συνεργὸ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἔργου στήν κεντρική μάλιστα διοίκηση, ἐνῶ ὁ δεύτερος μέ διατήρησε και μοῦ ἀνέθεσε οὐσιαστικότερες

ἀρμοδιότητες στην Ίερά Σύνοδο. Εὐχαριστίες ὀφείλω πρὸς ὅλους τοὺς διατελέσαντες ἀρχιγραμματεῖς καὶ γραμματεῖς τῆς Ἱ. Συνόδου, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ἄλλοι σήμερα περικοσμῶν μπροσπόμενοι τῆς Ἐκκλησίας μας ὡς ἐπίσκοποι καὶ ἄλλοι συνεχίζουν εὐὸρκως τὴν ἐπίπονη διακονία τους, γιὰ τὴν ἄριστη συνεργασία κατὰ τὰ εἴκοσι ἐπτὰ συναπτά ἔτη τῆς διακονίας μας.

Μέ βαθιά συγκίνηση καὶ πολλή ἀγάπη εὐχαριστῶ τοὺς συνεφημερίους μου στὴν εὐλογημένη ἐνορία τῆς διακονίας μου, τὸν Ἅγιο Γεώργιο Κυνοσάργους, π. Εὐάγγελο Ζῶρσο καὶ π. Παναγιώτη Μισύρη καὶ ὄλους τοὺς συνεργάτες στό ποικίλο ἐνοριακό ἔργο.

Εὐχαριστίες ἐκφράζω στὸν Θεὸ γιὰ τὴν εὐλογία νὰ μεγαλώσω σέ ἀγαπημένη καὶ χριστιανική οἰκογένεια, ἡ ὁποία μοῦ προσέφερε τὰ πάντα καὶ κατὰ Θεὸν καὶ κατ' ἄνθρωπον. Εὐγνωμονῶ τὸν πατέρα μου Ἀνδρέα, τοὺς ἀδελφούς μου Ἰωάννη καὶ Χρῆστο, τὴν ἐκλεκτή νύφη μου Μαρία Γεωργία, οἱ ὁποῖοι παρευρίσκονται στή χαρὰ μου, ἀλλὰ κυρίως τὴν μακαριστή μητέρα μου Μαρία, τῆς ὁποίας τὴν ψυχὴ εἶμαι σίγουρος ὅτι ἄγγελιο τοῦ Θεοῦ θὰ ἔχουν ὀδηγήσει σήμερα ἀνάμεσα μας, προκειμένου νὰ δεῖ καὶ νὰ εὐφρανθεῖ μέ αὐτὴ τὴ μεγάλη στιγμή τοῦ παιδιοῦ τῆς.

Εὐχαριστῶ τὸν Θεὸ διότι στή νέα μου διακονία μοῦ ἐπεφύλαξε μιὰ ἀκόμη μεγάλη εὐλογία, τὸν ἄμεσο προκάτοχό μου. Πορεύομαι πρὸς τὴν Ίερά Μητρόπολη Θήρας, τὴν ὁποία διαποίμανε μέχρι πρότινος ὁ Σεβασμιώτατος κ. Ἐπιφάνιος, ἐπίσκοπος ἀσκητικός καὶ ἀπλοῦς τοῖς τρόποις, ὁ ὁποῖος ἀπολαμβάνει τῆς ἀμέριστης ἀποδοχῆς καὶ ἀγάπης τῶν συντοπιτῶν του. Αὐτὴν τὴν ἀγάπη καὶ τὴν τιμὴ αἰσθάνομαι ἀβίαστα ὅτι τοῦ ὀφείλω, καὶ τὸν διαβεβαιώνω ὅτι θὰ τοῦ τὴν προσφέρω ὡς υἱὸς πρὸς πατέρα. Πηγαίνω πρὸς αὐτόν γιὰ νὰ ὠφεληθῶ καὶ νὰ ἀντλήσω νάματα ἀπὸ τὴν ἐμπειρία καὶ τίς ἀρετές του. Τὸν παρακαλῶ νὰ μέ στηρίξει μέ τίς προσευχές του.

Τέλος εὐχαριστῶ ἀπαξάπαντας τοὺς ἁγίους Ἀρχιερεῖς, καὶ αὐτούς πού μέ ἐτίμησαν μέ τὴν τιμία ψῆφο τους, ἀλλὰ καὶ αὐτούς πού συλλειτουργοῦν κατὰ τὸ μυστήριο τῆς Εὐχαριστίας καὶ τῆς χειροτονίας μου.

Ὅλος ἰδιατέρως δέ, εὐχαριστῶ καὶ εὐγνωμονῶ ἐσᾶς, Μακαριώτατε, γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν ἐμπιστοσύνη σας πρὸς τὸ πρόσωπό μου. Ἡ ἱστορία θὰ ἀποτιμήσει τὸ ἔργο σας, τὸ ὁποῖο δέν εἶναι τυχαῖο καὶ ἀπλώνεται ὄχι μόνο στὸν τομέα τῆς φιλανθρωπίας, γιὰ τὸν ὁποῖο ἔχετε ἰδιαίτερη εὐαισθησία καὶ ἀγωνία, ἀλλὰ κυρίως διότι τὸ μείλιχο τοῦ χαρακτῆρος σας καὶ ἡ μεγάλη σας ἐμπειρία γιὰ τὰ ἐκκλησιαστικά πράγματα, σᾶς ἀνέδειξε σοφὸ κυβερνήτη τῆς νοτιῆς νῆος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Σέ καιροὺς δυσχερεῖς, ὅπου ἐρχόμαστε ἀντιμέτωποι μέ κρίσεις πού δέν μπορούσαμε καὶ νὰ φανταστοῦμε, ὅπως ἐπὶ παραδείγματι αὐτὴ πού βιώνουμε ἐξ αἰτίας τοῦ κορωναιοῦ, ἡ ποιμαντική σας σοφία, τὸ ἐκκλησιαστικό σας βίωμα καὶ ἡ φιλάνθρωπη διάθεσή σας, ἔγιναν ὀδηγοὶ γιὰ τὴ λήρη ἐπώδυνων πλὴν σωστικῶν ἀποφάσεων, πάντα ὑπὸ τὴν προϋπόθεση τῆς συνοδικῆς τους ἀποδοχῆς –γεγονός γιὰ σᾶς ἀδιαπραγμάτευτο– προκειμένου ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία νὰ πρωτοστατήσῃ ἔργῳ καὶ λόγῳ γιὰ τὴ σωτηρία τῶν πιστῶν μελῶν τῆς. Σᾶς εὐχαριστῶ, διότι μέ προκρίνατε ἀνάμεσα σέ πολλοὺς καὶ ἀξίους ἀδελφούς, προκειμένου νὰ διαποιμᾶνω μπρόπολη ἱστορική καὶ πάγκαλη, μέ λαὸ φιλόπονο καὶ εὐσεβῆ, φιλόξενο καὶ καλόκαρδο. Ἡ ἀγωνία καὶ ἡ προσευχή μου εἶναι νὰ φανῶ ἀντάξιος τῆς ἐμπιστοσύνης σας καὶ νὰ συνεργῶ στοὺς ὀραματισμούς σας γιὰ τὴν κατὰ Θεὸν προκοπή τῆς Ἀγιωτάτης μας Ἐκκλησίας.

Καὶ νῦν, Μακαριώτατε Πάτερ καὶ Δέσποτα, τιμία τῶν ἱεραρχῶν χορεία, μπροστά στή μεγαλειώδη καὶ ἀποκαλυπτική στιγμή πού ὁ Θεὸς τῆς Δόξης καὶ Κύριος τῆς Ἐκκλησίας ἐτοιμάζει γιὰ τὴν ἀναξιότητά μου, παίρνω θάρρος ἀπὸ τὴν δεσποτική φωνὴ πού ἄκουσε ὁ προφῆτης Ἰεζεκιὴλ κατὰ τὴ στιγμή τῆς κλήσεώς του: «*Υἱὲ ἀνθρώπου, στήθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου, καὶ λαλήσω πρὸς σέ. Καὶ ἦλθεν ἐπ' ἐμὲ πνεῦμα καὶ ἀνέλαβέ με καὶ ἐξῆρέ με καὶ ἔστησέ με ἐπὶ τοὺς πόδας μου καὶ ἤκουον αὐτοῦ λαλοῦντος πρὸς με, καὶ εἶπε πρὸς με· υἱὲ ἀνθρώπου ἐξαποστέλλω ἐγὼ σε...*» (Ἰεζεκ. Β, 1-3). Ὁ Κύριος μέ ἐγείρει, μοῦ δίνει δύναμη νὰ σταθῶ στὰ πόδια μου καὶ πορεύομαι πρὸς τὴν εὐλογημένη λαχοῦσα μοι

ἐπαρχία, προκειμένου νά ἀναγγείλω τό ὄνομά Του καί ὡς ἄλλος προφήτης Ἀββακούμ ὁμολογῶ:

«Εγὼ δὲ ἐν τῷ Κυρίῳ ἀγαλλιάσομαι, χαρήσομαι ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρι μου. Κύριος ὁ Θεὸς δύνამίς

μου καὶ τάξει τοὺς πόδας μου εἰς συντέλειαν· ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ ἐπιβιβᾶ με τοῦ νικῆσαί με ἐν τῇ ᾠδῇ αὐτοῦ»

(Ἀββακ. Γ, 18-19).

Προσφωνήσις τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου (Ἀθῆναι, 18 Ὀκτωβρίου 2021)

Θεοφιλέστατε,

Ἀγαπητέ μου π. Ἀμφιλόχιε,

ἔχω τὴ χαρὰ νά σέ γνωρίζω πάρα πολλά χρόνια ἀπὸ τὴ διακονία σου στὴ θέση τοῦ Εἰσηγητοῦ στοῦ ἰδιαίτερο γραφεῖο μου στὴν Ἱερά Σύνοδο καὶ διαπίστωσα τὴν πρᾶξη, τὴν ἠπιότητα καὶ τὴν εὐγένεια τοῦ χαρακτῆρα σου.

Ἡ Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σέ ἐξέλεξε Μητροπολίτη Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων. Πρόκειται γιὰ ἓνα σύμπλεγμα νησιῶν ἐξαιρετικοῦ φυσικοῦ κάλλους.

Ἰδιαίτερα ἡ νῆσος Σαντορίνη εἶναι ἰσχυρὸς πόλος ἔλξης, ἓνας ἀπὸ τοὺς πιὸ φημισμένους τουριστικούς προορισμούς στὸν κόσμον πού δέχεται ἐπισκέπτες ἀπὸ κάθε γωνιά τοῦ πλανήτη.

Αὐτὸ ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα ἰδιαίτερα ἡ Σαντορίνη νά εἶναι συνώνυμο αὐτοῦ πού ὀνομάζουμε παγκοσμιοποιημένο περιβάλλον. Οἱ ἔρευνες καταγράφουν ὅτι δέχεται περὶ τὸ 1,5 ἑκατομμύριο τουριστῶν τὸν χρόνο.

Εἶναι τὸ ἑλληνικὸ νησί πού περισσότερο ἀπὸ ὅλα, ὅπως λέγεται, ἀπειλεῖται ἀπὸ τὴ μάστιγα τοῦ ὑπερτουρισμοῦ.

Εἶναι τὸ νησί πού, θὰ ἠμποροῦσε νά πεῖ κάποιος, δέν χρειάζεται καθόλου νά ξοδέψει χρήματα γιὰ τὴ διαφήμισή του. Διαφημίζεται μόνον καὶ μόνον ἀπὸ τὴν ἴδια τὴν ὑπαρξή του, ἀπὸ τὴν ὁμορφίερά του!

Αὐτὸ ὅμως ἔχει πολλές συνέπειες γιὰ τὴν ποιότητα τῆς ζωῆς τῶν μονίμων κατοίκων του καὶ τοῦ περιβάλλοντος, πού δέν εἶναι τοῦ παρόντος νά τίς ἀναφέρω ἀναλυτικά.

Μαγευτικὸ τὸ ἡλιοβασίλεμα στὴν Καλντέρα, περίφημα τὰ ὀλόλευκα σπιτία της, ξακουστὸ τὸ ἠφαιστεῖο της, ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ καὶ ἄλλα πολλά ἐλκύουν τοὺς τουρίστες καὶ βεβαίως προσφέρουν στὴν οἰκονομία. Ἀλλὰ ἀπὸ μόνον τοὺς δέν δίνουν ἀπαντήσεις στὰ βαθύτερα ὑπαρξιακὰ προβλήματα τῶν ντόπιων.

Ὅλοι γνωρίζετε ὅτι δέν εἶναι ὁ πλοῦτος συνώνυμο τῆς εὐτυχίας. Τὰ ὑλικά ἀγαθὰ ἀπὸ μόνον τοὺς ὄχι μόνον δέν ἐπαρκοῦν γιὰ νά προσφέρουν τὸ οὐσιαστικὸ νόημα τῆς ζωῆς στὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξη, ἀλλὰ χωρὶς βαθύτερη ὠρμότητα ἀποπροσανατολίζουν.

Τὸ ποιμνίό σου σέ βρίσκει ἐκτεθειμένο σέ ἐπιδράσεις ἀνεξέλεγκτες καὶ ἀνεπίγνωστες, σέ κουλτοῦρες καὶ νοοτροπίες ἀλλότριες.

Αὐτὸ φυσικά δέν εἶναι ἐκ τῶν προτέρων ἀρνητικό. Ὁ ἑλληνισμὸς πάντοτε ἦταν ἀνοικτὸς σέ διάφορους πολιτισμούς, ἦταν ἀνεκτικὸς καὶ φιλόξενος. Εἶχε τὴν ἱκανότητα νά συμβιώνει μὲ τὸν διαφορετικὸ, νά σέβεται τὴν ἑτερότητα, νά συνομιλεῖ μὲ ξένους πολιτισμούς.

Ἀλλὰ Ἑλλῆν ἦταν ὄχι ὅποιος μετεῖχε στὴν ὅποιανδήποτε παιδεία, ἀλλὰ ὅποιος μετεῖχε σταθερὰ «τῆς ἡμετέρας παιδείας», δηλαδὴ τοῦ ἑλληνικοῦ πολιτισμοῦ.

Αυτός όμως ο ελληνικός πολιτισμός, ως παιδεία, γλῶσσα, νοοτροπία και στάση ζωής, συνθέτει την ιδιοπροσωπία μας. Την ιδιοπροσωπία των κατοίκων των νησιών που θά ποιμάνευς. Αυτή όμως η ιδιοπροσωπία απειλείται από την πίεση των τουριστών και των αλλότριων στοιχείων που μεταφέρουν, αν κάποιος τὰ δεχθεί άκριτα.

Η πρόταξη της οικονομικής ανάπτυξης και του κέρδους απαιτεί εξαντλητική εργασία από τους ντόπιους που δέν τούς επιτρέπει νά ζοῦν σέ ρυθμούς, θά λέγαμε, φυσιολογικούς. Δέν τούς επιτρέπει νά ασχοληθοῦν μέ τὰ οὐσιώδη του βίου, μέ εκείνα που δίνουν νόημα στή ζωή τους. Αυτή η πραγματικότητα έχει δυσάρεστες συναισθηματικές και σωματικές συνέπειες στίς ζωές των ανθρώπων. Άποσυνθέτει τίς ανθρώπινες σχέσεις.

Σέ αυτή την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, οι ντόπιοι δέν έχουν τόν χώρο και τόν χρόνο νά καλλιεργήσουν και νά διασώσουν στήν καθημερινότητά τους τόν ὀρθόδοξο τρόπο ζωής.

Έπομένως, ὁ «πνηγμός» σου στήν Ίερά αυτή Μητρόπολη που σου ἔλαχε δέν είναι ἕνας περίπατος, μιά βόλτα στήν Καλντέρα. Η ἐγκατάστασή σου δέν συμπίπτει μέ διακοπές και ξενοιασιά!

Άπεναντίας, ὅσο κι αν φαίνεται από μία άποψη ὡς κάτι τέτοιο, ἐν τούτοις μπροστά σου ξανοίγεται ἕνας Γολγοθάς: Καλείσαι νά αντιμετωπίσεις ὄλη αυτήν την πίεση και την εξάντληση που άσκει ὁ ὑπερτουρισμός, μεταξύ των άλλων, και στήν ἐκκλησιαστική ζωή των ντόπιων.

Η άποστολή σου και η εὐθύνη σου είναι νά μή συσχηματισθείς μέ τὰ νέα ἦθη που φέρει ὁ ὑπερτουρισμός. Άλλά, μέ ἐπιμονή και δίχως ἔχνος ἐπιθετικότητας, νά παλέψεις γιά νά διατηρηθεί

και νά διασωθεί τό ἦθος του ὀρθόδοξου πολιτισμοῦ.

Καλείσαι νά ὑπενθυμίσεις στους ντόπιους μέ αγάπη την πεποίθηση της Ἐκκλησίας ὅτι, πέρα από την οικονομία και τόν πλοῦτο, κάτι ἄλλο είναι αυτό που δίνει νόημα στή ζωή και αντιμετωπίζει την απειλή του θανάτου. Ένός θανάτου που, τίς περισσότερες φορές, ἔρχεται άπρόσκλητος και δέν μας αφήνει νά χαροῦμε τόν πλοῦτο που μέ αἶμα άποκτήσαμε.

Βεβαίως δέν θά άπογοπτευθείς από τόν προκειμενον αυτόν άγῶνα, ἐάν στηριχθείς στή βεβαιότητα πως ὅταν η ἐκκλησιαστική κοινότητα λειτουργεί αυθεντικά, τότε, ὅπως η ὕπαρξη της νήσου άφ' ἑαυτής άποτελεί την καλύτερη διαφήμισή της, ἔτσι, σέ ἄλλο επίπεδο και μέ ἄλλο τρόπο, μία ζωντανή ἐκκλησιαστική κοινότητα αυτόματα γίνεται η λυχνία που φέγγει στό σκοτάδι, τό ἄλατι που νοστιμίζει τή ζωή μας.

Καλείσαι νά προβάλλεις ὅτι η Ἐκκλησία ὡς τρόπος ζωής, ὡς αγάπη και ἔλευθερία, ὅπως ὁ Χριστός μας τὰ παρέδωσε και ὄχι ὅπως ὁ καθένας από μας φαντάζεται, άποτελεί αυτή καθ' αυτήν ἄξία μοναδική και ανεπανάληπτη πραγματικότητα, ἄνευ της ὁποίας ὄλα γίνονται άνούσια και ἄνευ νοήματος.

Έπομένως καλείσαι νά θέσεις ὡς άπόλυτη προτεραιότητά σου την ὕπακοή στό θέλημα του Θεανθρώπου, τόν Ὅποιον ἐντός ὀλίγου θά σου ανατεθεί νά εικονίζεις, και νά προβάλλεις τή λατρευτική ζωή της Ἐκκλησίας ὡς την κύρια ὁδό σωτηρίας του ποιμνίου σου και προς δόξαν του Τριαδικου Θεου.

Σου εὐχομαι νά ἔχεις ἐπιτυχία στήν ὕψηλή άποστολή που ἄμέσως τώρα θά αναλάβεις. Γένοιτο!

**Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαγκαδᾶ,
 Λητῆς καί Ρεντίνης κ. Πλάτωνος**
 (Ἐν Λαγκαδᾷ, 13.11.2021)

Ψήφω καί δοκιμασίᾳ τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων τῶν συγκροτούντων τὴν Σεπτὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθίσταμαι Ἐπίσκοπος, Ποιμὴν καί πνευματικὸς Πατήρ τοῦ εὐλογημένου, πιστοῦ, εὐγενοῦς, εὐσεβοῦς καί δημιουργικοῦ αὐτοῦ λαοῦ.

Ἔρχομαι σήμερον ἐδῶ, εἰς τὰ ἱερά χώματα τῆς ἱστορικῆς καί Ἑλληνικολάτης Μακεδονίας μας. Τὰ κύματα τοῦ Αἰγαίου πελάγους ποῦ ἔθρεψαν τὰ ἐφηβικά μου ὄνειρα συναντοῦν σήμερον τίς βουνοπλαγιές τῆς Κεντρικῆς Μακεδονίας.

Ἀνάμεικτα συναισθήματα πλημμυρίζουν τούτην τὴν ὥραν τὴν ψυχὴν καί ὄλην τὴν ὑπαρξίν μου. Δέος, συγκίνησις, χαρὰ ἀλλὰ καί εὐθύνη διὰ τὴν ὑψηλὴν ἀποστολὴν, τὴν ὁποίαν ἀναλαμβάνω. Ὑπὸ τὸ κράτος τῶν συναισθημάτων αὐτῶν κλίνω τὸ γόνυ τῆς ψυχῆς καί τοῦ σώματος πρὸς τὸν Ἀρχηγόν καί Δομῆτορα τῆς Ἐκκλησίας μας, τὸν Μέγαν Ἀρχιερέα Ἰησοῦν Χριστόν, τὸν οὕτως εὐδοκίησαντα καί οἰκονομήσαντα τὰ κατ' ἐμέ.

Εἰς τὴν Παναγίαν Μητέρα τοῦ Κυρίου μας ἔνδακρος ζητῶ νὰ μὴν παύσῃ νὰ δέπται διὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου.

Ταῖς πρεσβείαις ἐπικαλοῦμαι τῆς Ἁγίας ἐνδόξου Μεγαλομάρτυρος Παρασκευῆς, τῆς Ἁγίας ἐνδόξου Νεομάρτυρος Κυράνης, τοῦ Ἁγίου μάρτυρος Νέστορος καί τῶν Ἁγίων προκατόχων μου Ὁσίου Ἀκακίου καί Δαμασκηνοῦ τοῦ Στουδίτου.

Ὁ Ἐπίσκοπος ἐνθρονίζεται «εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ» διὰ νὰ κατέλθῃ τὴν ἐπαύριον καί ἐνδεδυμένος «τὴν τῆς ἀρχιερατείας χάριν» νὰ σταθῇ ἐνώπιον τῆς Ἁγίας Τραπεζῆς, τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου καί νὰ γίνῃ οἰκονόμος τῆς Χάριτος

τοῦ Θεοῦ καί διαχειριστὴς τῶν κληρονόμων τοῦ Θεοῦ καί συγκληρονόμων Ἰησοῦ Χριστοῦ. Εἶμαι βέβαιος, ὅτι αὐτὴ ἡ Θεία Χάρις, ἡ ὁποία μὲ τόσῃν συγκατάβασιν πύδοκῃσε καί μὲ ἐκάλεσε εἰς τὸν ὑπερμέγιστον βαθμὸν τῆς Ἀρχιερωσύνης καί εἰς τὴν διακονίαν τοῦ εὐλογημένου λαοῦ τοῦ Θεοῦ, αὐτὴ θὰ μὲ ἐνισχύσῃ, αὐτὴ θὰ μὲ ἐνδυναμώσῃ εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν τῶν νέων ποιμαντικῶν μου καθηκόντων.

Ἀδελφοί μου, μὴν παρασυρθῆτε ἀπὸ τὴν μεγαλοπρεπῆ ὑποδοχὴν καί τὸν ἐπίσημον χαρακτῆρα τῆς ἐνθρονίσεως τοῦ Ἐπισκόπου σας. Ὁ Ἐπίσκοπος «οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ διακονῆσαι». Ἦλθε ὡς Πατήρ, ἀδελφός, φίλος, ἰκέτης, διάκονος, συναντιλήπτωρ. Εἶναι ἐκεῖνος ποῦ θὰ ἀγρυπνεῖ, θὰ ἀγωνιᾷ, θὰ προσεύχεται καί θὰ ἀφουγκράζεται τὰ προβλήματα καί τίς ἀγωνίες σας. Ὅσπνδίποτε, βεβαίως, ἀγνήν διάθεσιν καί ἐπιθυμίαν κι ἂν ἔχη ὁ Ἐπίσκοπος, ἐλάχιστα μπορεῖ νὰ ἐπιτελέσῃ, ἐάν δέν ἔχη τὴν εἰλικρινῆ στήριξιν τοῦ ἱεροῦ κλήρου καί τοῦ εὐλογημένου λαοῦ, τὸν ὁποῖον διαποιμαίνει. Ἡ Ἱερωσύνη εἶναι θυσία καί σταυρός, προσφορὰ ἀγάπης καί ἁγιασμοῦ. Διπλῶνω, ὅτι θὰ εἶμαι ὁ φιλόστοργος πατήρ τῶν κληρικῶν καί ὁ θερμότατος προστάτης, μέτοχος τῶν προσωπικῶν καί οἰκογενειακῶν τους προβλημάτων, βοηθός καί ἀρωγός εἰς τὸ ποιμαντικόν τους ἔργον.

Ἡ δύσκολος ἐποχὴ μας, μᾶς θέλει συγκροτημένους κληρικούς καί θὰ ἐργασθῶ μαζί σας διὰ τὴν ἐπὶ πλέον ἐπιμόρφωσίν σας, ὥστε μὲ μεγαλυτέραν ὑπευθυνότητα νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὰ ὑπαρξιακά προβλήματα τῶν ἀδελφῶν μας.

Σᾶς παρακαλῶ ὅλους σας, νά συνεργασθῶμεν σάν μιὰ οικογένεια μέ φόβον Θεοῦ, ἔνθεον ζῆλον, ὑπευθυνότητα καί εὐσυνειδησίαν. Ἐκαστος θά πρέπει νά θέσῃ εἰς τήν διάθεσιν τοῦ Ἐπισκόπου τὰ χαρίσματα καί τίς ἰκανότητές του διά τήν προαγωγὴν τοῦ ποιμαντικοῦ, φιλανθρωπικοῦ, κοινωνικοῦ καί ἱεραποστολικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Προσκαλεῖσθε εἰς πνευματικὴν ἀνασυγκρότησιν, ἐτοιμότητα καί ἐπαγρύπνησιν διά τήν σωτηρίαν τοῦ ποιμνίου μας. Καλεῖσθε νά μεταφέρητε τήν ἀγωνίαν, τοὺς προβληματισμούς, τοὺς ὀραματισμούς καί τὰς ἐπιθυμίας τοῦ Ἐπισκόπου σας εἰς τόν λαόν τοῦ Θεοῦ καί εἰς ἐκεῖνον τὰς ἀνησυχίας καί τὰς προτάσεις του.

Ἡ δύσκολος ἐποχή μας, μᾶς θέλει καλοὺς οἰκονόμους καί καλοὺς σαμαρείτας, διά νά ἀπαλύνωμεν καί νά ἐπουλώσωμεν τὰς πνευματικὰς καί σωματικὰς πληγὰς τῶν ἀδελφῶν μας. Ἔτσι, λοιπόν, ἐνωμένοι ἐν τῷ συνδέσμῳ τῆς εἰρήνης καί τῆς ἐν Χριστῷ ἀγάπης, τῆς ἀμοιβαίας ἀνοχῆς καί συγκαταβάσεως, θά φανῶμεν ἀντάξιοι τοῦ προορισμοῦ καί τῆς ἀποστολῆς μας συνεργαζόμενοι μέ ἀμοιβαίαν ἐμπιστοσύνην διά τήν βελτίωσιν καί διόρθωσιν τῶν χρονιζόντων, ἀλλὰ καί τῶν ἐκάστοτε ἐμφανιζομένων προβλημάτων, ὑπεράνω παντός ἰδιωτικοῦ συμφέροντος.

Μίαν μόνον θέλησιν καί ἐπιθυμίαν ἔχω, ἕναν καί μόνον παλμόν αἰσθάνομαι ἐντός τῆς καρδίας μου τήν ὥραν ταύτην, πῶς νά φανῶ ἀντάξιος τῶν προσδοκιῶν τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας καί τῆς Θεοσώστου Ἐπισκοπῆς μου. Αἱ θύραι τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως θά εἶναι ἀνοικταί. Θά εἶμαι πάντων Πατήρ καί πάντων φίλος. Τοὺς πάντας θά δέχομαι, πάντας θά ἀκούω, ἀλλὰ μόνον τό ἐκκλησιαστικῶς καί πολιτικῶς νόμιμον καί δίκαιον θά ἐκτελῶ καί θά ἐφαρμόζω, διά νά συντελεσθῇ ἡ ποθητὴ πρόοδος καί ἐπίλυσις τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας ζητημάτων. Θά προχωρήσωμεν ὅλοι μαζί ἔχοντας ὡς βάσιν καί κανόνα ὅσα ἡ Μήτηρ Ἐκκλησία πρεσβεύει, ὅσα οἱ θεῖοι καί ἱεροὶ κανόνες διακελεύονται καί οἱ νόμοι τῆς πατρίδος μας ἐπιβάλλουν.

Μέ αὐξημένον τό αἶσθημα εὐθύνης καί μέ

πολλήν εὐαισθησίαν, θά σταθῶ ἀπέναντι εἰς τὴν νεότητα. Τὰ παιδιὰ μας σήμερον δοκιμάζονται σκληρῶς, ἀπὸ τὴν ἔλλειψιν ἐργασίας καί προοπτικῆς διὰ τό μέλλον. Τό ὑλιστικόν φρόνημα, ὁ εὐδαιμονισμός, ἡ ἰδική μας ὀλιγωρία ξεθωριάζουν ἐντός των τὰς ἠθικὰς καί πνευματικὰς ἀξίας, τὰ ἰδεώδη καί τὰ ἰδανικά τῆς φυλῆς μας καί σβύνουν τὴν φλόγα τῆς πίστεως καί τὰ ἠρωϊκὰ πρότυπα τοῦ παρελθόντος, ἀναζητώντας ξένα, ἀλλότρια πρότυπα. Ἐπέρασαν αἱ ἐποχαί, πού οἱ ὠραῖοι λόγοι ἔκαναν ἐντύπωσιν. Τώρα, πλέον, οἱ καιροὶ ἀπατοῦν ζωντανὴν μαρτυρίαν, βιωματικὴν μαρτυρίαν θά ἔλεγα, πού κατορθώνεται μέ σκληρὰν, καθημερινὴν ἐργασίαν ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ μας καί ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων, πού ἀναλαμβάνομεν κάτω ἀπὸ τὴν πνευματικὴν μας φροντίδα καί προστασίαν.

Δέν πρόκειται σήμερον, ἀγαπητοί μου, νά ἐξαγγείλω προγράμματα καί νά κάνω προγραμματικὰς δηλώσεις πρὸς τόν λαόν, τοῦ ὁποῦ τὴν διαποιίμανσιν ἀναλαμβάνω. Διότι ὅλα ὅσα καλοῦμαι νά πράξω, ὅσα ὁ κάθε Ἐπίσκοπος καλεῖται νά ἐνεργήσῃ, ὅλα εἰπώθησαν κατὰ τὴν διαβεβαίωσιν καί ὁμολογίαν πού ἔδωσα τὴν ἡμέραν τῆς χειροτονίας μου ἐνώπιον τῆς Αὐτοῦ Μακαριότητος, τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων καί τοῦ εὐσεβοῦς λαοῦ τοῦ Θεοῦ.

Ἔρχομαι πλησίον σας μέ ἀπλότητα διὰ νά σᾶς πλησιάσω στοργικῶς καί νά σᾶς προσφέρω τὴν ἀγάπην μου. Νά ἀνοίξω τὴν ἀγκαλιάν μου καί νά σᾶς περιλάβω ἐντός αὐτῆς ὅλους σας. Αὐτὴν τὴν ἀγάπην ἔχω πάντοτε ἐφόδιον εἰς τὴν ζωὴν μου, διότι προέρχομαι ἀπὸ τὴν Ἱεράν Νῆσον τοῦ Εὐαγγελιστοῦ τῆς Ἀγάπης Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου εἰς τὴν μάνδρα τοῦ ὁποῦ ἠνδρώθη καί ἐμαθήτευσα. Ἐκεῖνος ἔγραψε: Ὁ μὴ ἀγαπῶν οὐκ ἔγνω τὸν Θεόν ὅτι ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστὶ. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη θά εἶναι τό ὄπλον καί ἡ δύναμίς μου ἐφεξῆς καί παρακαλῶ πάντας, κληρικούς καί λαϊκούς, αὐτὴ ἡ ἀγάπη, νά μὴν ἐκληφθῇ ὡς ἀδυναμία ἀπὸ κανέναν, ἀλλὰ ὡς ἀπαραίτητον στοιχεῖον ἐνότητος, προόδου καί ἐπ' ἀγαθῷ καρποφορίας.

Τό πᾶν δι' ἡμᾶς τούς Ὁρθοδόξους Χριστιανούς εἶναι νά εἴμεθα ἐνωμένοι εἰς τήν πίστιν καί τήν πρᾶξιν. Εἶναι σπουδαῖον πρᾶγμα ἡ ἐνότης εἰς τήν Ἐκκλησίαν. Ἄν κρατήσωμεν τήν ἐνότητα, θά ἔχωμεν δύναμιν καί χάριν Θεοῦ ὡς Ἐκκλησία καί ὡς Ἔθνος.

Κύριον μέλημά μου θά εἶναι ἡ καλλιέργεια τῆς Ἁγίας Πίστεώς μας εἰς τās κλονισμένας ψυχάς τῶν χριστιανῶν τῆς πολυτάραχης ἐποχῆς μας. Ἡ ἐνίσχυσις τῆς λειτουργικῆς καί μυστηριακῆς ζωῆς, ἡ διακονία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, ἡ ὀργάνωσις τῆς φιλανθρωπίας, ἡ μέριμνα καί τό ἐνδιαφέρον διά τήν νεότητα, ἡ προαγωγή τοῦ μοναχικοῦ βίου ἐξασφαλίζοντας τήν εὐρυθμον λειτουργίαν τῶν Ἱερῶν Μονῶν καί Ἡσυχαστηρίων, ἡ προετοιμασία καί ἐπιμόρφωσις τῶν στελεχῶν μας, ἡ ἀντιμετώπισις τῶν αἰρέσεων, ἡ προβολή τῆς πολιτιστικῆς ἡμῶν κληρονομίας, ἡ συνεργασία μέ παραδοσιακοὺς Συλλόγους, κρατικούς φορεῖς καί τήν Τοπικὴν Αὐτοδιοίκησιν, ἐπ' ὠφελεία τοῦ πιστοῦ λαοῦ μας, θά εἶναι αἱ προτεραιότητές μου. Σᾶς καλῶ ὄλους, κληρικούς καί λαϊκούς, εἰς πνευματικὴν κινήσεισιν, συστράτευσιν καί συμπόρευσιν. Σᾶς προσφέρω τήν καρδίαν μου, προσφέρατέ μοι καί τήν ἰδικήν σας, διά νά συμπορευθῶμεν.

Ἄς εἶναι αἰωνία ἡ μνήμη τῶν Ἁγίων προκατόχων μου, Ἀρχιερέων Γερμανοῦ, Σπυρίδωνος καί Ἰωάννου εἰς τόν κόπον τῶν ὁποίων σήμερον εἰσέρχομαι. Μνημονεύω ἰδιαιτέρως τοῦ ἀοιδίμου καί πολυκλαύστου ἀμέσου προκατόχου μου Μητροπολίτου κυροῦ Ἰωάννου, τοῦ ἀδελφικοῦ μου φίλου, ὁ ὁποῖος μάλιστα ἐξεδίλωνε μίαν ἰδιάζουσαν ἀγάπην καί ἐξειδικασμένην τιμὴν πρὸς τό ταπεινόν μου πρόσωπον, ὡσάν νά προσεγγώριζεν τήν θεόθεν αὐτὴν διαδοχὴν. Τοῦ ὑπόσχομαι τούτην τήν ἱερὰν ὥραν, ὅτι θά προσπαθίσω μέ ὅλας μου τās δυνάμεις καί μέ τήν βοήθειαν ὄλων ὑμῶν, νά συνεχίσω τό σπουδαῖον, ἀξιόλογον καί θεάρεστον ἔργον του πρὸς δόξαν τοῦ Ἁγίου Θεοῦ καί ἐπ' ὠφελεία τῆς λαχούσης μοι ἐπαρχίας. Δέν ὑπάρχει οὔτε

ἡ ἐλάχιστος ἀμφιβολία, ὅτι ἡ μακαρία ψυχὴ του συναγάλλεται τήν ὥραν ταύτην, διότι ἡ ἐπιθυμία του διά τήν προαγωγὴν μου ἐξεπληρώθη κατὰ τρόπον ὁμολογουμένως πολὺ θαυμαστόν. Νά τὸν διαδεχθῶ εἰς τήν Ἱερὰν Μητρόπολιν, τήν ὁποίαν ἐπὶ μίαν δεκαετίαν θεοφιλῶς καί θεαρέστως ἐποίμανε. Εἶθε ὁ Κύριος νά τὸν ἀναπαύῃ ἐν χώρᾳ ζώντων καί νά πρεσβεύῃ ἐκτενῶς, ὥστε νά ἀποβῶ καί τρώπων μέτοχος καί θρόνων διάδοχος τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων τοῦ Κυρίου μας.

Τούτη τήν ἱερὰν καί ἐπίσημον ὥραν στρέφω τό βλέμμα μου καί τῆς ψυχῆς τόν ἔσω κόσμον μου πρὸς τήν Μητέρα Μεγάλην τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησίαν καί εἰς τόν Προεστῶτα Αὐτῆς, τήν Α.Θ.Π. τόν Ἀρχιεπίσκοπον Κωνσταντινουπόλεως, Νέας Ρώμης καί Οἰκουμενικόν ἡμῶν Πατριάρχην κ.κ.Βαρθολομαῖον καί εἰς τό περί Αὐτοῦ Σεπτόν Σῶμα τῶν Ἁγίων Ἀρχιερέων ἐκφράζω τήν τιμὴν, τὸν βαθύτατον σεβασμὸν καί τήν ἀγάπην μου.

Ἡ ἐν τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ πολυετῆς διακονία μου ὑπῆρξε δι' ἐμέ διαρκῆς φοίτησις καί ἔμπνευσις. Εἰς τό Ἰδιαίτερον Γραφεῖον ὑπηρετῶν ἐγνώρισα σὺν τοῖς ἄλλοις τό μεγαλεῖον τῆς ἀπλότητος τοῦ Μακαριωτάτου ἡμῶν Ἀρχιεπισκόπου κ.κ. Ἱερωνύμου τοῦ Β', τήν ἄνευ προηγουμένου πατρικὴν Του στοργήν, τήν μακροθυμίαν, τήν εὐγένειαν καί τήν ἀγάπην Του πρὸς τήν ἐλαχιστότητά μου. Ὡς καλὸς οἰακοστρόφος τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας πηδαλιουχεῖ μέ ὀξυδέρκειαν, ὑπομονήν καί μεθοδικότητα ἐπιλύοντας μέ σοφίαν τὰ ἐκάστοτε ἀναφυόμενα προβλήματα καί ζητήματα πού ἀπασχολοῦν τήν Ἐκκλησίαν μας. Δέν εὐρίσκω θερμοτέρας λέξεις, διά νά ἐκφράσω τήν πολλὴν εὐγνωμοσύνην μου καί τὰ υἱικά μου αἰσθήματα πρὸς τό Σεπτόν του Πρόσωπον. Ζητῶ τήν εὐχὴν καί προσευχὴν Του καί ὑπόσχομαι, ὅτι θά καταβάλλω κάθε προσπάθειαν, νά φανῶ ἀντάξιός τῆς ἐμπιστοσύνης καί τῶν προσδοκιῶν Του.

Εἰς τὰ πολυσέβαστα πρόσωπά Σας, Σεβ. Ἅγιοι Ἀρχιερεῖς, ἐκφράζω καί πάλιν βαθειὰν εὐγνωμοσύνην πρὸς ὄλην τήν Ἱεραρχίαν τῆς

Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διότι φιλαδέλφως ἐπέβλεψεν εἰς τὴν ἐλαχιστότητά μου καὶ μέ ἐτίμησεν μέ τὴν ψῆφον τῆς. Σᾶς εὐχαριστῶ, ἐπιπλέον, διότι ἠθελίσατε νά ὑποβληθῆτε εἰς τόν κόπον τῆς ἀγάπης, νά διανύσετε μακράς ἀποστάσεις καὶ ἤλθατε νά συμβηματίσετε εἰς τὴν νέαν μου πορείαν. Ζητῶ τὰς πολυτίμους εὐχὰς καὶ εὐλογίας Σας διὰ τὴν ἐλαχιστότητά μου, διὰ τόν θεοφιλῆ κληρὸν καὶ φιλόθεον λαόν τῆς Ἱερᾶς ταύτης Μητροπόλεως.

Ἐκ μέσης καρδίας εὐχαριστῶ τόν Σεβ. Μητροπολίτην Σερρῶν καὶ Νιγρίτης κ.κ. Θεολόγον, ἐκπρόσωπον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου καὶ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὁ ὁποῖος θεαρέστως ἐποίμανε ὡς Τοποτηρητής ἐπὶ ἔν ἔτος μέ ὑπομονὴν καὶ πολλὴν πατρικὴν ἀγάπην. Τόν εὐγνωμονῶ, δι' ὅσα ἀγαθὰ καὶ ἐκ τοῦ περισσεύματος τῆς εὐγενοῦς καρδίας του εἰργάσατο καὶ ἐλάλησε δι' ἐμέ.

Εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς ὁμιλητάς, οἱ ὁποῖοι μέ τόσον ἐπαινετικούς λόγους ἀνεφέρθησαν εἰς τό ταπεινόν μου πρόσωπον. Ἡ ἀγάπη καὶ οἱ καλοὶ τοὺς λόγοι ὁμολογουμένως αὐξάνουν τό χρέος καὶ τὴν εὐθύνην μου.

Εἰς τόν Ἅγιον Πρωτοσύγκελλον Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου π. Εὐσέβιον Σπουργίτην καταθέτω τὴν ἀγάπην μου καὶ τόν ἀπέραντον σεβασμόν μου. Εἶναι πρότυπον εὐλαβοῦς καὶ ἀφοσιωμένου ἐργάτου τῆς Ἐκκλησίας καὶ διδασκάλου τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἥθους καὶ τοῦ ὀρθοδόξου φρονήματος. Τόν εὐχαριστῶ διὰ τὰς προσευχὰς καὶ τὴν πολλάκις ἐκδηλωθεῖσαν ἀγάπην του πρὸς τό ταπεινόν μου πρόσωπον καὶ διὰ τοὺς ἀγαθοὺς λόγους πού ἀπνύθιεν ἐκ μέρους τοῦ ἱεροῦ κλήρου.

Ἰδιαίτερας εὐχαριστίας ἐκφράζω πρὸς τόν Αἰδεσιμολογιώτατον Πρωτοπρεσβύτερον τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου π. Ἀναστάσιον Παρούτογλου, Γενικόν Ἀρχιερατικόν Ἐπίτροπον τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως, τόν δραστήριον καὶ ἀκάματον ἐργάτην τοῦ ἀμπελῶνος τοῦ Κυρίου,

διὰ τὴν ἀφοσιωμένην διακονίαν του εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἐντολῶν τοῦ Σεβασμιωτάτου Τοποτηρητοῦ.

Ὡσαύτως, ἐκφράζω εὐχαριστίας πρὸς τοὺς Ἅγίους Καθηγουμένους τοῦ Ἁγίου Ὁρους καὶ ἄλλων Ἱερῶν Μονῶν, πρὸς τοὺς ἀγαπητοὺς μου πατέρας διὰ τὴν συμβολὴν των εἰς τὴν προετομασίαν τῆς ἐνθρονίσεως.

Εὐχαριστῶ πάντας, ἀνεξαρτήτως τοὺς ἐγγύς καὶ τοὺς μακρὰν ἐλθόντας, κληρικούς καὶ λαϊκοὺς διὰ ὅλας τὰς πρὸς τὴν ἐλαχιστότητά μου ἐκδηλώσεις τιμῆς, σεβασμοῦ καὶ ἀγάπης. Εὐχαριστῶ τοὺς ἐνδοξωτάτους ἀξιωματικούς καὶ τοὺς ἔλλογιμωτάτους κυρίους καθηγητάς διὰ τὴν παρουσίαν καὶ τὴν ἀγάπην των.

Τελειώνοντας θά ἤθελα νά ζητήσω ἀπὸ τοὺς κληρικούς ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τόν εὐλογημένον λαόν τῆς Ἱερᾶς ἡμῶν Μητροπόλεως ὑπακοὴν εἰς τόν ἱερὸν θεσμόν καὶ εἰς τὰ κελεύσματα τῆς Ἁγίας ἡμῶν Ἐκκλησίας. Ἡ ὑπακοή εἶναι ἡ μεγίστη ἀρετή, πού πρέπει νά κοσμῆ ὅλους ἡμᾶς ἀνεξαιρέτως, τόν Ποιμενάρχην, τόν ἱερὸν κληρὸν καὶ τό λαόν, διὰ νά ἐξασφαλίζηται ἡ ἡρεμία, ἡ ἐνότης καὶ ἡ ἐν Κυρίῳ ἀγάπη.

Ἄς εἴμεθα, ἐπομένως, ὅλοι ὁμόψυχοι ἐν τῷ αὐτῷ νοί καὶ τῇ αὐτῇ γνώμῃ παραμένοντες ἐδραῖοι ἐν τῇ πίστει, ἀμετακίνητοι περισσεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ Κυρίου πάντοτε, τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ Κυρίῳ δουλεύοντες, τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες... χαίρειν μετὰ χαιρόντων καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων... μηδενί κακόν, ἀντί κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοούμενοι καλά ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων.

Ἡ δέ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρὸς καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἶν μετὰ πάντων ἡμῶν!

Ἀμὴν!

Ἐνθρονιστήριος Λόγος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανῆς
καί Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου
(Κιλκίς, 26.11.2021)

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου κ. Ἀνδρέα, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητος τοῦ Οἴκου-μενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Εἰρηνοπούλεως κ. Δημήτριε, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεοδώρου,

Πανοσιολογιώτατε Ἀρχιμανδρῖτα κ. Ραφαήλ, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου καί Ἐξαρχε Αὐτοῦ εἰς τὴν Ἑλλάδα,

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου κ. Δημήτριε, Ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου καί Τοποτηρητῆ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας,

Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες, Ἅγιοι ἐν Χριστῷ πατέρες καί ἀδελφοί,

Ἀξιότιμε κύριε Ὑφυπουργέ Ψηφιακῆς Διακυβέρνησης κ. Γεώργιε Γεωργαντᾶ, ἐκπρόσωπε τῆς Κυβερνήσεως

Ἐκλεκτά μέλη τοῦ Ἑλληνικοῦ Κοινοβουλίου καί τῆς Τοπικῆς Αὐτοδιοίκησης,

κ. Περιφερειάρχα, κ. Ἀντιπεριφερειάρχα,

Ἀξιότιμε κ. Δήμαρχε Κιλκίς καί λοιποὶ κ. Δήμαρχοι τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μητροπολιτικῆς Ἐπαρχίας μας,

Ἐνδοξότατοι Ἀξιωματοῦχοι τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων τῆς Πατρίδας μας καί τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας,

Εὐλαβέστατοι ἀδελφοί μου κληρικοί,

Εὐλογημένε λαέ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πολυανῆς καί Κιλκισίου,

Τέκνα ἐν Κυρίῳ περιπόθητα.

*«Οὗτος ὁρος πάσης πνευματικῆς προστασίας,
πανταχοῦ τό καθ' ἑαυτὸν παρορᾶν
πρὸς τό τῶν ἄλλων συμφέρον»
(Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, Λόγος Β'
Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς)*

Μέ αὐτόν τόν λόγο τοῦ Μεγάλου Ἱεράρχου καί ποιητοῦ Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, σᾶς ἀγκαλιάζω ὅλους πατρικά καί ἐν Χριστῷ ἀγαπητικά, καταθέτοντας τίς σκέψεις μου ἀναφορικά μέ τὴν πνευματικὴ μου ἀποστολή.

«Αὐτό εἶναι τό βασικὸ καθῆκον κάθε πνευματικοῦ ἡγέτου, τό νά παραβλέπει σέ κάθε περίπτωση τό δικό του συμφέρον γιὰ χάρι τοῦ συμφέροντος τῶν ἄλλων». Μέ τὴν ἐμπιστοσύνη τῆς Ἐκκλησίας ἐκπεφρασμένη διὰ τῆς τιμίας ψήφου τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνέρχομαι στὸν Ἐπισκοπικὸ θρόνο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Πολυανῆς καί Κιλκισίου, γιὰ νά διαποιμᾶνῶ τόν λαό τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ἐναν λαό εὐγενικό, σεμνὸ καί φιλοπρόοδο. Ἐναν λαό πού μέ σοβαρότητα καί τιμὴ ἀτενίζει τίς ἱστορικές του καταβολές καί μέ ὑπευθυνότητα ἀγωνίζεται γιὰ τὴν ἀνέλιξη καί τὴν προκοπὴ του, ἐνῶ «φυλάττει Θερμοπύλες», κατὰ τὴν ῥῆση τοῦ μεγάλου Ἀλεξανδρινοῦ ποιητοῦ.

Ἐναν λαό μέ παραδοσιακές ἀρετές, γνήσιο, εὐσεβῆ καί εὐλαβῆ, πού κρατᾶ τὴ λαμπάδα τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδος ἀναμμένη καί, μάλιστα, συχνά ἐν μέσῳ πολλῶν καί ποικίλων δυσκολιῶν!

Αὐτόν τόν ὑπέροχο λαό, ὅλους ἐσᾶς, σᾶς κοιτῶ κατάματα καί σᾶς λέγω ὀλοκαρδίως ὅτι βρίσκομαι ἀνάμεσά σας, ἔτοιμος νά ἀποκηρύξω ὀτιδήποτε προσωπικὸ καί ὑστερόβουλο, χάριν

τῆς δικῆς σας πνευματικῆς ωφέλειας καί τῆς ἐν Χριστῷ ζωῆς σας.

«*Λύχνος τῆς Ἐκκλησίας ὁ Ἐπίσκοπος*» (Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, *Ἐπιστολὴ ΜΑ πρὸς τοὺς ἐν Καισαρεία*). Καί γι' αὐτὴν τὴ διακονία μέ ἀποστέλλει ἡ Ἐκκλησία: νά κρατήσω τὴ λυχνία τῆς πίστεως ἀναμμένη. Νά διατηρήσω, εἰς διαδοχὴν τῶν Μακαριστῶν προκατόχων μου τὴ φλόγα τῆς πίστεως, ὥστε ὅλοι μας «*διὰ τῆς ἐαυτοῦ χρηστότητος*» (Ἁγίου Γρηγορίου τοῦ Θεολόγου, *Λόγος Β' Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς*) νά παίρνομε θάρρος ἀπὸ τὸν Κύριο καί νά ἐπιδεικνύομε «*ἀπράγμονα συναίνεσιν*», δηλαδή ἀνεπιφύλακτη συναίνεση γιὰ τὴν ἐν Χριστῷ ἀναγεννητικὴ, σταθερὴ συμπόρευσὶς μας.

Μέ δέος καί συγκίνηση ἀνέρχομαι στὸν Ἀρχιερατικὸ θρόνο τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐορτῆς τοῦ Ἁγίου Στυλιανοῦ τοῦ Παφλαγόνος, τοῦ προστάτου τῶν παιδιῶν. Ὡς πατέρας ἀντικρίζω τὰ παιδιά μου, ἐσᾶς, καί δέομαι στὸν Ἅγιο Στυλιανό, ὥστε νά σᾶς προστατεύει πάντοτε εὐεργετικά ἀπὸ κάθε πειρασμό.

Ὑποκλίνομαι ἐνώπιον τῆς Ἁγίας μορφῆς τοῦ λογιωτάτου Ἐπισκόπου Λητῆς καί Ρεντίνης καί Προέδρου Πολυανῆς, τοῦ Θεσσαλονικέως, τοῦ Ἁγίου προκατόχου μου Δαμασκηνοῦ τοῦ Στουδίτου, ὁ ὁποῖος ἔλαμψε ὡς Ἱεράρχης καί διδάσκαλος τοῦ Γένους κατὰ τὸν ΙΣΤ' αἰῶνα καί τὸν ὁποῖο ἐορτάζει αὐριο ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας.

Μέ κατάνυξη καί εὐλάβεια κλίνω τὸ γόνυ μπροστὰ στὴν Ἱερά μνήμη τῶν Πεντεκαίδεκα Μαρτύρων, τῶν ἐν Τιβεριουπόλει μαρτυρησάντων, τῶν Πολιούχων τῆς πόλεώς μας. Κλίνοντας τὸ γόνυ ἐδαφιαίως, ἀσπάζομαι τὸ Ἱερό Λεῖψανο τοῦ Ἁγίου Πέτρου, ἐνός ἐκ τῶν Πεντεκαίδεκα μαρτύρων Πολιούχων μας, ἀνεκτίμπτο πνευματικὸ φυλακτὸ πού ἔφεραν οἱ Ἕλληνες πρόσφυγες πρόγονοί μας ἀπὸ τὴ Στρώμνιτσα.

Οἱ Ἅγιοί μας λαμπρῶς πανηγυρίζονται μεθαύριο, τὴν 28η Νοεμβρίου τόσο ἀπὸ τὴν τοπικὴ μας Ἐκκλησία, ὅσο καί ἀπὸ ὅλη τὴν Ὁρθοδοξία.

Στρέφω τὸ βλέμμα μου στὴ Βασιλίδα τῶν Πόλεων. Στὴν κοιτίδα τοῦ Ὁρθοδόξου λόγου, στὸν τόπο τῶν ὄραμάτων καί τῶν ὄραματισμῶν μας, στό Πανίερο καί Μαρτυρικὸ Φανάρι καί ὑποκλίνομαι ἔμπροσθεν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ.κ. Βαρθολομαίου, ἀσπαζόμενος εὐλαβῶς τὴν Ἁγίαν Δεξιάν του, καταθέτοντας τὸν ἐγνωσμένο σεβασμὸ μου σέ Αὐτόν καί τὴ Μπτέρα Ἁγία Μεγάλη τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία, ἐκζητώντας τίς θεοπειθεῖς πατριαρχικὲς εὐχές του, γιὰ τὴ θεάρεστη διαποίμανση τῆς Ἱ. Μητροπόλεώς μας.

Ἰδιατέρως σᾶς εὐχαριστῶ Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Ἀρκαλοχωρίου, Καστελλίου καί Βιάννου κ. Ἄνδρεια γιὰ τίς εὐχές καί τοὺς λόγους τῆς ἀγάπης σας –εἶναι ἀλήθεια, μᾶς συνδέουν πολλά– καθὼς καί γιὰ τὴν πατριαρχικὴ εὐλογία τὴν ὁποία καί καταθέσατε ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Παναγιότητός του, κατ' αὐτὴν τὴν εὐλογημένη ὥρα τῆς ἐνθρονίσεώς μου. Σᾶς παρακαλῶ νά διαβιβάσετε πρὸς τὸ Πανίερο Πρωτόθρονο Οἰκουμενικὸ Πατριαρχεῖο καί τὸν Παναγιώτατο Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαῖο τὸν ταπεινὸ σεβασμὸ μου καί τὴν υἱικὴ ἀγάπη μου.

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Εἰρηνουπόλεως κ. Δημήτρη, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος τοῦ Πάπα καί Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεόδωρου. Σᾶς εὐχαριστῶ διὰ τοὺς καλοὺς λόγους σας καί παρακαλῶ θερμῶς νά διαβιβάσετε πρὸς τὸν Μακαριώτατο Πάπα καί Πατριάρχη Ἀλεξανδρείας κ.κ. Θεόδωρο τίς ἐκ βαθέων εὐχαριστίες μου, τὸν σεβασμὸ καί τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπη μου.

Πανοσιολογιώτατε Ἀρχμανδρίτα κ. Ραφαήλ, Ἐκπρόσωπε τῆς Αὐτοῦ Θειοτάτης Μακαριότητος τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεοφίλου. Μέ συγκίνηση ἄκουσα τὸν λόγο σας καί εὐχαριστώντας, σᾶς παρακαλῶ νά διαβιβάσετε πρὸς τὸν Μακαριώτατο Πατριάρχη Ἱεροσολύμων κ.κ. Θεόφιλο τίς ὀλόθυμες εὐχαριστίες μου, τὴν τιμὴ καί τὴν εἰλικρινῆ ἀγάπη μου.

Ἐπιθυμῶ νά σᾶς διαβεβαιώσω ὅτι ἡ ἀκριτική καί ταπεινή Ἱερά Μητροπόλι μας συνεχίζοντας ἕνα ἔργο Εὐαγγελισμοῦ καί ἐπανευαγγελισμοῦ τῶν ψυχῶν τῶν ἀνθρώπων, θά συμπαρίσταται μέ ὅλες τίς δυνάμεις της στό ἱεραποστολικό ἔργο τῶν Ἐκκλησιῶν, οἱ ὁποῖες ἐκπροσωποῦνται στή σημερινή τελετή τῆς ἐνθρονίσεώς μου, διότι ἀναγνωρίζουμε τό ὕψιστο Εὐαγγελικό ἔργο τό ὁποῖο καί ἐπιτελεῖται ἀνά τήν οἰκουμένη, καθῶς καί τήν ἀνάγκη ἡ ὁποία ὑπάρχει γιά τόν διαυγή καί φωτιστικό λόγο τοῦ Κυρίου μας, ἀπό πολλούς γνήσιους ἀναζητητές τῆς ἀλήθειας καί τῆς παρουσίας τοῦ Θεοῦ.

Ἀξιότιμε κ. Ὑπουργέ, ἐκπρόσωπε τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, στή σεμνή τούτη τελετή,

σᾶς εὐχαριστῶ γιά τήν παρουσία σας καί στό πρόσωπό σας δηλώνω τήν τιμή πρὸς ὅλους τοὺς πολιτειακούς ἄρχοντες τῆς πατρίδος μας. Ἐπιθυμῶ νά γνωρίζετε ὅτι, μέσα στό πλαίσιο τῶν διακριτῶν μας ρόλων, θά συνεργάζομαι πάντοτε μέ τοὺς ἐκλεκτοὺς τοῦ λαοῦ, γιά τήν πρόοδο καί τήν προκοπή του.

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως καί Πολυκάστρου κ. Δημήτριε, Ἐκπρόσωπε τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερωνύμου καί Τοποτηρητῆ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας,

σᾶς εὐχαριστῶ ἐκ μυχίων καρδίας γιά τήν ἀγάπη Σας καί τοὺς στοργικούς Σας λόγους. Παρακαλῶ πολύ νά διαβιβάσετε στόν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπό μας τόν υἱικό μου σεβασμό καί τήν ἀφοσίωσή μου, καθῶς καί ὅτι, οἱ πολύτιμες πατρικές του εὐχές, τίς ὁποῖες ἐκφράζετε ἐκ προσώπου Αὐτοῦ, ἀποτελοῦν τήν πρώτη εὐλογημένη βροχή στό γεώργιο τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Μόλις προχθές, ἀσπᾶστικα τήν Τιμία Δεξιά του καί ἔλαβα τίς νουθεσίες του πρὸ τῆς ἐνθρονίσεώς μου καί ἐκφράζω στόν λαό μας αὐτό πού μοῦ ζήτησε νά κοιμίσω: τήν πατρική του ἀγάπη καί τήν εὐλογία του γιά κάθε πρόσωπο τῆς Ἐκκλησίας μας!

Σεβασμιώτατε, σᾶς εὐχαριστῶ ἰδιαίτερος γιά ὅσα ἐκοπιάσατε στό διάστημα τῆς πολύμηνης Τοποτηρητείας σας καί γιά ὅσα φιλοπόνως καί μετὰ ἐξόχου ζήλου καί Ἀρχιερατικῆς εὐαισθησίας ἐπράξατε, ὡς ἔμπειρος ποιμένας τῆς Ἐκκλησίας μας, γιά τόν Ἱερό Κλῆρο μας καί τόν λαό μας, ὥστε ἡ συνέχεια τῆς ἀποστολικότητος νά διατηρηθεῖ κατὰ τρόπο ἀπαρασάλευτο μετὰ τήν πρόωρη κοίμησι τοῦ Μακαριστοῦ Προκατόχου μου, κυροῦ Ἑμμανουήλ. Οἱ γειτονικές μας Ἱερές Μητροπόλεις θά συνεχίσουν νά κοπιᾶζουν μαζί, νά ἀγωνίζονται μέ συνεργασία ἀγαστή, ἐπ' ἀγαθῶ τῆς ζωῆς καί τῶν ἀναγκῶν τοῦ λαοῦ τοῦ νομοῦ μας.

Παραλλήλως εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς παρευρισκομένους Ἁγίους Ἀρχιερεῖς μετὰ τῆς συνοδείας αὐτῶν, τοὺς ἐκπροσώπους αὐτῶν, τοὺς σεβαστοὺς πατέρες καί ἐπί δεκαετίες συνεργάτες τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, καθῶς καί ὅλους τοὺς ἀγαπητοὺς παρευρισκομένους πατέρες, οἱ ὁποῖοι παρά τίς δυσκολίες τῶν καιρῶν, μί σκεπτόμενοι τόν κόπο, εὐρίσκονται στή σημερινή χαρὰ τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας.

Ὅμοίως, εὐχαριστῶ καί ὄσους ταξίδεψαν ἀπό τήν Ἀθήνα καί ἀπό ἄλλες περιοχές τῆς γῆς, καθῶς καί ὅλους ὅσοι, ἀπό τήν Ἱερά Μητροπόλι μας, κληρικοί καί λαϊκοί, βρίσκονται σήμερα ἐδῶ, στόν Μητροπολιτικό μας Ναό, γιά τήν ἐνθρόνισι τῆς ἐλαχιστότητός μου.

Ἀδελφοί μου καί παιδιά μου,

Συγγράφοντας τόν ἐπιβατήριο λόγο μου σάν σέ νύχτα ἀξημέρωτη, κατέβηκα ἀπό αὐτόν τόν θρόνο τῆς διαποιμάνσεως, τοποθετήθηκα ξανά καί ξανά ἀνάμεσά σας καί ρώτησα καί ξαναρώτησα τόν ἑαυτό μου: τί προσδοκίες ἔχουν τά παιδιά μου ἀπό ἐμένα; Ἀλήθεια παιδιά μου, τί προσδοκίες ἔχετε; Τί περιμένετε νά ἀκούσετε; Τί εἶναι αὐτό πού θά σᾶς κάνει νά τρέξετε στήν ἀνοιχτή ἀγκαλιά τοῦ πατέρα σας; Μέ βασάνισε αὐτό τό ἐρώτημα, πολύ! Θά σᾶς μιλήσω καρδιακά, λοιπόν, ὅπως θά μιλῶ πάντοτε, μέχρι νά μέ ἐνταφιάσετε

σ' αὐτὴν τὴν εὐλογημένη γῆ μας, πού καί τότε, ὅταν θά ἀναμετρηθεῖ ἡ λίθη μέ τὴν Ἀνάστασι, θά παρακαλῶ τὸν Θεό νά σᾶς μιλά ἡ σιωπὴ μου καί νά σᾶς εὐλογεῖ ἡ ἀγάπη μου, ἐσᾶς, τὰ παιδιά σας καί τὰ παιδιά τῶν παιδιῶν σας.

Ἦρθα ἀνάμεσά σας, Ἐπίσκοπος, Μητροπολίτης καί Πατέρας, γιά νά σπκώσω τόν Σταυρό τοῦ μαρτυρίου τοῦ Χριστοῦ μας, νά τόν σπκώσω σταθερά, ἀείποτε καί συνεχῶς, ὄχι σάν «ἀναμάρτητος», ἀλλά ὡς ἄνθρωπος «ἐν μετανοίᾳ» κλητός, πιστός στόν Χριστό, μέ προσευχή ταπεινή, συχνά ἀσκητική, ἄνθρωπος πού ξέρει ὅτι τὰ χαρίσματα δίνονται σ' αὐτούς πού παλεύουν τὰ πάθη τους, ὅτι τὰ φωτοστέφανα προϋποθέτουν Σταυρό καί ὅτι καμμία παντοδυναμία ἐνώπιον αὐτοῦ τοῦ Σταυροῦ δέν ἔχει προοπτική καί πραγματική ἀξία.

Αὐτόν, ἀδελφοί, τόν Σταυρό τοῦ Πάθους τοῦ Κυρίου μας, φωτοφόρο ἀπό τή λάμψη τῆς λυχνίας τῆς πίστεώς μας, σπκῶν καί θά σπκῶν ὅσο ζῶ ἀνάμεσά σας, μιλώντας καί ζώντας τό πάθος καί τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας.

Βρίσκομαι ἀνάμεσά σας ὡς Ποιμένας γιά νά ἀναζητήσω καί νά θεραπεύσω, μέ τή χάρι τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, τὰ ἀπολωλότα λογικά πρόβata, μέ ἀκακία, μέ ζῆλο καί μέ προσευχή. Γιά νά συγκεντρώσω ὅλους μας στή φάτινη τῆς ταπεινῆς θεϊκῆς ἀγάπης Του καί ὡς σημεῖο ἐνότητος καί ἀγάπης, νά σᾶς διασφαλίσω, ἐνωμένους καί ἀγαπημένους μέ τόν Χριστό. Ἡ ἐνότητά μας, κάνει τούς ἄνισους, ἴσους! Ἔχουμε διαρκῆ ἀνάγκη ἀπό αὐτὴν τὴν ὀργανική συναίρεση! Τόν Χριστό!

Αὐτό εἶναι τό ἔργο πού μοῦ ἐμπιστεύτηκε ὁ Θεός. Αὐτό εἶναι τό ἔργο πού ζητᾶ ἡ Ἐκκλησία ἀπό ἐμένα. Αὐτό εἶναι τό ἔργο γιά τό ὁποῖο ποθῶ νά ἐργαστῶ, δαπανώντας τὴν ὑπαρξή μου γιά τίς ἀνάγκες καί τὴν ἀγάπη σας. Τό ἀξίζετε! Ὅλοι ἀξίζουμε νά ἔχουμε κριτήρια, πού θά διαμορφώσουν τὴν ἀνθρωπινότητά μας, κριτήρια συνοχῆς, ἐνότητος, δικαίου καί προόδου, τὰ ὁποῖα καί μᾶς παρέχει ἡ βιβλική διδασκαλία, σεβόμενη τὴν προαίρεσή μας καί ἀναγνωρίζοντας τό περιθώριο τῆς εὐθύνης μας.

Γιά νά ἔχουμε αὐτὴν τὴν προοπτική καί τὴ δυναμική, τῆς ἐν Χριστῷ τελειώσεως, ὁ ἴδιος ὁ Κύριος λέει: «μείνατε ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν ὑμῖν» (Ἰω. ΙΕ, 6). Μᾶς καλεῖ νά μείνουμε μαζί Του! Κι ἐγὼ ταπεινά, μέ ἀναμμένη τὴ λυχνία τῆς πίστεως, σπκῶντας τόν Σταυρό τοῦ θριάμβου τῆς Ἀναστάσεώς Του, σᾶς λέω: «νά μείνουμε μέ τόν Χριστό καί ὁ Χριστός θά εἶναι μαζί μας!».

Ὁ ἴδιος ὁ Κύριός μας, ἐπίσης, μᾶς λέει «ἐντολὴν καινὴν δίδωμι ὑμῖν ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ἐν τούτῳ γινώσκονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις» (Ἰω. ΙΓ', 34-35).

-Ποῖο εἶναι τό γνῶρισμά μας ὡς Χριστιανῶν, ἀδελφοί μου;

Τό λέει ὁ Κύριός μας! Ἡ ἀγάπη!

Στή μεταξύ μας ἀγάπη, Ἐκεῖνος γίνεται τό πρότυπο τῆς ἀγάπης μας. Ὅπως Ἐκεῖνος μᾶς ἀγάπησε, χωρίς ὄρους καί προϋποθέσεις, ἔτσι ζητᾶ νά μαθητεύσουμε μέσα στήν Ἐκκλησία Του, νά ἀγαπᾶμε! Μᾶς ζητᾶ, ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, νά ἐξαντλήσουμε κάθε δυνατότητα, πνευματικῆς ἐξελίξεως μέ τόν Σταυρό τῆς Ἀγάπης.

-Ἐάν μέ ρωτᾶτε σήμερα, ἐάν εἶναι εὐκολο, θά σᾶς λέω, ὅτι, κάθε τί ὁμορφο εἶναι καί δύσκολο ταυτόχρονα. Ἀπεναντίας, ἡ ὀλοκληρωμένη ζωὴ ἐπιβάλλει τὴν ἐνεργοποίησή μας μέ τὴν πράξη τῆς ἀγάπης, μέ τὴν ἀρετὴ τῆς ἀγάπης!

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι καμωμένος γιά τό ὕψος! Καί στοὺς πλέον ἀδύναμους ἢ δύσπιστους θά ἐπαναλαμβάνω τόν λόγο τοῦ Κυρίου μας: «ἐγὼ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοὶ καὶ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολὺν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν» (Ἰω. 15, 5). Ἡ ἄμπελος ἡ ἀληθινὴ εἶναι ὁ Κύριός μας!

Ἀδελφοί μου,

Ἐλάτε νά μείνουμε σέ αὐτὴν τὴν ἀγάπη! Ἐλάτε στὰ ζωογόνα μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας! Ζήσετε τίς ἐνέργειες καί τὴ δύναμη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος! Ὁρθῶστε τό ἀνάστημά σας μέσα στή χάρι τοῦ Κυρίου μας, καί τότε, τίποτε δέν θά εἶναι ἀδύνατο! Αὐτό εἶναι τό κριτήριο. Ἡ ἐσταυρωμένη ἀγάπη, ὁ

Χριστός! «αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμὴ, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς» (Ιω. 15, 12).

Ὅσοι δὲν μελετοῦμε τὸ Εὐαγγέλιο, ἀδικοῦμε πρῶτα τὸν ἑαυτό μας καὶ ἔπειτα τὸν Χριστό! Ἄς γίνεῖ καθημερινότητά μας! Τὸ Εὐαγγέλιο νὰ ὑπάρχει σὲ κάθε σπίτι.

Τὸ Εὐαγγέλιο νὰ τὸ μελετοῦμε στό σπίτι μας, ὁ καθένας καὶ ἡ καθεμία ξεχωριστά, ὅλοι μαζί ἔπειτα ὡς οἰκογένεια, μέ προσευχή, ἀκολούθως, ὅλοι μαζί ὡς Ἐκκλησία στίς συνάξεις μας!

Ἡ Καινὴ Διαθήκη τοῦ Χριστοῦ εἶναι ὁδοδείκτης στὴ ζωὴ μας. Ἐάν δὲν ἔχουμε αὐτὴν τὴ βοήθεια, τότε «καὶ ὁ περιπατῶν ἐν τῇ σκοτίᾳ οὐκ οἶδεν ποῦ ὑπάγει» (Ιω. 12, 35).

Στὰ προβλήματα μας, λύσεις ὑπάρχουν! Διαβάστε καὶ ζῆστε τὸ Εὐαγγέλιο τοῦ Χριστοῦ.

Ἐλᾶτε νὰ τὸ ζήσουμε μαζί! Αὐτός ὁ ἀναγεννητικός εὐαγγελικός λόγος, πού συντελεῖ στὸν καθαρισμό καὶ στὸν ἁγιασμό τῆς καρδιάς, μέ τὴ βιωματικὴ μετοχὴ στό τέλειο καὶ Θεῖο Πνεῦμα, καλλιεργεῖ ὠφέλιμους καρπούς, πού σαρκώνονται στὸν λόγο τοῦ ἐνσαρκωμένου Λόγου, τὸν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστό: «ἐπείνασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν, ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἦμην καὶ συνηγάγετέ με, γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἡσθένησα καὶ ἐπεσκέψασθέ με, ἐν φυλακῇ ἦμην καὶ ἤλθετε πρὸς με» (Ματθ. ΚΕ 35-36).

Μπορεῖ οἱ ἀλήθειες νὰ εἶναι ἄπειρες, ἢ Ἀλήθεια ὅμως εἶναι μία! Γιὰ ἐμᾶς, ἀλήθεια εἶναι ὁ Χριστός.

Καὶ ὁ λόγος Του, μᾶς εἰσάγει στὴ Χάρη τῆς ἀλήθειάς Του.

Τὴν ἐποχὴ τῆς μετανεωτερικότητας, ὅπου οἱ ἐπιλογές λιγοστεύουν, τὸ ἀξιακὸ σύστημα πλῆττεται, ἡ ἀγάπη πληγώνεται καὶ ἡ παρακμὴ εἶναι ἐπὶ θύρας, σ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴ τῶν ἀποστάσεων, ἄς ζήσουμε τὴν Χάρη τοῦ Χριστοῦ.

Ἀδελφοί μου, σ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴ τῶν ἀβεβαιοτήτων, πρέπει νὰ εἴμαστε ἐνωμένοι κάτω ἀπὸ τὴ σκέπη τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀξία τῆς ἀγάπης Του. Κάθε ἀξία ἀποτελεῖ ἓνα ἐλεύθερο

καθεστῶς, καὶ ἀπαιτεῖ περισσότερα ἀπὸ τὸν ἑαυτό μας.

Μποροῦμε νὰ τὸ ζήσουμε! Ἄς ἐμπιστευθοῦμε τὸν Χριστό!

Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς λόγους θὰ κριθοῦμε ἀδελφοί μου.

Ἐάν κάνουμε πράξη τὴν ἀγάπη στὸν πεινασμένο, στὸν διρασμένο, στὸν ξένο, στὸν ἐνδεῆ, στὸν ἀσθενῆ, στὸν φυλακισμένο, στὸν πληγωμένο καὶ τὸν ἀναξιοπαθοῦντα ἄνθρωπο. Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς λόγους, ὀρθώνεται μία πρόταση τρόπου ζωῆς: ἀγάπη!

Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς λόγους, προβάλλεται ὡς ἐπιλογὴ τοῦ Χριστοῦ ἡ ἀγάπη.

Ἐπιλογὴ δική Του. Ἐπιλογὴ γιὰ τὸν τρόπο Του. Ἐπιλογὴ γιὰ τὸ ὑπόδειμά Του.

Πρόταση καὶ ἐπιλογὴ γιὰ ὅλους μας ἡ ἀγάπη. Ἡ ἐσταυρωμένη Ἀγάπη!

Ἀξία καὶ ἀρετὴ καὶ δωρεὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἡ ἀγάπη!

Αὐτὴ ἡ ἐσταυρωμένη Ἀγάπη δὲν εἶναι προσκολλημένη σὲ τίποτε στατικό καὶ ὑποχρεωτικό, καὶ κυοφορεῖ ἓναν ὑπεύθυνο χαρακτῆρα.

Ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ μᾶς ὠθεῖ νὰ ἐπιλέξουμε τὴν ἐνεργοποίηση! Σὲ μία ἐποχῇ, κατὰ τὴν ὁποία φθίνουν οἱ ἀξίες πού διέπουν τὴ ζωὴ μας καὶ αὐξάνει ἡ παθητικότητα καὶ ἡ νοηρότητα, ἡ ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ ἀνθίζει ὡς σημεῖο ἐνότητας καὶ πίστεως στὴν Ἀλήθεια.

Ἐπιθυμῶ νὰ μιλήσω, ἐπισήμως, σήμερα στοὺς εὐλογημένους πατέρες τῆς τοπικῆς μας Ἐκκλησίας. Στους κληρικούς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Ἀγαπητοί μου πατέρες,

Μαζί θὰ ἐργασθοῦμε, μέ ἐνότητα καὶ ἀγάπη, τόσο γιὰ τὴν πρακτικὴ ἄσκηση, πού σύμφωνα μέ τὸν λόγο τοῦ Ἁγίου Συμεὼν τοῦ νέου Θεολόγου «ὁ Θεὸς τὴ λογαριάζει σάν τὰ φύλλα», ὅσο καὶ γιὰ τοὺς καρπούς τοῦ δένδρου, στό ὅποιο δένδρο, τὸν Χριστό, ὁ ἴδιος μᾶς καλεῖ νὰ μείνουμε ἐνωμένοι.

Αὐτὴν τὴν ὥρα, ἀπευθύνοντας λόγους πατρικούς σὲ ὅλους σας, σᾶς μιλῶ μέσα ἀπὸ τοὺς λόγους

του Ἁγίου Γρηγορίου του Θεολόγου: «*γλῶσσα γὰρ ἱερέως φιλοσοφοῦσα τὸν Κύριον, ἀνεγείρει τοὺς κάμνοντας*».

Ἔτσι θὰ πορευθοῦμε μαζί, πατέρες μου.

Στὶς μεταξύ μας συναναστροφές, καθὼς καὶ σέ αὐτές μέ τό εὐλογημένο ποίμνιο τῆς τοπικῆς Ἐκκλησίας μας, ἡ φωνή καὶ ἡ ζωὴ μας θὰ ἔχουν ἐφαλτήριο τοὺς τὸν Κύριο, ὥστε καὶ τοὺς ἀρρώστους νά τοὺς σπκώσουν ἀπὸ τό κρεβάτι· δηλαδή, ἡ μαρτυρία μας θὰ εἶναι μαρτυρία ἀφυπνίσεως Χριστοῦ καὶ γιὰ τὸν πλέον ράθυμο ἢ καὶ ἀπρόθυμο.

Ἐπὶ τρεῖς δεκαετίες ὑπῆρξα, ἀλλὰ καὶ θὰ συνεχίσω νά ὑπάρχω, ἐξομολόγος ἑκατοντάδων ψυχῶν, ἀρκετῶν κληρικῶν, ἀγάμων καὶ ἐγγάμων, ἀρκετῶν πρεσβυτέρων καὶ παιδιῶν λευτικῶν οἰκογενειῶν. Γνωρίζω τὰ ποικίλα προβλήματα καὶ τίς δυσχέρειες πού ἀναφέρονται στὴν πνευματικὴ μας ζωὴ. Γι' αὐτὸν τὸν λόγο ἔχετε τὴν ἀπεριορίστη ἀγάπη μου καὶ τὴ στήριξή μου.

Αὐτὸ τό ὁποῖο ζητῶ ἀπὸ ἐσᾶς εἶναι ἡ πίστι καὶ ὑποδειγματικὴ τέλεση τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων τῆς Ἐκκλησίας μας.

Ὅλα τὰ ἄλλα θὰ ἔχουμε τὴν εὐκαιρία νά τὰ ποῦμε, κατὰ τὴν πρώτη μας ἱερατικὴ σύναξη, ἡ ὁποία θὰ πραγματοποιηθεῖ τὴν ἐρχόμενη Πέμπτη 2 Δεκεμβρίου στίς 12 ἡ ὥρα, ἐδῶ στὸν Μητροπολιτικὸ Ναὸ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος, στὴν πόλη μας.

Ἡ ὑποδειγματικὴ ὁμως τέλεση ὅλων τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων καὶ τῶν Ἀκολουθιῶν πρέπει νά γίνεῖ σαφές ὅτι εἶναι, ὄρος καὶ προϋπόθεση, τόσο τῶν σχέσεων μας, ὅσο καὶ τῆς παιδαγωγικῆς ἀνάγκης τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας μας. Καὶ ἡ εὐθύνη μας εἶναι μεγάλη καὶ σπουδαία, γι' αὐτὸ καὶ σᾶς τό ζητῶ!

Ἐπιθυμῶ νά ἀναφέρω τὴν ἐπίσημη ὥρα αὐτή, τὴν εὐλάβειά μου σέ ἓνα Ἁγιασμένο πρόσωπο, προστάτη τῆς ἐλαχιστότητός μου ἀπὸ τὰ παιδικὰ μου χρόνια, τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Ἐλεήμονα. Ὁ βίος Του μαγνίτισε ἀπὸ τὴν παιδική μου ἡλικία τὴ σκέψη καὶ τὴν καρδιά μου. Ἡ Ἁγιασμένη

καὶ ἄδολη προσφορά Του ἦταν καὶ παραμένει παράδειγμα καὶ ὁδοδείκτης στὴν πορεία μου. Γιὰ τὸν λόγο αὐτό, ἔχοντας τὴ μεγίστη εὐλογία τῆς κατοχῆς ἀποτιμήματος τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου, μέ εὐλάβεια τό προσφέρω στὴν Ἐκκλησία πού μου ἐμπιστεύτηκε ὁ Κύριος, ὡς εὐλογία ὄλου τοῦ πληρώματός της, ὡς ἀνάμνηση τῆς ἡμέρας αὐτῆς, καθὼς καὶ ὡς ὑπόδειγμα τοῦ τρόπου μέ τὸν ὁποῖο ἐπιθυμῶ νά διαποιμᾶν τὴν Ἱερά μας Μητρόπολη.

Παρακαλῶ πολὺ τὸν Ἀρχιερατικὸ Ἐπίτροπο τῆς πόλεως μας καὶ Ἐφημέριο τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ μας, τὸν π. Κωνσταντῖνο Κουτρῆ νά ἔρθει ἐδῶ, ὥστε νά παραλάβει τὴν ἱερὴ λειψανοθήκη, ἡ ὁποία καὶ θὰ παραμείνει στὸν Μητροπολιτικὸ μας Ναὸ μέχρι ὁ Κύριος καὶ ὁ Ἅγιός μας ἐπιτρέψουν τὴν ἀνέγερση ἑνὸς Ναοῦ στό ὄνομά Του.

Συνεχίζοντας τὸν λόγο μου, εὐλογῶ καὶ στέλνω τίς πατρικὲς μου εὐχές σέ ὅλες τίς πρεσβυτέρες τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως μας, καθὼς καὶ στίς κατὰ σάρκα οἰκογένειές τους, στοὺς πατέρες καὶ στίς μητέρες τόσο τῶν ἀγάμων, ὅσο καὶ τῶν ἐγγάμων κληρικῶν μας.

Στὶς πρεσβυτέρες μας λέω: θὰ βρεῖτε οἱ ἱερεῖς μας καὶ ἐσεῖς, οἱ καλὲς μας πρεσβυτέρες, τὸν στοργικὸ πατέρα πού θὰ ἀκούει πάντοτε τὰ ζητήματά σας καὶ θὰ ἐργάζεται γιὰ τὴ χαρὰ καὶ τὴ στήριξή σας στὰ προβλήματά σας.

Τιμῶ τίς ἱερατικὲς οἰκογένειες. Ζῶ ἐπὶ δεκαετίες μέσα σέ αὐτές καὶ γνωρίζω τὴ χαρὰ τοῦ Ἥλιου τους καὶ τὴ θλίψη τοῦ συννεφιασμένου ὀρίζοντά τους.

Ἄς μείνετε ἐδραιωμένες στὴν πίστη μας, στὴ συζυγικὴ καὶ τὴν οἰκογενειακὴ σας ἀγάπη, καθὼς καὶ στὴ διακριτικὴ ἀρωγή σας στὸν ἀμπελῶνα τοῦ Κυρίου μας.

Ἐάν ὁ ἱερέας φέρει ἓναν σταυρό, τότε ἡ πρεσβυτέρα καὶ τὰ τέκνα κάθε ἱερατικῆς οἰκογένειας φέρουν δύο σταυρούς.

Ἡ παρουσία μου καὶ ἡ ἀποστολή μου εἶναι νά γίνουν ἀπὸ ἐμέ, πρωτίστως γιὰ τίς ἱερατικὲς

μας οικογένειες, πράξη τά λόγια τοῦ Κυρίου μας: «ὁ γὰρ ζυγὸς μου χρηστὸς καὶ τὸ φορτίον μου ἕλαφρόν ἐστιν» (Ματθ. ΙΑ, 30).

Ὅμιλοῦμε, λοιπόν, γιὰ σταυρούς χάριτος καὶ φωτός, χαρᾶς καὶ ἐλπίδος!

Ἀπὸ αὐτῆς τῆς θέσεως, ἀπευθύνομαι, σέ κάθε πιστό μέλος τῆς Ἐκκλησίας πού ἔχει ἱερό πόθο νά ἱερωθεῖ καὶ τόν προσκαλῶ σέ γνωριμία.

Πιστοὶ Χριστιανοί, πού ἔχετε ἐργασία καὶ ποθεῖτε νά λάβετε τὴν ἱερωσύνη, συνταξιῶχοι, μέ πορεία «ἐν Χριστῷ», ἀγωνιστές τῆς ζωῆς πού ποθεῖτε νά γίνετε λειτουργοὶ τοῦ Ὑψίστου, νέοι πού ζεῖτε μέσα στὴν ἀγκαλιά τῆς μάνας Ἐκκλησίας καὶ ἔχετε ἱερό ζῆλο, ἐλάτε νά γνωριστοῦμε, ἐλάτε νά συναντηθοῦμε γύρω ἀπὸ τὴν Ἁγία Τράπεζα καὶ νά λάβετε μέ τὴν ὑπόδειξη τοῦ πνευματικοῦ σας πατέρα τὸ καλὸ ἄγγελμα τῆς ἱερωσύνης.

Ἐκκλησιολογικά, ὡς σχέση γάμου θεωρεῖται ἡ σχέση τοῦ Ἐπισκόπου μέ τὴν τοπική του Ἐκκλησία. Ὡς σχέση γάμου νυμφίου καὶ νύμφης. Καὶ ὀρθῶς!

Παράλληλα, ὅμως, εἶναι καὶ μία γέννα. Δέν ἐπιλέγει ὁ Ἐπίσκοπος νυμφίος τὸ παιδί του, τὸ ποιμνιο τῆς νύμφης του. Κάθε πατέρας εὐχεται νά εἶναι ὑγιές τὸ παιδί του, νά διαπρέπει μεγαλώνοντας, νά εἶναι εὐτυχισμένο, εὐχεται... εὐχεται... χωρὶς νά γνωρίζει.

Ἔτσι κι ἐγὼ ὁ ἐλάχιστος. Νυμφίος στὴν τοπική μας Ἐκκλησία. Ὁ Ἐπίσκοπος πατέρας σας.

Δέν ἐπιλέγω τὸ παιδί μου, σχεδὸν ἀγέννητο εἶναι!

Εὐχομαι... εὐχομαι... εὐχομαι... ἀλλὰ σᾶς παραλαμβάνω, κληρικούς καὶ λαϊκούς, γνωρίζοντας πὼς ἡ παρουσία σας, νοηματοδοτεῖ τὴ χοϊκή μου ὑπαρξη καὶ πλατύνει τὴν καρδιά μου, ὥστε ἡ ἀγάπη σας καὶ μόνο νά μοῦ φτάνει!!

Νά εἶναι τὸ σημεῖο ἐκκίνησης καὶ τὸ σημεῖο τοῦ τέλους!

Νά εἶναι ὁ τρόπος τῆς πορείας μας.

Ἀγάπη σᾶς προσφέρω, ἀγάπη σᾶς ζητῶ.

Στὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ θά βρίσκουμε τὸ νόμά μας!

Κοιτάζοντας αὐτὸ τὸ παιδί στά μάτια τῆς ψυχῆς του, κοιτάζοντας ὅλους ἐσᾶς, τὸ ποιμνίό μου, ἐπιτρέψτε μου νά ἀπευθυνθῶ στοὺς συνομιλικούς μου μέ ἀπώτερο σκοπὸ, νά ἀγκαλιάσω τοὺς γεροντότερους καὶ νά ἀπλώσω ἓνα χερί συμπόρευσης πρὸς τοὺς νεώτερους.

Τίς τελευταῖες δεκαετίες εἶδαμε νά συμβαίνουν πολλές μεταβολές στὸν κοινωνικὸ καὶ ἠθικὸ μας βίο.

- Τά θυμάστε;

Εἶδαμε νά καλλιεργεῖται καὶ νά ἐδραιώνεται ὡς φυσιολογική ἢ θεώρηση τῶν πάντων μέσφ μᾶς ἔλλιποὺς ἀγωγῆς.

Πολλές μορφές κοινωνικῆς συμπεριφορᾶς θεωρήθηκαν ψεύτικοι καὶ ὑποκριτικοὶ καὶ ἐξοστρακίστηκαν. Σταμάτησε, ἀκόμη, νά διδάσκεται καὶ ἡ πνευματικὴ πατρότητα τοῦ ἱερέως, μέ ἀποτέλεσμα οἱ περισσότεροὶ νά μαθαίνουν νά ἀποκαλοῦν τοὺς ἱερεῖς «κύριε».

Χριστιανοὶ μου, ὁ ἱερέας εἶναι πατέρας! Καὶ προσφωνεῖται «πατέρας»! Μάθετε στά παιδιά σας νά ἀποκαλοῦν τοὺς ἱερεῖς «πατέρες», ὥστε οὔτε ἐμεῖς νά χάσουμε τὸ ἠθικὸ μας χρέος, οὔτε ἐσεῖς νά ἀπορροφισθεῖτε ἀπὸ τὴ χάρη τῆς ἱερωσύνης.

Εἶδαμε, ἐπίσης, νά ἀλλοιώνεται συστηματικά ἡ πολιτισμική μας ταυτότητα καὶ ὅταν κάποιος θέλει νά χτυπήσει τὴν ταυτότητα, τὴ χτυπᾶ μέσα ἀπὸ τὴ γλῶσσα. Ὁ περιορισμὸς καὶ ἡ στεῖρα διδασκαλία τῶν ἀρχαίων ἑλληνικῶν καὶ ἡ προοδευτικὴ ἀπουσία δασκάλων γιὰ τὴν ἐκμάθησή τους, στερεῖ τὴ δυνατότητα κατανοήσεως τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς γραμματείας καὶ τῆς πατερικῆς διδασκαλίας, καθιστώντας δύσκολο τὸ ποιμαντικὸ ἔργο ἐξ ἐπόψεως γλώσσας, ἀλλὰ καὶ στερώντας τὴ δυνατότητα στὸν Ἑλληνα καὶ δὴ τὸν Ὀρθόδοξο Χριστιανὸ Ἑλληνα νά γνωρίζει τίς ρίζες του.

Κακοποίηση γλώσσας, ἔλλειμμα ἀγωγῆς, ἀλλὰ καὶ ἀποϊεροποίηση τῶν θέσεών μας.

- Τά θυμάστε;

Παράλληλα, ἀποϊεροποιήθηκε ἡ οικογένεια, τὸ κύτταρο τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἐθνικῆς συνέχειας. Τά μέλη τῆς οικογένειας, κυρίως στά

μεγάλα άστικά κέντρα, χάνονται ανάμεσα σέ χιλιομετρικές καί ψυχικές άποστάσεις, οί όποίες μεγεθύνθηκαν μέ τήν πολύωρη έργασία, τί χρήση τής τηλεοράσεως καί μεγιστοποιήθηκαν μέ τί χρήση τών ηλεκτρονικών ύπολογιστών καί τών μέσων κοινωνικής δικτυώσεως.

Η ιερότητα τής ιδιοπροσωπείας διασαλεύθηκε, μās καί κυριάρχησε ή ρητορική ότι «όλοι εἶναι ἴσοι», έννοώντας ότι όλοι εἶναι όμοιοι, κάτι τό όποιο δέν ισχύει. Όλοι εἶμαστε ἴσοι, όχι όμως όμοιοι! Αυτό εἶναι, έξ άλλου, σύμφυτο χαρακτηριστικό καί προτέρημα κάθε υγιούς κοινωνίας.

Μέσα σέ αυτό τό κλίμα, αναπτύχθηκε μία εικονική εὐμάρεια. Κυριάρχησε ή προσωπικότητα τοῦ «φαινεσθαι» αντί τοῦ «εἶναι», ή επιδερμική αντιμετώπιση τών πραγμάτων. Κυριάρχησε, καί κυριαρχεἶ έν πολλοῖς, ή γνώμη αντί τής γνώσης, όπως επίσης καί ότι όλα επιτρέπονται, ότι υπάρχουν προνόμια, αλλά όχι υποχρεώσεις.

Αὐτή ή αντίληψη τής εικονικής αὐτάρκειας καί εὐμάρειας, έδωσε τί θέση της στήν άνέχεια, στήν έσωτερική μετανάστευση, αλλά καί τί μετανάστευση στό έξωτερικό. Ἐμεῖς, έδω στόν τόπο μας, γνωρίζουμε καλά από ξεριζωμούς, όπως αὐτόν τών εκατοντάδων χιλιάδων προσφύγων πού εγκαταστάθηκαν στήν περιοχή μας, στό Κιλκίς, από τί Στρώμνιτσα, τήν Άνατολική Θράκη, τά παράλια της εὐλογημένης Μικρασίας καί από τόν ήρωικό Πόντο· ξεριζωμός πού έφερε τόν Ἑλληνα πάλι σέ έλληνική γῆ, όπως εἶναι ή γῆ τής Μακεδονίας.

Άλλά γνωρίζουμε καί από άλλους ξεριζωμούς, όπως τών οικονομικών μεταναστῶν μετά τήν περίοδο τοῦ Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου, καθώς καί τών οικονομικών μεταναστῶν τής έποχῆς μας.

Η άγωνία τοῦ παρόντος υπαγορεύει τήν άνάγκη τοῦ παρελθόντος! Ὅποια διδάγματα έχουμε από τό παρελθόν, ἄς τά ζοῦμε, ώστε νά μίν επαναλαμβάνουμε τά ἴδια λάθη, νά μίν περνοῦμε τίς ἴδιες θλίψεις.

Στέλνω τήν πατρική μου άγάπη καί τίς εὐλογίες μου στά ξενιτεμένα παιδιά μας, όπου γῆς! Καί

τά παρακαλῶ νά μίν ξεχνοῦν τόν τόπο μας, τόν τόπο πού τά γέννησε, τόν τόπο όπου ζοῦν οί γονεῖς τους καί εἶναι ένταφιασμένοι οί πρόγονοί τους.

-Παιδιά μου ξενιτεμένα! Σās διαβεβαιώνω ότι εἶσατε καθημερινά στίς προσευχές μου. Νά έχετε προκοπή εκεί πού εἶστε. Νά έχετε επίσης πίστη στόν Χριστό καί έλπίδα στή ζωή σας! Ὁ Ἐπίσκοπος τής γενέθλιάς σας γῆς, καθημερινά δέεται γιά εἰςās, ώστε νά έχουν οί κόποι σας άντίκρισμα στήν ψυχή σας, στίς ζωές σας καί στόν κοινωνικό σας περίγυρο.

Σās καρτερῶ, όταν θά έρχεστε, νά επικοινωνοῦμε μέ άγάπη καί εὐχομαι, υπογραμμίζοντας στίς δεήσεις μου πρὸς τόν Κύριό μας, τόν γλυκό νόστο, σύντομα νά βρεθεῖτε πάλι στήν άγκαλιά τής μάνας γῆς σας, στίς πατρογονικές σας εἰστίες.

Μέσα σέ αὐτές τίς εξέλιξεις, ή συνεχιζόμενη άποϊερωποίηση τής ζωῆς, μεγιστοποίησε τό πρόβλημα τής υπογεννητικότητας.

Ἐμεῖς, έδω, στά σύνορα τό γνωρίζουμε καλύτερα από κάθε άλλον. Όλοι οί άκρίτες τό γνωρίζουμε καλά!

Τά χωριά μας άδειάζουν. Οί λιγστοί γέροντες καί οί άκόμη λιγότεροι νέοι, παλεύουν νά μί σβήσουν τά φῶτα στά χωριά μας. Κατά τήν ανθρώπινη θεώρηση, πρόκειται γιά έναν άργό μαρasmus! Όχι, όμως, καί αναπόδραστο.

Αὐτή ή γῆ κατοικεῖται πάνω από 4.000 χρόνια από έλληνικά φύλα καί όλες οί επιγραφές τών ανασκαφῶν, στήν ευρύτερη περιοχή μας, αναδεικνύουν τήν έλληνική γλῶσσα τών γηγενῶν κατοίκων, τίς ἴδιες παραδόσεις καί τήν ἴδια ταυτότητα τής ζωῆς μέσα στήν ἱστορία.

Αὐτή ή γῆ κατοικεῖται δύο χιλιάδες χρόνια από Ἑλληνες όρθοδόξους Χριστιανούς, πού έμαθαν νά αγωνίζονται τίμα καί νά διαπρέπουν σέ έργα φιλήσυχης καί φιλοπροόδου ζωῆς. Συγκινοῦμαι μέ τήν άρχαία καί τί βυζαντινή ἱστορία, μέ τά βυζαντινά κάστρα τής περιοχῆς μας καί ποθῶ νά έργαστῶ γιά νά αναπτύξουμε τίς βυζαντινές σπουδές καί τί μελέτη τής τοπικής

ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας μας, σέ συνεργασία μέ τίς πανεπιστημιακές μας Σχολές, τούς τοπικούς μας φορεῖς καί τούς συλλόγους.

Αἰσθάνομαι δέος καί συγκίνηση ἀναλογιζόμενος τήν ἱστορία τῆς περιοχῆς, μία ἱστορία ἀρρηκτα συνδεδεμένη μέ τήν πορεία καί τίς περιπέτειες τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Μία ἱστορία ποτισμένη μέ τό αἷμα τῶν μαρτύρων τῆς Ἐκκλησίας μας καί τῶν ἡρώων τῆς πατρίδος.

Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι στό συνοριακό φυλάκιο τῆς Δοιράνης ὑπάρχει ὁ Ναός τῶν Θεσσαλονικέων ἀδελφῶν, τῶν Ἁγίων Κυρίλλου καί Μεθοδίου, τῶν Φωτιστῶν τῶν Σλάβων. Θά τούς τιμοῦμε δεόντως, ἐκφράζοντας τί διάθεσή μας γιά καλή γειτονία καί εἰρηνική συνύπαρξη μέ ὅλους τούς λαούς τῆς περιοχῆς, ἀλλά θά τονίζουμε πάντοτε τήν ἑλληνική καταγωγή αὐτῶν τῶν δύο ἱεραποστόλων τοῦ 9ου μ.Χ. αἰῶνος.

Ἀναπέμπω δέηση γιά τήν ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς τῶν πολυάριθμων Μακεδονομάχων πού ἀγωνίσθηκαν στήν περιοχή τοῦ Κιλκίς στόν διμέτωπο ἀγῶνα τῶν Ἑλλήνων Μακεδόνων ἐναντίον τοῦ Ὄθωμανικοῦ ζυγοῦ καί τῆς Βουλγαρικῆς Σχισματικῆς Ἐξαρχίας.

Δακρύζω ἐνώπιον τῶν τάφων τῶν πεσόντων στίς φονικές μάχες τοῦ Β' Βαλκανικοῦ Πολέμου καί συγκεκριμένα στίς μάχες τοῦ Κιλκίς, στίς 21 Ἰουνίου 1913, καί τῆς Δοιράνης, στίς 23 Ἰουνίου 1913.

Ἀποτίω φόρο τιμῆς στή μνήμη τοῦ ἡρωικῶς πεσόντος ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ Ἀντωνίου Καμπάνη, ἀπό τήν Ἄνδρο, τοῦ ὁποίου τό ὄνομα φέρει τιμητικῶς ἓνα ἀπό τά χωριά τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεώς μας.

Παράλληλα δέ, ἐρχόμενος στή σημερινή τραγική ἐποχή, κατά τήν ὁποία ὅλοι δοκιμαζόμαστε ἀπό τόν ὑγειονομικό ὄλεθρο, αἰσθάνομαι πηγαία τήν ἀνάγκη νά σᾶς ζητήσω νά προσευχήμαστε ὅλοι μαζί πρός τόν Ἰατρό τῶν σωμάτων καί τῶν ψυχῶν μας, στόν Κύριό μας, ἔχοντας παράλληλα ἐμπιστοσύνη στούς ἥρωες ἰατρούς καί νοσηλευτές μας.

Ἀδελφοί μου,

Περπατοῦμε ὅλοι μαζί στόν ἴδιο δρόμο. Ὁ προορισμός μας εἶναι ὁ ἴδιος. Ἔχουμε ὅμως τήν εὐκαιρία νά ἐπιλέξουμε, νά ἀναγνωρίσουμε τόν ἑαυτό μας στό πρόσωπο τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καί νά ἀναλάβουμε τήν εὐθύνη τοῦ ἑαυτοῦ μας ἢ νά βαδίσουμε ἀνεξάρτητα ἀπό τί θέα του, σέ μονοπάτι δύσβατο καί ἀδιέξοδο.

Ἔχοντας πάντοτε στήν πατρική μου σκέψη καί φροντίδα τούς μεγαλυτέρους, πλησιάζω φιλικά, ὡς Ποιμένας τούς νέους μας γιά νά πορευθοῦμε μαζί στή διδασκαλία τοῦ Χριστοῦ. Ξέρω πολύ καλά, παιδιά μου, τήν αὐτονόητη μᾶλλον θά ἔλεγε κανεῖς, ἐπιταγή τῆς ἐποχῆς μας:

Φτάνει πιά μέ τά στερεότυπα!

Φτάνει πιά μέ τήν τυπολαγνεία!

Ὁ στόμφος καί ἡ ἔπαρση τοῦ ἀνθρώπου εἶναι πού ἀποξενώνουν ἀπό τήν Ἐκκλησία. Ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ὅμως, εἶναι προσιτός σέ ὅλους. Ὁ Χριστός μᾶς περιμένει ὅλους. Ἡ οὐσία τῆς διδασκαλίας Του παραμένει ἴδια. Ἐμεῖς, ὅμως, ὡς ἱερεῖς καί Ἀρχιερεῖς, ὀφείλουμε νά σᾶς τήν προσφέρουμε σύμφωνα μέ τήν ἐποχή μας, νά σᾶς τήν χαρίσουμε, ὅπως καί ὁ ἴδιος ὁ Θεάνθρωπος ἔκανε· δηλαδή, σύμφωνα μέ τήν ἐποχή.

Γιατί, ὅπως ὁ Θεός εἶναι ζωντανός, ἔτσι καί ἡ Ἐκκλησία Του εἶναι ζωντανή! Δέν εἶναι μουσειακό ἔκθεμα. Καί ζωντανή οὔσα, πρέπει νά ἐξελίσσει τόν τρόπο τῆς, χωρίς νά μεταβάλλει στό ἐλάχιστο τήν οὐσία τῆς.

Παιδιά μου, θά εἶμαι παρῶν!

Καί στά μαθήματά σας καί στίς βόλτες σας καί στή διασκέδασή σας καί στούς προβληματισμούς σας. Γι' αὐτό εἶναι καιρός, τά στερεότυπα τῶν παλαιότερων ἐποχῶν νά ἐκλείψουν. Εἶμαι δίπλα σας!

Παιδιά μου ἀγαπημένα,

Κλείνοντας τίς σκέψεις μου αὐτές, σᾶς κοιτῶ ὅλους πάλι στά μάτια. Δύο λέξεις θέλω νά κρατήσετε ἀπό ὅσα σᾶς ἐξομολογήθηκα σήμερα:

Άγάπη και Ένότητα! Τώρα τί από όλα όσα είπαμε και σκεφθήκαμε θά γίνει πράξη, μέ τή Χάρη τοῦ Θεοῦ, εἶναι στό χέρι μας! Στό χέρι μας εἶναι νά δουλέψουμε ἄοκνα, νυχθημερόν καί ἀγαπητικά. Οἱ λόγοι οἱ δικοί μου, τό ἀνοιγμα τῆς δικῆς μου καρδιάς καί ὁ ὀραματισμός μου, δέν ἔχουν ἀντίκρισμα καί προοπτική χωρίς ἐσᾶς συνοδοιπόρους, συντροφούς καί συνεργάτες. Ἡ

ένότητά μας καί ὁ συντονισμός μας θά κάνουν χειροπιαστά τά ὀράματα!

Ἄλλωστε, ἡ ἱστορία τό ἔχει δείξει, πώς αὐτός ὁ κόσμος, ὁ μικρός ὁ μέγας, τά πάντα μπορεῖ, φτάνει, ὅπως μᾶς λέγει ὁ ποιητής, νά ἔχει στήν καρδιά του μία ἐλιά, ἕνα ἀμπέλι καί ἕνα καράβι. Νά ἔχει, δηλαδή, τόν Χριστό καί τήν Ἑλλάδα στήν καρδιά του. Καί Ἑλλάδα σημαίνει Χριστός. Ἀμήν!

Λόγος Ἐπιβατήριος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Θήρας,
Ἄμοργου καί Νήσων κ. Ἀμφιλοχίου
(Θήρα, 27.11.2021)

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Σύρου, Τίνου, Ἄνδρου, Κέας, Μήλου, Δήλου καί Μυκόνου κ. Δωρόθεε, ἄχρι τοῦδε Τοποτηρητά τῆς λαχούσης μοι Ἱεράς Μητροπόλεως Θήρας, Ἄμοργου καί Νήσων·

Θεόλεκτε τῶν Ἱεραρχῶν Σύλλογε,
Ἀδελφοί συμπρεσβύτεροι καί Διάκονοι,
Ἐντιμότητα κ. Νομάρχα,
Ἐντιμότητα κ.κ. Βουλευτές,
Ἐπαρχε καί Δήμαρχοι,
Ἀξιότιμοι κ.κ. Ἐκπρόσωποι τῶν Πολιτικῶν,
Στρατιωτικῶν, Δικαστικῶν, Ἐκπαιδευτικῶν
καί λοιπῶν τῆς Νήσου καί τοῦ Νομοῦ Ἀρχῶν,
Εὐλογημένε λαέ τοῦ Θεοῦ,

«Ἀμφιλόχιος, ἐπίσκοπος Ἰησοῦ Χριστοῦ διὰ
θελήματος Θεοῦ, τοῖς ἀγίοις τοῖς οὖσιν ἐν Θήρα,
Ἄμοργῶ, Ἰω, Ἀνάφη, Θηρασίᾳ, Κουφονησίοις,
Ἡρακλειᾷ, Σχοινούσῃ καί Δονούσῃ καί πιστοῖς
ἐν Χριστῶ Ἰησοῦ· χάρις ὑμῖν καί εἰρήνη ἀπὸ
Θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καί Κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ»
(πρβλ. Ἐφ. Α' 1-2).

Μέ αὐτὴν τὴν ἀποστολική εὐλογία, προσέρχομαι
ἐπισήμως σήμερα ἐνώπιον κλήρου καί λαοῦ,
προκειμένου μέ τίς εὐχές τῆς Ἐκκλησίας καί τίς
προσευχές ὄλων σας νά θέσω τὴν πλώρη τῆς
τοπικῆς νοτιῆς νηὸς μέ εὐθεῖα πορεία πρὸς τὸν
Χριστό, τό γαλπνότατο λιμάνι τῶν ψυχῶν μας
καί τοῦ σύμπαντος κόσμου.

Ἡ χάρις καί τό ἔλεος τοῦ Μεγαλοδυνάμου Θεοῦ,
«ἐπέβλεψε ἰλέφ ὄμματι, ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τοῦ
δούλου αὐτοῦ» καί μέ τίς ψήφους τῶν ἁγίων

Ἱεραρχῶν τῶν συγκροτούντων τὴν Ἱ. Σύνοδον τῆς
Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐξελέγη
Ἐπίσκοπος καί Μητροπολίτης τῆς ἱεράς αὐτῆς
Μητροπόλεως, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ ἓνα ὀλόχρυσο
περιδέραιο εὐμορφίας καί καυχίσεως στὸν κορμό
τῆς εὐλογημένης μας πατρίδας, μέ νησιά ὡσάν
πολύτιμους μαργαρίτες, τὰ ὁποῖα λευκολαμπῆ
ἀναδύονται μέσα ἀπὸ τὰ πολυτραγουδιζόμενα
καταγάλανα αἰγαιοπελαγίτικα νερά, ὅπου «ἀγγέ-
λοι φτερουγίζουν».

Τὴν Καλλίστη τῆς ἱστορίας καί περιάκουστη
Θήρα ἢ γιὰ τοὺς διερχομένους καί προσορμούντες
στὴν Ἁγία Εἰρήνη Σταυροφόρους Σαντορίνη,
ἡ ὁποία μέ τὴν ἐκκωφαντικὴ ὁμορφιά τοῦ
ἠφαιστειογενοῦς τοπίου τῆς κερδίζει ἀδιάπτωτα
τὸν οἰκουμενικὸ θαυμασμό τῶν ἀναρίθμητων
ἐπισκεπτῶν τῆς! Τό νησί πού μέ τὴν οἰκιστικὴ
σφραγίδα τοῦ Ἀκρωτηρίου ἀποκάλυψε στὸν
μελετητὴ τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἱστορικὸ πλοῦτο
4.000 ἐτῶν. Τό νησί πού καί μέ τὴν ἔκρηξη τοῦ
ἠφαιστείου τῆς (περὶ τό 1613 π.Χ.) ἔμελλε νά
καταστεῖ ὀρόσημο γιὰ τὴν ἱστορικὴ πορεία καί
διαμόρφωση τῆς ζωῆς ὀλόκληρης τῆς λεκάνης τῆς
Μεσογείου.

Τὴν πολυτραγουδιζομένη Ἄμοργό, τοῦ Γκάτσου
καί τοῦ Χατζιδάκι, ἡ ὁποία μπορεῖ σήμερα νά
μὴ κατασκευάζει τοὺς φημισμένους χιτῶνες,
τίς «ἄλικες ἄμοργίδες» τῆς ἀρχαιότητας, ὅμως
σκεπάζει ἀδιάκοπα τὴν Μητρόπολή μας καί ὅλον
τὸν κόσμο, μέ τὸν θεοῦφαντο χιτῶνα τῆς θείας
προστασίας τῆς Κυρᾶς μας τῆς Χοροβιώτισσας.

Τὴν ἀνθοστολίστη Ἰο, ὅπου τό ἀπέραντο γαλαξο-
πράσινο τῆς θάλασσας ἐνώνεται μέ τό χρυσαφί τῆς
ἄμμουδιᾶς, τό πορφυρὸ τοῦ ἠλιοβασιλέματος καί

τό λευκό τῆς λιπῆς ἀρχιτεκτονικῆς². Τὴν γενέθλια γῆ τῆς μητέρας τοῦ θεμελιωτῆ τῆς ἑλληνικῆς –ἂν ὄχι τῆς παγκόσμιας– ποίησης Ὀμήρου καὶ συνάμα τὸν τόπο τῆς αἰώνιας ἀνάπαυσίς του.

Τὴν σύμφωνα μὲ τὴν ἑλληνικὴ μυθολογία ἐκ τῆς θαλάσσης ἀναφαίνουσα, πάροχο σωτηρίας καὶ καταφυγίου γιὰ τοὺς ποντοποροῦντας καὶ θαλασσομαχοῦντας Ἀργοναῦτες Ἀνάφη, μὲ τοὺς δημιουργικούς της κατοίκους, οἱ ὅποιοι ξέρουν νὰ οἰκοδομοῦν καὶ νὰ κτίζουν στὰ δύσκολα, ὅπως ἄλλωστε μαρτυροῦν καὶ τὰ περίφημα Ἀναφιώτικα, σπὴν σκιά τῆς Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν.

Τὴ Θηρασιά, μικρὴ ἀδελφὴ τῆς Σαντορίνης, αὐτὸν τὸν κρυφὸ θησαυρὸ μὲ τὴν ἀπόκοσμη τραχεῖα ἠφαιστειακὴ ὁμορφιά.

Τὰ καταγάλανα ὄσο καὶ κατάξανθα Κουφονήσια, τὸν σύγχρονο ἐξωτικὸ παράδεισο τῶν μικρῶν Κυκλάδων μὲ τὸ προϊστορικὸ καὶ ρωμαϊκὸ τους ἀποτύπωμα.

Τὴν δυτικότερα τῶν Μικρῶν Κυκλάδων Ἡρακλειά, τὴν πάλαι ποτέ προῖκα τῆς Χοζοβιώτισσας Παναγίας μας, μὲ τὸ διακοσμημένο ἀπὸ σταλακτίτες καὶ σταλαγιμίτες σπήλαιο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου.

Τὴν ἀπὸ τοὺς ἀρχαίους χρόνους κατοικημένη σκινόφυτη Σχοινοῦσσα, μὲ τὴ σημερινὴ ὀλιγάνθρωπη κοινότητά της καὶ τὴν πλοῦσια εὐλογία τοῦ Θεοῦ ἐκτυπωμένη στὰ ἀπείρου φυσικοῦ κάλλους δαντελωτά της ἀκρογιάλια.

Καὶ τέλος, τὴν διαμαντόπετρα τῶν μικρῶν Κυκλάδων, τὴ Δονοῦσα, τὸ κρησφύγετο τῆς μυθολογικῆς Ἀριάδνης ἀπὸ τὸν Θησέα καὶ σύγχρονο καταφύγιο πολυπληθῶν ἐπισκεπτῶν, ἐραστῶν τῆς ἀνάπαυσης καὶ τοῦ ἀναστοχασμοῦ.

Τὴ διαποίμανση αὐτῆς τῆς ἐκπάγλου κάλλους, πλουσιοπάροχα εὐλογημένης καὶ προικισμένης ἐκκλησιαστικῆς ἐπαρχίας τῆς πατρίδας μας ἀναλαμβάνω, διάδοχος σπουδαίων ἐπισκόπων, ὅπως ὁ Νεόφυτος Μαυρομάτης (1690), ὁ Ζαχαρίας Κυριακός (1814-1842), ὁ Ζαχαρίας Μαθάς (1800-1877) καὶ ἐκ τῶν νεωτέρων ὁ πολὺς Γαβριὴλ Καλοκαιρινός (1910-1983), ὁ Παντελεῖμων Ρίζος (1925-2007) καὶ ὁ ἄμεσος προκάτοχός μου Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης πρῶν Θήρας κ. Ἐπιφάνιος.

Τὸ χρέος ὑψηλὸ καὶ ἡ εὐθύνη βαρεῖα.

Ἴσως κάποιοι ἀπὸ ὄσους μὲ περισσὴ ἀγάπη πυκνώνουν τὴν σεμνὴ αὐτὴ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ περιμένουν νὰ ἀκούσουν ἀπὸ μέρους τοῦ νέου ποιμενάρχου λόγους καὶ στόχους προγραμματικούς. Ὅμως «οὐχ οὕτως ἔσται ἐν ἐμοί». Αἰσθάνομαι μικρὸς γιὰ νὰ ἀρθρώσω τέτοιον λόγο, καθὼς γνωρίζω πολὺ καλὰ ὅτι σπὴν Ἐκκλησία «ὁ ἐνεργῶν τὰ πάντα ἐν πᾶσι» εἶναι ὁ Μέγας Ἀρχιερεὺς Ἰησοῦς Χριστός. Ὁ Κύριος τῆς ζωῆς καὶ νικητῆς τοῦ θανάτου. Αὐτὸς κατευθύνει τὴν ἱστορία. Ἐμεῖς, κληρικοὶ καὶ λαϊκοὶ μποροῦμε καὶ προσφέρουμε τὴν ὑπαρξὴ μας, γινόμαστε ἐκουσίως ὀλοκάρπωμα προσφορᾶς καὶ θυσία ζῶσα, γιὰ νὰ προαχθεῖ τὸ σωστικὸ ἔργο τῆς Ἐκκλησίας μας.

Τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ἀποτελεῖ διαχρονικὰ καὶ ἀντικειμενικὰ τὴ μάνα καὶ τροφὸ τοῦ ἔθνους μας. Τῆς Ἐκκλησίας, ἡ ὁποία ὄντολογικὰ ἀποτελεῖ τὸ δοξασμένο σῶμα τοῦ παθόντος, σταυρωθέντος, ταφέντος καὶ ἐνδόξως ἐκ νεκρῶν ἀναστάντος Χριστοῦ καὶ κατὰ τοῦτο ἡ δόξα Της –ἄσχετη πρὸς τὰ τοῦ κόσμου– θὰ συνδέεται πάντοτε μὲ τὴν σταυροαναστάσιμη χαρμολύπη. Ἐάν ὁ κολοφῶνας τῆς δόξης τοῦ Σωτῆρος εἶναι ἡ στιγμή τῆς μεγαλύτερης κατ' ἀνθρώπον ἀπαξίωσίς Του, ἔτσι καὶ ἡ Ἐκκλησία, μέσα ἀπὸ τοὺς ποικίλους ἱστορικούς πειρασμούς, κατανοεῖ κάθε στιγμή τῆς θλίψης ὡς τὸ ὑψιστο σημεῖο τῆς δόξης Της. Ἐάν ἡ πρώτη ὁμάδα τῶν μαθητῶν τοῦ Κυρίου ἀπαρτιζόταν ἀπὸ τελῶνες καὶ ἁμαρτωλούς, ἀποκομμένους ἀπὸ τὸν καθωσπρεπισμὸ τῆς τότε κοινωνικῆς ἐλίτ, διαχρονικὰ ἡ Ἐκκλησία θὰ ἀνοίγει τὴν ἀγκαλιά Της σὲ κάθε ἀπομονωμένο καὶ περιθωριοποιημένο. Κι ἂν ὁ Δομῆτωρ τῆς Ἐκκλησίας «ἔξω τῆς πύλης ἔπαθεν» (Εβρ. 13, 12) ἅς κατανοήσουμε τὸ ἀντιεκκλησιαστικὸ πνεῦμα τῆς ἐποχῆς καὶ τὴν ἀπέλπιδα προσπάθεια ἀπομείωσης τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀξίας σὲ αὐτὸ τό πρῖσμα. Καὶ ἅς ἀναλάβουμε, ὅλοι οἱ βαπτισμένοι καὶ πιστεύοντες κάποια μικρὴ ἢ μεγαλύτερη συντονισμένη δράση, συμβατὴ πρὸς τὰ τάλαντα ἑνὸς ἐκάστου, γιὰ νὰ δώσουμε τὴν καλὴ μαρτυρία πίστεως καὶ ζωῆς, μεταμορφωτικὴ καὶ ἀνασχετικὴ κάθε κρίσεως, προσωπικῆς καὶ συλλογικῆς.

Αυτόν τόν συντονισμό χαρισμάτων πρὸς τόν κοινό σκοπό ἐπιτελεῖ ὁ Ἐπίσκοπος στήν ἐκκλησιαστική του ἐπαρχία. Εὐχηθεῖτε, σεβαστή ὁμήγυρις, νά ἀξιώσει ὁ Θεός τόν Ἐπίσκοπό σας νά ἀναλωθεῖ «ψυχῇ καί σώματι» προκειμένου νά κηρύσσεται καί βεβαίως νά κατανοεῖται ἀπό ὅλους τό «μέγα τῆς εὐσεβείας μυστήριον». Ὅτι, δηλαδή, «Θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκί, ἐδικαιώθη ἐν Πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἐν ἔθνεσιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ» (Α΄ Τιμ. Γ΄, 16).

Συνεπῶς, ἀντί ἄλλων λόγων, ὑποσχέσεων, δηλώσεων κοσμικῆς φύσεως, ἀρκεστεῖτε σέ μία εἰλικρινῆ διαβεβαίωση: «σήμερον προσέρχομαι γιά νά ἐνθρονισθῶ ὡς ἐπίσκοπος. Ὅχι ὡς δεσπότης. Ἡ εὐθύνη μου ἐνώπιον Θεοῦ καί τῆς Ἐκκλησίας Του σχετίζεται μέ τήν πνευματική κατά Χριστόν προκοπή καί σωτηρία ἑνός ἐκάστου καί ὅλων ἀπό κοινού. Καλή μαρτυρία θά δώσω στόν Θεό ἐάν ἀξιωθῶ νά γίνω, ὄχι ἀπαραίτητα ὁ δεσπότης τῆς καρδιάς σας, ἀλλά ὁ ἐπίσκοπος τῆς ψυχῆς σας».

Σᾶς καλῶ σέ συστράτευση πνευματική, στήν κοινή ἐκκλησιαστική πορεία πού διέπλευσαν καί οἱ προκάτοχοί μας, προκειμένου νά συντηρήσουμε καί νά ἐπαυξήσουμε τό πνευματικό ἔργο, καθιστώντας τήν Μητρόπολή μας ζῶσα μαρτυρία Χριστοῦ.

Εὐγνωμόνως στρέφω μαζί σας τή σκέψη μου καί εὐχαριστῶ τόν ἄμεσο προκάτοχό μου, πολίό γέροντα, τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη πρῶν Θήρας κ.κ. Ἐπιφάνιον. Ἀπό νεότητος ἕως γήρατος ἐκδαπάνησε τίς δυνάμεις του στή διακονία τοῦ συντόπιου πρὸς ἐκεῖνον ποιμνίου του, τό ὁποῖο πλέον μοῦ παραδίδει καλλιεργημένο μέσα στό ἐκκλησιαστικό γεώργιο τῆς εὐσεβείας, τῆς σεβαστικῆς ὅσο καί δυναμικῆς παραδόσεως. Τόν παρακαλῶ ταπεινά, νά συνεχίσει τήν προσφορὰ του πρὸς ὅλους μέ τίς ἐνθερμες καί θεοπειθεῖς προσευχές του καί τόν διαβεβαιώνω, ὅτι θά ἀπολαύσει τήν ὀφειλόμενη ὑϊκή τιμή ἀλλά καί τήν φροντίδα ὡς ἐλάχιστο ἀντιπελάργισμα τῶν πολλῶν του κόπων.

Εὐχαριστῶ τούς εὐλαβεστάτους κληρικούς μας, ἱερομονάχους καί ἐγγάμους μέ τίς εὐλογημένες οἰκογένειές τους γιά τήν ἐργώδη πνευματική διακονία τους στά νησιά μας. Θά φροντίσω μέ κάθε πρόσφορο μέσο ὥστε ἡ κεντρική ἐξουσία νά μὴ παραθεωρεῖ, ὅτι καί σέ νησιά τῆς ἄγονης γραμμῆς, ὅπου τούς δύσκολους χειμερινούς μῆνες μετά δυσκολίας προσορμίζουν τά πλοῖα, οἱ ἱερεῖς μας κρατοῦν ζωντανή τή φλόγα τῆς πίστεως καί τῆς ἐλπίδας τῶν λιγοστῶν κατοίκων σέ πείσμα τῶν καιρῶν καί ὅσων ἐπιλογῶν ἐρήμωσαν τήν ἑλληνική ὑπαιθρο. Σέ αὐτούς τούς ἱερεῖς καί πατέρες, πού ἐνίοτε γίνονται ἀποδέκτες ἀπαξιωτικῆς συμπεριφορᾶς, σκύβω εὐλαβικά καί φιλῶ τό χέρι, ἐλπίζοντας σέ ἀγαστή συνεργασία καί συναντίληψη.

Δοξάζω τόν Θεό διότι τά νησιά μας στολίζονται ἀπό παλλάδια πίστεως καί ἐργαστήρια ἀρετῶν. Τά ἱερά μοναστήρια μας, τοῦ ζηλωτοῦ καί ἔμπυρου ἀρματηλάτου Προφήτου Ἡλίου τοῦ Θεσβίτου ἀλλά καί τό δεύτερο μοναστήρι τῆς Σαντορίνης, τοῦ Ἁγ. Νικολάου, καί βεβαίως τό ἱστορικό μας βασιλομοναστήρι, τό θαῦμα τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καί θησαυροφυλάκιο τοῦ σεπτοῦ ἐκτυπώματος τῆς Κυρίας Χοζοβιώτισσας στήν Ἄμοργό, ἀποτελοῦν καταφυγή τῶν κοπιόντων καί ἀναψυχή τῶν πεφορτισμένων ἀπό τήν θορυβώδη καί ἀγχώδη σύγχρονη πραγματικότητα. Εὐχαριστῶ τούς μοναχούς καί τίς μοναχές μας γιά τήν μαρτυρική ἐμμονή στό ἀσκητικό ἰδεῶδες καί τούς παρακαλῶ: στήν κλονισμένη ἀπό ποικιλώνυμες πανδημικές νόσους γῆ μας, συνεχίσετε τήν πολιορκία τοῦ οὐρανοῦ μέ τίς ἀκατάπαυστες προσευχές σας, γιά τήν σωτηρία σύμπαντος κόσμου.

Μέ ποιμαντική ἀγωνία ἀπλώνω τό χέρι μου πρὸς κάθε κάτοικο τῶν νησιῶν μας, ἀλλά πρωτίστως στή νεολαία τοῦ τόπου μας, πού σάν τήν ἀντικρῦζει, θαρρεῖς ὅτι ξεπήδησαν ἀπό τίς τοιχογραφίες τοῦ Ἀκρωτηρίου ὡς ἡ διαχρονική συνέχεια τοῦ ἐρυθρόχρωμου ψαροῦ καί τῶν ὁμορφοντυμένων καί πορφυροβαμμένων γυναικῶν. Σᾶς προτρέπω πατρικά: ἐναγκαλιστεῖτε

τὴν Ἐκκλησία ἀφουγκρασθεῖτε τὸ δισχιλιετὲς κήρυγμά Της. Ἀποτελεῖ μῆνυμα ἐλπίδας καὶ ζωῆς. Νικᾷ τὸν θάνατο καὶ τὴν φθορά. Στὴν Ἐκκλησία θὰ ξεκουραστεῖτε, θὰ σχετιστεῖτε, θὰ αἰσθανθεῖτε ὅτι τιμᾶστε ὡς μοναδικὰ καὶ ἀνεπανάληπτα πρόσωπα καὶ δὲν ἀποτελεῖτε ἄτομα μὲ ἀριθμητικὰ χαρακτηριστικά, κοινωνικὲς εὐθύνες καὶ συμβατικὲς ὑποχρεωτικότητες. Μὴ σᾶς ἀποτρέψουν οἱ ἀστοχίες μας. Μὴ σᾶς ἀπογοπεύσουν οἱ ἀδυναμίες μας. Προσβλέψτε στὸ ἰλαρὸ πρόσωπο τοῦ Χριστοῦ. Ἐκεῖνος μᾶς ἀγκαλιάζει, μᾶς ἀναφέρει στοὺς ὤμους Του καὶ μᾶς ἀναβιβάζει στὴν χαρὰ τοῦ οὐρανοῦ. Ἐάν Τοῦ ἐπιτρέψουμε, δὲν θὰ μᾶς δώσει τὸν παράδεισο ἀλλὰ θὰ μᾶς μεταμορφώσει σὲ κομμάτι τοῦ παραδείσου, ἀφοῦ «*ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ ἐντὸς ὑμῶν ἐστί*» (Λουκ. 17, 20-21).

Μέ τὸ ἴδιο πνεῦμα ἀγάπης καὶ ἀγαστῆς συνεργασίας προσβλέπω στοὺς φέροντες τὰ πρῶτα στὴν ἐκκλησιαστικὴ μας ἐπαρχία: πολιτικούς, αὐτοδιοικητικούς, μορφωτικούς, πολιτιστικούς φορεῖς. Σὲ κάθε ἔργο ἀγαθὸ καὶ χρήσιμο πρὸς ὄφελος τοῦ λαοῦ μας, συνοδοιπόρος ὁ Ἐπίσκοπός σας. Ὅφειλουμε στή νέα γενιά ἀλλὰ καὶ στὸ περιλειπούμενο γῆρας μία προοπτικὴ ἰσόρροπης προόδου, ἀντάξια τῆς ἱστορίας τοῦ τόπου μας.

Κατ' αὐτὴ τὴν ἐπίσημη ὥρα ἀπευθύνομαι μὲ ἀγαπητικὴ τιμὴ καὶ στή μικρὴ κοινότητα πιστῶν τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας μὲ κέντρο τὸ παλαιὸ μοναστήρι τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης τῶν Δομνικανῶν ἀδελφῶν. Μπορεῖ εὐχαριστιακά,

δυστυχῶς, νὰ μὴν εἶμαστε σὲ πληρότητα κοινωνίας, ὅμως ὡς ὀρθόδοξος ἐπίσκοπος σέβομαι τόσο τίς ἐνασκούμενες στή μονή ἀδελφές, ὅσο καὶ κάθε συντοπίτη ἀδελφὸ Ρωμαιοκαθολικό. Νὰ θεωρηθεῖ, παρακαλῶ, ἀπὸ ὅλους αὐτονόπη δεδομένη ἡ διάθεση τοῦ ὀρθόδοξου Ἐπισκόπου στή συνεργασία γιὰ ἐπίλυση τυχόν ἐντόπιων προβλημάτων καὶ στήν ὁδὸ τῆς διαλογικῆς ἀλληλοκατανοήσεως προκειμένου νὰ καταστῇ πραγματικότητα, ἐν καιρῷ τῷ πρέποντι, καὶ μὲ τίς κατάλληλες θεολογικὲς προϋποθέσεις ἡ λειτουργικὴ εὐχή καὶ προσευχή «*ὑπὲρ τῆς τῶν πάντων ἐνώσεως*».

Ἀδελφοί μου, περαίνω τὸν ἐπιβατήριο λόγο καὶ ἀναλαμβάνω ἐπισήμως τὸν μεγάλο σταυρὸ ποὺ ἐναποθέτει στοὺς πεπερασμένης ἀντοχῆς ὤμους μου τὸ ἀνεξιχνίαστο θέλημα τοῦ Παντοδυνάμου Θεοῦ διὰ τῆς Ἐκκλησίας, ἐπειδὴ μέσα μου ἰσχύει τὸ «*ναὶ Κύριε, σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ Σε*».

Παρακαλῶ ἀπαξάπαντες, νὰ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῆς ἐλαχιστότητός μου, ὥστε στὸ τέλος τῆς ἐπισκοπικῆς μου πορείας, ὁ Κύριος τοῦ ἔργου νὰ ἀποδώσει στὸν ἀπεσταλμένο του Ἐπίσκοπο τὸ δηνάριο, ἐάν ὄχι τοῦ πιστοῦ καὶ φρονίμου οἰκονόμου, τοῦλάχιστον τοῦ ἐργάτου τῆς ἐνδεκάτης ὥρας.

Αὐτὸς δὲ ὁ ἐργάτης, πατέρας καὶ ἀδελφός σας, ἀντεῦχεται ἀπὸ καρδιάς: «*Ἡ Χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ καὶ Πατρός καὶ ἡ κοινωνία τοῦ Ἁγίου Πνεύματος εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν*».

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

1. Μ. Λάτση, χαιρετισμὸς στὸν τόμο *Προϊστορικὴ Θήρα*, τοῦ Χρ. Ντούμα, Κοινοφελὲς Ἴδρυμα Ἰωάννη Σ. Λάτση, σ. 13.

2. Ἐπίσημη ἱστοσελίδα Δήμου Ἰπτῶν, <https://www.ios.gr>.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἱεραὶ Ἀκολουθίαι ἐγκριθεῖσαι ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱεραῖς Συνόδου κατὰ τό ἔτος 2021

- 1) «Ἀσματικὴ Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, “μετὰ συμπληρωματικῶν τροπαρίων ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ μεγάλου σεισμοῦ τῆς 20ῆς Ἰουλίου 1938 ἐν Σκάλα Ὠρωποῦ”» (ἀριθ. ἐγκρ. 3235 π.ἔ./1211/28.6.2021, διὰ τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὁσιολογιωτάτου ἱερομονάχου Ἀθανασίου τοῦ Σιμωνοπετρίτου καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ.
- 2) «Ἱερά Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικὸς Κανὼν πάντων τῶν ἐν Σέρραϊς Ἀγίων» (ἀριθ. ἐγκρ. 4441 π.ἔ./1206/28.6.2021, διὰ τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Σερρῶν καὶ Νιγρίτης.
- 3) «Ἀσματικὴ Ἀκολουθία εἰς τὸν Ὅσιον Ἰωσήφ τὸν Ἠσυχαστὴν» (ἀριθ. ἐγκρ. 4086 π.ἔ./1207/28.6.2021), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.
- 4) «Παρακλητικὸς Κανὼν εἰς τὸν Ὅσιον Ἰωσήφ τὸν Ἠσυχαστὴν» (ἀριθ. ἐγκρ. 4277 π.ἔ./1210/28.6.2021), ποιηθεῖς ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖς πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.
- 5) «Ἱερά Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Γεωργίου τοῦ ἐν Τυρνάβῳ» (ἀριθ. ἐγκρ. 4854 π.ἔ./1208/28.6.2021, διὰ τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ὁσιολογιωτάτου ἱερομονάχου Ἀθανασίου τοῦ Σιμωνοπετρίτου καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Λαρίσης καὶ Τυρνάβου.
- 6) «Ἀσματικὴ Ἀκολουθία εἰς τὸν Ὅσιον Φαντῖνον τὸν Ἱππονομέα τὸν Παλαιόν» (ἀριθ. ἐγκρ. 4995 π.ἔ./1209/28.6.2021), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου Ἐφραίμ Ἀνθίμου καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλμωπίας.
- 7) «Παρακλητικὸς Κανὼν τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Δήμου τοῦ ἀλιέως» (ἀριθ. ἐγκρ. 5284 π.ἔ./1191/25.6.2021), ποιηθεῖς ὑπὸ τοῦ Δρος κ. Χαραλάμπους Μπούσια καὶ ὑποβληθεῖς πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Χαλκίδος.
- 8) «Ἱερά Ἀκολουθία τῆς Ἁγίας ἐνδόξου Μάρτυρος Ἀγαθονίκης καὶ τῶν σὺν αὐτῇ Ἁγίων Μαρτύρων Κάρπου, Παπύλου καὶ Ἀγαθοδώρου» (ἀριθ. ἐγκρ. 5284 π.ἔ./1193/25.6.2021), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Δρος κ. Χαραλάμπους Μπούσια καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Χαλκίδος.
- 9) «Ἱερά Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικὸς Κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Γοργοεπηκόου» (ἀριθ. ἐγκρ. 5284 π.ἔ./1192/25.6.2021, διὰ τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθέντα ὑπὸ τοῦ Δρος κ. Χαραλάμπους Μπούσια καὶ ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Χαλκίδος.
- 10) «Ἱερά Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικὸς Κανὼν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Πεταλιδιωτίσσης» (ἀριθ. ἐγκρ. 1055/1194/25.6.2021, διὰ τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθέντα ὑπὸ τῆς Ὁσιολογιωτάτης μοναχῆς Ἰσιδώρας, ἀδελφῆς τῆς Ἱεραῖς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Μακρυνοῦ, καὶ ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Μεσσηνίας.
- 11) «Νέα Ἀσματικὰ Ἀκολουθία ἐπὶ τῇ μνήμῃ (ἀριθ. ἐγκρ. 1161/1188/25.6.2021) καὶ ἀνακομιδῇ τῶν Λειψάνων (ἀριθ. ἐγκρ. 1161/1189/25.6.2021) τοῦ Ὁσίου καὶ Θεοφόρου Πατρὸς ἡμῶν Γεωργίου τοῦ νέου τοῦ ὁμολογιτοῦ τοῦ ἐν Δράμῃ», ποιηθεῖσαι ὑπὸ τοῦ Ὁσιολογιωτάτου μοναχοῦ Γερμανοῦ, ἀδελφοῦ τῆς ἐν Εὐρυτανίᾳ Ἱεραῖς Μονῆς Παναγίας Τατάρνης, καὶ ὑποβληθεῖσαι πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱεραῖς Μητροπόλεως Δράμας.
- 12) «Ἱερά Ἀκολουθία καὶ Παρακλητικὸς Κανὼν

του Όσιου και Θεοφόρου πατρὸς ἡμῶν Νικολάου Πλανᾶ» (ἀριθ. ἐγκρ. 2050/1202/25.6.2021, διά τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθέντα ὑπὸ τῆς Ὀσιολογιωτάτης μοναχῆς Ἰσιδώρας, ἀδελφῆς τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Ἰωάννου Μακρυνοῦ, καὶ ὑποβληθέντα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν.

13) «Εὐχῆς εἰς ἀσθενοῦντα καὶ εὐρισκόμενον ἐν Μονάδι Ἐντατικῆς Θεραπείας» (ἀριθ. ἐγκρ. 5316 π.ἔ./1258/30.6.2021), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσόστομου καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

14) «Εὐχῆς διὰ τὸν κορωνοϊόν» (ἀριθ. ἐγκρ. 2819/1259/30.6.2021), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἐδέσσης, Πέλλης καὶ Ἀλωπίας

κ. Ἰωήλ καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τοῦ ἰδίου.

15) «Ἱερὰ Ἀκολουθία τοῦ Ἁγίου ἐνδόξου Ἱερομάρτυρος Εὐγενίου, Μητροπολίτου Ἀγχιάλου, τοῦ Ἰθακσίου» (ἀριθ. ἐγκρ. 1076/2322/11.11.2021), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Πανοσιολογιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου Ἰωαννικίου Ζαμπέλη καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Λευκάδος καὶ Ἰθάκης.

16) «Προσευχὴ γονέων καὶ παιδῶν πρὸς τὴν Θεοτόκον» (ἀριθ. ἐγκρ. 3052/2316/11.11.2021, διά τοπικὴν χρῆσιν), ποιηθεῖσα ὑπὸ τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Γεωργίου Παπαβαρνάβα καὶ ὑποβληθεῖσα πρὸς ἔγκρισιν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου.

Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στὴν παρουσίαση τῶν 10 τόμων γιὰ τὸ 1821 (4.11.2021)

Σεβασμιώτατοι,
Ἑλλογιώτατοι κ. Καθηγηταί,
Κυρίες καὶ Κύριοι,

Δέκα Συνέδρια, δέκα Τόμοι. Ἰδού, λοιπόν, τί μπορεῖ νὰ ἐπιτύχει ἡ ἐκκλησιαστικὴ πρωτοβουλία ὅταν ἔχει ὄραμα, καλοὺς συνεργάτες καὶ σεβασμὸ στὴν ἱστορικὴ ἀλήθεια.

Εἶναι ἰδιαίτερη ἡ χαρὰ μου πού βλέπω ὀλοκληρωμένη αὐτὴν τὴν προσπάθεια τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος. Μία προσπάθεια, τὴν ὁποία στηρίζαμε ὅλοι μας, ἀλλὰ ὁργανώθηκε καὶ ὑλοποιήθηκε ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τῆς Ἐπιτροπῆς, Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημοτριᾶδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, τὰ μέλη τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ἀπὸ τοὺς συνεργάτες τους. Δέκα ἐπιστημονικὰ Συνέδρια γιὰ τὴν Τουρκοκρατία καὶ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση μὲ ἑκατοντάδες ὀμιλητῶν, διάφορες ὀπτικές γωνίες καὶ πλήρη

τεκμηρίωση καὶ βιβλιογραφία. Διότι ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σέβεται τὴν ἱστορία, διαφυλάσσει τὴν ἐθνικὴ μνήμη, τιμᾷ τοὺς ἀγωνιστές, ἀλλὰ ταυτοχρόνως ἐνθαρρύνει τὸν ἐπιστημονικὸ διάλογο καὶ τὴν ἀνταλλαγὴ ἀπόψεων.

Οἱ δέκα Τόμοι, τοὺς ὁποίους κρατοῦμε στὰ χέρια μας θὰ βοηθήσουν κάθε φιλόστορα, ἐπιστήμονα ἢ φοιτητὴ, Ἑλληνα ἢ ξένο, δάσκαλο ἢ μαθητὴ, εἰδικὸ ἀλλὰ καὶ μὴ εἰδικό, νὰ μάθει περισσότερα γιὰ τὸ θέμα. Τὰ ἀντίστοιχα Συνέδρια κάλυψαν πολλές πτυχές τοῦ ἱστορικοῦ παρελθόντος καὶ ἔφεραν στὸ φῶς νέα στοιχεῖα γιὰ τὴν προετοιμασίαν τοῦ 1821, γιὰ τὸν πατριωτικὸ καὶ ἐκπαιδευτικὸ ρόλο τῶν κληρικῶν μας, γιὰ τὰ πρόσωπα πού ἠγήθησαν τοῦ Ἀγῶνος, ἀκόμη καὶ γιὰ τὴν διχόνοια, γιὰ τίς διαφωνίες, γιὰ τὰ λάθη πού πρέπει νὰ ἀποφεύγουν οἱ νεώτερες γενεές.

Ἡ μελέτη τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως ἔπρεπε θύμα κατὰ καιροὺς μονομερῶν ἐρμηνευτικῶν σχημάτων καὶ ἰδεολογικῶς φορτισμένων διαστρεβλώσεων. Σήμερα

πλέον, έορτάζοντας τὰ διακόσια χρόνια ἀπὸ τὴν ἔναρξη τοῦ Ἀγῶνος γιὰ τὴν Ἐλευθερία, πιστεύω ὅτι εἴμαστε ὄριμοι νὰ ἐρευνήσουμε ἐκ νέου τὶς πηγές, νὰ διαβάσουμε τί ἔγινε, γιατί ἔγινε καὶ πῶς τὰ κατέγραψαν ὅλα αὐτὰ οἱ Ἕλληνες καὶ Φιλέλληνες πρωταγωνιστές ἢ παρατηρητές.

Τοιοτοτρόπως δὲν κλείνουμε τὴν Ἱστορία στὸ Μουσεῖο, ἀλλὰ τὴν ἀξιοποιοῦμε ὡς ἐφαλτήριο γιὰ τὸ μέλλον, ὡς πηγὴ παραδειγματισμοῦ, ὡς κτῆμα ἐς αἰεὶ, ὅπως τόνιζε καὶ ὁ Θουκυδίδης.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος μὲ αὐτοὺς τοὺς Τόμους, ἀλλὰ καὶ μὲ πολλοὺς ἄλλους τρόπους καὶ μὲ ἑκατοντάδες Συνοδικῶν καὶ Περιφερειακῶν ἐκδηλώσεων, συμβάλλει ἐνεργῶς καὶ προσφέρει τὴ μαρτυρία τῆς στὴ μεγάλη Ἐπέτειο.

Δοξάζω τὸν Θεὸ πού εἴμαστε ὑγιεῖς καὶ εὔμαστε παρόντες στὴν ὀλοκλήρωση αὐτοῦ τοῦ

δεκαετοῦς καὶ δεκάτομου ἔργου. Συγαίρω ὅλα τὰ μέλη τῆς Ὄργανωτικῆς καὶ τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς.

Προτρέπω τὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας μας, ιδίως δὲ τὶς νέες καὶ τοὺς νέους, νὰ μελετήσουν αὐτὸ τὸ δεκάτομο ἔργο. Ὁ καθένας μπορεῖ νὰ βρεῖ καὶ νὰ ἐπιλέξει τὰ θέματα πού τὸν ἐνδιαφέρουν περισσότερο.

Καὶ ἄς μὴ λησμονοῦμε τὴ φράση τοῦ Θεόδωρου Κολοκοτρώνη πρὸς τοὺς μαθητὲς τὸ 1838: Ὅταν πιάσαμε τὰ ὄπλα πρῶτα εἶπαμε ὑπὲρ Πίστews καὶ ὕστερα ὑπὲρ Πατρίδος!

Μετὰ τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης καὶ εὐχῶν διαπύρων

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Χαιρετισμὸς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στὰ ἐγκαίνια τῆς Ἐκθέσεως «Εἰκόνων Τέχνη» (15.11.2021)

Ἡ ἐκθεση ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΕΧΝΗ, τὴν ὁποία ἐγκαινιάζουμε σήμερα, ἀποτελεῖ μία ἀπὸ τὶς σημαντικότερες ἐκδηλώσεις, μὲ τὶς ὁποῖες ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τιμᾷ τὴν ἐπέτειο τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἔναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Ἡ ἐκθεση εἶναι ἀφιερωμένη στοὺς Νεομάρτυρες καὶ σὲ ἄλλες ἥρωικὲς μορφές πού ἀγωνίσθηκαν γιὰ τὴν Πίστη καὶ τὴν Πατρίδα.

Ἡ Ὄρθόδοξη Ἐκκλησία ἀξιοποιεῖ τὴν τέχνη. Ἅγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας διέπρεψαν ὡς ἀγιογράφοι, ὅπως ὁ Ἅγιος Λουκᾶς ὁ Εὐαγγελιστής. Ὅλη ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἓνα μουσεῖο Ὄρθόδοξης τέχνης στὸν τομέα τῆς Χριστιανικῆς Ἀρχαιολογίας, τῆς ναοδομίας καὶ τῆς εἰκονογραφίας. Ἡ Ὄρθόδοξη εἰκονογραφία ἐκτιμᾶται διεθνῶς καὶ ἀποτελεῖ ἀντικείμενο μεγάλων ἐκθέσεων σὲ Μουσεία τῆς Εὐρώπης καὶ τῶν Η.Π.Α. Ἔχουμε καθῆκον ὅλοι νὰ βοηθήσουμε στὴν καλλιέργεια τῶν τεχνῶν στὸν χῶρο τῆς Ὄρθοδοξίας καὶ ἀκόμη περισσότερο ἔχουμε καθῆκον νὰ ὀδηγήσουμε τὴ νέα γε-

νιά σὲ καλύτερη γνωριμία μὲ τὴν Παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας στὸν χῶρο τῆς Τέχνης.

Οἱ Νεομάρτυρες, πού βρίσκονται στὸ ἐπίκεντρο τῆς ἐκθέσεως, ἦσαν ἐκεῖνοι οἱ Χριστιανοί, ἄνδρες καὶ γυναῖκες, κληρικοί καὶ λαϊκοί, οἱ ὁποῖοι παρὰ τὴν πίεση καὶ τὰ βασανιστήρια ἄντεξαν καὶ δὲν λύγισαν. Κράτησαν μέσα στὴν ψυχὴ τους τὸν Χριστὸ καὶ δὲν ἀλλαξοπίστησαν. Προτίμησαν τὸν ἔντιμο θάνατο παρὰ νὰ προδώσουν τὴν πίστη τους. Τοὺς ὀφείλουμε πολλά. Χωρὶς τὸ παράδειγμά τους πολλοὶ πρόγονοί μας θὰ εἶχαν ἐξισλαμισθεῖ καὶ εἶναι ἀμφίβολο ἂν θὰ εἶχαν μείνει ἀρκετοὶ Χριστιανοὶ καὶ Ἕλληνες γιὰ νὰ ἀρχίσουν τὴν Ἐπανάσταση.

Πίσω ἀπὸ κάθε Νεομάρτυρα ὑπῆρχε καὶ ἓνας πνευματικός πού τοῦ ἔδινε τὴν ἠθικὴ στήριξη. Οἱ κληρικοί αὐτοί, οἱ ὁποῖοι τόνωσαν τὸ φρόνημα τῶν προσερχομένων στὸ μαρτύριο, ὀνομάσθηκαν «ἀλείπται». Ὅπως στὴν ἀρχαιότητα ὁ παλαιστής εἶχε ἓναν προπονητὴ πού τοῦ ἔβαζε

λάδι στό σώμα για νά αποφεύγει τίς λαβές τοῦ ἀντιπάλου, ἔτσι καί οἱ γενναῖοι αὐτοὶ Χριστιανοὶ εἶχαν τόν πνευματικό τους, ὁ ὁποῖος τοὺς ἐνθάρρυνε νά μὴν ἀλλαξοπιστήσουν μπροστά στόν καθῆ, τόν Ὁθωμανό ἱεροδικαστή.

Ἡ θεματογραφία τῆς ἐκθέσεως εἶναι πλούσια. Θά δοῦμε καί ἄλλες παραστάσεις σχετικές μέ τήν Τουρκοκρατία καί τό 1821, πέραν τῶν Νεομαρτύρων. Συγκινοῦμαι, διότι βλέπω ὅτι οἱ καλλιτέχνες πού ἐπαξίως συμμετέχουν ἐμπνεύσθηκαν ἀπό τήν Ὁρθόδοξη Πίστη καί τόν ἀγνό πατριωτισμό τῶν ἀνθρώπων πού μᾶς ἐλευθέρωσαν, καθῶς καί ἐκείνων οἱ ὁποῖοι προετοίμασαν τήν Ἐπανάσταση.

Τό 1821 δέν ἦλθε ἔτσι ξαφνικά. Ἦλθε ὡς συνέχεια τῶν δεκάδων ἐξεγέρσεων τῶν ὑποδούλων Ἑλλήνων ἀπό τήν Ἄλωση τῆς Πόλης μέχρι τίς παραμονές τῆς Ἐπαναστάσεως. Εἶναι τό ἀποτέλεσμα τοῦ ἐκπαιδευτικοῦ ἔργου τῶν Ὁρθόδοξων κληρικῶν καί μοναχῶν, τῆς ἀντιστάσεως τῶν κλεφταρματολῶν, τῆς διδασκαλίας τοῦ Ἁγίου Κοσμά τοῦ Αἰτωλοῦ, τῆς θυσίας τῶν Νεομαρτύρων, τῶν ἐνθουσιαστικῶν μνημάτων τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ. Ἦταν μία Ἐπανάσταση μέ στόχο τήν ἐθνική καί θρησκευτική ἐλευθερία. Ἦταν ἕνας πανελλήνιος ξεσηκωμός, ὁ ὁποῖος δέν ἀντέγραψε ἄλλες ἐπαναστάσεις, ἀλλά προσέλαβε

ἐπιλεκτικά ὀρισμένα χρήσιμα στοιχεῖα ἀπό τίς ιδέες πού εἶχαν ἀναπτυχθεῖ στήν Εὐρώπη.

Συγχαίρω τοὺς ἀγιογράφους καί ζωγράφους, οἱ ὁποῖοι ἐπελέγησαν νά συμμετάσχουν στήν ἐκθεση αὐτή. Συγχαίρω καί τήν Εἰδική Συνοδική Ἐπιτροπή τῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, ἡ ὁποία ἐργάσθηκε ἀόκνως γιά τήν ἐπιτυχή διεξαγωγή τῆς ἐκθέσεως ὑπό τήν προεδρία τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου π. Θωμᾶ Συνοδινοῦ. Χαίρομαι διότι ἡ ἐκθεση φιλοξενεῖται στό Πολιτιστικό Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, τό ὁποῖο πραγματοποιεῖ σπουδαῖο ἔργο ὑπό τή διεύθυνση τοῦ Πανοσ. Ἀρχιμανδρίτου Θεολόγου Ἀλεξανδράκη.

Οἱ δράσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος συνεχίζονται μέ τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ γιά νά τιμήσουμε ἐκείνους πού ἀγωνίσθηκαν γιά τοῦ Χριστοῦ τήν Πίστη τήν Ἁγία καί τῆς Πατρίδος τήν Ἐλευθερία. Κλίνουμε εὐλαβῶς τό γόνυ ἐνώπιον τῆς σεπτῆς μνήμης τῶν Νεομαρτύρων καί τῶν Ἐθνομαρτύρων καί εὐχόμαστε ἡ θυσία τους νά γίνει γνωστή σέ περισσότερους Ἕλληνες καί ξένους μέσῳ αὐτῆς τῆς ωραίας ἐκθέσεως.

Εὐχόμαι στοὺς συμμετέχοντες νά ἔχουν ὑγεία καί δημιουργικότητα. Καλή ἐπιτυχία!

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Πρόλογος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου στόν Κατάλογο τῆς Ἐκθέσεως «Εἰκόνων Τέχνη»

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος τιμᾷ τήν ἐπέτειο τῶν διακοσίων ἐτῶν ἀπό τήν ἑναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 μέ πολυάριθμες ἐκδηλώσεις. Μία ἀπό τίς πιό σημαντικές εἶναι καί ἡ διοργάνωση τῆς Ἐκθέσεως ὑπό τόν τίτλο «Εἰκόνων Τέχνη», τήν ὁποία ἀνέλαβαν νά συντονίσουν οἱ Εἰδικές Συνοδικές Ἐπιτροπές Πολιτιστικῆς Ταυτότητος καί Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν.

Καλλιτέχνες ἀπό ὅλη τήν Ἑλλάδα ἐργάσθηκαν ἐμπνεόμενοι ἀπό τοὺς Νεομάρτυρες τῆς Τουρκο-

κρατίας καί τήν πίστη τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821. Οἱ Ἅγιοι Νεομάρτυρες ἦσαν οἱ πρῶτοι ἀντιστασιακοὶ τῆς δουλείας. Ἦσαν τὰ ἐαρινά ἄνθη πού μᾶς ἔστειλε ὁ Θεός μέσα σέ περίοδο χειμῶνος, ὅπως τόσο παραστατικά γράφει ὁ Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης στό Προοίμιον τοῦ «Νέου Μαρτυρολογίου». Ἦσαν ἄνδρες καί γυναῖκες, κληρικοί καί λαϊκοί, οἱ ὁποῖοι καθ' ὅλη τή διάρκεια τῆς Τουρκοκρατίας ὁμολόγησαν Χριστόν Ἀναστάντα ἐνώπιον τῶν ἀλλοθρήσκων δικαστῶν καί ἐξουσιαστῶν καί καταδικάσθηκαν σέ θά-

νατο. Θυσίασαν τή ζωή τους, αλλά δέν άλλαξο-πίστησαν, δέν ἔγιναν ἐξωμότες.

Ἡ τέχνη φέρνει τούς Νεομάρτυρες καί τούς Ἐθνομάρτυρες πιό κοντά στόν λαό. Μᾶς βοηθεῖ νά διδαχθοῦμε ἀπό τήν Πίστη τους στόν Χριστό καί τήν ἀγάπη τους στήν Πατρίδα. Πιστεύω ὅτι μέ αὐτήν τήν Ἐκθεση ἡ Ἐκκλησία μᾶς προσφέρει ἔργο στήν κυριολεξία μορφωτικό. Διότι ἡ παρ-

ουσίαση τῶν Ἁγίων καί τῶν ἡρώων διαμορφώνει ἦθος, μιλά στήν ψυχή τῶν ἐπισκεπτῶν.

Μέ τίς σκέψεις αὐτές εὐχομαι τήν παρά Θεοῦ εὐδωξη τῆς Ἐκθέσεως καί συγχαίρω τούς καλλιτέχνες, οἱ ὅποιοι κοπίασαν γιά νά ἐπιτύχουν ἕνα καλαίσθητο ἀποτέλεσμα.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κατά τās ἐπετειακάς ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης (14.11.2021)

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα
Ἱδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ,
Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς,
Ἐντιμότατοι Ἀρχοντες τοῦ Τόπου,
Ἀγαπητοί Πατέρες καί ἐν Κυρίῳ Ἀδελφοί,
Λαέ τοῦ Θεοῦ ἡγαπημένε,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἀγιωτάτης Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀνταποκρινομένη πᾶν εὐχαρίστως εἰς τό αἴτημα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἱδρας, Σπετσῶν καί Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ, ἀποστέλλει τό παρόν Μήνυμα, ἐπί τῷ ἑορτασμῷ τῆς μνήμης τοῦ πολιοῦχου Ἱδρας, Ἁγίου ἐνδόξου Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου, ὅπως ἀναγνωσθῆ ὑπό τοῦ Σεβασμιωτάτου Ἐκπροσώπου Αὐτῆς, Μητροπολίτου Καρτενησίου κ. Γεωργίου.

Θεωροῦμε λίαν σημαντικόν τό γεγονός ὅτι ὁ ἑορτασμός τοῦ Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου ἔχει ἐνταχθῆ εἰς τό ἐπίσημον ἐπετειακόν πρόγραμμα τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐπί τῆ συμπληρώσει 200 ἐτῶν ἀπό τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως τοῦ 1821, καί τοῦτο διότι οἱ Νεοί τοῦ Χριστοῦ Μάρτυρες συνέβαλον τά μέγιστα εἰς τήν διατήρησιν τῆς φλογός τῆς Ὁρθοδόξου ἡμῶν πίστεως καί τῆς ιστορικῆς συνειδήσεως τοῦ Γένους.

Πανθομολογουμένως, ἡ διακήρυξις τοῦ ὀνόματος τοῦ Χριστοῦ ἐκ μέρους τῶν Νεομαρτύρων, ὡς

τοῦ μόνου ἀληθινοῦ Θεοῦ, δέν προήρχετο ἐκ μι-σαλλοδοξίας, ἐξ ἐπιημένου φρονήματος, ἐκ θρησκευτικοῦ φανατισμοῦ ἢ ἐνθουσιαστικῶν τάσεων. Ἦτο φυσική ἀπόρροια τοῦ ἐσωτερικοῦ συνδέσμου τῶν μετά τοῦ Κυρίου Ἰησοῦ, μετά τῆς Ἐκκλησίας Αὐτοῦ, μετά τοῦ εὐσεβοῦς ἡμῶν Γένους καί τῶν πνευματικῶν ἀρχῶν, αἱ ὁποῖαι τό συνείχον ἀπό αἰῶνων.

Ὅταν οἱ Ὀθωμανοί κατακτηταί ἔθετον πρὸς τούς Μάρτυρας τό δίλημμα τῆς ἀπαρνήσεως τοῦ Κυρίου καί τῆς ἀποδοχῆς τοῦ ἰσλαμισμοῦ, διά νά διασώσουν τήν ζωὴν τῶν, οὗτοι ἐπέλεγον συνειδητῶς τό εἶναι μετά τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, καθότι ἐπίστευον ἀκραδάντως ὅτι ὁ χωρισμός ἀπό τοῦ Κυρίου ἀποτελεῖ τόν ὄντολογικόν θάνατον τῆς ἀνθρωπίνης υπάρξεως.

Ὁ ἀκήρυκτος κατά τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διωγμός τῶν ἀπηνῶν κατακτητῶν φέρει εἰς τόν νοῦν μας τά μαρτύρια τῶν ἀρχαίων Χριστιανῶν. Καθὼς τότε οἱ ἐθνικοὶ φονεῦντες τούς Χριστιανούς «ἐδόκουν λατρεῖαν προσφέρειν τῷ Θεῷ», κατά τήν πρόρρησιν τοῦ Κυρίου (Ιω. 16, 2), οὕτω καί οἱ φανατικοὶ Ὀθωμανοὶ θανατοῦντες τούς Χριστιανούς, ἐνόμιζον ὅτι εὐηρέστουν τῷ Θεῷ. Οἱ κρουνοὶ τῶν αἱμάτων τῶν Ἁγίων Νεομαρτύρων ἠδρευσαν τό ἀειθαλές δένδρον τῆς Ἐκκλησίας καί τοῦ Γένους ἡμῶν καί παρήγαγε τοῦτο καρπούς πίστεως, ἐλπίδος, ἀγάπης, ἀγιότητος, δικαιοσύνης καί ἀληθοῦς ἐλευθερίας, ἄνευ τῆς ὁποίας εἶ-

να ἀδύνατον νά διατηρηθῆ εἰς τὴν ζωὴν ἡ ψυχὴ τοῦ Ἑλλῆνος.

Ὁ τιμώμενος Νεομάρτυς Κωνσταντῖνος ἐγεννήθη εἰς τὴν περιώνυμον νῆσον Ὑδραν περὶ τῷ 1778. Δεκαοκταετῆς ἠναγκάσθη νά μεταβῆ εἰς Ρόδον, εἰσελθὼν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐκεῖσε Ὁθωμανοῦ διοικητοῦ, ὅστις τὸν ἔπεισε νά ἀρνηθῆ τὸν Κύριον τῆς δόξης. Ἐπὶ τριετίαν ὁ Κωνσταντῖνος ἔζησεν ἐν τῷ σκότει τῆς πλάνης, ἕως ὅτου, τυπτόμενος καὶ ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς χριστιανικῆς του συνειδήσεως, μετανοήσας εἰλικρινῶς διὰ τὸ μέγα ἀμάρτημά του, ἀπεφάσισεν ὅπως ἀποπλύνῃ τὸν ρύπον τῆς ἐξωμόσεως διὰ τοῦ βαπτίσματος τοῦ αἵματος, ἥτοι τοῦ μαρτυρίου του.

Συμβουλευθεὶς τὸν ἅγιον Ἱερομάρτυρα Γρηγόριον Κωνσταντινουπόλεως τὸν Ε΄, μετέβη εἰς τὴν ἐν Ἀγίῳ Ὁρει Μονὴν τῶν Ἰβήρων. Φλεγόμενος ὁμως ἀπὸ τοῦ πόθου τοῦ μαρτυρικοῦ διὰ Χριστὸν θανάτου ἐπέστρεψεν εἰς Ρόδον, ἐνθα, κατόπιν ἐνθέρμου προσευχῆς καὶ ἄνωθεν πληροφορίας, ἐνεφανίσθη ἐνώπιον τοῦ Ὁθωμανοῦ διοικητοῦ, φέρων ἀμφίεσιν μοναχοῦ, καὶ ὠμολόγησε τὴν καλὴν Ὁμολογίαν (Α΄ Τιμ. 6, 12). Φυλακισθεὶς, ὑπέστη πλεῖστα ὄσα μαρτύρια, ἀναβοῶν τῷ Θεῷ: «*Μνήσθητί μου Κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ Βασιλείᾳ σου*». Ὁ Κύριος ἐμπλήσας Αὐτὸν καὶ τὸ δεσμοτήριον θείου φωτός, ἐθεράπευσε τὰς πληγὰς του καὶ τὸν ἠλευθέρωσεν ἐκ τῶν δεσμῶν του.

Ἐν συνεχείᾳ, καὶ κατόπιν ἀλλεπαλλήλων βασάνων, ἀνακρίσεων καὶ ἄλλων πολλῶν δοκιμασιῶν, προΐδων ὁ Μάρτυς τὴν ἡμέραν τῆς θανατώσεώς

του, μετέλαβε κρυφίως τῶν Ἀχράντων Μυστηρίων καὶ ἐτελειώθη δι' ἀπαγχονισμοῦ τῇ 14ῃ Νοεμβρίου 1800, γενόμενος ὑπόδειγμα μετανοίας καὶ ἀφοσιώσεως εἰς Χριστὸν καὶ προάγγελος τῆς ἐλευθερίας τοῦ Γένους.

Ἐκτοτε τιμᾶται πανευλαβῶς ὡς πολιοῦχος τῆς νήσου Ὑδρας καὶ γεραίρεται ἐν ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς. Διὸ ὁ βιογράφος καὶ ὑμνογράφος Αὐτοῦ, Ἅγιος Νικόδημος ὁ Ἀγιορείτης ἐπισημαίνει: «Ὑδρα ἀνύδρω νῦν ρεεῖ ὕδωρ ξένον τῶν ἱαμάτων ἐκ σοροῦ Κωνσταντίνου».

Ὅντως, ἐκ τῶν θαυματουργῶν Λειψάνων τοῦ Νεομάρτυρος τοῦ Χριστοῦ ρεεῖ εἰς τὴν ἄνυδρον Ὑδραν τὸ παράδοξον ὕδωρ τῶν ἱαμάτων.

Ἐν τέλει, συγχαίρομεν ἀπὸ καρδίας τὸν λίαν ἡμῖν ἀγαπητὸν ἀδελφόν καὶ συλλειτουργόν, Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραῖμ, ὅστις ἐν τῇ ἐγνωσμένῃ αὐτοῦ φιλοκαλίᾳ, ἀκαταπονήτῳ δραστηριότητι, βαθεῖα εὐσεβεῖα καὶ ποιμαντικῇ μερίμνῃ, διωργάνωσε τὰς εἰδικὰς ἐορτίους ἐκδηλώσεις ἐπὶ τῇ μνήμῃ τοῦ Νεομάρτυρος.

Εἶθε ὁ Θεός, διὰ πρεσβειῶν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου, νά διαφυλάττῃ πάντας Ὑμᾶς, Ποιμενάρχην, Κληρὸν καὶ Λαόν, ἐν ὑγιεῖα ψυχῆς τε καὶ σώματος καὶ νά χορηγῇ πᾶσιν Ὑμῖν πάντα τὰ πρὸς σωτηρίαν αἰτήματα.

Μετὰ πατρικῶν εὐχῶν καὶ πολλῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὶς ἐκδηλώσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου (17.11.2021)

Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα
Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεῖμον,
Ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν,
Ἀγαπητοὶ Χριστιανοί,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος
μέ συγκίνηση καὶ χαρὰ ἐπληροφορήθη τὴν ἀναγ-

γελία τῶν ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων τῆς ἱστορικῆς
Μητροπόλεώς σας γιὰ τὴ συμπλήρωση τῶν 200
ἐτῶν ἀπὸ τῆ Μεγάλῃ Ἑλληνικῇ Ἐπανάστασι τοῦ
1821.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος ἔχει ὀργανώσει δέκα
ἐπιστημονικὰ συνέδρια γιὰ τὴν Τουρκοκρατία καὶ
τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασι, τὰ ὅποια διοργανώ-
θηκαν ἀπὸ τὸ 2012 μέχρι καὶ τὸ 2020 καὶ ἦδη

τά Πρακτικά κυκλοφορούντα σέ Τόμους. Ἐπίσης ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου πραγματοποιοῦνται δεκάδες λατρευτικές, πολιτιστικές, καλλιτεχνικές καί ἐπιστημονικές ἐκδηλώσεις σέ συνεργασία μέ τίς κατά τόπους Ἱερές Μητροπόλεις γιά νά τιμηθεῖ τό μεγάλο αὐτό γεγονός τῆς Ἐθνεγερσίας. Προσπαθοῦμε μέ κάθε τρόπο νά μεταδώσουμε στόν λαό μας καί ἰδιαίτερος στους νέους καί τίς νέες μας τά ἐπίκαιρα διδάγματα τῶν πρωτεργατῶν τῆς Ἐλευθερίας.

Ὁ Θρακικός Ἑλληνισμός συνέβαλε ἀποφασιστικά στή διαφύλαξη τῆς Ὁρθοδόξου ταυτότητος καί τή διατήρηση τοῦ ἀγωνιστικοῦ φρονήματος κατά τή μακρά περίοδο τῆς Τουρκοκρατίας. Ἔδωσε ἀγωνιστές καί ἀγωνίστριες κατά τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση, ἀλλά δέν εὐτύχησε νά ἐνταχθεῖ στά ὄρια τοῦ πρώτου Ἑλληνικοῦ Κράτους τοῦ 1830. Ὅμως τό κράτος αὐτό ἔγινε τό ἐφαλτήριο γιά τήν ἀπελευθέρωση καί ἄλλων ἑλληνικῶν πληθυσμῶν καί ἔτσι ἡ ἱστορική περιοχή σας ἐνσωματώθηκε στήν ἐλεύθερη Ἑλλάδα μέ καθυστέρηση 90 ἐτῶν.

Ἡ πίστη στή Θεία Πρόνοια ἦταν ἡ δύναμη πού κινούσε τούς προγόνους μας τοῦ 1821. Ἡ Σταυροναστάσιμη Παράδοση τῆς Ὁρθοδοξίας ἦταν ἡ πηγὴ ἐλπίδας, παρά τή σκληρὴ καταπίεση. Εἶναι εὐλόγο, λοιπόν, τό ὅτι συνδέετε, Σεβασμιώτατε, τίς ἐπετειακές ἐκδηλώσεις μέ τά ἐγκαίνια τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ

στήν Ξάνθη. Ἡ πόλη τῆς Ξάνθης ἔχει τήν εὐλογία νά περιβάλλεται ἀπό τέσσερα μοναστήρια, τά ὁποῖα σχηματίζουν σχῆμα Σταυροῦ καί τήν προστατεύουν. Ἡ πρωτοβουλία σας γιά τήν ἀνέγερση καί τόν ἐγκαϊνιασμό τοῦ νέου Ναοῦ καταδεικνύει ὅτι συνεχίζεται καί σήμερα ἡ προσήλωσις τῶν κατοίκων τῆς ἐπαρχίας σας στήν Ὁρθόδοξη Πίστι καί τίς πατρῶες παραδόσεις.

Στή Θεία Πρόνοια πίστευε ἀκράδαντα καί προσπύχετο ὁ εὐλαβὴς πρῶτος Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννης Καποδίστριας, στόν ὅποιον ἀφιερῶνετε τήν ἐπιστημονική διάλεξη κατά τό ἐσπέρας τῆς Κυριακῆς. Ἄς διδαχθοῦμε ὅλοι μας ἀπό τή σεμνότητα καί τόν πατριωτισμό τοῦ Κυβερνήτου. Μέ τή διπλωματική του δεινότητα, τήν ἀγάπη του γιά τήν Ἑλληνορθόδοξη παιδεία καί τήν ὀργανωτική ἱκανότητά του ἴδρυσε κράτος καί θεσμούς ἐκ τοῦ μηδενός. Τοῦ ὀφείλουμε πολλά.

Μέ τίς σκέψεις αὐτές εὐχόμεθα παρά Θεοῦ εὐδωση τῶν ἔργων σας καί καλή ἐπιτυχία στίς ἐπετειακές ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ξάνθης καί Περιθεωρίου.

Ἡ Χάρις καί τό ἄπειρο ἔλεος τοῦ ἐν Τριάδι προσκυνουμένου Θεοῦ ἡμῶν εἶπσαν μετά πάντων ὑμῶν.

Μετά πατρικῆς ἀγάπης
καί εὐχῶν διαπτύρων

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Προσφώνηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου κατά τήν παράδοση τῶν 10 τόμων Πρακτικῶν τῶν Ἐπιστημονικῶν Συνεδριῶν πού διοργάνωσε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος γιά τό 1821 εἰς τήν Α.Ε. τήν Πρόεδρο τῆς Δημοκρατίας (Αθήνα, 19 Νοεμβρίου 2021)

Ἐξοχωτάτη κυρία Πρόεδρε τῆς Δημοκρατίας,

Σᾶς εὐχαριστοῦμε ἐγκαρδίως γιά τήν ὑποδοχὴ πού μᾶς ἐπιφυλάξατε στό Προεδρικό Μέγαρο.

Βρισκόμαστε ἐδῶ ἐκ μέρους τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχοντας ἀναλάβει νά σᾶς παραδώσουμε τούς δέκα τόμους, ἀντίστοιχους τῶν δέκα Ἐπιστημονικῶν Συνεδριῶν

τῆς Ἐκκλησίας μας, τὰ ὁποῖα πραγματοποιήθηκαν κατ' ἔτος ἀπὸ τὸ 2012 μέχρι καί φέτος, μὲ ἀφορμὴ τὴν ἐπέτειο τῶν 200 χρόνων ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασος τὸ 1821.

Ἡ σημερινή ἐπίσκεψη μᾶς προσδίδει ιδιαίτερη χαρὰ διότι ὀλοκληρῶνει μὲ τὸν καλύτερο τρόπο μίᾳ δεκαετῇ προσπάθεια ἀντικειμενικῆς ἐπιστημονικῆς μελέτης, μὲ μοναδικό σκοπὸ τὴν ἀνάδειξη τῆς ἱστορικῆς ἀλήθειας καί τὴν ἐνίσχυση τῆς ἐθνικῆς συνείδησης τῶν ἐπομένων γενεῶν.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δημητριάδος καί Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνατίου, μερίμνησε ὥστε, στὰ Συνέδρια αὐτά, νὰ κληθοῦν κορυφαῖοι ἐπιστήμονες ἀνά τομέα, προκειμένου νὰ ὑπάρξει σφαιρική ἀντιμετώπιση καί πλήρης ἀνακεφαλαίωση ὅλων τῶν ἱστορικῶν συμπερασμάτων σχετικὰ μὲ τὸ καθοριστικότερο γεγονός τῆς σύγχρονης ἑλληνικῆς ἱστορίας. Οἱ συνεδρίες ἦταν ἀνοικτές στό κοινό, ἐκτός τῶν δύο τελευταίων, οἱ ὁποῖες μεταδόθηκαν διαδίκτυακῶς, λόγω τῆς πανδημίας.

Δεκάδες ἐπιστήμονες καί ἐρευνητές ὅλων τῶν εἰδικότητων (ἱστορικοί, νομικοί, θεολόγοι, φιλόλογοι, λαογράφοι, διπλωμάτες, ἐκπρόσωποι τῶν Τεχνῶν καί τῶν Γραμμάτων) παρουσίασαν ἀνακοινώσεις μὲ τὰ πλέον πρόσφατα πορίσματα τῆς ἱστορικῆς ἐπιστήμης καί μὲ πλήρως ἐπικαιροποιημένη βιβλιογραφία. Ὡς ἐκ τούτου, τὰ πορίσματα εἶναι ἄκρως ἐνδιαφέροντα, ἀλλά καί προσιτὰ στόν μέσο ἀκροατή καί νῦν ἀναγνώστη. Κάθε χρόνο ἐπετέλεθ' ἓν ἐπιβίωση τοῦ Ἑλληνισμοῦ ἐπὶ Τουρκοκρατίας, στὰ πολεμικὰ γεγονότα, στοὺς Φιλέλληνες, στὰ δημοκρατικὰ Συντάγματα τῶν Ἐθνικῶν Συνελεύ-

σεων, στίς ἐμφύλιες διαμάχες, στὰ οἰκονομικὰ τοῦ Ἀγῶνα, στήν ἐπίδραση τῆς Ἐπανάστασος στήν Τέχνη, καθὼς καί στόν ρόλο τῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας, στή σημασία τῆς θυσίας τῶν Νεομαρτύρων, ὅπως τοῦ Κοσμᾶ τοῦ Αἰτωλοῦ, ἀλλά καί τῶν ἐθνομαρτύρων, ὅπως τοῦ Ρήγα Βελεστινῆ, καθὼς ἐπίσης καί στή συμβολή τῶν μεγάλων Διδασκάλων τοῦ Γένους καί τοῦ πρώτου κυβερνήτη Ἰωάννη Καποδίστρια.

Θὰ ἤθελα ὅμως νὰ ἐπισημάνω στήν ἐξοχότητά σας πὼς οἱ σκοποὶ, ὄχι μόνο τῶν Συνεδρίων αὐτῶν, ἀλλά καί ὅλων τῶν ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων πού διοργάνωσε ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος σέ ὅλες σχεδὸν τίς περιοχές τῆς πατρίδας μας εἶχαν σκοπούς εὐρύτερους ἀπὸ τὴν ἐπιστημονικὴ ἱστορικὴ ἔρευνα. Ἀπώτερος σκοπὸς ὑπῆρξε ἡ συμβολή στή διαμόρφωση τῆς ταυτότητος τοῦ σύγχρονου Ἑλλήνα, ἡ ἀνάδειξη τῶν πολιτικῶν, κοινωνικῶν, πολιτιστικῶν καί φιλοσοφικῶν δεσμῶν μὲ τοὺς ἄλλους Εὐρωπαϊκούς λαοὺς καί κυρίως ἡ μύηση τῆς νέας γενιᾶς στὰ ἰδεώδη καί τίς θυσίες τῶν ἡρώων τοῦ '21, οἱ ὁποῖες μποροῦν καί πρέπει νὰ ἀποτελέσουν ὁδοδείκτες τοῦ μέλλοντος.

Οἱ δέκα καλαίσθητοι τόμοι, μὲ ἐπιμέλεια τῶν ἐκδόσεων «Ἀρχονταρῆκι», εἶναι ἡ σημαντικότερη καί ἡ πλέον φιλόδοξη συμβολή τῆς Ἐκκλησίας μας στήν ἐπετειακὴ αὐτὴ χρονιά. Μὲ τὴν ἔκδοσιν αὐτὴ ἀπευθυνόμεσθε σέ κάθε Ἑλληνα καί ξένο μελετητή, ἰδίως δέ στοὺς νέους μας. Ἀφήνουμε μίᾳ σειρὰ βιβλίων γιὰ μελέτη, ὡς παρακαταθήκη ἀλλὰ καί βάση μελλοντικῶν ἱστορικῶν πορισμάτων. Ἀναζητοῦμε τὴν σύγχρονη Ἑλλάδα, στήν ὁποῖα παραδίδουμε ἱστορικὰ τεκμήρια ὡς τιμὴ στοὺς ἥρωες πατέρες μας, ὡς συμβολὴ στήν ἀλήθεια καί ὡς διδαχὴ γιὰ τὸ παρὸν καί τὸ μέλλον.

Μήνυμα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τίς ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς (17-21.11.2021.)

- Σεβασμιώτατε Μητροπολίτα Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονα,
- Ἀξιότιμοι ἐκπρόσωποι τῶν Τοπικῶν Ἀρχῶν,
- Ἀγαπητοί Χριστιανοί,

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος μέ συγκίνηση καί χαρά ἐπληροφορήθη τί διοργάνωση ἐορταστικῶν καί ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων ἀπό τήν Ἱερά Μητρόπολή σας γιά τί συμπλήρωση διακοσίων ἐτῶν ἀπό τήν ἔναρξη τῆς Μεγάλης Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Μέσω τῶν ἐκδηλώσεων αὐτῶν θά τονισθεῖ ἡ συμβολή τοῦ Θρακικοῦ Ἑλληνισμοῦ στήν Ἐθνεγερεία. Θά ἔχουν ὡς ἐπίκεντρο τί θαυματουργό Ἱερά Εἰκόνα τῆς Παναγίας «Ἐλπίδος τῶν Χριστιανῶν», καθώς καί τό ἀντίγραφο τοῦ ἱστορικοῦ Λαβάρου τῆς Ἁγίας Λαύρας Καλαβρύτων. Εὐχόμεθα νά ἔχετε πάντοτε τήν εὐλογία τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου καί σεῖς καί τό ποιόνιο τῆς ἱστορικῆς Θρακικῆς Μητροπόλεως σας.

Ἰδιαίτερος ἀξιέπαινη εἶναι ἡ πρωτοβουλία σας νά τιμᾶτε τί μνήμη τοῦ ἡρωικοῦ προκατόχου σας, τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Μαρωνείας Κωνσταντίου, ὁ ὁποῖος ἀγωνίσθηκε ὑπέρ Πίστεως καί Πατρίδος τό 1821. Ἡ Ἐκκλησία καί τό Γένος δέν λησμονοῦν τόν φλογερό πατριωτισμό τοῦ Ἐθνεγέρτου Μητροπολίτου καί τί συμμετοχή του στήν ἐξέγερση τῆς Μακεδονίας τήν ἀνοιξη τοῦ 1821 ὑπό τήν ἡγεσία τοῦ Ἐμμανουήλ Παππᾶ. Ὁ Μαρωνείας Κωνσταντῖος, ὁ ἥρωας τῆς μάχης τῆς Ρεντίνας, ἔδωσε τά πάντα γιά τήν Ἐλευθερία τῆς Πατρίδος, ἀκόμη καί τήν ἴδια τί ζωή του.

Σεβασμιώτατε, ἡ ἐπέτειος τῶν διακοσίων χρόνων ἀπό τήν ἔναρξη τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 μᾶς δίνει τήν εὐκαιρία νά ἀντλήσουμε διδάγματα

ἀπό τήν Ἱστορία μας, νά προβάλλουμε πρότυπα στούς νέους μας, νά βροῦμε πυξίδα ἀλάνθαστη γιά τήν πορεία μας στό παρόν καί στό μέλλον. Οἱ ἀγωνιστές τῆς Ἐπαναστάσεως, κληρικοί καί λαϊκοί, εἶχαν ὡς πνευματικά θεμέλια τήν Πίστη στόν Χριστό, τήν ἀγνή φιλοπατρία καί τήν Ἑλληνορθόδοξη παιδεία τους.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δραστηριοποιήθηκε ἤδη ἀπό τό ἔτος 2012 γιά τήν προετοιμασία τῶν ἐπιστημονικῶν καί ἄλλων ἐπετειακῶν ἐκδηλώσεων, ὥστε νά τιμηθεῖ ὅπως ἀρμόζει αὐτή ἡ μεγάλη ἐπέτειος. Μέ εὐθύνη τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος διοργανώσαμε δέκα Ἐπιστημονικά Συνέδρια γιά τήν Τουρκοκρατία καί τό 1821 καί ἐκδώσαμε τούς δέκα Τόμους μέ τά Πρακτικά ὄλων τῶν Συνεδρίων, δηλαδή τῶν ἐτῶν 2012 - 2020. Σέ συνεργασία μέ τίς κατά τόπους Ἱερές Μητροπόλεις καί μέ τί συμμετοχή τῶν τοπικῶν κοινωνιῶν πραγματοποιοῦνται πολυάριθμες Συνοδικές καί Περιφερειακές ἐκδηλώσεις, ὥστε νά μεταφερθεῖ σέ ὅλους τούς Ἕλληνες καί τίς Ἑλληνίδες τό ἀγωνιστικό μήνυμα τῶν ἐπαναστατημένων προγόνων μας.

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνείας καί Κομοτηνῆς ὑπό τήν πεπνυμένη καθοδήγησή σας εἶναι ἀξιέπαινη, διότι συμμετέχει ἐνεργῶς στίς ἐκδηλώσεις αὐτές γιά τί μεγάλη ἐπέτειο. Σᾶς συγχαίρουμε, Σεβασμιώτατε, καί σᾶς καί τούς συνεργάτες σας καί εὐχόμαστε τήν παρά Θεοῦ εὐόδωση τῶν ἐκδηλώσεών σας.

Μετά τῆς ἐν Κυρίῳ ἀγάπης
καί εὐχῶν διαπύρων

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρέεδρος

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4766
Αριθ. Αθήναι, 4 Νοεμβρίου 2021
Διεκπ. 2205

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Μέτρα προστασίας κατά τῆς ἐξαπλώσεως
τοῦ κορωνοϊοῦ covid-19»

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ
Συνεδρίᾳ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 3ης
μηνός Νοεμβρίου ἐ.ἔ., καὶ ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐξ-
άρσεως τῶν κρουσμάτων τοῦ κορωνοϊοῦ, γνω-
ρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείᾳ
Συνεδρίᾳ Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως, εἰς ἐπίμετρον
τῶν σχετικῶν Ἐγκυκλίων Αὐτῆς, ἀπευθύνῃ ὑμῖν
ἔκκλησιν, καὶ δι' ὑμῶν παντὶ τῷ Κλήρῳ, τοῖς
Μοναχικοῖς Τάγμασι καὶ τῷ εὐλαβεῖ Λαῷ, ὥστε
κατὰ τὴν προσέλευσιν εἰς τοὺς Ἱερούς Ναοὺς
καὶ τὰς Ἱεράς Μονὰς νὰ τηρῶνται ἐπακριβῶς
ἅπαντα τὰ μέτρα προστασίας διὰ τὴν ἀποφυγὴν
ἐξαπλώσεως τοῦ κορωνοϊοῦ, προτρέπουσα πα-
τρικῶς διὰ τὴν πραγματοποίησιν τοῦ ὑποδεδει-
γμένου ὑπὸ τῆς ἰατρικῆς κοινότητος, ὡς οὐσια-
στικοῦ μέτρου προστασίας κατὰ τῆς πανδημίας,
ἐμβολιασμοῦ, ὡς καὶ τὴν διενέργειαν, ὑπὸ τῶν
μὴ ἐμβολιασθέντων εἰσέτι, διαγνωστικῶν ἐλέγχων
(rapid test ἢ μοριακοῦ).

Ὡσαύτως, ὑπενθυμίζομεν τὴν ὑποχρέωσιν διε-
νεργείας, ἰδίᾳ δαπάνῃ, δύο διαγνωστικῶν ἐλέγ-
χων (rapid test ἢ μοριακοῦ) ἐβδομαδιαίως, ὑπὸ
πάντων τῶν διακονούντων ἐν τοῖς Ἱεροῖς Να-
οῖς (Κληρικῶν, Ἱεροψαλτῶν, Νεωκόρων κ.λπ.
ἐργαζομένων), οἵτινες δὲν ἔχουν προβῆ εἰς ἐμ-
βολιασμόν κατὰ τοῦ κορωνοϊοῦ, ὡς καὶ ὑποβο-
λῆς τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν τῇ οἰκείᾳ Ἐκ-

ΕΚΚΛΗΣΙΑ 10 [ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021]

κλησιαστικῇ Ἀρχῇ, ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς τηρήσεως
τῶν προβλεπόμενων ὑγειονομικῶν μέτρων.

Ἐν κατακλείδι, ὑπενθυμίζομεν ὑμῖν καὶ τὴν
ὑποχρέωσιν τῶν κατὰ τόπους Ἐκκλησιαστικῶν
Συμβουλίων καὶ Ἡγουμενοσυμβουλίων διὰ τὸν
ἐλεγχὸν τηρήσεως τῶν μέτρων ἐν τοῖς Ἱεροῖς Να-
οῖς καὶ ταῖς Ἱεραῖς Μοναῖς ἀντιστοίχως.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4819
Αριθ. Αθήναι, 8 Νοεμβρίου 2021
Διεκπ. 2243

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρός
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Ἀποστολὴ τῆς ὑπ' ἀριθ. Δ1α/Γ.Π.οἴκ.:
69136/4-11-2021 Κ.Υ.Α. (Β' 5138/5-11-2021)»

Κοινοποιήσις:
Γενικὴν Γραμματεῖαν Ἱεροσκευμάτων Υ.ΠΑΙ.Θ.

Διὰ τοῦ παρόντος ἀποστέλλομεν ὑμῖν τὸ ὑπ'
ἀριθ. 142309/Θ1/ 8.11.2021 ἔγγραφον τῆς Γενικῆς
Γραμματείας Ἱεροσκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου
Παιδείας καὶ Ἱεροσκευμάτων, διὰ τοῦ ὁποῦ
διεβιβάσθη τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὸ ὑπ' ἀριθ. Φ.Ε.Κ.
Β' 5138/5.11.2021, εἰς ὃ ἐδημοσιεύθη ἡ ὑπ'
ἀριθ. πρωτ. Δ1α/Γ.Π.οικ. 66436 Κ.Υ.Α., ἥτις
συναποστέλλεται, ἔχουσα θέμα «Ἐκτακτὰ μέ-
τρα προστασίας τῆς δημόσιας ὑγείας ἀπὸ τὸν
κίνδυνον περαιτέρω διασπορᾶς τοῦ κορωνοϊοῦ

COVID-19 στο σύνολο της Ἐπικράτειας γιὰ τὸ διάστημα ἀπὸ τὸ Σάββατο, 6 Νοεμβρίου 2021 καὶ ὥρα 6:00 ἕως καὶ τὴ Δευτέρα, 22 Νοεμβρίου 2021 καὶ ὥρα 6:00», καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς.

Παρακαλοῦμεν ἰδιαίτερος διὰ τὴν μετὰ προσοχῆς μελέτην τῆς ἐν θέματι Κ.Υ.Α., διὰ τῆς ὁποίας ἀνενεώθησαν ὑπὸ τῆς Πολιτείας, ἐπὶ τὰ βελτίω εἰς τινὰ σημεῖα, αἱ κανονιστικαὶ ρυθμίσεις τηρήσεως τῶν προβλεπομένων μέτρων προφυλάξεως εἰς τοὺς Ἱερούς Ναούς, τὰς Ἱεράς Μονάς κ.λπ. χώρους λατρείας, διὰ τὴν προστασίαν τῆς δημοσίας ὑγείας.

Διὰ τῆς ὡς ἄνω Κ.Υ.Α. τόσον οἱ θρησκευτικοὶ λειτουργοί, ὅσον καὶ οἱ ἐκκλησιαστικοὶ ὑπάλληλοι, ἐργαζόμενοι δι' οἰασδίποτε σχέσεως ἐργασίας εἰς τοὺς Ἱερούς Ναούς, τὰς Ἱεράς Μονάς καὶ τὰ Μητροπολιτικά Γραφεῖα, ὑποχρεοῦνται πλέον εἰς τὴν διενέργειαν ἐλέγχων δις τῆς ἐβδομάδος διὰ τὴν ἀσθένειαν τοῦ κορωνοϊοῦ COVID-19, δι' ἰδίων δαπανῶν, ὡς καὶ τὴν ὑποβολὴν τῶν σχετικῶν ἀποτελεσμάτων τῆ οἰκείᾳ Ἐκκλησιαστικῇ Ἀρχῇ, ἐν τῷ πλαίσιῳ τῆς τηρήσεως τῶν προβλεπομένων ὑγειονομικῶν μέτρων. Ἐξαιροῦνται τοῦ ὡς ἄνω ὑποχρεωτικοῦ διαγνωστικοῦ ἐλέγχου νοσήσεως ὅσοι: α) ἔχουν ὀλοκληρώσει πρὸ τοῦλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ἡμερῶν τὸν ἐμβολιασμόν διὰ τὴν νόσον τοῦ κορωνοϊοῦ COVID-19 καὶ ἐπιδεικνύουν πιστοποιητικόν ἐμβολιασμοῦ ἢ β) ἔχουν ὀλοκληρώσει πρὸ τοῦλάχιστον δεκατεσσάρων (14) ἡμερῶν τὸν ἐμβολιασμόν διὰ τὴν νόσον τοῦ κορωνοϊοῦ COVID-19 μέ μίαν (1) δόσιν ἐμβολίου λόγῳ νοσήσεως τῶν ἐκ κορωνοϊοῦ COVID-19 καὶ ἐπιδεικνύουν βεβαίωσιν νοσήσεως καὶ ἐμβολιασμοῦ ἢ γ) ἔχουν νοσήσει ἐκ κορωνοϊοῦ COVID-19 ἐν τὸς τοῦ τελευταίου ἐξαμήνου καὶ ἐπιδεικνύουν πιστοποιητικόν νοσήσεως.

Ἐπὶ πλέον, ἅπαντες οἱ προσερχόμενοι εἰς τὰ Μητροπολιτικά Γραφεῖα (ἐργαζόμενοι καὶ κοινόν), ὀφείλουν νὰ ἐπιδεικνύουν κατὰ τὴν εἴσοδον:

Πιστοποιητικόν ἐμβολιασμοῦ, συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὡς ἄνω Κ.Υ.Α., ἢ

Πιστοποιητικόν νοσήσεως, συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὡς ἄνω Κ.Υ.Α., ἢ

Πιστοποιητικόν ἀρνητικοῦ διαγνωστικοῦ ἐλέγ-

χου διὰ κορωνοϊόν COVID-19 (PCR τὸ ὁποῖον ἔχει διενεργηθῆ ἐντὸς τῶν 72 τελευταίων ὡρῶν ἢ rapid test τὸ ὁποῖον ἔχει διενεργηθῆ ἐντὸς τῶν 48 τελευταίων ὡρῶν), συμφώνως πρὸς τὴν παρ. 2 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὡς ἄνω Κ.Υ.Α.

Ἀνήλικοι ἀπὸ τεσσάρων (4) ἕως καὶ δεκαεπτὰ (17) ἐτῶν, δύνανται νὰ προσκομίζουσιν, ἐναλλακτικῶς, δὴλῶσιν ἀρνητικοῦ αὐτοδιαγνωστικοῦ ἐλέγχου (self-test), συμφώνως πρὸς τὰς παρ. 3 καὶ 4 τοῦ ἄρθρου 9 τῆς ὡς ἄνω Κ.Υ.Α.

Ὡσαύτως, εἰς τὴν Κ.Υ.Α. ὑφίσταται πρόβλεψις ἐπιβολῆς διοικητικοῦ προστίμου ὑψους χιλίων πεντακοσίων (1.500) εὐρώ, τὸ ὁποῖον ἐπιβάλλεται εἰς τὸν κατὰ νόμον ὑπεύθυνον τοῦ χώρου λατρείας ἢ, ἀπουσίᾳ αὐτοῦ, εἰς τὸν παριστάμενον θρησκευτικόν λειτουργόν, ἐφ' ὅσον δέν τηρῶνται οἱ θεσπισθέντες δι' αὐτῆς εἰδικοὶ κανόνες λειτουργίας τῶν χώρων λατρείας.

Ταῦτα πάντα γνωρίζοντες ὑμῖν, παρακαλοῦμεν διὰ τὰ καθ' ἡμᾶς.

Ἐντολῇ καὶ Ἐξουσιοδοτήσει τῆς Ἱεράς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
† Ὁ Ὡρεῶν Φιλόθεος

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4902

Ἀριθ.

Ἀθῆναι, 11 Νοεμβρίου 2021

Διεκπ. 2318

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς

τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ τὰς Ἱεράς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Διαδικτυακὴ Συνάντησις ἐκπροσώπων Ἱερῶν Μητροπόλεων πρὸς προγραμματισμὸν τῶν Ἐκδηλώσεων Μνήμης ἐπὶ τῇ συμπληρώσει ἑκατόν (100) ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς»

Κοινοποιήσις:
Ειδικήν Συνοδικήν Ἐπιτροπήν
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, λαφθείσης ἐν τῇ Συνεδριά τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς 10ης μηνός Σεπτεμβρίου 2021, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱερά Σύνοδος, ἐν τῇ ρηθείσῃ Συνεδριά Αὐτῆς, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν καί τό ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 27/3.9.2021 ἔγγραφον τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, ἀπεφάσισεν ὅπως καθηκόντως καί μνημοσύνως τιμῆσιν ἐπέτειον τῆς συμπληρώσεως ἑκατόν (100) ἐτῶν ἀπό τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς, διοργανοῦσα ποικίλας Συνοδικάς καί Περιφερειακάς Ἐκδηλώσεις Μνήμης.

Ὅθεν, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ἐπί τῷ τέλει τοῦ ἀρτίου προγραμματισμοῦ καί συντονισμοῦ τῶν ἐπιτελεσθέντων Ἐπετειακῶν Ἐκδηλώσεων, ἡ Ἱερά Σύνοδος ἀπεφάσισεν ὅπως, τήν Πέμπτην 9ην Δεκεμβρίου 2021 καί ὥραν 11ην πρωϊνῆν, πραγματοποιηθῆ διαδίκτυακῆ συνάντησις τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐν ἧ ἑκάστη Ἱερά Μητρόπολις παρακαλεῖται ὅπως ὀρίσῃ ἐκπρόσωπον αὐτῆς, ἀποστέλλουσα, ἕως τῆς 25ης Νοεμβρίου ἐ.ἔ., τό ὄνοματεπώνυμον, τήν ιδιότητα, τό τηλέφωνον καί τήν ἠλεκτρονικὴν διεύθυνσιν αὐτοῦ.

Ὁ ἐκπρόσωπος ἐκάστης Ἱερᾶς Μητροπόλεως θά μετάσχῃ εἰς τήν ὡς ἄνω διαδίκτυακὴν συνάντησιν ὑποβάλλων τὰς προτάσεις τῆς οἰκείας αὐτοῦ Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἐνῶ θά ἀποτελῆ καί τόν σύνδεσμον ἐπικοινωνίας μεταξύ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰς ἣν ἀνήκει καί τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος πρὸς τόν σκοπὸν τοῦ προγραμματισμοῦ τῶν συνδιοργανωθισομένων Ἐκδηλώσεων Μνήμης.

Εἰς ἐπίμετρον, ἐνημερώνομεν ὑμῖν ὅτι ἐν τῷ αὐτῷ πλαισίῳ ἔχει ἤδη ἐγκριθῆ καί προγραμματισθῆ, διὰ τῆς ὡς ἄνω Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ἡ διεξαγωγή τριῶν Ἐπιστημονικῶν Συνεδριῶν, κατὰ τὰ ἔτη 2022, 2023 καί 2024, ἀντιστοίχως, μέ θεματικούς ἄξονας τὰ ἐξῆς σημαντικὰ ἱστορικὰ γεγονότα:

1. Συνέδριον Ὀκτωβρίου 2022: «Μικρασιατικὴ Καταστροφή κατὰ τό ἔτος 1922».

2. Συνέδριον Ὀκτωβρίου 2023: «Συνθήκη τῆς Λωζάνης κατὰ τό ἔτος 1923».

3. Συνέδριον Ὀκτωβρίου 2024: «Ἀνταλλαγὴ τῶν πληθυσμῶν κατὰ τό ἔτος 1924».

Δι' οἰανδήποτε ἐτέραν πληροφορίαν παρακαλοῦμεν ὅπως ἐπικοινωνήτε τηλεφωνικῶς μετὰ τοῦ Γραμματέως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος Ἀρχιμ. Δαμασκηνοῦ Πετράκου (τηλ. ἐπικοινωνίας: 210-7272203, 210-7272268) ἢ μετὰ τοῦ συνεργάτου τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Κωνσταντίνου Χολέβα (τηλ. ἐπικοινωνίας: 210-7272255) καί ἠλεκτρονικῶς μέσῳ τῆς διευθύνσεως ecclisia.protocol@gmail.com.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 4961
Ἀριθ.
Διεκπ. 2349

Ἀθῆνα, 15 Νοεμβρίου 2021

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
τήν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καί
τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Ἐκθεσις ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΕΧΝΗ»

Κοινοποιήσις:
Εἰδικήν Συνοδικήν Ἐπιτροπήν
Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν

Διὰ τοῦ παρόντος γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι, ἀπὸ 15ης Νοεμβρίου ἕως καί 5ης Δεκεμβρίου ἐ.ἔ., θά φιλοξενηθῆ εἰς τό Πολιτιστικόν Κέντρον τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν (Μεγάλου Βασιλείου 15, Ροῦφ) ἡ διοργανωθεῖσα ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, μερίμνη

της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής της Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, Ἐκθεσις Ἁγιογραφῶν καὶ ἑτέρων εἰκαστικῶν ἔργων ὑπὸ τὸν τίτλον «ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΕΧΝΗ», ἡ ὁποία ἐντάσσεται εἰς τὸ πλαίσιον τῶν ἐορταστικῶν ἐκδηλώσεων τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν λόγῳ τῆς συμπληρώσεως 200 ἐτῶν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως καὶ περιλαμβάνει ἔργα καλλιτεχνῶν ἀπὸ διαφόρους περιοχάς τῆς Ἑλλάδος, ἀναφερόμενα εἰς τοὺς Ἁγίους Νεομάρτυρας καὶ τοὺς ἥρωας τοῦ 1821.

Ἡ ἐν θέματι Ἐκθεσις θά λειτουργῇ καθ' ἐκάστην Τρίτην, Τετάρτην, Πέμπτην καὶ Παρασκευὴν ἀπὸ 10.00 ἕως καὶ 13.30, ἐνῶ τὴν Κυριακὴν ἀπὸ 11.30 ἕως καὶ 13.30 θά πραγματοποιηταὶ ξενάγησις ὑπὸ τοῦ Ἐπιμελητοῦ τῆς Ἐκθέσεως κ. Εὐαγγέλου Παππᾶ. Ἡ εἴσοδος θά ἐπιτρέπεται μόνον κατόπιν ἐπιδείξεως πιστοποιητικοῦ ἐμβολιασμοῦ ἢ νοσήσεως.

Ὅθεν, παρακαλοῦμεν ὅπως, τῇ ὑμετέρῳ ποιμαντικῇ εὐθύνῃ, ἐνεργήσητε ἀναλόγως πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς προβολῆς τῆς σπουδαιότητος αὐτῆς καὶ τῆς ἐνημερώσεως πάντων τῶν ἐνδιαφερομένων.

Διὰ πλείονας πληροφορίας δύνασθε νὰ ἀπευθύνησθε εἰς τὰ τηλέφωνα ἐπικοινωνίας 210-7272268, 210-7272985 καὶ 6945-816860 (Γραμματεὺς τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Επιτροπῆς Ακαδημίας Εκκλησιαστικῶν Τεχνῶν, Ἀρχιμανδρίτης π. Ἀθηναγόρας Σουπουρτζής).

Ἐντολῇ καὶ Ἐξουσιοδοτίσει τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5018
Ἀριθ. Ἀθῆναι, 16 Νοεμβρίου 2021
Διεκτ. 2363

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
τὴν Ἱερὰν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Θέμα: «Α' Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός
δημιουργίας ταινίας μικροῦ μήκους μέ θέμα:
"Μνήμες Μικρᾶς Ἀσίας-Πόντου: 1922-2022"»

Κοινοποιήσις:

1. Ἀξιότιμον κ. Γεώργιον Καλαντζῆν
Γενικόν Γραμματέα Ὁρθοσκευμάτων
Εἰς Ἀμαρούσιον
2. Εἰδικὴν Συνοδικὴν Ἐπιτροπὴν
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος
Παρ' ἡμῖν

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδρίᾳ τῆς 10ης μηνὸς Σεπτεμβρίου ἐ.ἔ., κατόπιν καὶ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 27/3.9.2021 προτάσεως τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Επιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἐνεκρίθη ἡ διεξαγωγή τριῶν Πανελληνίων Μαθητικῶν Διαγωνισμῶν διὰ τὰ ἐπόμενα τρία σχολικὰ ἔτη, ἀρχῆς γενομένης ἀπὸ τοῦ παρόντος σχολικοῦ ἔτους 2021 - 2022. Οἱ ἐν λόγῳ διαγωνισμοὶ θά συνδιοργανωθοῦν ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Ὁρθοσκευμάτων διὰ τῆς Γενικῆς Γραμματείας Ὁρθοσκευμάτων εἰς τὸ πλαίσιον τῶν Ἐκδηλώσεων Μνήμης ἐπὶ τῇ συμπληρώσει 100 ἐτῶν ἀπὸ τῆς Μικρασιατικῆς Καταστροφῆς, προκειμένου οἱ μαθηταὶ τῶν σχολείων νὰ ἔλθουν εἰς ἐπαφὴν μέ τὴν ἱστορίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ Πόντου καὶ τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης, νὰ μελετήσουν καὶ ἀναδιφήσουν εἰς τὰς σχετικὰς ἱστορικὰς πηγὰς, νὰ ἐρευνήσουν τὰς δοκιμασίας τῶν προσφύγων καὶ τὴν προσφορὰν των εἰς τὴν Μητροπολιτικὴν Ἑλλάδα, νὰ ἐνασχοληθοῦν ἐνδεχομένως μέ τὴν ἱστορίαν τῆς τοπικῆς των κοινωνίας καὶ νὰ ἐκφράσουν τὰς σκέψεις καὶ τὰ συναισθήματά των ἐπ' αὐτῶν.

Διὰ τὸ τρέχον σχολικὸν ἔτος 2021-2022 ὁ Πανελλήνιος Μαθητικός Διαγωνισμός ἀφορᾷ εἰς τὴν

δημιουργία ταινίας μικρού μήκους (βίντεο) μεγίστης διάρκειας ἕξ λεπτῶν (06:00") καὶ ἀπευθύνεται εἰς μαθητὰς τῆς Β' καὶ τῆς Γ' τάξεως Γυμνασίου, οἱ ὅποιοι θὰ ἔχουν ἀπαραιτήτως ὡς ἐπιβλέποντα ἓνα καθηγητὴν τῶν.

Πληροφοροῦμεν ὑμᾶς ὅτι ὡς θέμα ἐφέτος ὠρίσθη: «Μνημεῖα Μικρᾶς Ἀσίας–Πόντου: 1922-2022». Κεντρικὸν θεματικὸν πεδίου τοῦ διαγωνισμοῦ ἀποτελεῖ ὁ δημιουργικὸς προβληματισμὸς σχετικῶς πρὸς τὰς χριστιανικὰς ρίζας καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἑλληνικοῦ Πολιτισμοῦ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ τὸν Πόντον. Εἰδικώτερον, οἱ μαθηταὶ καλοῦνται νὰ ἐμπνευσθοῦν ὑπὸ μᾶς ἐκ τῶν κατωτέρω προσωποποιήσεων, αἱ ὁποῖαι ἐγεννήθησαν καὶ ἀνετράφησαν εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν, ἦτοι:

α. Ἁγία Ἐλένη, β. Ἅγιος ἐθνομάρτυς Χρυσόστομος Σμύρνης, γ. Φώτης Κόντογλου, δ. Γιώργος Σεφέρης.

Αἱ συμμετοχαὶ πρέπει νὰ ὑποβληθοῦν ἕως τῆς Τετάρτης 16 Μαρτίου 2022 καὶ ὥραν 23:59 μῆσφ τοῦ ἡλ. ταχυδρομείου τῆς σχολικῆς μονάδος.

Ἄπαντες καλοῦνται ὅπως τηρήσουν ἐπακριβῶς τοὺς ὅρους καὶ τὰς ὁδηγίας συμμετοχῆς συμφώνως τῷ ἐπισυναπτομένῳ ἐγγράφῳ ὑπ' ἀριθ. πρωτ. 143948/Θ2/10.11.2021 τοῦ Τμήματος Μαθητικῆς Μερίμνης, Σχολικῆς Ζωῆς καὶ Ἐπαγγελματικοῦ Προσανατολισμοῦ τῆς Γεν.Γραμμ. Θρησκευμάτων τοῦ Ὑπουργείου Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

Ἔθεν, παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ὅπως μερμηνήσετε διὰ τὴν ἀνακοίνωσιν τοῦ ἐν λόγῳ Διαγωνισμοῦ εἰς τοὺς Ἐκπαιδευτικούς τῆς Β' καὶ Γ' Γυμνασίου τῆς δημοσίας ἢ καὶ ἰδιωτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἐντός τῶν ὁρίων τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ὑμῶν Ἐπαρχίας, καθὼς καὶ εἰς τὴν Ὑπηρεσίαν Νεότητος τῆς καθ' ὑμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, ἵνα ἐν συνεχείᾳ γνωστοποιηθῇ εἰς τὰ στελέχη τῶν ὑμετέρων Κατηχητικῶν Σχολείων καὶ τοὺς μαθητὰς τῆς Β' καὶ Γ' Γυμνασίου. Ἐπιστᾶται ἡ προσοχή εἰς τὸ ὅτι οἱ μαθηταὶ τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων δέν δύναται νὰ συμμετάσχουν ἀνεξαρτήτως, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τὴν ἐπίβλεψιν ἐκπαιδευτικοῦ τοῦ σχολείου εἰς τὸ ὅποιον φοιτοῦν.

Οἱ διακριθέντες μαθηταὶ τοῦ Διαγωνισμοῦ θὰ λάβουν Διακρίσεις Ἐπαίνου καί, ἐφ' ὅσον αἱ ὑγεινομικαὶ συνθῆκαι τὸ ἐπιτρέψουν, θὰ συμμε-

τάσχουν εἰς ἐκπαιδευτικὴν ἐκδρομὴν εἰς τὸ Πήλιον καὶ εἰς τελετὴν ἀπονομῆς τῶν τίτλων διακρίσεως.

Διὰ περισσοτέρας πληροφορίας, οἱ ὑπεύθυνοι Νεότητος τῶν Ἱ. Μητροπόλεων, ὡς καὶ οἱ σὸς δῆποτε ἐνδιαφερόμενοι, δύναται νὰ ἀπευθύνωνται εἰς τὸν Γραμματέα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητος Πανοσιολογιώτατον Ἀρχιμανδρίτην κ. Δαμασκηνόν Πετραῖον (τηλ. 210.7272203, 210.7272268) καὶ εἰς τὸν συνεργάτην τῆς Ἐπιτροπῆς κ. Κωνσταντῖνον Χολέβαν (τηλ. 210.7272255), ἐνῶ δύναται νὰ ἐπικοινωνοῦν καὶ ἠλεκτρονικῶς μῆσφ τῶν ἠλεκτρονικῶν διευθύνσεων ekkl.ekp@gmail.com καὶ politistikitautotita@yahoo.gr

Εὐχαριστοῦμεν ἐκ τῶν προτέρων τοὺς Σεβ. Μητροπολίτας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὸ Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων, τοὺς ὑπευθύνους Νεότητος τῶν Ἱ. Μητροπόλεων, τοὺς Διευθυντὰς τῶν Σχολείων, τοὺς ἐκπαιδευτικούς καὶ ὄλους ὅσοι θὰ συμβάλουν, καθ' οἷονδῆποτε τρόπον, εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ Διαγωνισμοῦ.

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

† Ὁ Ὁρεῶν Φιλόθεος

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 5226

Ἀριθ.

Ἀθῆναι, 22 Νοεμβρίου 2021

Διεκπ. 2399

ΕΓΚΥΚΛΙΟΝ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Πρὸς
τὴν Ἱεράν Ἀρχιεπισκοπὴν Ἀθηνῶν καὶ
τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας
τῆς Ἑλλάδος

Κοινοποιήσις:
Ὑπουργεῖον Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων
Γενικὴν Γραμματεῖαν Θρησκευμάτων

Ἐκ Συνοδικῆς Ἀποφάσεως, ληφθείσης ἐν τῇ Συνεδριά τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 22ας μηνός Νοεμβρίου ἐ.ε., καί ἐξ ἀφορμῆς τῆς ἐξάρσεως τῶν κρουσμάτων τοῦ κορωνοϊοῦ, γνωρίζομεν ὑμῖν ὅτι ἡ Ἱ. Σύνοδος, ἐν τῇ ῥηθείσῃ Συνεδριά Αὐτῆς, ἀπεφάσισεν ὅπως ἀνακοινώσῃ ὑμῖν τὰ κάτωθι:

Κατ' ἀρχάς συμπαρίσταται ὁλοθύμως εἰς τὴν μεγάλην προσπάθειαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν μὴ περαιτέρω ἐξάπλωσιν τῆς πανδημίας, ἐπισημαίνουσα δ' ἐν ταύτῳ ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἐξ ἀρχῆς ἐστάθη ἀρωγός τῆς Πολιτείας εἰς τὸ ἐν θέματι ἐγχείρημα, ἐκφράζουσα λόγον συναινετικόν καὶ ὑπεύθυνον.

Ὁμοίως συμεριζέται τὴν θυσιαστικὴν ἐκ μέρους τῶν ἱατρῶν καὶ νοσηλευτῶν τῆς Χώρας ἡμῶν προσπάθειαν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς πανδημίας καὶ συνδράμει ἔργοις καὶ λόγοις, προτρέπουσα τὰ πιστὰ μέλη τῆς Ἐκκλησίας νὰ ἐμβολιασθοῦν ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως, κατὰ τὰς ὑποδείξεις τῆς ἱατρικῆς κοινότητος.

Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος παραμένει ἀμετακίνητος εἰς τὴν ὑπ' Αὐτῆς ἐκφρασθεῖσαν θέσιν ὅτι ἡ ἐπιλογή τοῦ ἐμβολιασμοῦ δέν ἀποτελεῖ ζήτημα ὀρθῆς πίστεως ἢ ὁμολογίας, ἀλλὰ ἀντικείμενον τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης καὶ συνιστᾷ πρᾶξιν ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς εὐθύνης. Αἱ τυχόν ἀντίθετοι ἀπόψεις, εἰ καὶ Κληρικῶν, δέν ἐκπροσωποῦν τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία διοικεῖται καὶ ἐκφράζεται ἐπισήμως μόνον διὰ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου Αὐτῆς.

Ἀναφορικῶς πρὸς τὴν διαβιβαζομένην διὰ τοῦ παρόντος ὑπ' ἀριθ. 72486/19.11.2021 Κοινὴν Ὑπουργικὴν Ἀπόφασιν (Φ.Ε.Κ. Β' 5401/20.11.2021), συμφώνως τῇ ὁποίᾳ οἱ λατρεύοντες τὸν Ἀληθινόν Θεόν καὶ ἐπιθυμοῦντες νὰ μετάσχουν ταῖς Ἱεραῖς Ἀκολουθίαις πιστοί, εἰσερχόμενοι εἰς τοὺς Ἱερούς Ναοὺς, ὀφείλουν νὰ φέρουν τὰ προβλεπόμενα πιστοποιητικά, ἡ Δ.Ι.Σ. θεωρεῖ ὅτι ὁ ἔλεγχος τῆς συμμορφώσεως τῶν πιστῶν πρὸς τὴν ἐν λόγῳ Κ.Υ.Α. τυγχάνει ἐξ ἀντικειμένου ἀδύνατος νὰ διενεργηθῇ ὑπὸ τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἱ. Ναῶν, ἐφ' ὅσον αἱ ἀρμοδιότητες αὐτοῦ δέν ἄπτονται τῆς φυλάξεως ἢ τῆς ἀσκήσεως δημοσίας ἐξουσίας.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος ἐμμένει εἰς τὸ ὑπ' ἀριθ. 4766/2205/4.11.2021 Ἐγκύκλιον Σημεῖωμα Αὐτῆς, ἀπευθύνουσα καὶ πάλιν ἐκκλησίαν πρὸς τὸν Ἱ. Κλη-

ρον καὶ τὸν εὐσεβῆ Λαόν, ὥστε κατὰ τὴν προσέλευσιν εἰς τοὺς Ἱ. Ναοὺς νὰ τηρῶνται ἐπακριβῶς ἅπαντα τὰ μέτρα προστασίας διὰ τὴν ἀποφυγὴν ἐξαπλώσεως τοῦ κορωνοϊοῦ, προτρέπουσα πατρικῶς διὰ τὴν πραγματοποίησιν, ἐλευθέρως καὶ ἀβιάστως, τοῦ ὑποδεδειγμένου ὑπὸ τῆς ἱατρικῆς κοινότητος ὡς οὐσιαστικοῦ μέτρου προστασίας κατὰ τῆς πανδημίας ἐμβολιασμοῦ, ὡς καὶ τὴν διενέργειαν, ὑπὸ τῶν μὴ εἰσέτι ἐμβολιασθέντων, διαγνωστικῶν ἐλέγχων (rapid test ἢ μοριακοῦ).

Ὡσαύτως, ὑπενθυμίζει τὴν ὑποχρέωσιν διενεργείας, ἰδίᾳ δαπάνῃ, δύο διαγνωστικῶν ἐλέγχων (rapid test ἢ μοριακοῦ) ἐβδομαδιαίως ὑπὸ πάντων τῶν διακονούντων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς (Κληρικῶν, Ἱεροφαιτῶν, Νεωκόρων κ.λπ. ἐργαζομένων), οἵτινες δέν ἔχουν προβῆ εἰς ἐμβολιασμόν κατὰ τοῦ κορωνοϊοῦ, ὡς καὶ ὑποβολῆς τῶν ἀποτελεσμάτων αὐτῶν τῇ οἰκείᾳ Ἐκκλ. Ἀρχῇ, ἐν τῷ πλαίσίῳ τῆς τηρήσεως τῶν προβλεπομένων ὑγειον. μέτρων.

Ἐν κατακλείδι, ἡ Ἱ. Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἀπευθυνομένη εἰς τὴν αἴσθησιν εὐθύνης τοῦ Ἱ. Κλήρου καὶ τοῦ πιστοῦ Λαοῦ, προτρέπει ἅπαντας ὅπως: 1) παραμείνωμεν ἄρρηκτα ἐνωμένοι ὑπὸ τὴν σκέπην τῆς Μητρός Ἐκκλησίας, ἐν ὑπακοῇ πρὸς τὴν Ἱ. Σύνοδον καὶ τοὺς Σεβ.Ποιμενάρχας, ἀποφεύγοντες παντός εἴδους διάσπασιν καὶ διχόνοιαν, τὴν ἐπιδιωκομένην «προφάσει εὐσεβείας» ὑπὸ προσώπων τὰ ὁποῖα ὑπηρετοῦν σκοπούς ἀλλοτρίους πρὸς τὴν φύσιν τῆς Ἐκκλησίας, 2) ἀκολουθήσωμεν ἀπαρεγκλίτως τὰς ὁδηγίας τῶν εἰδικῶν διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῆς διασπορᾶς τοῦ κορωνοϊοῦ, χρησιμοποιοῦντες ἀπαραιτήτως τὴν προστατευτικὴν προσωπίδα καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν παραμονῆς ἐντὸς τῶν Ἱ. Ν. καὶ τηροῦντες τὰς προβλεπομένας ἀποστάσεις,

3) ἀναπέμπωμεν δεήσεις καὶ παρακλήσεις πρὸς τὸν πανοικτίρμονα Θεόν ἵνα ἀποστρέψῃ, διασκεδάσῃ καὶ ἀπομακρύνῃ τὴν νόσον τοῦ κορωνοϊοῦ, καθ' ὅσον δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανούς ἰσχύει ὁ ἀληθὴς καὶ ἀδιάψευστος λόγος τοῦ ἱεροῦ Ψαλμοῦ Δαβίδ: «ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων» (Ψαλμ. 126, 1).

Ἐντολῇ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Ὁ Ἀρχιεραγματεὺς

† Ὁ Ὡρεῶν Φιλόθεος

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ – ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Κανονισμός συστάσεως και λειτουργίας του 'Εκκλησιαστικού 'Ιδρύματος υπό την έπωνυμιάν «Πνευματικών, Πολιτιστικών και Συνεδριακών Κέντρον 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Κηφισίας» τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου και 'Ωρωποῦ

Άριθμ. 3760/2034/2021

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1. τὰ ἄρθρα 1 παρ. 4, 29 παρ. 2 καί 59 παρ. 2 τοῦ ν. 590/1977 «Περί τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος» (Α' 146),

2. Τίς ὑποχρεώσεις τῆς ποιμανούσης 'Εκκλησίας πρὸς τό χριστεπώνυμο πλήρωμα, οἱ ὁποῖες ἀπορρέουν ἀπό τίς Εὐαγγελικές ἐπιταγές, τοὺς 'Ιερούς Κανόνες καί τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους,

3. τίς ὑφιστάμενες κοινωτικές, ποιμαντικές καί πνευματικές ἀνάγκες τῆς 'Ι. Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ,

4. τὴν ὑπ' ἀριθ. 368/3.8.2021 πρόταση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ κ. Κυρίλλου,

5. τὴν ὑπ' ἀριθ. 313/27.9.2021 γνωμοδότηση τῆς Νομικῆς 'Υπηρεσίας τῆς 'Ιερᾶς Συνόδου τῆς 'Εκκλησίας τῆς 'Ελλάδος,

6. τὴν ἀπό 12.10.2021 Ἀπόφαση τῆς Διαρκoῦς 'Ιερᾶς Συνόδου,

συνιστᾶ 'Εκκλησιαστικό 'Ιδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμία «Πνευματικόν, Πολιτιστικόν καί Συνεδριακόν Κέντρον 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Κηφισίας» τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ, ὡς ἐξῆς:

Κανονισμός Συστάσεως καί Λειτουργίας τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ 'Ιδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν «Πνευματικόν, Πολιτιστικόν καί Συνεδριακόν Κέντρον 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Κηφισίας» τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ

Ἄρθρο 1

Σύσταση – Ἐπωνυμία - 'Ἐδρα

Στὴν 'Ενορία τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Κηφισίας συνιστᾶται 'Εκκλησιαστικό 'Ιδρυμα μέ τὴν ἐπωνυμία: «Πνευματικόν, Πολιτιστικόν καί Συνεδριακόν Κέντρον 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Κηφισίας» τῆς 'Ιερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, 'Αμαρουσίου καί 'Ωρωποῦ.

Τό 'Ιδρυμα ἔχει ἔδρα καί στεγάζεται παραπλευρῶς τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ. Τό 'Ιδρυμα ἀποτελεῖ ἐξηρτημένη ὑπηρεσία τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς 'Ενορίας τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ 'Αγίου Γεωργίου Κηφισίας αὐτοτελοῦς διαχείρισης καί μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα.

Τό 'Ιδρυμα ἔχει ἴδια σφραγίδα, ἡ ὁποία φέρει στὸ κέντρο ὡς λογότυπο τὸν ἰχθύν μέ περίγραμμα τὰ κεφαλαῖα γράμματα ΙΣΧΡ.

Στόν ἐξωτερικό κύκλο ἀναγράφονται οἱ λέξεις ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ ΚΑΙ ΩΡΩΠΟΥ, στὸν δὲ ἐσωτερικό κύκλο ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΝ ΣΥΝΕΔΡΙΑΚΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ ΑΓΙΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ.

Ἄρθρο 2

Σκοποί τοῦ 'Ιδρύματος εἶναι ἡ ἐκτός τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ ἀνάπτυξη δραστηριοτήτων γιὰ τὴν πνευματικὴ οἰκοδομὴ τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ καί ἰδιαιτέρως:

α) 'Η μεταξὺ τῶν χριστιανῶν καλλιέργεια ὀρθοδόξου χριστιανικοῦ ἠθους καί πνευματικότητας.

β) 'Η προσέγγιση τῶν νέων καί ἡ διαπαιδαγώγηση αὐτῶν σύμφωνα μέ τὴν ἑλληνορθόδοξη παράδοση καί ἡ υποβοήθησή τους γιὰ τὴν ἐπαγγελματικὴ τους κατάρτιση.

γ) 'Η ψυχαγωγία τῶν νέων καί ὄλων ἐν γένει τῶν κατοίκων σύμφωνα μέ τίς ἐθνικές καί θρησκευτικές παραδόσεις τοῦ λαοῦ μας.

δ) 'Η ἄσκηση τῆς φιλανθρωπίας σέ εὐπαθεῖς ομάδες καί ἐνδεεῖς.

Μέσα για την εκπλήρωση του σκοπού του Ίδρύματος αποτελούν:

α) Η πραγματοποίηση χριστιανικών και πολιτιστικών συναθροίσεων και άλλων πνευματικών και επικοδομητικών εκδηλώσεων.

β) Η διοργάνωση έπισημονικών, πολιτιστικών και άλλων Συνεδρίων.

γ) Η όργάνωση φιλανθρωπικών, ψυχαγωγικών εκδηλώσεων και εκθέσεων.

δ) Η διοργάνωση όμιλων, διαλέξεων, προβολών θρησκευτικών, κοινωνικών, πολιτιστικών και ήθικων κινηματογραφικών ταινιών.

ε) Η λειτουργία Βιβλιοθήκης.

στ) Κάθε άλλο μέσο πού θά αποφασίζει κάθε φορά τό Διοικητικό Συμβούλιο.

Άρθρο 3

Διοικητικό Συμβούλιο

Τό Ίδρυμα τελεί υπό την πνευματική και διοικητική έποπτεία της Ί. Μητροπόλεως Κηφισίας, Άμαρουσίου και Ώρωπού και διοικείται από πενταμελές (5) Διοικητικό Συμβούλιο, τό όποιο άπαρτίζεται από:

α) Τόν Σεβασμώτατο Μητροπολίτη Κηφισίας, Άμαρουσίου και Ώρωπού ως Πρόεδρο.

β) Τόν έκάστοτε Πρόεδρο του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Έρου Ναού Άγίου Γεωργίου Κηφισίας ως Αντιπρόεδρο.

γ) Ένα (1) μέλος του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου του Έρου Ναού Άγίου Γεωργίου Κηφισίας, προτεινόμενο από τόν Πρόεδρο του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου και διοριζόμενο υπό του Μητροπολίτου.

δ) Δύο (2) μέλη, άνδρες και γυναίκες της ένορίας του Έρου Ναού, πού διακρίνονται για τό ήθος, τό έκκλησιαστικό τους φρόνημα και την πνευματική τους κατάρτιση, προτεινόμενα από τόν Πρόεδρο του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου και διοριζόμενα υπό του Μητροπολίτου.

Τά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου διορίζονται επί τριετεί θητεία, μετά τή λήξη της όποίας δύνανται νά έπαναδιορισθούν, τό δέ άξίωμα των μελών του Δ.Σ. είναι τιμητικό και άμισθο.

Μέλη του Δ.Σ. τά όποια δέν άνταποκρίνονται στά καθήκοντά τους, άπουσιάζουν άδικαιολογήτως από τρεις συνεχόμενες συνεδριάσεις του Δ.Σ., όλιγωρούν στην έπιτέλεση των άνατιθεμένων σέ αυτά καθηκόντων, έχουν άπρεπή και άντιχριστιανική συμπεριφορά, παύονται και άντικαθίστανται από τόν Σεβασμώτατο

Μητροπολίτη ύστερα από έγγραφη αίτηση του Προέδρου του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου.

Άρθρο 4

Συνεδριάσεις - Άπαρτία

Τό Δ.Σ. του Ίδρύματος συγκροτείται σέ σώμα κατά την πρώτη συνεδριάσή του και εκλέγει τόν Γραμματέα και τόν Ταμία. Συνέρχεται τακτικάς ανά τρίμηνο ή έκτάκτως μετά από πρόσκληση του Προέδρου.

Τό Δ.Σ. εύρίσκεται σέ άπαρτία, όταν παρίσταται όπωσδήποτε ό Σεβ. Πρόεδρος, ό Πρόεδρος του Έκκλησιαστικού Συμβουλίου και δύο τουλάχιστον μέλη του.

Άρθρο 5

Άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου

Οί άρμοδιότητες του Διοικητικού Συμβουλίου είναι:

α) Άποφασίζει για κάθε θέμα πού άφορά την εκπλήρωση των σκοπών του.

β) Συνεργάζεται μέ τό Έκκλησιαστικό Συμβούλιο του Ί. Ναού Άγίου Γεωργίου Κηφισίας, καθώς επίσης και μέ την Τοπική Αυτόδιοίκηση και τούς τοπικούς Φορείς για την προαγωγή και έπίτευξη των σκοπών του.

γ) Καταρτίζει τόν έτήσιο προϋπολογισμό και άπολογισμό.

δ) Μεριμνά για την εξεύρεση οικονομικών πόρων και την καλή και σωστή λειτουργία του Ίδρύματος.

α) Οί αποφάσεις λαμβάνονται κατά πλειοψηφία. Σέ περίπτωση ίσοψηφίας, υπερισχύει ή ψηφος του Προέδρου.

β) Συνέρχεται ανά τρίμηνο ή εκτάκτως μετά από πρόσκληση του Προέδρου.

γ) Άποφασίζει για κάθε άλλο θέμα, για τό όποιο δέν γίνεται λόγος στον παρόντα Κανονισμό.

Οί αποφάσεις του Δ.Σ. εγκρίνονται από τό Μητροπολιτικό Συμβούλιο της Έρας Μητροπόλεως.

Άρθρο 6

Τό Πνευματικό, Πολιτιστικό και Συνεδριακό Κέντρο διατηρεί διαχειριστικά βιβλία (Βιβλίό Πρωτοκόλλου, Πρακτικών Δ.Σ., Ταμείου, Γραμματίων Εισπράξεων και Ένταλμάτων Πληρωμής). Όλα τά άνωτέρω βιβλία θεωρούνται από την Έρά Μητρόπολη Κηφισίας, Άμαρουσίου και Ώρωπού.

Άρθρο 7

Πόροι του Ίδρύματος είναι:

α) Έτήσια έπιχορήγηση από την Ένορία του Έρου

Ναού Αγίου Γεωργίου Κηφισίας, τό ύψος τής οποίας καθορίζεται μέ απόφαση του οικείου Έκκλησιαστικού Συμβουλίου.

β) Έπιχορηγήσεις υπό του Δημοσίου, του Δήμου Κηφισιάς ή οποιαδήποτε άλλη νόμιμη έπιχορήγηση.

γ) Δωρεές και κληρονομίες υπέρ του Ίδρύματος.

δ) Τά έσοδα από έκδηλώσεις που θά πραγματοποιούνται στην αίθουσα του Κέντρου.

ε) Κάθε άλλο έσοδο μή προβλεπόμενο άνωτέρω.

Άρθρο 8

Διάθεση τών πόρων

Οί άνωτέρω πόροι μέ απόφαση του Δ.Σ. διατίθενται:

α) Για τόν εξοπλισμό του Ίδρύματος.

β) Για τήν προμήθεια βιβλίων και διοργάνωση έορτών και έκδηλώσεων.

γ) Για τίς δαπάνες συντήρησης του όλου συγκροτήματος του Ίδρύματος και τής λειτουργίας του.

δ) Για τήν άμοιβή του τυχόν προσληφθησομένου προσωπικού.

ε) Για τήν άσκηση φιλανθρωπίας και παροχή περίθαλψης στους ένδεείς.

στ) Για τήν ένίσχυση του φιλανθρωπικού έργου τής Ίερās Μητροπόλεως.

Άρθρο 9

Δωρητές – Εύεργέτες

Τό Διοικητικό Συμβούλιο του Ίδρύματος δύναται νά ανακηρύξει Δωρητές και Εύεργέτες είτε έν ζωή είτε μετά θάνατον, μέ τήν έγκριση του οικείου Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 10

Έπί παντός θέματος μή διαλαμβανομένου στον παρόντα Κανονισμό, αποφασίζει τό Δ.Σ. του Ίδρύματος μέ τήν έγκριση του Μητροπολιτικού Συμβουλίου.

Άρθρο 11

Ο παρών Κανονισμός τροποποιείται μέ απόφαση τής Ίερās Συνόδου, ύστερα από πρόταση του οικείου Μητροπολίτου, κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. του Ίδρύματος έγκρινομένης υπό του

Μητροπολιτικού Συμβουλίου. Η τροποποίηση ισχύει από τής δημοσίευσης τής απόφασης τής Δ.Ι.Σ. στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Άρθρο 12

Τό παρόν Έκκλησιαστικό Ίδρυμα καταργείται, όταν καθίσταται άδύνατη ή λειτουργία ή δέν εκπληρώνει τίς προϋποθέσεις και τήν άποστολή του ή παρεκκλίνει τών σκοπών του. Η απόφαση καταργήσεως του λαμβάνεται από τήν Ί. Σύνοδο, ύστερα από πρόταση του οικείου Μητροπολίτου, κατόπιν απόφασης του Δ.Σ. του Ίδρύματος έγκρινομένης υπό του Μητροπολιτικού Συμβουλίου. Τό Ίδρυμα καταργείται από τής δημοσίευσης τής απόφασης τής Δ.Ι.Σ. στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως.

Σέ κάθε περίπτωση κατάργησης του Ίδρύματος, κάθε κινητό και άκίνητο περιουσιακό στοιχείο αυτού, περιέρχεται αυτοδικαίως στό Νομικό Πρόσωπο τής Ένορίας του Ίεροϋ Ναού Αγίου Γεωργίου Κηφισίας.

Άρθρο 13

Η ισχύς του παρόντος Κανονισμού άρχίζει από τήν δημοσίευσή του στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως. Ο παρών Κανονισμός δημοσιεύεται επίσης και στό περιοδικό «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Άρθρο 14

Από τόν παρόντα Κανονισμό δέν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του Νομικού Προσώπου τής Ίερās Μητροπόλεως Κηφισίας, Άμαρουσίου και Ώρωπού ή τής Ένορίας του Ίεροϋ Ναού Αγίου Γεωργίου Κηφισιάς. Τυχόν μελλοντική δαπάνη, βαρύνουσα τά ως άνω Νομικά Πρόσωπα, θά προβλεφθεί στους οικείους Προϋπολογισμούς.

Η Απόφαση αυτή νά δημοσιευθεί στην Έφημερίδα τής Κυβερνήσεως και στό επίσημο δελτίο τής Έκκλησίας τής Ελλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Αθήναι, 12.10.2021

† Ο Αθηνών ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Αρχιγραμματεύς

† Ο Ώρεών Φιλόθεος

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ - ΚΛΗΤΗΡΙΑ ΕΠΙΚΡΙΜΑΤΑ

Ίερά Μητρόπολις Λευκάδος και Ίθάκης

“Έχοντες υπό ψιν τάς διατάξεις του άρθρου 38, παρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και του άρθρου 20 του υπό αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Αγίας και Ίερῆς Συνόδου «Περί Έφημερίων και Διακόνων», προκειμένου να πληρώσωμεν την κενήν οργανικήν θέσιν τακτικού διακόνου του Ίερού Ίνοριακού Ναού:

Αγίων Μηνᾶ, Βίκτωρος και Βικεντίου πόλεως Λευκάδος

καλούμεν τούς βουλομένους και ἔχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν τά ἀπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κάλυψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Λευκάδι, τῆ 1ῆ Νοεμβρίου 2021

† Ὁ Λευκάδος και Ίθάκης ΘΕΟΦΙΛΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 2.11.2021

Ίερά Μητρόπολις Πολυανῆς και Κιλκισίου

“Έχοντες υπό ψιν τάς διατάξεις του άρθρου 38, παρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και τῶν ἄρθρων 4-7 του υπό αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Αγίας και Ίερῆς Συνόδου «Περί Έφημερίων και Διακόνων», προκειμένου να πληρώσωμεν τάς κενάς οργανικές θέσεις Έφημερίων τῶν Ίερῶν Ναῶν:

Α) Ίερού Ναοῦ Ἀγίου Ἰωάννου του Προδρόμου, Ἐλευθεροχώριον, Κιλκίς

Β) Ίερού Ναοῦ Ἀγίου Γεωργίου, Ἡλιόλουστο, Κιλκίς

Γ) Ίερού Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Κιλκίς

καλούμεν τούς βουλομένους και ἔχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικήν αἴτησιν μετά

τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν διά τήν πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιλκίς, τῆ 1ῆ Νοεμβρίου 2021

Ο ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΟΛΥΑΝΗΣ και ΚΙΛΚΙΣΙΟΥ

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως & Πολυκάστρου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 2.11.2021

Ίερά Μητρόπολις Πολυανῆς και Κιλκισίου

“Έχοντες υπό ψιν τάς διατάξεις του άρθρου 38, παρ. 2 και 67 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και τῶν ἄρθρων 4-7 και 20 του υπό αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Αγίας και Ίερῆς Συνόδου «Περί Έφημερίων και Διακόνων», προκειμένου να πληρώσωμεν τάς κενάς οργανικές θέσεις Διακόνων τῶν Ίερῶν Ναῶν:

Α) Ίερού Ναοῦ Ἀγίου Βασιλείου, Κιλκίς

Β) Ίερού Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, Κιλκίς
καλούμεν τούς βουλομένους και ἔχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντός μηνός ἀπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης εἰς τό περιοδικόν «ΕΚΚΛΗΣΙΑ» ὑποβάλωσιν ἡμῖν σχετικήν αἴτησιν μετά τῶν ἀπαιτούμενων δικαιολογητικῶν διά τήν πλήρωσιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Κιλκίς, τῆ 1ῆ Νοεμβρίου 2021

Ο ΤΟΠΟΤΗΡΗΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ
ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ ΠΟΛΥΑΝΗΣ και ΚΙΛΚΙΣΙΟΥ

† Ὁ Γουμενίσσης, Ἀξιουπόλεως & Πολυκάστρου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Ἀναρτήθηκε στήν ἱστοσελίδα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τίν 2.11.2021

Ίερά Μητρόπολις Φλωρίνης, Πρεσπών & Έορδαίας

Έχοντες υπό ψιν τας διατάξεις του άρθρου 38, παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και των άρθρων 4-7 και 20 του υπό αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Ίερας Συνόδου της Εκκλησίας της Ελλάδος «Περί Έφημερίων και Διακόνων», προκειμένου να πληρώσωμεν τας κενάς οργανικές θέσεις Έφημερίων και Διακόνων των Ένοριακών Ίερών Ναών.

Έφημερίου: Αγίου Νικολάου Βροντερού Πρεσπών

Διακόνου: Αγίου Παντελεήμονος πόλεως Φλωρίνης καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως εντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν ήμιν τά απαιτούμενα δικαιολογητικά διά την κατάληψιν των ανωτέρω κενών θέσεων.

Έν Φλωρίνη τη 18η Οκτωβρίου 2021

† Ό Φλωρίνης, Πρεσπών & Έορδαίας
ΘΕΟΚΛΗΤΟΣ

Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος την 2.11.2021

Ίερά Μητρόπολις Κυθήρων & Αντικυθήρων

Έχοντες υπό ψιν τας διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 και 67 του Ν.590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» και των άρθρων 4-7 του υπό αριθ. 305/2018 Κανονισμού της Αγίας Ίερας Συνόδου «Περί Έφημερίων και Διακόνων», προκειμένου να πληρώσωμεν την θέση του Έφημερίου του Ίερού Ναού Αγίου Σπυρίδωνος Καλοκαιρινών Κυθήρων, καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως εντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν ήμιν τά απαιτούμενα δικαιολογητικά διά την κατάληψιν της ως άνω κενής θέσεως.

Έν Κυθήροις τη 3η Νοεμβρίου 2021

† Ό Κυθήρων & Αντικυθήρων ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος την 15.11.2021

Ίερά Μητρόπολις Ξάνθης και Περιθεωρίου

Έχοντες υπό ψιν τας διατάξεις των άρθρων 38 παρ. 2 του Ν. 590/1977, «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (ΦΕΚ Α' 146/31.5.1977) και των διατάξεων του υπό αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Ίερας Συνόδου «Περί Έφημερίων και Διακόνων» προκειμένου να πληρώσωμεν τας κενάς οργανικές θέσεις τακτικών Έφημερίων εν τοίς Ίεροίς Ναοίς:

Ζωοδόχου Πηγής Λυκοβουνίου

Αναλήψεως του Κυρίου Λειβαδίτη

Κοιμήσεως της Θεοτόκου Καστανίτη

και την κενήν οργανικήν θέσην Διακόνου

έν τῷ Ίερῷ Ναῶ:

Μεταμορφώσεως του Σωτήρος Ξάνθης,

καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως εντός είκοσι ημερών από της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν ήμιν τά απαιτούμενα δικαιολογητικά διά την κατάληψιν των ανωτέρω κενών θέσεων.

Έν Ξάνθη τη 4η Νοεμβρίου 2021

† Ό Ξάνθης και Περιθεωρίου
ΠΑΝΤΕΛΗΜΩΝ

Αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα της Εκκλησίας της Ελλάδος την 15.11.2021

Ίερά Μητρόπολις Θεσσαλιώτιδος και Φαναριοφερσάλων

Έχοντες υπό ψιν τας διατάξεις του άρθρου 38 παρ. 2 του Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικού Χάρτου της Εκκλησίας της Ελλάδος» (Φ.Ε.Κ. 146/Α'/31-05-1977) και των άρθρων 4-7 και 20 του υπό αριθμ. 305/2018 Κανονισμού της Ίερας Συνόδου «Περί Έφημερίων και Διακόνων» (Φ.Ε.Κ. 153/Α'/22-08-2018), προκειμένου να πληρώσωμεν:

α) την κενήν οργανικήν διακονικήν θέσην εις τόν Ίερόν Ναόν Εύαγγελιστρίας Καρδίτσης και

β) την κενήν οργανικήν Γ' έφημεριακήν θέσην εις τόν Ίερόν Ναόν Ζωοδόχου Πηγής Καρδίτσης,

καλούμεν τούς βουλομένους και έχοντας τά κανονικά και νόμιμα προσόντα, όπως εντός μηνός από της δημοσιεύσεως της παρούσης υποβάλωσιν ήμιν

τά άπαιτούμενα δικαιολογητικά, διά τήν κάλυψιν τών άνωτέρω κενών θέσεων.

Έν Καρδίτση τῆ 15ῃ Νοεμβρίου 2021

† Ό Θεσσαλιώτιδος καί Φαναριοφερσάλων
ΤΙΜΟΘΕΟΣ

*Αναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τῆς Έκκλησίας
τῆς Ελλάδος τίν 30.11.2021*

Ίερά Μητρόπολις Καστορίας

Έχοντες ύπ' όψιν τάς διατάξεις τοϋ άρθρου 38 παρ. 2 τοϋ Ν. 590/1977 «Περί Καταστατικοϋ Χάρτου τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος» καί τών άρθρων 4-7 τοϋ ύπ' άριθμ. 305/2018 Κανονισμοϋ τῆς Ίεράς Συνόδου «Περί Έφημερίων καί Διακόνων», προκειμένου νά πληρώσωμεν κενάς όργανικές θέσεις τακτικών Έφημερίων τών Ίερών Ναών:

- α) Κοιμήσεως Θεοτόκου, Άκοντίου
- β) Άγίων Αναργύρων, Κρανοχωρίου

καλούμεν τούς βουλομένους καί έχοντας τά κανονικά καί νόμιμα προσόντα, όπως έντός μηνός άπό τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ύποβάλωσιν ήμίν τά άπαιτούμενα δικαιολογητικά διά τήν κατάληψιν τών άνωτέρω κενών θέσεων.

Έν Καστορία τῆ 18ῃ Νοεμβρίου 2021

† Ό Καστορίας ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ

*Αναρτήθηκε στήν ιστοσελίδα τῆς Έκκλησίας
τῆς Ελλάδος τίν 30.11.2021*

ΣΗΜΕΙΩΣΗ: Υπενθυμίζουμε ότι ή νομική ισχύς τών Κανονισμών καί τών Προκηρύξεων αρχίζει άπό τίν ήμερομηνία αναρτήσεώς τους στήν ιστοσελίδα τῆς Έκκλησίας τῆς Ελλάδος (Κανονισμός 246/2013, Άρθρο 1, ΦΕΚ Α 275).

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Οί εργασίες της Δ.Ι.Σ.
της 2.11.2021*

Συνήλθε την Τρίτη 2 Νοεμβρίου 2021, η Διαρκής Ίερά Σύνοδος της Ἐκκλησίας της Ἑλλάδος της 165ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπό τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στὴν πρώτη Συνεδρία Της γιὰ τὸν μῆνα Νοέμβριο.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἀρχικὰ ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως καὶ ἀκολούθως:

- Καθόρισε τὸ λεπτομερές Πρόγραμμα τῆς ἐπισκέψεως καὶ τῶν τιμητικῶν ἐκδηλώσεων στὴν Ἀθήνα, στίς 20 καὶ 21 Νοεμβρίου ἐ.ἔ., πρὸς τιμὴν τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου λόγω τῆς συμπληρώσεως τριάντα (30) ἐτῶν στὸν Πατριαρχικὸ Θρόνο.

- Ἐνημερώθηκε περὶ τοῦ ἀπὸ 19.10.2021 Γράμματος τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου σχετικῶς μὲ τὴ συνεισφορά τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας μὲ τὸ ποσὸ τῶν 35.000 εὐρῶ ὑπὲρ τῶν πυροσπλήκτων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

- Ὅρισε σύμφωνα μὲ τὸ ἄρθρο 165 παρ. 5 τοῦ Ν. 4823/2021 τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Χαλκίδος κ. Χρυσόστομο ὡς τακτικὸ μέλος, μὲ ἀναπληρωτὴ αὐτοῦ τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως κ. Ἀθηναγόρα, στό Πενταμελές Ἀνώτατο Ἐπιστημονικὸ Συμβούλιο στό Ὑπουργεῖο Παιδείας καὶ Θρησκευμάτων.

- Ἀπεφάσισε τὴν οἰκονομικὴ ἐνίσχυση τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν γιὰ τὴν ἔκδοση Τιμητικοῦ Τόμου εἰς μνήμην τοῦ μακαριστοῦ Καθηγητοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Δημητρίου Τζέρπου.

- Ἀπεφάσισε νὰ ἀφιερῶσει τὴν ἔκδοση τῶν Διπτύχων τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τοῦ ἔτους 2023 στὴν ἀνάμνηση τῆς εὐρέσεως τῆς ἱερᾶς Εἰκόνης τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Μεγαλόχαρης Τίνου λόγω τῆς συμπληρώσεως διακοσίων ἐτῶν ἀπὸ τὴν εὕρεση Αὐτῆς, κατόπιν σχετικῆς προτάσεως τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Σύρου, Τίνου, Ἀνδρου, Κέας, Μήλου, Δίλου καὶ Μυκόνου κ. Δωροθέου.

- Ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαιδεύσεως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου γιὰ τὰ στατιστικὰ στοιχεῖα, τὰ ὁποῖα ἀφοροῦν τοὺς φοιτῶντες μαθητὲς τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Σχολείων κατὰ τὸ τρέχον σχολικὸ ἔτος 2021-2022 καὶ διαπίστωσε τὴν αὔξησι τῶν ἀριθμοῦ τῶν φοιτῶντων ἀγοριῶν καὶ κοριτσιῶν στίς τάξεις αὐτῶν.

- Ἐνέκρινε τὴν πρόταση τοῦ Ἰδρύματος Βυζαντινῆς Μουσικολογίας γιὰ τὴ διοργάνωση τοῦ Η' Διεθνoῦς Συνεδρίου Βυζαντινῆς Μουσικολογίας καὶ Ψαλτικῆς Τέχνης, ὑπὸ τὸ γενικὸ θέμα: «Θεωρία καὶ Πράξι τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης» καὶ εἰδικὸ θέμα: «Ἡ μουσικὴ τυπογραφία τῆς Ψαλτικῆς Τέχνης – 200στὴ ἐπέτειος: 1820/21-2021», ἀπὸ τὴν 15η ἕως τὴν 18η Δεκεμβρίου ἐ.ἔ. στὴν Ἀθήνα. Τὸ Συνέδριο πραγματοποιεῖται μὲ ἀφορμὴ τῆ συμπλήρωσι πενήντα ἐτῶν ἀπὸ τῆς Ἰδρύσεώς του.

- Ἀπεφάσισε τὴν ἐκταμίευση τοῦ ποσοῦ τοῦ 1.722.385,84€ γιὰ τὴν πληρωμὴ σὲ ἕξι (6) ἰσόποσες δόσεις τοῦ ἀναλογούντος Ἐνιαίου Φόρου Ἰδιοκτησίας Ἀκινήτων (ΕΝ.Φ.Ι.Α.) ἔτους 2021 στό Νομικὸ Πρόσωπο τοῦ Κεντρικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

- Ἀπεφάσισε τὴν ἐκταμίευση τοῦ ποσοῦ τῶν 240.700,73€ γιὰ τὴν πληρωμὴ σὲ ἕξι (6) ἰσόποσες δόσεις τῆς ἀναλογούσης Φορολογίας Εἰσοδήματος ἔτους 2020 ἐκ τῆς ἐκμισθώσεως ἐκκλησιαστικῶν ἀκινήτων τοῦ Νομικοῦ Προσώπου τοῦ Κεντρικοῦ Ὄργανισμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Τέλος ἡ Δ.Ι.Σ. ἀσχολήθηκε μέ τρέχοντα ὑπηρεσιακά θέματα.

*Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Ἐπιτροπή Τύπου,
Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Μέ ἀφορμή τὴν ἔξαρση τῆς βίας σέ πολλούς χώρους τῆς κοινωνικῆς ζωῆς, ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατὰ τὴ συνεδριάσή Της τῆς 3ης Νοεμβρίου 2021, γνωρίζει σέ ὅλους τὰ ἑξῆς:

Τό πρόβλημα τῆς βίας ξεκινᾷ ἀπό τὴν πτώση. Εἶναι σύμπτωμα τῆς μεταπτωτικῆς ἀνθρώπινης κατάστασης, τό ὁποῖο παρουσιάζεται ὅταν ὁ Ἄδᾶμ καὶ ἡ Εὐᾶ ἀλληλοκατηγοροῦνται, ὅταν καλοῦνται νά ἀναλάβουν τὴν εὐθύνη τῶν πράξεών τους. Γιά τὴ θεολογία, ἡ βία σχετίζεται μέ τὴν ἄρνηση ἀνάληψης εὐθύνης. Ἐκτοτε καὶ μέχρι σήμερα ἡ ἀνθρωπότητα πιάσχει ἀπὸ ἐπιμέρους φαινόμενα γυναικοκτονίας καὶ ἀνδροκτονίας –ἐν τέλει, ἀνθρωποκτονίας.

Ἀπὸ τὴν ὀρθόδοξη πλευρά, ὅμως, ἡ Ἐνανθρώπιση τοῦ Κυρίου, ὁ Σταυρικός Του θάνατος εἶναι ἡ κάθετη ἄρνηση τῆς λύσης τῆς βίας διὰ τῆς βίας. Ὅλη ἡ ποιμαντική τῆς Ἐκκλησίας στηρίζεται στά λόγια τοῦ Ἀποστόλου Παύλου «οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θῆλυ» (Γαλ. 3, 23). Ἀλλά ἐπειδὴ ἡ μεταμόρφωση τοῦ κόσμου εἶναι ἓνα ἐσχατολογικό γεγονός, πρέπει ὅλοι μας νά συμβάλουμε στὸν περιορισμό καί, εἰ δυνατόν, στὴν ἐξάλειψη τέτοιων φαινομένων, λειτουργώντας κυρίως προληπτικά. Καί ἐδῶ εἶναι πρῶτιστα εὐθύνη τοῦ Κράτους νά χρησιμοποιήσει τὰ μέσα ποῦ ἔχει γι' αὐτόν τὸν σκοπό.

Ἡ Ἐκκλησία, ἀπὸ τὴν πλευρά Της, θά ἐνεργήσει μέσῳ τῆς ποιμαντικῆς Της εὐθύνης στοχεύοντας ταυτόχρονα καὶ πρὸς τὴν πρόληψη καὶ ἐξάλειψη κάθε εἴδους ἐμφάνισης τῆς βίας καὶ ἐντὸς τῶν κόλπων Της. Εἴμαστε βέβαιοι ὅτι καὶ ἡ ἐντιμη Πολιτεία ἐργάζεται καὶ θά ἐργαστεῖ ἀκόμη περισσότερο πρὸς αὐτὴ τὴν κατεύθυνση. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, ὅμως, προτρέπει ὅσους ὑφίστανται τὴν κάθε εἴδους βία, νά ἐνημερώνουν τὴν Πολιτεία, καὶ τὸ Κράτος νά νομοθετήσει ἓνα πιό συγκεκριμένο πλαίσιο γιὰ τὴν ἄμεση παρέμβαση τῶν ἀρμοδίων ὀργάνων του, προτοῦ φθάσει τὸ ἀπευκταῖο.

*Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ.
τῆς 3.11.2021*

Συνῆλθε τὴν Τετάρτη 3 Νοεμβρίου 2021, ἡ Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 165ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπὸ τὴν προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ σημερινὴ Συνεδρία Της, ἡ Δ.Ι.Σ. ἀρχικά ἐνέκρινε τὰ Πρακτικά τῆς χθεςινῆς Συνεδρίας καὶ στή συνέχεια ἐνέκρινε ἀποσπάσεις κληρικῶν, ἀσχολήθηκε μέ θέματα Ἱερῶν Μητροπόλεων, Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν καὶ τρέχοντα ὑπηρεσιακά ζητήματα.

Στό διάλειμμα τῆς Συνεδρίας ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ὑποδέχθηκε τὸν Ἀντιπρόεδρο τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὑπεύθυνο γιὰ τὴν προστασία τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ Τρόπου Ζωῆς κ. Μαργαρίτη Σχοινᾶ. Κατὰ τὴ συνάντηση ἀναφέρθηκαν στὴν πορεία τῆς πανδημίας καὶ τὴν ἐξέλιξη τοῦ ἐμβολιασμοῦ.

Στὴν συνέχεια, μετὰ ἀπὸ πρόταση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου ἀνυψώθηκαν σὲ Τιτουλαρίους Μητροπολίτες οἱ Βοηθοὶ παρὰ τῆ Ἱερᾶ Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, μέχρι πρότινος Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, Νεοχωρίου κ. Παῦλος καὶ Θαυμακοῦ κ. Ἰάκωβος.

Ἐπικειμένης τῆς Διαβεβαιώσεως τῶν νεοχειροτονθέντων Σεβ. Μητροπολιτῶν, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἀνακοίνωσε ὅτι δὲν θὰ παραστεῖ στίς ἐκκλησιαστικές ἐνθρονίσεις αὐτῶν, δίδοντας τὸ καλὸ παράδειγμα γιὰ τὴν τήρηση τῶν μέτρων κατὰ τῆς ἐξαπλώσεως τῆς πανδημίας τοῦ κορωνοϊοῦ. Κατόπιν τούτου, μὲ Συνοδική Ἀπόφαση ὁρίσθηκαν οἱ Σεβασμιώτατοι Τοποτηρητὲς νὰ ἐκπροσωπήσουν τὸν Μακαριώτατο Πρόεδρο κατὰ τίς τελετές τῶν ἐνθρονίσεων, οἱ ὁποῖες θὰ πραγματοποιηθοῦν μὲ τάξη καὶ ἀπλότητα καὶ μὲ ἀκριβῆ τήρηση ὄλων τῶν ἀπαραίτητων μέτρων κατὰ τῆς διασπορᾶς τῆς πανδημίας.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Συνεδρίας, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος ἀπένευσε στὸν Θεολόγο-Συγγραφέα κ. Δημήτριο Μαυρόπουλο, τὸν Χρυσὸ Σταυρὸ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Συνεδρίας τῆς 13ης Ἰουλίου 2021 τῆς Δ.Ι.Σ.

Ὁ κ. Μαυρόπουλος γεννήθηκε στὴν Καισαριανὴ τὸ 1944 ἀπὸ μικρασιάτες γονεῖς. Ἀποφοίτησε ἀπὸ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν καὶ δίδαξε ὡς θεολόγος στὴ Μέση Ἐκπαίδευση ἀπὸ τὸ 1969 μέχρι τὸ 1989. Ὑπῆρξε μέλος τῆς ὁμάδας πού ἐξέδιδε τὸ περιοδικό «Σύνορο» (1964-1967). Ἀπὸ τὸ 1982 μέχρι τὸ 1989 ὑπῆρξε βασικὸς συνεργάτης στὴν τηλεοπτικὴ ἐκπομπὴ τῆς ΕΡΤ «Σήμερα εἶναι Κυριακή». Τὸ 1978 ἄρχισε τὴν ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη, ἰδρύοντας τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο «Δόμος», τὸν ὁποῖο διευθύνει μέχρι σήμερα. Τὸ 1986 ἴδρυσε σεμινάριο μὲ τὸν τίτλο «Θεολογικὸ ἐργαστήριο», στὸ ὁποῖο παραδίδει μαθήματα θεολογίας. Παράλληλα, ἔχει δημοσιεύσει ἄρθρα σὲ περιοδικὰ καὶ συλλογικούς τόμους καὶ εἶναι συνεργάτης τοῦ Ραδιοφωνικοῦ

Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τοῦ Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ε.Μ.Υ.Ε.Ε. Στὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας συνεργάζεται ἐθελοντικά ἀπὸ τὸ 2010 παρουσιάζοντας σειρὰ ἐκπομπῶν μὲ τὰ ἐξῆς θέματα: τὴν ἱστορία τῆς Λατρείας καὶ τὴν ἀνάλυση τῆς Θείας Λειτουργίας, σχόλια καὶ ἑρμηνεῖα τῶν Ψαλμῶν, τὸ Κατὰ Ἰωάννην Εὐαγγέλιο, τὴν Ἀποκάλυψη τοῦ Ἰωάννη, καθὼς καὶ μαθήματα κατήχησης γιὰ ἐνθλίους.

Στὴν προσφώνησή του ὁ Μακαριώτατος, ἀφοῦ ἀναφέρθηκε στὸ πλούσιο συγγραφικὸ ἔργο τοῦ κ. Μαυρόπουλου καὶ τῆς συνεργασίας του μὲ τὸ περιοδικό *ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ* καὶ τὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ τῆς Ἐκκλησίας, τόνισε μεταξύ ἄλλων τὰ ἐξῆς: «Τὸ ὄνομά του εἶναι ταυτισμένο μὲ τίς ἐκδόσεις “Δόμος”, πού μᾶς χάρισαν τὴ μνημειώδη ἔκδοση τῶν Ἀπάντων τοῦ Παπαδιαμάντη, ἀλλὰ καὶ ἀξιόλογες καὶ ποιοτικές θεολογικές μελέτες, πού προώθησαν τὴ θεολογικὴ σκέψη. Τόσο στά κείμενά του στὸν *ΕΦΗΜΕΡΙΟ*, ὅσο καὶ στίς ἐκπομπές του στὸ Ραδιόφωνο, ὁ Δημήτριος Μαυρόπουλος ἐξοικειώνει ἕνα εὐρύτερο, καὶ ἐξ ὀρισμοῦ ἀνομοιογενές, κοινὸ μὲ τὴν Ὁρθόδοξη Θεολογία. Οἱ σύνθετες καὶ δύσκολες ἔννοιες ἐρμηνεύονται μὲ τρόπο κατανοητό, προσιτὸ ἀκόμη καὶ στοὺς θεολογικῶς μὴ ἐγκρατεῖς ἀναγνώστες καὶ μὲ πράγματι ὑποδειγματικὴ χρῆση τῆς ἑλληνικῆς γλώσσας. Ὁ Δημήτριος Μαυρόπουλος ἔχει συνεισφέρει, μὲ τρόπο εὐρύ, οὐσιαστικὸ καὶ ἀνεκτίμητο, στὴν καλλιέργεια τοῦ θεολογικῶς σκέπτεσθαι. Ἡ μεγάλῃ του ἀποδοχὴ δείχνει ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη θεολογία δὲν εἶναι ἕνας ἀκαδημαϊκὸς κλάδος, πού ἐξαντλεῖται σὲ θεωρητικά καὶ ἑρμηνευτικὰ σχήματα, ἀλλὰ ἐπιδρᾷ στὴν καθημερινὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων. Γιὰ τὴν προσφορά του αὐτή, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τὸν εὐχαριστεῖ καὶ τὸν τιμᾷ μὲ τὸ Παράσημο τοῦ Ἀποστόλου Παύλου».

Ὁ κ. Μαυρόπουλος, ἀφοῦ εὐχαρίστησε τὸν Μακαριώτατο καὶ τὰ Συνοδικὰ Μέλη γιὰ τὴν ἀγάπη καὶ τὴν τιμὴ τους στὸ πρόσωπό του, ἔκλεισε τὴν ἀντιφώνησή του μὲ τὰ λόγια τοῦ Ἀλέξανδρου Παπαδιαμάντη: «Ἐγὼ εἶμαι

τέκνον γνήσιον τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, εκπροσωπούμενης ὑπὸ τῶν Ἐπισκόπων της».

Τέλος, μέ ἀφορμὴ τὴν ἔξαρση τῶν κρουσμάτων τοῦ κορωνοϊοῦ, ἡ Ἱερά Σύνοδος, πέρα ἀπὸ τίς γραπτές Ἐγκυκλίους καὶ ὁδηγίες Της, ἀπευθύνει ἔκκληση σέ ὅλους τοὺς Κληρικούς Της, καθὼς καὶ στὸν πιστό λαό, ὥστε κατὰ τὴν προσέλευσίν τους στοὺς Ἱερούς Ναούς νά τηροῦν ἐπακριβῶς ὅλα τὰ μέτρα προστασίας ἐναντίον τῆς ἐξάπλωση τῆς ἀσθένειας τοῦ κορωνοϊοῦ καὶ προτρέπει πατρικά ὅλους γιὰ τὸν ἐμβολιασμό τους, σύμφωνα μέ τίς ὑποδείξεις τῆς ἱατρικῆς κοινότητος, ἐλεύθερα καὶ ἀβίαστα, ὡς οὐσιαστικό μέτρο προστασίας κατὰ τῆς πανδημίας.

*Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ.
τῆς 22.11.2021*

Συνῆλθε τὴ Δευτέρα 22 Νοεμβρίου 2021, μέσῳ τηλεδιασκέψεως, ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 165ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴ σημερινή Συνεδρία ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐξέτασε τὰ δεδομένα πού διαμορφώνονται μέ τὰ νέα μέτρα πού ἰσχύουν ἀπὸ σήμερον στοὺς χώρους λατρείας κατὰ τὴν τέλεση θρησκευτικῶν ἀκολουθιῶν.

Μετά τὴν Εἰσήγηση τοῦ Μακαριωτάτου Προέδρου καὶ τὴν τοποθέτηση ὅλων τῶν Σεβ. Ἱεραρχῶν ἀποφάσισε ὁμοφώνως τὰ κάτωθι:

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος συμπαρίσταται ὀλόθυμα στὴν μεγάλη προσπάθεια τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως γιὰ τὴν μὴ περαιτέρω ἐξάπλωση τῆς πανδημίας. Ὑπενθυμίζει δέ ὅτι ἡ Ἐκκλησία ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή στάθηκε ἀρωγὸς τῆς Πολιτείας στὴν προσπάθεια αὐτὴ μέ λόγο συναινετικό καὶ λόγο εὐθύνης.

Ὅμοίως συµμερίζεται τὴ μεγάλη προσπάθεια ἀπὸ μέρους τῶν ἱατρῶν καὶ τῶν νοσηλευτῶν μας γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς πανδημίας καὶ συμπαρίσταται τόσο πρακτικά, ὅσο καὶ ἠθικά προτρέποντας ὅλους νά ἐμβολιαστοῦν σύμφωνα μέ τίς ὑποδείξεις τῆς ἱατρικῆς κοινότητος, ἐλεύθερα καὶ ἀβίαστα.

Σταθερὴ θέση τῆς Ἐκκλησίας μας εἶναι ὅτι ἡ ἐπιλογή τοῦ ἐμβολιασμοῦ δέν ἀποτελεῖ ζήτημα ὀρθῆς πίστεως ἢ ὁμολογίας, ἀλλὰ ἀντικείμενο τῆς ἱατρικῆς ἐπιστήμης καὶ πράξη ἀτομικῆς καὶ κοινωνικῆς εὐθύνης. Κάθε δέ ἀντίθετη ἄποψη, ἀκόμα καὶ Κληρικῶν, δέν ἐκπροσωπεῖ τὴν Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία διοικεῖται καὶ ἐκφράζεται ἐπισήμως μόνο ἀπὸ τὴν Ἱερά Σύνοδο.

Ἀναφορικά πρὸς τὴν Κοινὴ Ὑπουργικὴ Ἀπόφαση 72486/19.11.2021 (Β' 5401), σύμφωνα μέ τὴν ὁποία οἱ πιστοί, ὅταν εἰσέρχονται στοὺς Ἱερούς Ναούς γιὰ νά μετάσχουν σέ Ἱερές Ἀκολουθίες καὶ νά λατρεύσουν τὸν Ἀληθινὸ Θεό, ὀφείλουν νά ἔχουν τὰ προβλεπόμενα πιστοποιητικά, θεωρεῖ ὅτι ἡ συμμόρφωση τῶν πιστῶν πρὸς τὴν Κ.Υ.Α. δέν εἶναι δυνατόν νά ἐλεγχθεῖ ἀπὸ τὸ ἐργατικό (νεοκόροι) ἢ ἐθελοντικό προσωπικό τῶν Ἱερῶν Ναῶν, καθὼς αὐτό δέν ἔχει οὔτε δυνατότητες, οὔτε ἀρμοδιότητες φύλαξης, οὔτε δημόσιες (π.χ. ἀστυνομικές) ἐξουσίες.

Παραμένει σταθερὴ στό ὑπ' ἀριθμ. 4766/2205/4.11.2021 Ἐγκύκλιο Σημείωμά Της, μέ τὸ ὁποῖο ἀπευθύνει καὶ πάλι ἔκκληση στὸν ἱερό Κλῆρο καὶ τὸν εὐσεβῆ λαό νά τηροῦν

ἐπακριβῶς ἅπαντα τὰ μέτρα προστασίας γιὰ τὴν ἀποφυγὴ ἐξάπλωσης τοῦ κορωνοϊοῦ καὶ προτρέπει πατρικῶς γιὰ τὴν πραγματοποίηση τοῦ ὑποδεδειγμένου ἀπὸ τὴν ἰατρικὴ κοινότητα ἐμβολιασμοῦ, ὡς οὐσιαστικοῦ μέτρου προστασίας κατὰ τῆς πανδημίας, ἰδίως κατὰ τὴν τρέχουσα συγκυρία γιὰ ὅσους εἶναι μεγαλύτεροι τῶν 65 ἐτῶν, καθὼς καὶ τὴ διενέργεια διαγνωστικῶν ἐλέγχων ἀπὸ ὅσους δὲν ἔχουν ἐμβολιασθεῖ.

Ἀπευθύνεται στὴν αἴσθηση εὐθύνης καὶ τὸ φιλότιμο τοῦ ἱεροῦ Κλήρου καὶ τοῦ πιστοῦ Λαοῦ καὶ προτρέπει:

νά παραμένουν ἄρρηκτα ἐνωμένοι ὑπὸ τὴ σκέπη τῆς Μητέρας Ἐκκλησίας μὲ ὑπακοή στὴν Ἱερά Σύνοδο καὶ στοὺς Σεβασμιωτάτους Ποιμενάρχες, ἀποφεύγοντας κάθε εἶδους διάσπαση καὶ διχόνοια, τὴν ὁποία ἐπιδιώκουν «προφάσει εὐσεβείας» πρόσωπα τὰ ὁποία ἀπεργάζονται σκοπούς ξένους πρὸς τὴ φύση τῆς Ἐκκλησίας.

2) νά ἀκολουθοῦν ἀπαρεγκλίτως τὶς ὁδηγίες τῶν εἰδικῶν γιὰ τὴν ἀντιμετώπιση τῆς διασπορᾶς τοῦ κορωνοϊοῦ, φορώντας ἀπαραιτήτως τὴ μάσκα προστασίας καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τῆς παραμονῆς τους στὸν Ἱερό Ναό καὶ τηρώντας τὶς προβλεπόμενες ἀποστάσεις.

3) νά ἀναπέμπουν δεήσεις καὶ παρακλίσεις πρὸς τὸν πανοικτίρμονα Θεὸ νά ἀποστρέψει, νά διασκεδάσει καὶ νά ἀπομακρύνει τὴν νόσο τοῦ κορωνοϊοῦ, διότι γιὰ ἐμᾶς τοὺς Χριστιανούς ἰσχύει ὁ ἀληθὴς καὶ ἀδιάφυστος λόγος τοῦ ἱεροῦ Ψαλμοῦ Δαβὶδ (Ψαλμ. 126, 1): «ἐὰν μὴ Κύριος φυλάξῃ πόλιν, εἰς μάτην ἠγρύπνησεν ὁ φυλάσσων» (ἐὰν ὁ ἴδιος ὁ Κύριος δὲν φυλάξει μία πόλη, μάταια ἀγρυπνεῖ ὁ φρουρὸς της).

*Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 29.10.2021
περὶ Διαδικτυακῶν Σεμιναρίων*

Τὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σέ συνεργασία μὲ τὶς Μονάδες Φροντίδας Ἡλικιωμένων «Ἄκτιος», διοργανώνει μία σειρά δωρεάν διαδικτυακῶν σεμιναρίων γιὰ τὴν 3η ἡλικία καὶ τὴν Ἄνοια. Τὰ σεμινάρια θὰ πραγματοποιηθοῦν τὴν Δευτέρα 1 Νοεμβρίου, τὴ Δευτέρα 15 Νοεμβρίου καὶ τὴν Τετάρτη 15 Δεκεμβρίου 2021, ἀπὸ τὶς 18.00 ἕως τὶς 20.00. Πρὸ τοῦ πρώτου σεμιναρίου, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Θεσσαλονικῶν κ. Ἰωάννης, Διευθυντὴς τοῦ Διορθοδόξου Κέντρου καὶ Ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Πεντέλης, ὅπου καὶ στεγάζεται τὸ Κέντρο, θὰ ἀπευθύνει χαιρετισμό.

Προϋπόθεση τῆς συμμετοχῆς εἶναι ἡ ἠλεκτρονικὴ δήλωση ἕως μία ἡμέρα πρὶν ἀπὸ τὴ διεξαγωγὴ τῶν σεμιναρίων στὴν ἠλεκτρονικὴ διεύθυνση: <https://forms.gle/CgKc9hASoJB8fdH56>.

Σημειωτέον ὅτι θὰ δοθοῦν βεβαιώσεις συμμετοχῆς. (Πληροφορίες: 216-9001034, aktios.seminars@aktios.gr)

*Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ειδική Συνοδική Έπιτροπή
Πολιτιστικής Ταυτότητας

*Δελτίον Τύπου τῆς 1.11.2021
περὶ τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν ἐπέτειο
τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ
τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821*

Συνεχίζονται οἱ Συνοδικές καὶ Περιφερειακές Ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴ συμπλήρωση τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως. Κατ' αὐτές τηροῦνται ὅλα τὰ προβλεπόμενα μέτρα προφυλάξεως ἀπὸ τὸν κορωνοϊό.

Συγκεκριμένα, τὴν Πέμπτη 4 Νοεμβρίου, στίς 19:00 ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος θά παρουσιάσει τοὺς 10 Τόμους τῶν ἀντιστοίχων Ἐπιστημονικῶν Συνεδρίων, τὰ ὁποῖα ἀναφέρονται στὴν Τουρκοκρατία καὶ στὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση. Τὰ Συνέδρια διοργανώθηκαν κατὰ τὴν περίοδο 2012-2020 καὶ τὰ Πρακτικά τους ἔχουν ἐκδοθεῖ ἀπὸ τὸν ἐκδοτικὸ οἶκο ΑΡΧΟΝΤΑΡΙΚΙ.

Ἡ ἐκδήλωση ἐντάσσεται στοὺς ἐορτασμούς γιὰ τὴν ἐπέτειο τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξὴ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821 καὶ θά λάβει χώρα στὸ Συνοδικὸ Μέγαρο.

Θά ἀπευθύνουν χαιρετισμὸ ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Γερώνυμος καὶ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Πρόεδρος τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, ἡ ὁποία εἶχε ἀναλάβει τὴ διοργάνωση τῶν 10 Συνεδρίων.

Τὸ περιεχόμενον τῶν Τόμων θά παρουσιάσουν:

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κεφαλληνίας κ. Δημήτριος, ὡς ἐκπρόσωπος τῆς Δ.Ι.Σ.,

ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Βαρθολομαῖος καὶ

ὁ Καθηγ. κ. Ἐμμανουὴλ Βαρθούνης, Κοσμίτῳ τῆς Σχολῆς Κλασικῶν καὶ Ἀνθρωπιστικῶν Σπουδῶν τοῦ Δ.Π.Θ. καὶ Πρόεδρος τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς τῶν Συνεδρίων.

Τὸν συντονισμό τῆς ἐκδηλώσεως θά ἀναλάβει ὁ Πανος. Ἀρχιμανδρίτης Λαμασκηνός Πετρᾶκος, Γραμματεὺς τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητας.

Ἡ ἐκδήλωση θά πραγματοποιηθεῖ χωρὶς τὴν παρουσία κοινῶ καὶ θά μεταδοθεῖ διαδικτυακὰ ἀπὸ τὸν ἰστότοπο: www.ekklisia1821.gr καὶ ἀπὸ τὴ διαδικτυακὴ Τηλεόραση ecclesiatv.gr.

Τὴν Παρασκευὴ 5 καὶ τὸ Σάββατο 6 Νοεμβρίου, στὸ πλαίσιο τῶν ἐορτασμῶν γιὰ τὰ 200 χρόνια ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση θά πραγματοποιηθεῖ διαδικτυακὰ τὸ Πανελλήνιο Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο μὲ θέμα «Ὁ Ρήγας καὶ ὁ Νεοελληνικὸς Διαφωτισμὸς στὴ Θεσσαλία».

Εἰδικότερα, τὸ Πανελλήνιο Ἐπιστημονικὸ Συνέδριο διοργανώνεται ἀπὸ τὴν Ἱ. Σύνοδο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Πολιτιστικῆς Ταυτότητας, σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἱ. Μητροπόλη Δημητριάδος & Ἀλμυροῦ καὶ τὸ Τμῆμα Ἱστορίας καὶ Ἐθνολογίας τοῦ Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης. Τὸ Συνέδριο ἀποτελεῖ μέρος δράσεων καὶ ἐκδηλώσεων πού θά πραγματοποιηθοῦν σὲ συνεργασία τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δημητριάδος μὲ τίς ἄλλες Ἱ. Μητροπόλεις τῆς Θεσσαλίας, ἐπιστημονικούς φορεῖς καὶ πολιτιστικούς ὀργανισμούς.

Συγκεκριμένα πραγματοποιεῖται μὲ τὴν συνεργασία τῶν φορέων: ΜΑΓΝΗΤΩΝ ΚΙΒΩΤΟΣ «γιὰ τὴ διάσωση τοῦ πολιτιστικοῦ ἀποθέματος» (Βόλος), Γενικὰ Ἀρχεῖα τοῦ Κράτους – Γ.Α.Κ. Μαγνησίας (Βόλος), Ἐπιστημονικὴ Ἐταιρεία Μελέτης Φερῶν-Βελεστίνου-Ρήγα (Βελεστίνο), Ἐταιρεία Θεσσαλικῶν Ἐρευνῶν (Βόλος), Φιλολογικός, Ἱστορικός, Λογοτεχνικός Σύνδεσμος (Φ.Ι.ΛΟ.Σ.) Τρικάλων (Τρίκαλα), Σύνδεσμος Φιλολόγων Ν. Λαρίσης (Λάρισα), Φίλοι τῆς Βιβλιοθήκης – Γιὰ τὴν ὑποστήριξη τῶν Βιβλιοθηκῶν τοῦ Δήμου

Τυρνάβου (Τύρναβος), Μουσείο Πόλης Καρδίτσας (Καρδίτσα), Φιλολογική Ιστορική Αρχαιολογική Λαογραφική Έταιρεία Θεσσαλίας (Λάρισα).

Τό Συνέδριο εκτείνεται σέ δύο θεματικούς άξονες: Ό πρώτος άξονας άφορᾶ τό πνευματικό περιβάλλον τοῦ Διαφωτισμοῦ, μέ τό όποιο συνδέθηκε ό Ρήγας καί άλλοι Έλληνες λόγιοι τῆς ἔποχῆς. Ό δεύτερος άξονας άφορᾶ τούς λόγιους καί ιερομονάχους πού συνδέθηκαν μέ τόν Νεο-ελληνικό Διαφωτισμό καί τήν ἑκπαίδευση στή Θεσσαλία. Ἄλλωστε, ἡ Θεσσαλία ἀνέδειξε πολλές προσωπικότητες καί λόγιους τήν ἔποχή ἐκείνη ὅπως: ό Ρήγας Βελεστινῆς, ό Ἄνθιμος Γαζῆς, ό Δανιήλ Φιλίππιδης, ό Κωνσταντῖνος Κούμας, ό Γρηγόριος Κωνσταντᾶς, ό Διονύσιος Πύρρος, ό Στέφανος Δούγκας, ό Δημήτριος Ἀλεξανδριδης, ό Ἰωάννης Πέζαρος, ό Δημήτριος Γοβδεᾶς, ό Κωνσταντῖνος Οἰκονόμος, ό Ἰωάννης Οἰκονόμος Λογιώτατος, ό Χριστόφορος Περραιβός, ό Ἐπιφάνιος Δημητριάδης, ό Στέφανος Κομπιτᾶς, ό Θεόκλητος Φαρμακίδης, ό Ζήσης Κάβρας, κ.ἄ.

Τό βιβλίό περιλήψεων τοῦ Συνεδρίου ὑπάρχει ἀναρτημένο στήν ιστοσελίδα: <https://imd.gr/wp-content/uploads/2021/09/BOOK-OF-ABSTRACTS-RIGAS-2021v2.pdf>. Τά ἔντυπα τοῦ Συνεδρίου (πρόγραμμα καί ἀφίσα) μποροῦν νά ἀνακτηθοῦν ἀπό τήν ιστοσελίδα τῆς Ι.Μ.Δ. <https://imd.gr/>.

Ἡ ὀργανωτική ἐπιτροπή τοῦ Συνεδρίου ἀποτελεῖται ἀπό: τόν Ἀρχιμανδρίτη Ἐπιφάνιο Οἰκονόμου, τόν Νικόλαο Τσοῦκα, Γεν. Γραμματέα τῆς «Μαγνήτων Κιβωτοῦ» καί τόν Ἀντόνιο Πλαγερά, Ταμιά τῆς «Μαγνήτων Κιβωτοῦ».

Ἡ τιμητική ἐπιτροπή ἀποτελεῖται ἀπό: τόν Σεβ. Μητροπολίτη Δημητριάδος & Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Λαρίσης & Τυρνάβου κ. Ἰερώνυμο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Θεσσαλιώτιδος & Φαναριοφερσάλων κ. Τιμόθεο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Τρίκκης, Γαρδικίου καί Πύλης κ. Χρυσόστομο, τόν Σεβ. Μητροπολίτη Σταγῶν & Μετεώρων κ. Θεόκλητο καί τόν Σεβ. Μητροπολίτη Ἐλασσῶνος κ. Χαρίτωνα.

Τό Συνέδριο θά πραγματοποιηθεῖ δωρεάν καί μπορεῖ νά τό παρακολουθήσουν ὅλοι μέσω τῆς πλατφόρμας zoom χρησιμοποιώντας τόν παρακάτω σύνδεσμο: Ο ΡΗΓΑΣ καί Ο ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΜΟΣ ΣΤΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑ

Join Zoom Meeting: <https://us02web.zoom.us/j/84492107733?pwd=SmJaUFRJbG12UkJVVG0UWZnQXlYZz09> / Meeting ID: 844 9210 7733 / Passcode: 1234

Τήν Κυριακή 7 Νοεμβρίου, στή Λάρισα, στόν Ἰ. Ν. τοῦ Ἁγ. Νικολάου, θά τελεσθεῖ Πολυαρχιερατικό Συλλεῖτοργο μέ τί συμμετοχή ὄλων τῶν Ἱεραρχῶν τῶν Θεσσαλικῶν Μητροπόλεων, καθώς καί τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πολυανῆς καί Κιλκισίου κ. Βαρθολομαίου. Τό Συλλεῖτοργο ἐντάσσεται στό πλαίσιο τῶν Πανθεσσαλικῶν Ἐκδηλώσεων γιά τά 200 χρόνια ἀπό τήν ἑναρξη τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως.

Τήν ἴδια ἡμέρα, στίς 20: 00, ἡ Ἱερά Μητρόπολη Φθιώτιδος διοργανώνει ἐπετειακή ἐκδήλωση στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Νικολάου Λαμίας μέ θέμα: «Μεταβυζαντινά μνημεῖα τῆς Φθιώτιδος».

Γιά περισσότερες πληροφορίες σχετικά μέ τίς δράσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιά τό 1821 μπορεῖτε νά ἐπισκέπτεστε τόν διαδικτυακό ιστότοπο www.ekklisia1821.gr, πού εἰδικῶς δημιουργήθηκε γιά τό σύνολο τῶν ἐπετειακῶν δράσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ, καθώς καί τούς ἀντίστοιχους λογαριασμούς στά μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης: Facebook, Twitter, Instagram, Youtube (@ekklisia1821).

*Ἐκ τῆς Ἱεράς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

*Δελτίον Τύπου τῆς 5.11.2021
Περὶ τοῦ Πανελληνίου Συνεδρίου
Κατηχητῶν*

Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Συνεδρίας τῆς 3ης Νοεμβρίου 2021 τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἐστάλη σήμερα ἀπὸ Ἐγκύκλιο Σημείωμα πρὸς τὶς Ἱερές Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διὰ τοῦ ὁποῦ ἀναγγέλεται ἡ πραγματοποίηση Πανελληνίου Συνεδρίου Κατηχητῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος με θέμα: «Πῶς θὰ μεταδώσουμε στοὺς νέους μας τὸ πνεῦμα καὶ τὸ ὄραμα τοῦ 1821»

Τὸ Συνέδριο θὰ πραγματοποιηθῆι τὸ Σάββατο 4 Δεκεμβρίου 2021 στὴ Λαμία καὶ συγκεκριμένα στὸ Ἀμφιθέατρο τοῦ Πνευματικοῦ καὶ Διοικητικοῦ Κέντρου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Φθιώτιδος, ἡ ὁποία με πρωτοβουλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Φθιώτιδος κ. Συμεών, ἔχει ἀναλάβει τὴ φιλοξενία τῶν Μελῶν τῆς Ἐπιστημονικῆς καὶ τῆς Ὁργανωτικῆς/Συντονιστικῆς Ἐπιτροπῆς, καθὼς καὶ τῶν Συνέδρων καὶ γενικὰ τὴν κάλυψη τῶν ἐξόδων τοῦ Συνεδρίου.

Ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σιδηροκάστρου κ. Μακάριος, Πρόεδρος τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Χριστιανικῆς Ἀγωγῆς καὶ Νεότητος θὰ προεδρεύσει τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς, ἐνῶ Εἰσηγήσεις θὰ πραγματοποιήσουν:

Ὁ κ. Ἀντώνιος Σμυρναῖος, Καθηγ. Νεοελληνικῆς Ἱστορίας καὶ Διδακτικῆς τῆς Ἱστορίας στὸ Π.Τ.Δ.Ε. τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Ὁ κ. Λαυρέντιος Δελασσούδας, Ὁμ. Καθηγητὴς Παιδαγωγικῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α.

Ἡ κ. Σεβαστή Μαζέρα-Μάμαλη, Δρ. Βυζαντινῆς Μουσικολογίας, τ. Διδάσκουσα στὴν Α.Ε.Α. Βελλᾶς Ἰωαννίνων, Ἰδρύτρια καὶ Δομestικαῖνα Χοροῦ Ψαλτρῶν «ΑΔΟΥΣΑΙ», Καθηγήτρια Μουσικῆς.

Ὁ κ. Μιχαὴλ Τρίτος, Καθηγητὴς Α.Π.Θ., πρῶν Κοσμήτωρ Θεολογικῆς Σχολῆς.

Στὸ Συνέδριο θὰ τηρηθοῦν ὅλα τὰ προβλεπόμενα μέτρα κατὰ τῆς διάδοσης τοῦ κορωνοϊοῦ, ἐνῶ οἱ Εἰσηγητὲς καὶ οἱ Σύεδροι, Κληρικοί καὶ λαϊκοί, κατὰ τὴν προσέλευσίν τους θὰ ἐπιδεικνύουν τὸ ἐνδεικνυόμενο πιστοποιητικό ἐμβολιασμοῦ ἢ νοσήσεως ἢ διενεργείας ἐλέγχου.

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ
Πολιτιστικῆς Ταυτότητος

*Δελτίον Τύπου τῆς 10.11.2021
γιά τὴν Ἐκθεση «Εἰκόνων Τέχνη»*

Ἡ Εἰδικὴ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Ἀκαδημίας Ἐκκλησιαστικῶν Τεχνῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διοργανώνει τὴν Ἐκθεση «ΕΙΚΟΝΩΝ ΤΕΧΝΗ», ἡ ὁποία περιλαμβάνει ἔργα συγχρόνων καλλιτεχνῶν ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἀναφερόμενα στοὺς Ἁγίους Νεομάρτυρες καὶ τοὺς ἥρωες τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Τὰ ἐγκαίρια τῆς Ἐκθέσεως θὰ τελέσει ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος Β΄ τὴ Δευτέρα 15η Νοεμβρίου στίς 19.00, στὸ Πολιτιστικὸ Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Μεγάλου Βασιλείου 15, στὸ Ροῦφ.

Ἡ εἴσοδος στὸν χῶρο τῆς Ἐκθέσεως, ὅπου καὶ θὰ τηροῦνται ὅλα τὰ μέτρα προφυλάξεως ἀπὸ τὸν κορωνοϊό, θὰ ἐπιτρέπεται μόνο με τὴν ἐπίδειξη πιστοποιητικοῦ ἐμβολιασμοῦ ἢ νοσήσεως.

Ἡ Ἐκθεση θὰ λειτουργεῖ Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή, ἀπὸ τίς 10:00 ἕως τίς 13:30, ἐνῶ κάθε Κυριακὴ ἀπὸ τίς 11:30 ἕως τίς 13:30 θὰ γίνεται ξενάγησι ἀπὸ τὸν Ἐπιμελητὴ τῆς Ἐκθέσεως κ. Εὐάγγελο Παππᾶ.

Πληροφορίες στα τηλέφωνα: 210-7272268/985 και 6945816860 (Γραμματέας της Ειδικής Συνοδικής Επιτροπής Ακαδημίας Εκκλησιαστικών Τεχνών, Αρχιμανδρίτης π. Αθηνάγορας Σουπουρτζής)

*Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ειδική Συνοδική Επιτροπή
Πολιτιστικής Ταυτότητας

*Δελτίον Τύπου τῆς 11.11.2021
περὶ τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν ἐπέτειο
τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξῆ
τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821*

Συνεχίζονται οἱ Συνοδικές καὶ Περιφερειακές ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν ἐπέτειο τῆς συμπληρώσεως 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξῆ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Κατ' αὐτές τηροῦνται ὅλα τὰ προβλεπόμενα μέτρα προφυλάξεως ἀπὸ τὸν κορωνοϊό.

Συγκεκριμένα, τὸ Σάββατο 13 Νοεμβρίου, ἀρχίζουν στὴν Ὑδρα οἱ τριήμερες ἐκδηλώσεις τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης πρὸς τιμὴν τοῦ Ἁγίου Νεομάρτυρος Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου.

Στὶς 17.00 θὰ τελεσθεῖ ὁ Μικρὸς Ἑσπερινὸς στὸν Ἱ. Ν. τοῦ Ἁγίου Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου.

Στὶς 18.30 θὰ τελεσθεῖ ὁ Μέγας Ἑσπερινὸς στὸν Καθεδρικό Ἱερό Ναό Κοιμίσεως Θεοτόκου Ὑδρας, χοροστατούντων τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ καὶ τῶν παρεπιδημούντων Σεβασμιωτάτων Ἁγίων Ἀρχιερέων.

Τὴν Κυριακὴ 14 Νοεμβρίου 2021, συνεχίζονται οἱ ἐκδηλώσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης στὴν Ὑδρα. Τὸ πρῶτὸ θὰ τελεσθεῖ Πολυαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Ἱ. Ναό Ἁγ. Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου. Στὶς 10.30 θὰ τελεσθεῖ ἡ Δοξολογία καὶ στή συνέχεια θὰ σχηματισθεῖ Λιτανευτικὴ πομπή, ἡ ὁποία θὰ καταλήξει στὸν Ἱ. Καθεδρικό Ναό Κοιμίσεως Θεοτόκου.

Στὶς 17.00 θὰ τελεσθεῖ ὁ Ἑσπερινὸς τῆς Ἀποδόσεως τῆς ἑορτῆς στὸν Ἱ. Ν. Ἁγ. Κωνσταντίνου τοῦ Ὑδραίου.

Στὶς ἱερές ἀκολουθίες θὰ ψάλλει ὁ χορὸς «Ἅγιος Μακάριος Νοταρᾶς» ὑπὸ τὴ διεύθυνση τοῦ Πρωτοψάλτου κ. Ἀγγέλου Διαμαντοπούλου. Τελετάρχης τῶν ἐκδηλώσεων ἔχει ὀρισθεῖ ὁ Πρωτοσύγκελλος τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀρχιμ. Νεκτᾶριος Δαρδανός.

Τὴν ἴδια ἡμέρα θὰ τιμηθοῦν στὴν Ἱ. Μητρόπολη Πατρῶν οἱ ὑπὲρ Πίστεως καὶ Πατρίδος θυσιασθέντες Ἀρχιερεῖς Νεόφυτος (†1466), ὁ ὁποῖος ἀνασκολοπίσθηκε ὑπὸ τῶν Τούρκων, Γερμανὸς ὁ Α' (†1572), ὁ ὁποῖος τεμαχίσθηκε ὑπὸ τῶν Τούρκων καὶ ἐρρίφθη στὴν πυρὰ, καὶ Παρθένιος ὁ Ε', ὁ ὁποῖος ἐκοιμήθη ἐνῶ ἦταν ἐξόριστος στή Ρωσία, ἀφοῦ προηγουμένως ἠγίθηκε τοῦ ἐπαναστατικοῦ κινήματος ἐναντίον τῶν Τούρκων κατὰ τὰ λεγόμενα Ὁρλωφικά (1700).

Τὸ πρῶτὸ τῆς Κυριακῆς θὰ τελεσθεῖ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία καὶ ἱερό μνημόσυνο τῶν ὡς ἄνω Ἀρχιερέων ἱερουργούντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Χρυσοστόμου. Στὴ συνέχεια θὰ πραγματοποιηθοῦν τὰ ἀποκαλυπτήρια τῶν προτομῶν τῶν τιμωμένων Ἀρχιερέων στὸν αὐλαιο χῶρο τοῦ Ἱ. Ν. τοῦ Ἁγ. Ἀποστόλου Ἀνδρέου Πατρῶν.

Τὸ ἀπόγευμα, στὶς 17.00, στὴν Πλατεία Ὁμονοίας Πατρῶν θὰ πραγματοποιηθεῖ ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀγνώστου Πολεμιστοῦ. Θὰ ἐπακολουθήσει ἐπιμνημόσυνη δέηση, ὁμιλία ὑπὸ

του Σεβ. Μητροπολίτου Πατρῶν κ. Χρυσοστόμου, κατάθεση στεφάνων καὶ παραδοσιακοὶ χοροὶ ἀπὸ τὸ Ἀχαικὸ ἐργαστήρι καὶ τὴ Στέγη Καλαβρυτινῶν Πατρῶν «Ἡ Ἁγία Λαύρα».

Τὴν ἴδια ἡμέρα, ἡ Ἱ. Μητρόπολις Κασσανδρείας θὰ τιμῆσει τὴ μνήμη τῶν πεσόντων κατὰ τὸ Ὑλοκαύτωμα τῆς Κασσάνδρας τὸν Νοέμβριο τοῦ 1821. Συγκεκριμένα, ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Κασσανδρείας κ. Νικόδημος θὰ τελέσει τὴν Πανηγυρικὴ Θεία Λειτουργία καὶ τὴ Δοξολογία στὸν Ἱερό Ναὸ Ἁγίου Γεωργίου στὴ Νέα Ποτίδαια. Στὴ συνέχεια θὰ ὁμιλήσει ὁ ἐκπαιδευτικὸς κ. Νικόλαος Παπαοικονόμου.

Τὴ Δευτέρα 15 Νοεμβρίου, ὀλοκληρώνονται οἱ ἐκδηλώσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης. Τὸ πρωὶ θὰ τελεσθῆ ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Ἀρχιερατικὴ Θ. Λειτουργία στὸν Ἱ. Ν. τοῦ Νεομάρτυρος Ἁγ. Κωνσταντίνου καὶ στὴ συνέχεια ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ὑδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης κ. Ἐφραίμ θὰ τελέσει τὸ Κιτορικὸ Μνημόσυνο τοῦ Μητροπολίτου πρώην Ὑδρας κυροῦ Ἱεροθέου.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες σχετικὰ μὲ τίς δράσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸ 1821 μπορεῖτε νὰ ἐπισκέπτεστε τὸν διαδικτυακὸ ἰστότοπο www.ekklisia1821.gr, πού εἰδικῶς δημιουργήθηκε γιὰ τὸ σύνολο τῶν ἐπετειακῶν δράσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ.

*Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ Τύπου,
Δημοσίων Σχέσεων καὶ Διαφωτίσεως

*Δελτίον Τύπου τῆς 16.11.2021
γιὰ τὴν ἐπίσκεψη τῆς Α.Θ.Π.
τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου
κ. Βαρθολομαίου*

Ἡ Ἁγιωτάτη Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν προτάσεως τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ ἀποφάσεως τῆς Δ.Ι.Σ., προσκάλεσε ἐπίσημως στὴν πόλη τῶν Ἀθηνῶν τὴν Α.Θ.Π., τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Κωνσταντινουπόλεως, Ν. Ρώμης καὶ Οἰκουμενικὸ Πατριάρχη κύριο Βαρθολομαῖο, προκειμένου νὰ τιμηθῆ δεόντως τὸ Τίμιο Πρόσωπο Αὐτοῦ ἐπ' εὐκαιρία τῆς συμπληρώσεως τριακονταετοῦς συνεχοῦς ἐνδόξου, θεοφιλοῦς καὶ τετιμημένης Πατριαρχίας στὸν Ἀποστολικὸ, Πατριαρχικὸ καὶ Οἰκουμενικὸ Θρόνο τῆς Κωνσταντινουπόλεως.

Ἡ ἔναρξη τῶν τελετῶν γιὰ τὴν λαμπρὰ αὐτὴν Ἐπέτειο θὰ πραγματοποιηθῆ ἐκκλησιαστικῶς μὲ τὴν τέλεση Πατριαρχικῆς, Ἀρχιεπισκοπικῆς καὶ Συνοδικῆς Θείας Λειτουργίας.

Ὁ Παν. Οἰκουμενικὸς Πατριάρχης κύριος Βαρθολομαῖος καὶ ἡ Τιμία Συνοδεία Αὐτοῦ θὰ ἀφιχθῶν στὴν Ἀθήνα στίς 20.11.2021. Τὴν ἴδια ἡμέρα θὰ πραγματοποιηθῆ ἐπίσκεψη Αὐτοῦ στὸν Μακ. Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμο, στὴν Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν.

Τὴν 21.11., Ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου, θὰ τελεσθῆ ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Θ. Λειτουργία στὸν Καθεδρικὸ Ἱ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου.

Κατὰ τὴν παραμονή τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ 20 ἕως 25.11, ἔχουν προγραμματισθῆ συναντήσεις Αὐτοῦ μὲ πολιτειακοὺς Παράγοντες, καθὼς ἐπίσης καὶ ἐκδηλώσεις ἐκ μέρους διαφόρων Φορέων πρὸς τιμὴν Αὐτοῦ.

*Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ειδική Συνοδική Έπιτροπή
Πολιτιστικής Ταυτότητας

*Δελτίον Τύπου τῆς 17.11.2021
περὶ τῶν ἐκδηλώσεων γιὰ τὴν ἐπέτειο
τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξῆ
τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821*

Συνεχίζονται οἱ Συνοδικές καὶ Περιφερειακές ἐκδηλώσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὴν ἐπέτειο συμπληρώσεως 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν ἑναρξῆ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821.

Συγκεκριμένα, τὴν Παρασκευὴ 19 Νοεμβρίου, ἡ Ἱερά Μητρόπολις Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς τιμᾷ τὴν ἐπέτειο τῶν 200 ἐτῶν ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καὶ τὴ μνήμη τοῦ Ἐθνομάρτυρος Μητροπολίτου Μαρωνείας Κωνσταντίου.

Στὶς 17:00 θὰ τελεσθεῖ Δοξολογία ἐπὶ τῇ ὑποδοχῇ τῆς θαυματουργοῦ Ἱ. Εἰκόνας τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου «Ἐλπίς Χριστιανῶν» (16ου αἰ.) ἀπὸ τὸν Ἱ. Μητροπολιτικὸ Ναὸ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς καὶ τοῦ ἀντιγράφου τοῦ Λαβάρου τῆς Ἐπαναστάσεως ἀπὸ τὴν Ἱερά Μονὴ Ἁγίας Λαύρας Καλαβρύτων καὶ Αἰγιαλείας στὸν Καθεδρικό Ναὸ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Στὶς 18:00 στὸ Μέγαρο Μουσικῆς Κομοτηνῆς θὰ διοργανωθεῖ Ἐπιστ. Ἡμερίδα μὲ θέμα: «Ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας Κωνστάντιος καὶ ἡ προσφορὰ του στὸν Ἄγωνα τοῦ 1821».

Στὴν ἐν λόγῳ Ἐσπερίδα, πού ἀποτελεῖ ἐκπλήρωση χρέους τιμῆς καὶ μνήμης στὸν ἐπιφανῆ κληρικό, θὰ ἀπευθύνει χαιρετισμὸ ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγος, ἐκπρόσωπος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου καὶ τῆς Ἱ. Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος. Θὰ

προλογίσει ἡ Καθηγ. Μαρία Τζιάτζη, Πρόεδρος τοῦ Τμήματος Ἑλληνικῆς Φιλολογίας Α.Π.Θ.

Εἰσηγήσεις θὰ παρουσιάσουν οἱ:

-Σεβ. Μητροπολίτης Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμων, μὲ θέμα: «Κληρικοί τῆς Θράκης καὶ ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1821»,

-Φωκίων Π. Κοτσαγεώργης, Ἄν. Καθηγητῆς Α.Π.Θ., μὲ θέμα: «Ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 στὴ Χαλκιδική»,

-Γεώργιος Χρ. Τσιγάρης, Ἄν. Καθηγητῆς Α.Π.Θ., μὲ θέμα: «Ἡ Ἐπανάσταση τοῦ 1821 καὶ ὁ Μητροπολίτης Μαρωνείας Κωνστάντιος».

Τὸ Σάββατο 20 Νοεμβρίου, θὰ συνεχισθοῦν οἱ ἐκδηλώσεις τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς. Στὶς 18:00 θὰ τελεσθεῖ ὁ Μέγας Πανηγυρικός Ἐσπερινός τῆς Θεομητορικῆς ἑορτῆς τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου στὸν Καθεδρικό Ἱ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Κομοτηνῆς.

Τὴν Κυριακὴ 21 Νοεμβρίου (ἑορτὴ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου), στὴν Κομοτηνὴ θὰ τελεσθεῖ ὁ Ὅρθρος καὶ ἡ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία στὸν Καθεδρικό Ἱ. Ν. Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Σερρών καὶ Νιγρίτης κ. Θεολόγου, ἐκπροσώπου τῆς Ἱ. Συνόδου καὶ συλλειτουργοῦντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Παντελεήμονος. Στὴ συνέχεια θὰ τελεσθεῖ ἡ Δοξολογία γιὰ τὴν Ἡμέρα τῶν Ἐνόπλων Δυνάμεων.

Γιὰ περισσότερες πληροφορίες σχετικὰ μὲ τίς δράσεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος γιὰ τὸ 1821 μπορεῖτε νὰ ἐπισκέπτεστε τὸν διαδικτυακὸ ἰστότοπο www.ekklisia1821.gr, πού εἰδικῶς δημιουργήθηκε γιὰ τὸ σύνολο τῶν ἐπετειακῶν δράσεων τοῦ ἔτους αὐτοῦ, καθὼς καὶ τοὺς ἀντίστοιχους λογαριασμούς στά μέσα κοινωνικῆς δικτύωσης: Facebook, Twitter, Instagram, Youtube (@ekklisia1821).

*Ἐκ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*

Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Συνοδική Έπιτροπή Τύπου, Δημοσίων
Σχέσεων και Διαφώτισεως

*Δελτίο Τύπου τῆς 23.11.2021
γιά τό διαδικτυακό Σεμινάριο
περί διατήρησης καί συντήρησης
τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλιοθηκῶν*

Τό Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, διοργανώνει διαδικτυακό σεμινάριο γιά τή διατήρηση καί τήν προληπτική συντήρηση τῶν ἐκκλησιαστικῶν βιβλιοθηκῶν ὡς πρὸς τά βιβλία καί τό ἀρχειακό ὑλικό.

Εἰσηγητές τοῦ σεμιναρίου εἶναι ὁ Ἐπίκ. Καθηγ. Προληπτικῆς Συντήρησης Ὁργανικῶν Ἔργων Τέχνης τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου κ. Χρῆστος Καρύδης καί ὁ Δρ. Νικόλας Σαρρῆς, συντηρητῆς χαρτιοῦ καί βιβλίων ἀπὸ τὴν Ἐθνική Βιβλιοθήκη τῆς Ἑλλάδος.

Τό σεμινάριο θά πραγματοποιηθεῖ τὴν Παρασκευὴ 26 Νοεμβρίου 2021, ὥρες 10.00-14.30 καί τό Σάββατο 27 Νοεμβρίου 2021, ὥρες 10.00-13.00.

Ὅσοι ἐνδιαφέρονται νά παρακολουθήσουν, μποροῦν νά ἀπευθυνθοῦν στὸν τηλεφωνικό ἀριθμὸ 2108037643 καί στὴν ἠλεκτρονική διεύθυνση: library@intero.gr

*Ἐκ τῆς Διαρκoῦς Ἱερᾶς Συνόδου
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*